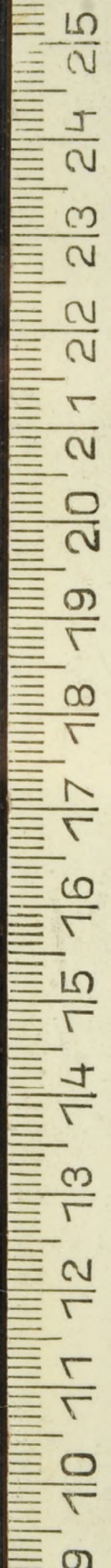

RMK. I.

1068

Mor

4700

Tarkas Lajos
Könyvtárából
1873. Dec. Vén.

Book I. 1068

Teljes

RMK I. 1068
SION LEANYA ARTATLAN
Vgyét védő Hitnek Páíffá; avagy; A' Győri
Collegium Harmadik kérdése ellen, az Ur
Hadaít viselő, s' igaz ügyért ki kelő.

BAJNOK DA- VIDKA.

Ki amaz Collegiumnak, harmá-
dik kérdésében lévő minden tűzes
Nyilait végképpen vizsgálja veri; és az igaz
Sion Leányának Szűzességének meg csalha-
talan beeses jeleit, keserves életivel ez
Világ Városának Lelki Venei eleiben
vizí; s' az igaz Catholica Ecclesiának min-
den hűvleges Fiainak követésre Tárgyul ki
teszi:

A' Jesus verselyes Zafíloja alatt vitézkedő.
N. SZÖLÖSI Mihály, Suranyi Lelki Tan. által.

Ephes. 6. 7. 16.

Vegyétek fel a' Hitnek Páíffát, hogy amaz Co-
nosznak minden tűzes nyilait meg olthassátok.

M. S. E. O. X.
Nyomtatott 1668. ben.

Törv. könyv. 32. v. 31.

A' mi Ellenségink is meg itélő Birák.

Judæ. v. 4. 8. 10.

Az Isten kegyelmességét el fordító Emberek; és az Meltóságokat Szidalommal illetők, az mellyeket nem tudnak, azokat Szidalmazak; az mellyeket pedig természet szerint tudnak, mint az okosság nélkül való állatok azokban rothadnak megh.

Julianus Apostata.

Vos propriis vulneramini pennis;
Ex vestris enim armati scriptis, contra vos Bellum movent Christiani.

Jelen. 18. v. 6.

Fizessetek úgy neki, a mint ő fizetett tinektek, a mely Poharbol itatott, ugyan azonbol adgyatok innya. &c.

Az MEL-

AZ MELTÓSÁGOS; TEKINTETES,
NEMES.

BEREGH VAR-MEGYENEK.

A Z jesusi s' Apostoli Vallásban az vérigh Tufakodást; az földi bujdosás, s' vér hullas után örök fel ujjulást; Az hegyes östön melle amaz Urtul kegyelmet; Az Magyar Haza, s' Nemzet javára, reméség ellen, remenség alatt saguldo, Földi s' Mennyei vedelmet; tista szívűl kivan: N. SZ. M. S. L. T.

Etelv nélkül való igaz lelki Nemessé-
gü, Méltóságos, Tekintetes, s'
Nemes Uri Rendek! Mikor megh
lattam volna az Veres Sárkany ab-
razattat; mellyben vadnak kiabrazol-
va, egyser s' mind idegeben vetett három tűzes nyilal-
lakkal el lövővén irányozza az lelki Prometheus-
nak s'inte az s'ivet; mindgyart jata essemben edes-
Christusunknak három ostromú keserietti; Math. 4.
bólis lövővén tartatnak az kesértő kezében, ez három
tűzes nyilak. Az Elsőt latom kétségben eselve, s' ke-
telkedésre gerjesztő tűzzel langolni. Az másodikat;
Babyloni egő vas kemenczeből sarmazni. Az hár-
madikat Egyiptomi kincsel, igirettel gérjedezni. Ezen-
kísírtőnek vóm essemben ugyan itt csudakeppen mergit-
el fedező mézét, Farkasi természetű Belid Barany bür-
vel való belleset; hogy ő is az Sz. könyvből kezd ke-
sertest tenni. Ez am amaz Bestia kit lata Sz. lánós,
Jelen. 13-dik, reßeiben! Az melly 1. az földből-
jőve fel:

* 2

jöve fel, mert az vad hus nyughatatlanságából, emberi erővel jelenek meg az Emberi agyul ki koholt lelemenyekben. 2. Ket Szarvai hasonlatosak az Bárány sarvaihoz; mert az Isten Báránnya bebedével simogatya lüvöldözö bebedit, fel czafragazván Pharisaeusi igazsággal. 3. Ugy föl mint Sarkanj rettentven az Christus vitézt, atkozván, karomolván, az fő Papi Conciliummal az Christus ügyit. 4. Jeleket tésben alkutván az csudakat nepo ügyi igazságnak. 5. Tüzet hoz az egből, midőn fülmine. anathematis, sok artatlan lóbokat östromol s' öl. 6. Valaki nem imadangya azt mivel, meg ölettesek; ugyanis az Szentek verével reszegedet ez meg mint az tizen edgyedik üldözés bizonyíttya. 7. AZ Ő Billyegit viselői szabadosok az a' temperalis facilitas! es az sok tibi dabo keveset adó. igiret. Valaki lehet ez kisirtő; de alig ha így nem van ma az Bslaj vadolaj fa agakban az dologh! Mert nemelleyek má kisírtetnek kesztelkedéssel nemelleyek igirettel, nemelleyek pedig üldözéssel, mint ezeket értheti az. Szemes Lelek! Azert mikor vennem essemben ide felé valo közelítési, az Nagy Györi Iesuitaktul az Collegium, neve alatt ki bocsátatott Hirom idveffeges kerdeseknek; joxanul felőle gondolkodván, vajta erem; hogy nehol tsak elme futtatás; nehol maga mustaja; nehol, Pazman repdesese s' nagyobb resre azoknak bídal-mazasa az mellyeket nem tudnak; és márte-
valo fenyegetes, hogy az Izrael Haza juhait meg jó eleve Dedicatiojában Pastoroktul el idegenicse; kihez kepest öztönözzenek az Isten Nepinek igaz ügye-
mellett

mellett valo ki kelesben kezemnek az Lelki segyvörre valo vetésre, ezek az okok.

1. Ha el asandom az gyenge minacska s' vele nem kereskedendem; meg itilletem s' laj leszen nekem Matth. 25. v. 24. 25. 26.

2. Pastorai hivatalom tön serenyebbe az Isteni tudományert valo baj allasra; ségyenis volna az Pastornak nyájja bagattását csak ünöm fule megé bocsátani. 3. Amaz harmincs három dérek nevezetesebb Sz: irási helyekben valo álnok öltözetű a' Collegiumnak; melly lárvát azért hasíték le orczájáról, hogy láthatná az lelki Csecsemő is Gébázi Pokloságát.

4. Az Apostoli igaz Helvetica Vallásnak férges císálása, mellyel akarja bé kenni a' Csecsemőknek szemeket.

Nem szinte átolso még ezis: Más Ecclesiában lakomban, Némelley jo akaro Uraimnak késtetese; sőt némelley Chatolicus Pápista Embereknek réám valo izengetéseis. Mind ezeknek eleget akarván tenni; noha mind terbes hivatalomat, mind pedig gyengeségemet mindennap súlyosán érzetem; mind az által az kegyelemben meg erőssedvén, (mellyis erőtlenség által végeztetik el;) ez Anach fiaival az Ur kürtö-zvel valo baj víváfra ki kelék; és látván hogy az Harmadik kérdésen fundáltatnék minden dolga, lévén azis mérgeesebb; azt vetém a' font mellé; melly mérésben meg mutattam; hogy az Apostoli Helvetica Vallás; Sz: irási iisita finum tudomány, s' Iesus igaz Vallása, &c. ellenben pedig; a' Collegium Vallása, Szent írással ellenkező, Iesus Szent vallásátul el par-

AIANLO LEVEL.

bold Tudomány; az Régi Conciliumoktól meg átkoztatott Religio, &c. Tudom ugyan itt Zóilusi ajakokkal vádolhat az irégy semü Ember, mondván: Actum ágo; igaz! Nemis, arra való ez; hogy új dolog volna az nap alatt. 2. Vonnya sívére kezét az ollytén, lássa, ha nem Actum agite ő? 3. Ojjon Isten olly vértül, hogy ezzel valimelly Uram munkáját ocsárolnam; vagy penig magam mutogatnam, mintha mások ezenrül jobbakot, vagy nem irának volna; vagy némis irhatának; hanem amaz mondás szerint írám ezeket: Veritatis amantes non nova, sed novē dicunt. Lirinen. ca. 30. contr. Novit: 4. Meg gondolam ezis; hogy a' Collegiumnak ezers munkáját, Sámbar Matyásis Patakon ájjonlag ki becsit; s' meg ketőzete Bakadozo fanalár; hát mi három águ korbácsal nem sanyaritanoké meg? De talam az Idegenek gyomroskodásis ez irant meg lesznek? Amba! mind az által ne véllye ezt senki tüz gerjeklésnek; hanem csak az Ur frige őrizetinek; innét, ha mikor az vad büst sozamis; a' Collegiumtul törettetés millye sorat orvoslom, citálván maga barátait; vagy penig az Isten feddést; mellyis nem órra ala való torna torés; hanem csak az el hanyatlándoknak Zabotájá, hogy edgy két tibi dabo jért ne rahannyanak hanyat hamlók az métekyre. Ezért neveztem Bajnok DAVIDKANAK; mert az ő gondolattában álmódott erősségeit, az edgy Ur nevenek segedségül való hívá ával, meg csufolható erőtlenségemben tapodám a' földre. Az Ur hadaitis viselém; mert én is, ha gyermek, s' tudatlanis &c. ugyan Iesus Viteze, s' bajt vi.

AIANLO LEVEL.

s' bajt vivo Pástor vagyok.

Kénserülek ezért v'z elő Istenre, a' Iesus vére csepejére, minden idvességét éhezö, Sellyért; ne vessze az egy segény Lelkét koczára; hanem elsőbennis proballya meg a' Sz: könyvül Vallását; és ha tanulásért nemis bár csak maga mulatságjért több dolgai közt, vegye kezében ez kis Sengét, és meg olvasván keressse utánnam bár a' tülem citált helyeket, fogadásom van rajta; külömben el hidgye, nem talállya.

El végre, Méltóságos, Tekintetes, s' Nemés Rendek! immár ez kis Papyressan lévő Uj estendőre szetö ajándékkal, kinek hajcsam kebelében Vendég fejemet; eleget rajta elmélkedem; de nem lehetem illendőbnek lenni; mint a' Pharaho Leánya udvarát el hagyott Lelkeknek, ugy mint Nagyságtoknak, s' kégyemeteknek; nem azért, mind az által, mint ha ez Nagyságtok, s' kégyelmekek, méltóságához illenek méltói érdemével; mert akképpen igen edgyügyü; hanem ezért elsőbennis; Mert az Nagyságtok, s' kégyelmekek Szíve promovéallá itt az Isten igaz ügyét, ugyan földöst fogadván, s' mindennap mellettük tartván az leiki fegyveri baj ródalra késülöket. Nagyságtok, s' kégyelmekek kenyérén és savan hivattatám az leiki Csátára; mind ez ideig azon tápláltattam; azért jure debiti & gratitudinis méltó, hogy Nagyságtok, s' kégyelmekek lábai előtt tégyem le ez csekély munkácskámot. Kérem azért alázatossan Nagyságtokat, s' kégyelmekeket; Vegye jo neven, és Atyai s' Fautori kégyes indulatokkal, ez kicsiny mináczkával való kereskedést; és helyheztesse a' Christus ártatlan ügyét

AIANLO LEVEL.

védő hitnek belső rejtekes tárházában; Kijért én is
mindennap foházkodván; Kivánom: Az Birodalmo-
kat, és az David Háza békeit fel építő nagy Isten,
hogy meg tartsa Nagyságtokat, s' kegyelmeteket ho-
f-
su ideiglen kívánatos életben, s' jó egészségben, az
igazságnak bekiben, ez romlott Magyar Haza hasz-
nára; és az ártatlan felek örözetire; ez élet után pe-
nig az Ur Seregeinek Fejedelme mutasson Bálást, s'
Királyi Széket az dicsőült Szentek Seregében.
AMEN!

Irtam Surányban Karácson havának
16 dik napján; az Ezer hatfáz hatvan hat-
dik estendőben.

**NAGYSAGTOKNAK S' KE-
GYELMETEKNEK**

A Láztos együgyű Szolgája; **NAGY
SZÓLÓSI MIHALY S.L.T.**

AZ

**AZ NEVEZETES DOL-
goknak Laistroma, az Könynek
rendi szerint-**

ELSŐ RESZ.

Sion Léánya Késerves panaszsa.

Fiától való meg vigasztalatlása.

Az ő Testamentomi Mártýromok Laistro-
ma. Num. 1 2.

Az új Testamentomi Mártýrok Catalogus-
sa. Num. 3.

Az Tíz Nevezetes Vldözések. Num. 4, 5
6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

Az Római Pápa az Antichristus. Num. 14 15.
Tizenedgyedik Vldözés; mellyben Süm-
ma szerint az nevezetes Mártýrok, kik az
Római Pápa alatt szenvedtek, hellyel, nével,
idővel, Laistromba szedetnek.

MASODIK RESZ.

Az vigasztalásnak fundamentumai.

Az Iesus Vitézi Zászlója ábrázattya. Num. 1.

Az Iesus ábrázattjának le írása. Num. 1.

Az Bajtvivő lélek Lelki Zászlótartó le
írása. Num. 2.

Az Világ Pállya fűtő helyinek le rajzolása,
az két útakról, és az keskenyúton álló Sok
ellenségről, mellyek az Keresztyén Ember el-
len vadnak. Num. 3.

Az Mennyország le írása. Num. 4.

A 5

Az Menny

Az Menyországban miről beszélgetnek?
Num. 4.

Ugyan ott mivel élnek az Hívek? Num. 4.

NB. Ezek vadnak Tükör által.

HARMADIK RESZ.

Az Igaz Kereszténynek Vallásának CII. cikkelye mutattatik meg az Ő Testamentomból, mellyekkel az Pápisták ellenkeeznek.

Az igaz Ecclesiának jelei.

Miért szenvedtek az régi Sz. Mátyrok?

Micsoda fogásokkal vádolták az Christust, és az régi szent Mátyrokat?

Az Réformátus Mátyrok, igaz Mátyrok.

NEGYEDIK RESZ.

Soliloquiumja egy meg-térő Bűnösnek.

Az meg-térő Lélek beszélgetése Bűnös Szívvel.

Még tért Bűnös Lélek VALLÁS TETTELE.

Az meg-tért Bűnösön való Angyali Öröm.

Meg-tért Bűnös, miből leszen bizonyos idvéssége felől?

EÖTÖDIK RESZ.

Az Pápisták el hadták Istent és az Sz. írást, Csak az Pápa végezését követik; és szent írás ellen való dolgot tartóznak.

Csak edgy az közben járó, ki az Christus.

Az Pápisták az Szenteket, meg-váltsoknak tartják.

Az Gazdag példája nem segíti az Pápistákat.

Az Sz.

Az szent írás, Ecclesia nélkül-is szent írás.
Az Régi Conciliumok Vallása, ellenzi az Tridéntomi Conciliumok végezését.

Az Conciliumok és Papák hadakozása: azért, nem lehetnek jó írás magyarázók.

Az Pápista vallás Eretnekséget, Contradictiot, hazugságot is hiszen, ha az Conciliumok nem vétkeznek, s'azokat tartják s'hiszi.

Példája az szent Lélek Biroságának az Sz. írásban az Controversiákrol.

Nem Calvinus vallása, hogy Isten oka az Bűnnek; és annak az vadnak szentsúl való el igazítása.

HATODIK RESZ.

Jesus szentséges vallása, Protestans Evangelicusok igaz Vallása; mellytől is negyven-öt cikkelyekben mutattatik meg, hogy el-távozott az Iesuiták Vallása.

HETEDIK RESZ.

Az Collegium Perinek Condéscensioja, az harmincz három articulusokban.

Miképpen lehetetlen az Isten parantsolatának meg-tartása, és miképpen nem? Art. 1.

Nints Tökéletes igaz. Art. 2.

Ió cselekedetünk mint tisztátalanok? Art. 3.

Nincsen tulajdon érdem. Art. 4.

Hitből, nem cselekedetekből van az meg igazulás Isten előtt. Art. 5.

Fiui felelem, és az idvésség felől való bizonyosság. Art. 6.

Az Pa.

Az Pápistai kételkedés rontása. *Art. 7.*
Leheté az Bizodalom, bizonyos hitel nél.
kül? *Art. 8.*

Az Szabad akarat Szolgait szúl. *Art. 9.*
Mint kell érteni: Isten minden Embert
akar idvezíteni? *Art. 10.*

Az Trádictiók rostatnak. *Art. 11.*
Szent irás kívül való tisztelet Istennek
nem jó. *Art. 12.*

El-dúlt volt az Római külső látható Eccle-
sia Calvinus előtt. *Art. 13.*

Nem egy nyomban tanét az Római Eccle-
sia. *Artic. eodem.*

Az Tridentomi Gyűlés, és az Collegium-
is éllel áll magával öszve. *Art. eodem.*

Az Ecclesia nem kötelezhet arra, az mi
nincs írva az szent irásban. *Art. 14.*

Nincs Papistás Purgatorium. *Art. 15.*
Az Papisták szive el-távozott az Urtól.
Art. 16.

Az Szentek nem igaz Közbenjárók, *ibid.*
Az szenteket nem szabad segítségre hin-
ni; nem-is tudgyák in specie az mi dolgain-
kat. *Art. 17.*

Az Castigalást nem probálhatni meg. *Art. 18.*

Az Papista bűjt, nem igaz bűjt. *Art. 19.*

Az Nőrelenségről, *Art. 20.*

Az Keresztiségről. *Art. 21.*

Az Kéz vetésről. *Art. 22.*

Az Auricularis Confessorul. *Art. 23.*

Az Ur Vacsorájáról. *Art. 24.*

Az Pohar adásról. *Art. 25.*

Az Misé-

Az Miséről, melly-is nem tiszta, de Chri-
stust mindennap el-áruló aldozat. *Art. 26.*

Az utolsó Kenetről. *Art. 27.*

Az El-valásról. *Art. 28.*

Az Déákizalásról. *Art. 29.*

Az Képekről, mellyek Bálványok, és így
az Papisták-is Bálványozok. *Art. 30.*

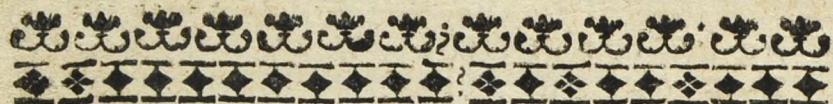
Az Oltárról. *Art. 31.*

Az minden meg probalásról. *Art. 32.*

Az Szent Irás világos voltáról, és olvasá-
sáról. *Art. 33.*

2 Cor. 13. vers. 5.

*Ti magatokat kesercsítek meg, hog^o
ha nem vadtok az hitben, ti
magatokat proballyatok meg:
Avagy nem észméríteke magato-
kat, hogy az Jhesus Christus ti
bennetek vagyon, hanem ha
meg-vettettek vadtok?*

Rom. 1. vers. 18.

**Mert nyilván vagyon az Istennek
haragja Menyből az Emberek-
nek minden hitetlenségek, és ha-
mísságok ellen. Kik az IGAZSA-
GOT HAMISSAN FOGVA TARTYAK-**

AZ NYOM-

AZ NYOMTATASBAN ESET
fogvatkozásokat, így jobbits meg keges olvasó P. pagina.
l. lineat l. lege m. margot d. delet téfzen.

P. 1. l. igazságért p. 4. l. 9. fűszl. 14. ragyoksz l. 13. l. ez l. 22.
1. Hold p. 11. l. 6. l. emberem p. 12. l. 25. l. utánis p. 13. l. 7.
1. tisztító p. 1. l. 12. l. életinek m. l. 12. lege Rabus l. 13. lege
akasztatásat l. 14. lege forduly m. 20. Mier lege l. 18. lege In-
dia m. l. 26. 27. 28. d. p. 18. m. l. lege Masodik üldözés A
Chr. 96. l. 20. l. a hüvseért Pathmos szegetiben szam kive-
tése p. 19. l. 17. lege ezért p. 20. l. 10. lege kenzanak
vala l. 14. lege Martius l. 23. lege Imperator p. 21. 12. Püs-
pököm l. 8. lege szegeknek l. 9. lege hevsegit l. 13. lege halár-
ra l. 19. lege papillus l. 22. lege Blandina p. 22. l. 7. lege eve-
zésere l. 10. lege Barlaamnak l. 23. lege czepegettetet p. 28 l.
zoll. lege Oletteket p. 31. l. 6. lege boldogsagnak l. 11. lege Ba-
bilon p. 35. l. 11. lege Mich Cetenas p. 43. l. 2. Medonfra p. 49.
l. 12. lege Annanak l. 13. lege feleségének p. 53. l. 21. d. ellen-
töt l. 21. lege az p. 54. l. 2. lege Isten l. 14. lege oletteket p.
56. d. 7. d. tőz p. 64. m. l. 4. d. 15. 71. p. 65. l. 18. l. A N-
NYA N A K p. 66. l. 12. lege bort p. 68. l. 17. lege koronaz-
tatvan p. 77. l. 20. lege hét p. 81. l. 4. lege három p. 85. l. 23.
lege pennam p. 65. l. 19. lege grat. p. 97. l. 7. lege Elucid p.
106. l. 11. 12. lege kenyeret mellyet meg-törünk p. 113 m. l. 1. l.
xv 11. p. 119. l. 4. lege Insk l. 8. lege zor l. 24. lege Mert p. 127.
l. 2. lege Magzatok p. 128. l. 3. l. Decr. l. 17. l. Coster. p. 133.
l. 10. ügy és ügy 138. l. 11. nemzeteségek 136. l. 16. lege nepit
vétkeztetitek 140. l. 19. Sidót 149. l. 23. lege mikor 150. l. 12.
tévén 154. l. 12. lege akadoznak 162. l. 22. lege mondgyák 170.
l. 16. lege sediosus 181. l. 7. l. vallás 206. l. 14. vallás 199. l.
11. Sengéi 199. l. 26. Sengéit 203. l. 23. citálál 211. l. 25. Pá-
pisták 216. l. 11. lege pag. 207. 208. ibid. l. 12. délé pag. 92.
271. l. lege 12. tartoztunk 283. l. 21. mosdással ibid. lege 23.
gondollyák 286. l. 21. Calvinisták 289. l. 5. lege örök élettel
p. 299. l. 5. adde rekesti. 312. l. 21. lege láttya 325. l. 12. ne-
messéket 339. l. 61. l. Apostoltul 341. l. 23. pareúsis 342. l. 25.
valo 344. l. 18. Bizodalnok Galvinisták p. 367. l. 5. imadko-
zol ibid. l. 12. lege nyugodgyal p. 377. l. 7. lege ha p. 379. l. 5.
lege Urnak p. 380. l. 3. lege Püspöknek p. 382. l. 3. lege citalt pag.
384. l. 9. lege Emberekre ibid. l. 14. l. szokar p. 385. l. 5. lege
vadtoké p. 387. l. 9. l. az p. 389. 3. l. mi pag. 401. l. 4. lege
Sagra-

Sacramentumul p. 408. l. 15. lege edgyik p. 408. l. 9. lege el-
melkedhetik p. 409. l. 21. lege hanem p. 421. l. 16. lege dol-
gokrol p. 427. l. 18. lege illyanokar p. 444. lin. 12. lege Chri-
stus p. 449. l. ult. lege Férjéhez p. 451. l. 21. lege éppül p.
457. l. 11. lege kihozta p. 463. l. 1. lege lampás p. 463. l. 12. l.
vallyon p. 464. l. 18. lege erettünk ibid. l. 20. lege parvuli ibi-
l. 24. Pogánybul ibid. hogy p. 494. l. 23. lege Fejedelmetib;
l. 24. lege vérevel.

A' Kegyes Olvasó à több fogvatkozásokat, mellyek kivalkép-
pen à distinctiókban és accentusokban à Typographiában
való szük-volta miatt estenek meg-jobbitani ne neheztelje.

HIT. PAIS. Es. Baj DAVID

Aceldama; Vörnek mezeje,
mellyen ez világ örül, a' Si-
on leánya pedig sir.

ELSŐ RÉSZ.

Melyben à Sion Leányának szü-
zessejere való keserves elete, (kés
az igaz Evangelicusoknak igazsá-
gaere való Martyromság szen-
vedések) irattatik meg az Anya-
szent. egyháznak Fiával való Dia-
logismussa által.

SION LEANYA PANASZ-
SZÁ.

O Emberek őrizője! (a) a 167.
miért tessél ki engemet mint egy 20. 21.
Tárgyat? hogy én veám lövöldözvén, úgy (b) b Amos.
meg nyomnád meg helyemetis, mint a' vasas 2. 3.
székér meg nyomja a' tellyes kévét, meg
penig el annyira, (c) hogy az én Népem c Esaiás
nek földén tövis és csipke nevelkedgyék; mi- 32. 13.
ért hogy a' veszedelmes (d) tengeri d 2. Cor
mélysegekben merésél? hogy amiaz hus 11. 26.

A

nelj

nélkül, inakkal őszve szer-
kesztetett teremekből álló
lárgító kaszással meg ret-

e Job. 3. tentenél? Talám ugyan elő-
25. led el is vetettél! mert (e)

f Ezech. mely felelemtül féltem az jöve réám, és a'
7. 26. miutl tartottam az esék rajtam, (f) Egyik
romlás a' másakra jöve, és edgyik hír után a'

g Math. másik tamada, a' ki vágás és a' törvénynek
8. 10. a' Paptul való el vesztése felől. Im mely
h Solt. igen (g) a' fának gyökerére tetették a' fessze,
42. 15. ágai le vagdalási után; Mit

i Solt. 22. 1. mondhatok? (h) Az melység fejem felett
k Esa. mélységet üvölte; (i) Istenem, edes Istenem
37. 3. miért hagyál el ennyire engemet? (k) A'
l Ielen. fiak szintén a' szülésre érkezének, de nem
12. lön erőm a' szülésre, (l) edgyet szülheték
az is tölem el viteték, magam pedig után-

na bujdosásra juték. Pusztába
repülvén; holottis edes lakta
földem pusztulása felől (m)

n Hof. edgyik hír mondott, a' másik, és harmadik is
8. 12. ott éré, kinek lakoinak (n) eleiben irtam
vala szerető szent Atyám drága Törvényét,
a' mely igen öregbíté síralmom halma-

o Szám. it. De ő vajha csak ezek estenek volna
21. 8. 9. rajtá lelnék vidulást amaz (o) érz kigyora
való tekin-

való tekintetemben! De iziv izakadva
közönc hozzám, ellenfelem-
nek csufja, és a' (p) veres Sarkányak p Ielen,
in aiden szájából utánam eresztet folyó vize, 12. 15.

mellyel hogy magam elertis,
nem csak fiaimér, a' (q) halál q Solt. 23.
4. árnyeka völgye kapujára szorult; ez

ingerkedés szívemet Atyám
Angyali szemet láttára, mint
két elű hegyes tőr által járá,
ugy hogy ennek eddigis meg
nem szünge fejem bánattya sü-
rű süstget follyebb terget ez si-
ralmas panaszokodaira: (r) r Solt. 32

Istenem, edes Istenem! miért hagyál el en-
nyire engemet? (s) Az én szemcimmel s Iob. 36
0. ugyan szöretséget tettem való az síralom

felől, de szívem bennem bu-
sultván lelkem fajlodása kész-
tete ez panaszra: ő s' vallyon
míg? (t) Mikor lesz en vége? El is nem t Dan. 12.
6

szemlelem, vegeis tülem el rej- u 2. Sam.
setett! (u) O Izraél ekesége szent Ur I. 1. 19.
sten! miért hagyál el ennyire engem?

A 2

Meny-

4
AZ UR HADAIT VISELŐ

Menyből Isten sine eleiben
ragadtatott.

FIA SZOL ANNYANAK.

x Sid. 12.

24.

y Col. 3.

16.

z Enek.

3. a.

A Z (x) réank hintetett vérnek drága
dolgozat szöve (y) beszéde lakozzék
bűnséggel szívedben! Szerelmes szü-
lő Anyám, Iesusom kedves (z)
Galambja! mit sir ennyire? és el csüg-
gedvén leked, miért keseregsz,
szinte ilyen szívedben! Lám
öltözetedet meg nem változtad-
tad, sőt mint edes Uramnak
hűséges jegyeflé, úgy ragyok
Nap és Holdi öltözetben; Ta-
lám edes Anyám, földi bol-
dogtalanságodon kápolodol
annyire? Nem tied eze ne
sir, hát az más öltözetért! Hol
nevekdöd, hol fogyo fényes-
ség, és ottan ottan Ecclypsilek
re is jutó HÖ (i) a' te lábaid alatt, Ius-
son jól eszedben: edes Urad
Fejed, tövisszes koronában (v)
veres

j. Isten.

12. 1.

v Esa. 63.

1.

BAINOK DAVIDKA

veres ruhákban borzából köszönc neked,

kinek oldalában (a) Láncsa ra-

lála szállást születése (b) futás,

életis ravás: Tanítása kereszt,

ki tegedet kereszt, Halálais (c)

veres, hol szava keserves; (d)

Büntül ez tisztulás, vilagtul

bűcsuzás. Avagy (e) nem várakoznál e

kincsés frigy ládajais a' titok

Philistxusoktól el ragadtatott-

vala? Bezzeg majomi csele

kedet volna, ha a' kereszt alatt

világi boldogságot viselnél!

nemis volna igen idveffeges,

holot (f) akkor vennél el e' világon java-

idat, és az Abraham kebeléből ki re-

kednél. Izrael a' Pusztába 40.

esztendőig bujdosik, s' ugy

er Canahánban: Bujdosál hát

edes Anyám! Szép Sas szárnya-

iddal egy kevesse s' ugy erisz

kies menedék helyre amaz

A 3

Paradi-

9

2 Ián. 19

34.

b Math.

2.

c Math.

26.

27.

d 1. Ián.

7.

e 1. Sam.

4.

11.

13.

f Lukács

16.

25.

AZ UR HADAIT VISELŐ

Paradisulnak: mert ha edes Urad

Terem 6. 8. 9. h. 5. 12. 14. i. 2. Tim. 7. 8. k. 2. Tim. 6. 12.

ki bocsátot-is most (g) Barkajából, de el jő az idő, melyben karjait ki nyujtja a' te meg fogásodra, és fel (h) öltöztetvén vonsz aranyas ruhában bé vízzen Myrha és Al'es szaggal tellyes Elephant te-temes. Palotájában, holot fe-jed leszen. (i) FESSAD meg hát Pállyádat, mert korona a' negén: TÜRÜ, és REMENLT; H. GT és NE FELLY! mert (k) kikékegy ssen akarunk élni üldözést izűkseg az-knak jzengyedni.

SION LEANYA SZOL.

Ugy teczik szerelmes meg-hemnek jó hír mondo Gyű-mölcse, lelkemben, hogy mint egy meg vidulek, szavaidat halván; ugyan akarom is hogy hozzám küldetél: mert erő-mébe mingyárt meg repdeshet Uram szerelmire hajlot szivem ha sok panaszimat ki önthetem: Hald meg azért edes fi-am! Anyád régtől fogva va-lo keserves elcigt.

II. Mi.

II. Miolta e' világ kezde-tett, az olta mind így áiztatom fekete gyászos orczámot sűrű siralmimmal felkonczolt, fia-imnak nem lételek miat; vagy penig azoknak keserves Anyai emlémen, semcimből alá folya-könyves tejemmel való legel-tetésekkert. Mert ám kezdet-ben negyert táplállok vala, de annak is edgyiket e' Veres Sár-kány, meg az eset után is, maga álnok szerelmére hajtá, és ot-tan (l) vele emlős Abelenet el oltatá 1 Terem. 4. 8. edes Anyai szivemnek hallat-lan keserűségére. Követkő-zek lelkemnek edes fia nagy Nemzetű Szent Noe (m) m Terem 6. 3. 13. a' ki száz husz esztendőket töltet a' Barka faragásban, kinek nyugharat-lanlagán szivemis busul vala; kitis ő (n) hogy csufolá meg

A 4

csinra.

AZ UR HADAIT VISELŐ

csinatan Chám, *(szeméme fel fedezésgvel)*

Midőn pedig ez drága hivem-
tül árván maradtam vol-
na, szülém amaz en ne-
pemnek két Attyát, Abraha-
mot és Lothot, mellyekben
már ugyan velem vala örö-
memnek állandóságát; de

Ter. 14. meg csalatván, mely hertelen
Ter. 19. szerelmes fiam *a* (o) Loth rabságra vi-
Ter. 21. tetik, onnét ki szabadul, de esmet (p)
9. *a* Sodoma béliiek rohannak rája (zent: A-
Gal. 4. 29 tyám Angyaliért. (q) Ismaél Isáchoz az
Terem. 27. 28. ígéretnek fiát meg nevezi, és (r) üldözi.
Ter. 37. Jakob fiam kegyetlen Esau előtt (s)
Kijöv. 1. bujdosok: Iosephet (t) vőrségemnek fiát, se-
Kijöv. 2. ne bátyjai el adgyák? (u) Aegyptom ke-
Esa. 9. 21. gyetlen tanácsából Izraél fiait sanyar-
Birák. 20. gattyák, kiknek (x) jövődöbéli sza-
Lev. 6. 1. baditojok *a* Mozes Pharahotul halálra ke-
restetik, mely miatt vándorlásra kelle-
tek magát adni. (y) Sokszor én ben-
nem Ephraim Manassét, Manasse Ephrai-
mot (z) Benjamin Izraeli, Iuda is Benja-
min Izaggattya vala; és még (i) Pap-
jaimot is meg haragut Atyám az idegen
szert, *üzzel emészti vala; a* Pulzában
bujdo-

BAINOK DAVIDIKA

bujdosokat pedig (v) Kigyakkal mar-
doztatta vala. Egy lopo Achánért (a)
orsájára esőt Istenes Iosue könyörgése fűst
ben mégyen vala. Amaz csalárd (b)
Dabibais ő hogy aludt el térdei erős Sámjo-
momát, baja fonatékát el nyirvén rabságá-
banis szemeit miként tolata ki szí-
vem fájdalmára! Kinek és
több Biráknak idejében s
utánok, szerelmes Nepem
mennyt ferrengé keferűség-
ben! melynek csak eszembe
jutásánis, lelkem csak meg
nem reped. *c* Az Eség szenve
des után (d) Eli Pap idejében
népemet meg verik *s* *a* fűg ládátis el nyerik
igy Izraélia *a* dicsőgg el veszik. (e) Saul
Királyságábanis Istene amaz Goliáth
rol negyven napok alatt karomlással bosz
szantatik; mellyet meg győző Dávidomat
(joert gonoszt adván) meg (f)
Saul és Ablolonis ő mennyt
üldözzék (h) Az Izrael Uratul
Iudabol küldetett Prophétáinvalis Ieroboám
az igaz mondáért kezeit nyújtja; és no-
ha az Király keze meg száradván, *s* mind

v Szaml.
21. 6.
a Iosue. 7.
b Birák.
16.

c Ruth
1. 1.
d 1. Sam.
4.
e 1. Sam.
17. 10, 16.
26.

f Az Sa-
muel két
könyveib.
h Király
13.

A 5

meg

1. Király 13. 14. 25. meg gyógyulván onnét vissza indula, mind az által (i) amaz álnok vén Propéta: családtsága miatt az utban fene Orosz-lyánról szaggattaték ell (k) Sésáchur nem szűnek meg fosztani az en l-
 1. Kir. 19. 10. ftenemnek eppitterett hazát le-
 1. Kir. 21. 11. 12. rusálemben: Mit mondgyak
 1. Kir. 21. 14. Illyés hivem keferűséges buj-
 1. Kir. 19. dosásirol! és az (l) Seregek-
 1. Kir. 21. 11. 12. nek Urának nevéért valo nagy busulásirol,
 1. Kir. 19. s' amaz veršzopo Acáb s' le-
 1. Kir. 21. 11. 12. zábellem valo dolgairól? Mert
 1. Kir. 21. 14. ez Iézabel (m) Nabothom piros véréit sz-
 1. Kir. 19. szá, lőt (n) Illyéftis halálra keresteti (o)
 1. Kir. 21. 11. 12. Micheást pedig meg fogatván
 1. Kir. 21. 14. ez verben uszo Acháb az igaz
 1. Kir. 21. 16. 17. mondáseft, csak aszszu kenyér héjjal, s'
 1. Kir. 21. 26. 27. büdös vízzel tapláltsattya az fertős tömlős-
 1. Kir. 21. 11. 12. ben. Hát te Illyés lelkével biro Eli-
 1. Kir. 21. 14. feus hív emberem, üres vol-
 1. Kir. 21. 16. 17. tálq az keferűségtől? Iaj! bi-
 1. Kir. 21. 26. 27. zony meg (p) eskűszik az
 1. Kir. 21. 11. 12. Gyilkosnak fia, hogy el ünteti fejedet, elis
 1. Kir. 21. 14. küldé hiszem ez végre követit, maga csak
 1. Kir. 21. 16. 17. akkor tajban vitted vala (q)
 1. Kir. 21. 26. 27. r' Ki-

1. Király elib n Dabanhol az éged kereső
 Syriusokat de la melly hamar
 elfelekezék ez csudárol, ó Sáo
 phát fia! Te is ó en Izere mes
 Emberetem; jójoda Pap fia
 Zacharias, vallyon, s' nem (r)
 kövesztetie meg az igazság pánkallásait
 1. Kir. 21. 11. 12. a' Templom tornáczaban. Atyd hűse-
 ges jó teteményirül elfeleke-
 zet joas Kirallytol. Oh szegény
 Ezechias! te idedbe-is (s) be
 igen a' szűlére ékzenek a' fiaik Sáo 19. 3. 4.
 chérub miatt de nem lön az szűlőnek szűlése 1697.
 ve valo erije. Mit mondgyak edes
 Fiam! az (t) hetven esztendői fogágról 1. Kir. 21. 11. 12.
 és Ierusalém firalmas pulzu- 2. Kir. 21. 11. 12.
 sulásirol? Lássad sok firalmi- 1. Kir. 21. 11. 12.
 mit az (u) firalmas könyveben, és (x) Ha- 1. Kir. 21. 11. 12.
 mántul valo bizázzuág szennvedesimet a' 1. Kir. 21. 11. 12.
 Reblágban; el végre sok ideig
 tarto gyászomat Nehemiás, és
 Esdrás Pap irásiban. De nem
 csak az idegenek; hanem meg
 az ennea emlímen fel neveit
 fiaim-

fiaimis szo-fogadatlanul, szerető Atyám hűséges nevében szollo Prophétáit martzongák.

y Hieron
in Pfaf

Es et Com.

in cap. 57.

2 Ioseph.

Ant. Ind.

lib 9. cap.

19

j Jer. 36.

v Jer. 37.

a Dor.

Episc. Ty.

Synaps.

b Dan. 6.

c Dan. 3.

d Csel. 7.

32.

e Sid. 10.

30. 37. 38.

Mert (y) Esaiás Manassestól fia fűrészzel ketté fűrészelte; Amost Atyás fia (z) homlokában vert szegekkel megölvén kesergete engem édes Annyát. Meg rodd édes

fiám (j) Jeremiás könyveinek meg égette; és (v) tömlőczéztetést; Dán és Gád nemzetéből (a) Ezechiél meg öltetést; (b) Danielnek Oroszlánok vérmében való vetetést. Istenhez nyujtot könyörgésejért, De lám Sidrách, Misák, Abednegois (c) űzes égő kemenczében próbáltatnak Egy szoval: (d) A Prophéták közül melyiket né kergettek? Megölték azokat, kik hirdették amazig aznak eljvetelét. Mert (e) Némellyek csufolásokat szenvedtek, és ostromzásokot, annak felőtte kötözéseket, tömlőczéztetéseket; meg kötözettek, ketté vagatattak keserítettek fegyverelly le vagatottan meg holtanak, kikre nem volt méltó e' világ.

III. Mind ezek utnis jaj! mely, siralmas idő, virrada! Mulik az homály, következik

az világosságh; el enyefik az, meg hősabult estveli arnyek:

siet (f) az Vrnak napja, mint az égő kemencze, mellyen hajnal módra verrelis

f Mal. 43
1. 2.

piroslek az sel tamadando igazság napja; mert noha (g) el küldetek az utat meg útba, Angyal az Ur templomában az Ur előtt, de mind az által egy nyalank buja (h) tánczert, feje Herodiasnak ajándékoztatik? 22. és Math.

g Mal. 30
1.

h Math. 13. 3 — 12.

17. 12.

igazságért Herodes Antipástól való meg tömlőczéztetése után.

Fel kele azonban az igaz ügy, és tizen ket Tanítványival kezdé prædicalvan bujdosni. Ki is ő mely böcsstelen lón, ez világ berelmere hajlot fivű Ernberék előtt! ám eleve Pállyái bizonyíttyák, negyhűséges Notariussí írásokban, mely haladatlanfágon fivem csak meg nem halada! Mert annak keserves kenősevedeséről való jozan emlékezetis, izzasítya verének csenei-

csepeivel banatos, tagjainkat.
 Hallad az idő, s' verben úf az
 esteendő, és nem kedveznek a'
 kegetlenek amaz hívleges Pro
 to Martyrnak Sz. Istvának, (i)
 kinek országa, noha az Tan. esben úgy meg
 világozódik mint az Isten Anyja országa,
 minden az által ugyan (k) el börtök sűrű kövek
 ket mikor ottok esedeznek. De továbbsz te-
 lik az Pohár, arad az vér vár,
 és szerelmes jegesem búletetűl
 fogva bűmlaltatott harmincs ha-
 zodik esteendőbe, (l) kezdé ke-
 zese könti Ver sz po Her dez. Agrippa az
 Sidok kedveff gesert az on szerető Attyam
 szentet ellen, m k von végire latabnak, az
 Iarosnak Atty fiának. Keltzettek ujjonnan
 a' viziző, és (m) némellyek meg veszfőz
 teinek, némelly k meg tözöttnek, vereset-
 nek, tengeri mélyse eken merítettnek, a' lé-
 su szencsleges nevében való prédikallagye.
 Amaz (n) harmadik égis ragasztott Sz.
 Pálus (o) halállal hala meg, seje el uertven
 Romában, Nero Tyrannus u-
 ralkodálának tizen nyegye-
 dik elzendejében: egy napon
 szent

Szent Péterrel, kiis meg fészit-
 vén fúvel a' földre alá fordittaték, illyen
 tejemnek hűsleges örizerijert,
 Idvezitő Uram hetvenedik es-
 tendejében. Ezen Simornak
 Attyahais András a' 80. - dik
 elztendőben (p) fel feszítettén harmad
 napig keserge a' Martyromságban, lel kem
 törődésére. Fordics edes s fi-
 am! kezedben edes Uradnak
 keserves (q) Pohárát s' meg
 látod ajakán kőröskörnyűl,
 amaz (r) oljár alatt lévő meg öletetteltnek
 ki abrazoltatott halálok at,
 mellyeknek el látásais, ugyan
 meg sajtolá vér csepekkel iz-
 zado lelusom szencsleges szí-
 vet, nekem el hagyattatott ör-
 vegy Anyának busongo bá-
 nattyára. Mert innét (s) az
 64. dik üdőben, Nero Csá-
 szárnak 8. dik est. semleltetik.
 Szent Márknak Alexandriában ide, s' 1072
 is jár-

p Hieron.
 Comm. in
 Math de
 Andr.

Math. 26.

39

r Ielen. 6.

9. 10. 11.

s Nicoph
 lib. 2. cap
 43. 6
 Celsur. 1.
 lib 2. cap.
 3. 14.

ő farkon való szelmas hurczoltatása mig
leketlsteniök meg nem adná.
Ídj közeleb edes fiam! s' alatta
meg; látod 20. elztendeig való
prædikállása után Scyrhiából
Asiába menven Philep Apo-
stolnak. meg köveztetéset, és
meg feszítettéset. O! s' hát ke-
zeid körül ezen Poharon, a-
vagy nem veszed e szedben
(1) kisebb Iustus Iakabnak Alphaus fiamak,
az c'n Uram Attyafának (u) Iernsálem-
beli Püspöknek, Ananiás fő Pap által gyűj-
tett Conciliunmúl való meg sententiaztatását,
köveztetéset, a' Templom hajszatnyárol való le-
vetéset, és haláloskeppen Dorongalsüben való
múrtése véres ábrázatnyát. Iaj! hogy s'
szemléllyem ezen pohárban le-
vő veréketlok Mátyrimnak,
a' tiz nevezetes üldözésekben,
és még a' tizen eggyedik ben is
Vesled hát mégis ez kezemben
adator poharra könyves szö-
meidet, s' nézzed amaz forrval

(x) válasz.

(x) választatott Mátyás Apostolnak (y)
Ananias fő Pap idejében Bebláskilában
meg köveztetésre való vitetetéset, kövezte-
tet, s' Romai modra feszével seje vételei
akar mint fineltyek ez Márti-
rom halálát ez Világh fiai. Tul-
ellenbe ha fordulsz, lássad Sz.

Máté Evangélistának. (z)

Szeressen Országban Egyptus Király bolia,
után halálos f je vételit. Mellette ved e-
sedben (j) Berihalannak Ciliciában való
meg feszítettéset Sz: Lukacs (v) életünknek
8odik, eszt. Olaj fara való fel akasztását

Amonnet is fodulj bal ke-

zem felől lássad hogy amaz (a)

Kettős Tamas Apostol, edes

Uram oldalán levő Lancsa

szuras helyebe enjeszik Iudia

ban Salamina neve városban midőn a' balva-
nyozó Papint oldala Lancsával által buratik

IV. Ezek nagy rebre fenved

ven Martyromlágot az Elő

nevezetes, üldözesben Nero

Tirannus, alatt felette, igen

B meg

(x) Cs 8.
y. 26. e
(y) Ludo
Rabius in.
2. parte.
de Marty

(z) Euse
lib. 5. cap
10.
(j) Lud.
Rabin 2.
parte de.
Marti.

(v) Nice
lib 2. cap.

43.
(a) Ian 2

v. 24. 27.
Hin. in.

Catal Sc
Eccl.

Első üldö-
zés Anno

Chri. 65.
Masod üld.

dor Anno
Chr. 96

e Mirk.
s. 3.
u Hyer.
in Cata.
logo scrip.
Ecclesiast.

meg sokasula, az Martyro,
mok sáma Christus születése
után 65. Eftend, ki adatott
Edictumtul fogva kik közze
való az Aquilábéli Euphémia
nevű Szűz, ki meg utálván,
Attyas' Anyja bálványozását
keresztvénné lőn mellyért feje vétették.

V. Hát hová tegyem az Mä-
sodik üldözésben amaz Tyra-
nus Domitiánus Császár üldö-
zélit; Iussion efsedben, édes fi-
am! Iesusom fivére hajlott Sz-
lános Evang-élistával mikint-
bának, nekem özvegy Anyjá-
nak meg hullámodással telyes
busongo bánattyára! & hurtsol-
tatek Ephésusból Rómában
az fene kénzáfra, (b) ű külde-
tik (c) ű vetetik egy Serpenyő forró Otajbais
noha meg kenefire inkább,
mint

mint meg fővesere, szolgál-
sentsleges Attyam gond visele-
sebül. Hát meg az többi kiker
sambá, Emberi elme, nem is
tud venni nem hogy ki mondani.

VI. Fel virrad az 108dik efs MAR
tendő azonban hát az kegyet- MAD
lenseg-is nő Trájánus Impera- ÜLDÖ
tor, alatt Mert ez idejében Cle- ZES
ophas fia és Iustus Iakab Attya
fia: Simon kinek vezetek ne-
ve: Iudas minekutanna min,
edgy 41. eftendőt tőlőt volna
el a Ierusalemi Püspökségben
es igen (d) meg kenézetet volna sok napok
alat, vezet hogy keresztényen és David magva-
bul való volt el vegye meg f / zületik, clete-
nek 120. eftend, Meg köstolá
annek kegyetlensegit nem csak
Europ^e de meg Asianak, Asti-
cának is nagyob része ugyan az
Antiochiai Ignatius nevű Pü-
B2 spök

b Isten, 1.
v. 9-
c Frid
Naus in-
vii Ioh 6
Flores Hist
ad anno 59

d Ius lib
3 cap 33-
Ludor
Rab in 2.
par D M

e Nicph.
lib 3. cap.
19.

f Nic lib
4. cap 17.
Eus lib 3.
4.

spökis ki Sz. Iános Tanitva-
nya volt ez (e) időben vettetek
Romában az oroflanyoknak
Az Romai Attalus nevű Pol-
garis itt (f) előben az vadaknak rejtetven,
annak utána vas üő jzekben meg süttetven,
tüzes rez hal hajakal rakak meg az testet, mi-
vel akkor minden Martirok at
inkabbarà, úgy kenza valanak
mellynek iszonyatos szagán meg ellenségem szí-
ve is megindula latvan it ez szertelen kint.
Ezen módon szenvedenek Mar-
tyromlágot Matirus és Sán-
ctusis lok ezer Lelkekkel: ak-
koris így fordulá Ecclypsis
az igaz keresztényenek napja.

Negyed
ül. A.
168.

VII. Oh hogy említsém az
168dik esztendő: mellyben kez-
detek el az Negyedik neve-
zetes üldözés az ki tarra Adri-
ánus, Márcus és Antonius.
Impratorok idejében. Ez ül-
dözésben egettetek meg (g)
poli-

Polycarpus Smyrna városbeli Püspökön, kin
az tűz nem sokat fogvan fegyverrel öklelteték
altal. Itt emlek ezherem valo-
ban, ketservessen, amaz. (h)
Pionius Martyr hallaisrais rettentetes.
fülem tsöndülesével tellyes kenzzattata
sárol, hol szemlelhetni szegényeknek, helyeit,
tűznek herfegy. egyéb boher: tsigazások,
nak nemest így (i) tartattam minden napon
balalára mint az fel meszarásra rendeltetel.
Iuhokfók. Márah nevű szülöttimmél
kik közzül nem utollok: Iusti-
nus Philosophus és Irenæus Po-
licarpus, fiam jeles Tanitványi:
ismer Carpus Pergamenbeli
Püspök, Pupyllus és Benjamis
Diaconusok de hogy említsem
meg ama dicsiretes alhatatos,
sagal ekes, (k) Blandnia nevű,
kegyes Afsonyr, kiis minden,
kenokat meg szenvedven, az
azon idő menő Erdei sene vadak pradajára
egy sara utban helyhoztetik, de onnet viszona-
ol ragadtatvan, tömlőözöttetik mind azon
altal mind ezek benis Titulus.

h Smyr-
in eccl.
lib. de.
Marty
i Rom 8.
36.

k. Eus
lib 5. cap 1.

lát, maga nyelvevel alhatatof-
 san kialtya: Sum Christiana. O
 nagy alhatatosság! Ennek sub-
 scribala a' martytomlagot fen-
 vedet Agathonice is, s'emeim-
 nek köny hullasban való eve-
 sere: Ehez érkezek edes U-
 ramnak hivseges Confessora-
 nak (1) Balamnak ki omloz piros vere sok
 tűzi kenokban való fetrengesi után. Így e-
 lém ám en edes fiam unalmas
 életemet.

1. Basil.
 Mag.
 Serm de.
 Balam.

Hetedik.
 üldöz.
 An, 203.

m. Eus.
 lib 6, c. 5.
 Niceph.
 3. cap. lib
 7

VIII Nevelkodik Severus az
 Imperatori sekben, s'követke-
 zik az ötödik siralmas üldö-
 zes: melyben nevezetesekek
 Mártiromlag, s'enedesekek:
 úgy mint (m) Basilides Potamiana nevő
 Aizszonyal kiket Aquila nevő Egyipto-
 mi, Praefectus fenyo szarokkal tetéiöl fogva,
 talpi meg cepögettetete edes Uramhoz
 való hivsegekert hogy az több
 fantalan Martyroknak nevő
 ket-

ket most en titkolyam.

Heted 61
 An. 236.

IX. Fel tamad azonban az
 236estre, Maximinus üldözös
 kinek noha az Igaz Biro Ty-
 rannuslagat hamar meg itilei
 mind az által mig az lón felet
 te igen kesergete engem az ha-
 todik üldözésben, mert ennek
 (n) jelen leteben ölték meg Nicomediaban, 16.
 szüz emldimnek tífra tejéről
 hivsegesen vallast tört Lucianus An-
 thiochiai Praebiter amaz keresztyen (o)
 Gordius vitézis nem kerülhetett el ettől való
 egetesit kinek Symbolumja
 vala 118. Solr. 6. 7. dik versei
 ilyen vérnek örülő sivel vala
 az akori vilagis.

n Nicebp
 lib 7. cap.

O Basilis
 Magnus.
 fol 265.

X. Szarnyará kele Decius
 kegyetlenlegivel 250. estend.
 melymiat az hetedik üldözés
 sok ezernyi ezer lelkek (Nice-
 phorus ferent) ölettek meg
 B 4 Ezek.

Heted.
 üldöz.
 Anno 250.

24
P. Niceph
lib. 9. c. 28

Ezek között semlelem (p) Ba-
bilasnak az Antiochiai Püspöknek három-
Attyafiával való Martyromságát melyet
azért szenvedé hogy az Eördög
nek nem aldozor, Numeria-

q. Niceph
lib. 5. c. 26

nus Prancsolattyara. Ismet itt
látom (q) Fábianusnak Ro-
mai Püspöknek meg öletését,

r. Ambros
lib. 1. offic
cap. 41.

es (r) Lörincznek rostelyen való megfűttete-
sít, második Sixtusnak marty-
romsága után, itt vitták meg,
az jeles bajt, Ischirim, Metra,
kővenyes Iulianus Marcellia-
nus Dionisia Quinta Apollo-
nia &c. Feriak es Asszonyok
s' több meg famlathatatlanok
kiknek meg gondolatsais five-
met epefti.

Nolesad.
üldöz.
An. 258.

XI. Alig mulhatek el az ü-
ldözes ottan hamar keűlőrt fut-
tata Valerianus is, az 258éft. s'
ugy kezdetek az Nyolcsádk

üldöz.

üldözes, melyben foglalatós-
vala az maga földében ez idő-
tájban Sapor nevű Persiai Ki-
ralyis midőn (s) / 247. Ecclesiái személye-
ket öletet meg edes Uram fel támadásának
emlekezeti nek Innepe előtt való napon
hat még az kiker mas napon,
öletet meg. De nem marada el
azonban Valerianusis hanem
nagy sokakat nyakaztara meg
az igazságerre kik között meg
talalod, ezeket neveken, az
Martyrok Láistromában Pris-
cus mas Cæsariabeli Priscus,
Mallehus s' Alexander és több-
bek, ez Valerianust követte
Galienusis az üldözesben. O-
bertelen verén folyo világ Dű-
hősege.

s. Niceph.
lib. 8. c. 36

XII. Be telik az három se-
culum s' mikoon irnanak 303.
éftendőben, Husvét tájban el

Kilencz
üldöz.
Anno 303a

BS

szala-

Salada az Sárkány a' Láncz-
rol, s' edictumot ad ki Diocle-
tianus, melynek ereje sen ma-
rada, Maximianus Gálerius,
es mas maximinus idejekben;
ezeknek epejek mereggel ele-
gyitę meg az Evangeliom tıs-
ta folyamatyát; itt is halának-
megh (t) *Vincentius, Castor, Dorotheus,*
Vitalis, Vitus, Gorgonius, Faustina, Lucia,
Anastasia, Crispina. &c. s' nagy sok-
ezerek gyáson őregbűlęsre;
kik e' kepek ellen így repeta-
lának: SOHA az előtt hasonlatosságot,
vagy képet nem tisztelünk; SOHA, ez utána
akar miképen sem tisztelünk; Mert kereszttyé-
nek vagyunk, Christusnak szolgálunk, azért-
az Christust. EGYEDVL. esmérjük mi
Urunknak lenni. Ez is őregbité az meg
ölettetek számát.

XIII. Csuda idő, virrada-
ssó. ebtendőben, mert az tize-
dik nevezetes üldözést akkor
kezdę el az Arriánusok: ki-
benis

t. Eus.
Niceph.
Sozome-
nus &
Prudent.
videantur

Tized ü.
dezés An
330.

benis ő menyí ezerniezer Lel-
keket foszta meg erejétől a-
maz alnok Dálila s'ivű álhatat-
lan Vilagh! ám fel irrák az en-
nevekedsen ábrázattyát La-
istromban fedegető Histori-
cusok. De mind ezekkelis,
nem mulek el ez Világh dü-
hossze: Ist inkább az 361. ebt-
uralkodást vett Iulianus Apo-
stata ezen tizedik üldözést töb-
hűsęges vitezim verekkel tö-
bitę meg. Mert ez alatt usá-
nak verben, Gregorius, Ale-
xandrius, Eusebius, Cyrillus.
Hyerosolymitanus, Basilus,
Ancyranus, Theodulus, Tati-
anus es többek. Nehol Penig
az kereszttyen sűzek meg hasit-
tattak, Zabbal es árpával meg-
töltetettek, es ekképen az
Disnok.

Historica
Exlesiastica
de his v.
deantur.

NB Disznoknak vetettek. Ezen hit-
 től fakatt Császár akarja vala-
 jerusálemeris megh építeni,
 Christum, és az egész keres-
 tyenség gyalazatára de az föl-
 dis nem szenvedhet venteremlő-
 je betstelenlegit, az fundamen-
 tumbol, tüzet adá és az Egis,
 meny üdö köveket sora mely
 ljekei süllel hanyatanak mind
 az Eppitő mind, az eppölet-
 tek 36zest, Christus sületese,
 után. De mit farastom edes fi-
 am ezeknek elő samlalásával
 enyire magamat! Holor, ki,
 volna oly tudos samverő ki-
 gyors elmejevel és pennajaval
 ezeket, az tiz üldözésekben
 meg ölettek samban vethetne?
 Hat meg az előtt az igazságot
 valyon s' mennyin, holtnak
 XIV. El

XIV. El hagyom az keresztye-
 neknek az Mahomet Zafloja
 alatt Vitezkedőktől való öl-
 döztetéseket, hanem ne nehez-
 teld edes Fiam! az Antichristus
 tagyaitól való üldözéseket NB
 meg hallani, mellyis az tizen-
 egyedik üldözés, de ki legyen,
 az, Antichristus edes Vram
 Testamentumában így van ki,
 abrazolva: melyet három tso-
 moban foglalok rövidsegert.

(u) Az Az Bűnös Ember veszedelmének
 fia vagy Antichristus, az ki magát ellene-
 veti és fell emeli mind az ellen valami Isten-
 nek mondatik úgy anyira hogy az Isten tem-
 plomában úgy üljön mint Isten, Istén gyana-
 sarvan magát. De az Romai, Papa, fel-
 emelte magát az magistratusok
 ellen, kik föl, Isten monda,

(x) En mondotam Isténnek vadok úgy ül-
 az Isten templomában mint
 Isten mikor azt vitanya Errare,

non-

u Tsel 2.
34.

x Solt 23.
6.

non possum nem, vetkezhetem

z Rom 4
1. 12

holott ez CSAK az Istennek

j Bload
lib 3. Rom
Inst

adatik. mert (z) Minden Em-

ber hazug, CSAK az Isten igaz; Isten

gyanánt is rareya magát: Mert

(j) az királyokkal imádsattya magát; megh

is van irva felőle: (v) Az Romai Pápa

v Dist 96
caus satis
vid

Isten azért (a) Senki ne merje azt mondani;

Vram; miért cselekedtet úgy? mert az Pápa

(b) az hamissagból is igazas csinálhat és az

SEMIBŐLIS cselekedhetik valamit Azert

a Gloss 2.
lib Decre
tit 7 c. 5.

az Romai Pápa az a' Bűnös

Ember veszedelemnek fia és,

Anthicristus. Item.

b lib 1 dec
Gr ibid

Amaz nagy parázna Babilon,

(c) amaz nagy város melynek birodalma

e jelen 17:
28.

vagy az földnek királyné; ki (d) építetett

hét halmokon, és (e) tíz királyokon, uralkodik

d jelen 17
2.

ki azt mongya; (f) úgy ülök mint Királyné

Asszony, nem vagyok özvegy, semmi kefe.

e ib 12

Város, melynek birodalma

van az földnek királyné,

f jelen 18.

mely hét halmokra építetett,

(kik is ezek: Palatinus, Capitulinus, Ex

quilinus, Aventinus, Viminalis, Caelius,

Quir

Quirinalis.) tiz, királyokon,

uralkodván (mint V. Pál Pápa

insignejiből ki tetzenek az ko-

ronák) mongya ez világi bol-

doglágnak jelének lenni az 8-

igasságának; Azert Roma

amaz nagy parázna Babilon!

Item, Az (g) melly asszonyi albat, meg

részegedett a' Szentek, és Mártíromok Vére-

vel az amaz Titok nagy Babilon, az földnek

paráznalkodásinak, és utálatosságának An-

nya, ki (h) lőtt Eördögöknek lakó helyek. De

Roma és az Romai Papasok

ezerni ezer Szentek vérgel

meg részegedett, mint ide alab

bőven meg hallya akárki is:

Azert Roma és a' Romai Pa-

pa, amaz titok nagy Babilon

e' földnek paráznalkodásinak

és utálatosságának Annya, ki

lőtt Eördögöknek lakó helyek.

XV. Lassuk azonban edes,

fiam

NB

g jelen 19
5. 6.

h jelen 18
2.

NB

Fiam az Romai Ház Őrző-
nekis az Antichristusrol valo
itgleteket: kit mondanak az
Antichristusnak? Az RO-
MAI PAPAT! Mert (i) Valaki

Greg. in
Regist. lib.
4. cap. 82.

Greg. in
Epist. 35.
ad Ioh. E.
pisc. Con-
stantinop.

Greg. in
Epist. ad
Maurit.
Imperat.
in Episco-
pi. Salis-
burgensis
querela.

közönseges Püspöknek. és leg felsőbb fő Pap-
nak engedi magát hívattatni, de az. az.
Antichristusnak. elől járó követes; Iőt azt
mondom: (k) valamelyek meg jöven-
dőltek mindenek meg lesznek Az ke-
vetysegek királya közel van es a Pa-
pok Serege neki készítették. Mert (l) az kö-
zönseges Püspök az Antichristus előjáró hop.

Mestere Hallyad imar edes fi-
am amaz keserves Salisbūr-
gumi Panastis ez Antichristus,
rol hol legyen (m) Amaz BA-

BYLON szentelt Emberi egyedül kívánnak
uralkodni magukhoz hasonlat nem szenvedke-
nek és nem szűnnek míg mindeneket lábok-
kal meg nem tapodnak és az Isten templom-
ban nem ülnek hogy mindenek felet fel ma-
gasságának. Az gazdagoknak ebezese-
az tiszteess-gnek szomjuhozása. be töltetellen.
mennel többet ádnak neki annál többet kíván
add neki nyodal és kezedeis kíványa. Azki
szolgak

Azki szolgak szolgája vraksak Vra ugy kíván in Conces-
lenni, mintha Isten volna. Rettenetes nagy- su Imperii
dolgozat szol mint egy Isten: a törvényeket in Aren-
meg változtatja; az magát meg erősti, az Iste in lib. 7.
nei meg fertőzött Ragadoz. főt, csal, el, veszt fol. 639.

amaz Ember kit ANTICHRISTUSNAK
bírói szoktak; kinek hatalmán az káromlás-
nak neve meg vagyon írva: ISTEN VAGYOK
NEM VEI KEZHETEM, Az Isten templo-
mában ül, es méssze földre uralkodik. Hat ez
vallyon kit mutata ugyan uj-
jal egy Gyűlésben Antichristus
nak, midőn így szól: (n) Ebr-

a' fényes székben ülöt, minek vélték tiszteletes
Atyák, Tudni illik, ha szeresetű nincsen, es
tudományával fel uralkodik, az Isten tem-
plomában ülő Antichristus es magát ugy mu-
tatato, mint Isten. Ujjat cartá hibem ez
edes fiam a' Romai Pápán!
Eberhardusis süveget vett itt,
s' így bol egy Conciliumban:

(o) Itt vakok nem vótánk az Pápai Tu-
tus, es Papi köntös alatt, kegyetlen Farkast
latnánk. De még több Társkis talál-
tatnak ezeknek ez ilyen mon-
dasokban, mint ezekis: (p) Az

Romai Udvar B A B Y L O N, es amaz sok es Anno
vizeken-

in Arnul-
phus Epis-
copus Au-
relanen-
sis in Syno-
da Remen-
si De Rom.
Pontifi.

O Eber-
hard Salis-
burgensi
Archiep-
iscopalis
inconcilio
Regino.
burgensi
circa An-
no 1240.

p. Abbas
Iohannis
Calaber
et Fr. Pe-
trus cir-

1354. Epist
20.

vizeken ülő Babilonias paraxna Asz szonyi-
állat. Hallod edes Fiam Ez-
ám amaz Antichristus. Kiteso-
da: Az Romai Pápa, mint ez
ek az Pápista, Ersek, Püf-
pökök, Gárgyánok bizonyít-
yák az Sz. irásból, es az akko-
ri állapotból. Ezeknek subscri-
bálának ez hires Pápistákis:
Marfilus, Patarus, Michletenas, Generalis
Minoritarum, Thomas Rhedinius Carmelita
Gallus, Hyeronimus, Savanorola: Ferrari-
ensis, Archiepiscopi Treverenses, & Coloni-
ens: Sed. de Nicol. Bernardus Abbas Clave-
vallens. Serm. in Cantic. &c. és többek,
ugyan ujjal mutogatták az Ro-
mai Pápát Antichristulnak.
Mint megis vagyon írva ez
jeles fírhunális: (q) Az ki min-
den méltóságot, híradalmat magának káporit.
Antichristus; Te pedig (Isol az Pápanak).
minden rendeket meg káporítasz; és az bi-
rodalmokat magadnak foglald. &c. Azért
az Romai pápa az Antichristus!

Ez az

Ez az Antichristus foga az jelen 17.
kereszténynek felmegbároltatása. 6. NB.
hoz. ó (r) mint meg veszedek az Szentek-
nek verrekkel, amaz jóvendőles berint: s Dan. 8.
(s) Meg öli az Erőfeket, es az Szentek se- 24.
régt. Ugyanis itt semmelheted már,
az igaz Martyromságot fenne-
dett keresztényeknek verben-
borult nevekkal tellyes Cata-
logust, kiket tagada ugyan-
lok fiaimat túlem el idege-
nitő (r) Demas Peter. De hóg
mind ez világ előtt nyilván
legyen, im az nevezetes Mar-
tyrok között, kik az veren-
futo Bestiatol ölettettek meg
az Jesus szent neveért, vele va-
lo ellenkezéssért, rendel, üdö-
s' helyberent, nemelyeket Lai-
stromban fedek.

Viclef janos tanítani kezd az
Babylon abususi elé kiért holta

C2

usan-

t. Parm-
Epist Cano.
5. fol 61.Anno Ch-
risti. Tíz-
en edgye-
dik üldöz-
An. 1370.q Bernar-
dus circa
An. 1150.
in Lib Con-
siderati-
on. 2. 3. 4.

NB után V. Maron Papá parancso-
lattyabul az csontyai ki ásat-
van, meg egettetik Costantia-
ban celebratort Gyűlés után
1407. Torpe Vilhelm Viclef Iános Ta-
nitványa, és Angliában Pap
leven, erőssen fedven ez An-
tiehristus magzatit az abusu-
tokert, meg fogatratvan az
tömlőzben fenvede Martyr
romlagor

1414. Hussus János Sigmond Csász-
sartol ádatot hit levelre Szent
Andras havának harmadik
napján mene az Costantiai-
Gyűlésben, hitit az Császárral
megfegere az Lódinomi Püs-
pök prädicalvan, ex textu ad
Rom, 6. 6, az Conciliumis
azt vegeze, az Eretikeknek
adot hitet nem kel meg

tartam

tartani, azért tűzre itelven,
Szent Jakab havának 6. nap-
ján meg egettetik. Anno 1415.
Jeronymus Martyr Pragai 1415.
Tanito, Szent Cyörgy havá-
nak negyedik napján mene-
az Costantiai Gyűlésben, ki-
nek az az edgy fülű Concili-
um ellenségit az vádbán meg
hallotta (mint Poggius Flo-
rentinus írja,) De Jeronymus
savar az 340. napok alatt
meljekben fogoly vala, csak
egy oraig sem hallotak még,
mivel az Conciliumis,
mind peres mind penig Biro-
vala ezért apologiajat nem
hal van meg tűzre itelven az
igazságer, meg egettetek
Anno 1416. 30. Maji.

Nemzetes Oldecastel János, 1418.
C; be vado

be vadóltatván az Candelburgumi Erseknek, az keresztényesegert meg fogattatik, és Londinumnak Szent Egyed nevű mezején, vas lánczok köztöze alá meg egetetik. V. Henrik Király idejében, 1418-ban,

1421. Purnens Janos Viclef Tanítványa, Romar mondvan amaz Apocalyptica Paráznának meg fogatik, és sok fenvedesi után az Tömlöczben hal meg, az meg írt efitendőben. Taylor Vilhelm, Angliai Pap, az igaz ügyert Londinumban az kovácsok mezejin eggettetik meg; Martii 2- az meg írt efitendőben.

1424. Vhyte Vilhelm, meg hazafod van.

van, es az Isten igijéből az Romai sek bálványozalat, finelkedesit meg fedven, az Candelburgumi Erseknek adattatik, es feltében meg ragadgya az igazságot, az 1424ben, De ismeret efre vevő, magar, meg siratvan verket, nyilvánlón Christus viteze, kiert Vilhelm Püspök itiletiből, meg eggették 1428ban, Szent Mihaly havában.

Rhedonumi Thamás, Carme. 1436. lita Barát, Galliai Nemzet, az keresztényi buzgóságból menvén Romában 1431. ben, hogy ott kegyességet tanulna, de midőn látna, hogy meg rsalta az Remenségh, s' egyebet ott nem találta az finelkedésnél, henyelesnél, C 4 kevg

kevelyseggel, és rettentet-
vetkeggel, el álmelkedik,
és az Clerusnak Istentelen-
sége meg feddi mindenek hal-
talára, kiért az Cárdinálok-
tul meg fogattatván, meg eget-
tetik, az meg irt est.

490. Rogerius Angliai jeles Vi-
cz, az Evangeliumi igazság-
nak tudományáért fel akasztá-
tik, ki is már az Diadalmasok
seregében mond Alleluját.

498. Savanorola Ieronimus két-
sárfaival megfogattatván, és-
igen meg kőzattatván az
Evangeliumi tudományért
Florentiában, VI. Sándor pá-
pa parancsolatjából meg eget-
tetik, Pünkösd havának 23.
diknapján. Væsus

Henrik

Henrik, és Ezechius Iános Au-
gustinianus Barátok, az Lo-
vანიომი, és Bruxellai Pülpö-
kők s' Theologusok indítá-
ból meg fogattatván, elege-
valának rajta, hogy zavaros
Parakjokra ismét vissza vin-
nek: De Henrik igyfelele meg
Ha itt fejem volna inkább akarnám, hogy
mindenik el vagattatnék hogy nem mint boz-
zatok vissza tgrnek. kiért Brá-
bantiának Bruxella nevű Vá-
rossában meg egettetnek az Pi-
atzon, Sz. Iakab havának első
napján: holis az tüzet látván
igy solla: Rosákkal hintenek
minket. Ezen meg irt Esten
döben egettetek meghazájába
Clericus Iános is.

Sudphániumi, vagy Sud-
phen Henrik, ki az Bremi
Cs Ecclesiatic

Ecclesiát plántálta, Meldor-
far hivattatván fertelen ké-
nokkal üldöztetik, némellyek
öklökkel verik, némellyek-
forro olajt töltnek testre, né-
mellyek hideget, némellyek
artzul verik, némellyek pált-
tazzák, az Barátok és Pa-
rastok között, némellyek tű-
zet gyujtnak, némellyek rakás
fát késtnek, némellyek kopi-
jával öklelik általtestet, és így
az tűzben vetven egy egész nap
éltig sütik, Decemb. 10. Ezen
Ést: az Melzai Párochus sá-
ban bujtattatik, és az Scáldis.
nevű folyó vizben vettetik
Antverpiánál.

1525.

Flandriának Tornacum ne-
vű Városából való Castellus
Ián-

Iános az Lotharingiai Cár-
dinál parancsolattal ecle-
nen meghégettetik 12. Januá-
rii. Ezen Ést. fenyegetnek Már-
tyomfágot, Pistorius Iános
Hágában; Schuchius Volfáng;
Vejbelius Mátyás Levkirchen
város mellett 12. Septembris
Pavaneus Jakab Lutgiában,
és Hollándiának Verden nevű
Városából való Beckus Iános.

1527.

Császár Leonhárd az Para-
viai Püspök hagyományából
Scherdingában 16. Aug. meg-
hégettetik. Ezen időben Maji
10. Merseburgumban, Zindá-
viai Henglinus Iános az Con-
stantiai, Püspök erejével.

1528.

Flandriai Henrik Agustinia-
nus elhagyván az Barati fer-
zelet

zert meg fogátik s' Flándria-
nak Contratum nevű váro-
sában het holnapig tömlőczőz-
tetik az uran meg egettetik Itt-
voltak márttyrok. György az
Hálai Tanító, Rieuxi Dienes
Meldában 3. julii, Schererius
Salveldomi György. Nemes
Berquinai Lajos az Sorbonai
és Parisi Clérus izgatálábul,
Pünkösdfő havában, Lutetiának
Gréva nevű mezején égettetik
megh.

1519. ZVolleniai Vilhelm, az Lo-
vániumi Sophisták s' Docto-
rok előtt, az Sz. írásbul győz-
hetetlenül meg erőstítvén, az
Meg igazulástrol, Sácramento-
mokrol &c. való Evangéliu-
mi tudománt; Mechliniában
ezert 20.

ezert 20. Novemb. meg eget-
tetik. Ezert követtek ittel, Fly-
stadius Peteren, Clärenbach
Adolphon.

Hameltonus Pátricius, Bé-
tonus David nevű Cárdinál. 1510.
tol tűzre itilletik: Hitténus
Thámas pedig az Cantuariu-
mi Püspöktől Mádsloniában.
Amaz Angliában levő malodie 1511.
Zachariás lojád fia: Blynzus
Thamas, minekutanna Mori
Tamastól az Angliai Cancel-
lariustól tűzre itilletet volna
azert, hogy az Szenteket.
mint, közbenjárókat Istennel
nem tisztelne, meg egeresenek
napja előtt való estvén, tartsa
edgyik ujját az Gyertya láng-
jára, de est hogy teste nehezen
fennvedne,

senyvedne, így fede meg. Mi-
csoda! hogy edgyk tagom meg egetesü
nehezen szenveded, has hólnap az egész
tellednek es ilmet az gyertya
ra tartván így kecsüle Máty-
romlagra másodnapra.

1532

Cadúrçolanos amaz locu
sért, 1. Tim. 4. v. 1. 2. 3. es
annak az Pápai tudományra
valo szabásáért, Vulcanusnak
meg áldoztatik.

1533

Londinumi Frichus Tha-
más, es Huuetus András az
Londinumi Clerus itéletiből,
Londinumban az kovások
mezejen meg eggetnek. Poe-
nitens Borbély János penig,
Párisban vegezi el Pállya Furá-
sát Mátyromlaga által, az ki
midőn, sok sacrificulufokat,
Dominicánusokat, es más fer-
zetese-

Borbély

NB

zeteseket az frantzuból Párisba
gyogyitana, s' inteng őket hogj
jobbvolna megházafodni, hogj
sem ugy fertelmeskedni, az-
mellyből az frantzú követke-
zik, meg fogattatik, s' meg-
eggettik.

NB

Parisban minden utzakon 1534
üldüztetnek az keresztienek,
itt lőn fertelen ver onas, kik
közül nevezetesek valanak
ezek: Milons Barthelot, Bur-
gumi Janos Parisi Kalmar.
Valletonus Miklos, Cubero-
sæmi Henrik, Beatus Istvan,
&c. Ezen estt eggettik megh-
Canus Sandoris.

Tyndallus Vilhelmi Bruxel. 1535
labán ki mondott Sententia-
serint, az Lovaniumi Clerus
noga

nogatásból. Brabantianak Vilfordia nevű városában, megégettik. Cornonus János, az Evangeliumi nevezetű.

1536. Gonim Márton, hogy az Purgatoriumot, Indulgentiákat az Mivel edgyütt nem jalta. April. 26. csak a 10. órákor, Frantiának Isara nevű folyó viziben vetetik. Bouléna Anna penigh, Angliai XII Henrik Király felesége, Rocherud nevű Anyjával az keresztgyűseget fejegettik, Máj 19

1537. Lejtonus Vilhelm Horvumban megégetetik.

1539. Lambert János, hogy az Tránszisztantot nem hitte, (kit meg az Tridentinomi Conciliumbanis 24. Püspökök tagadának

gadána) XII. Henrik Angliai Király parantsolátyából Londinumban megégetetik.

Bárnens Robert, Sz. írás 1540. Magyarazo Doctor Londinumban megégetetik. Ismer Pistor János, Germán Egyed, Lánslót Vitéz, Sz. Egyed nevű mezőn vetetnek tűzben. Kép író Claud. és Brúnó István is itt égettetnek megh.

Burdegálában, az igazság 1543. pradicallásért, Aymondus az Parlament végezésből elsőben felakasztatik, az ut ántest megégetetik. Spenserius Richárd penig Cantabrigiai Egyházi Szolga, Hevertus Andrással Sarisburiában Vetetnek tűzben. Spanoly Ferencz Burgu- 1542. mi Polgár kegyes industrija.

1. után Antverpiában, a' Barátok ingellésiből hamuban. öldöztettek. Rhotomagumi Constantinus Rhotomogumban. 40. magával Mátyrra tegetik. Márton Jakabot, Bernhard Tamást, Longland János a' Lincolniai Püspök egy nap eggetteti meg. Portorjánost pedig a' Londinumi Püspök Bonerus a' tömlőtzen ehvel öli meg.

1543. Lovaniumi 28. Mátyrok; és Bribrárd Ferentz, Dubec János, Testivod Robért, ez időben coronaztatának meg Mátyromsággal.

1544. Késtsinalo Bruxellai Egyed meg eggettetik, és a' hamvát vízre vetetik. Január. 27. Brabantiai Rochus jó kép csináló
Hispan

Hispaniának Luca nevű Városában, hogy a' Mária képe, kit maga csinált volt házában el rontotta, meg eggettetik. Az Bruxellai piacon pedig Lovaniumi Justus Jünger (Január. 8.) nevű Polgár meg eggettetik.

Lothárnigiai Brulius Peter 1545.
Argentoratomi egyházi Szolga, Tornacum Városban. 17. Febr. szenvedé mátyromságot tűzben. Itt lőn a' Valdensesek öldöztetése ferte félyel Galliaiban, a' Christusért, holis mind férfiakot, és Asszonyokat ölnek meg.

Meldában Galliai Városban, midőn az Isten igéje halgatására egyben gyűltenek volna az ott lakos keresztények.
D2 nek

nek, a' Magistratus regájok rohanván, Clericus Petert a' Lelki Tanítót. 63. magával megfogván a' tömlőczre veti, és némellyeket fankivetésre üznek, némellyeket meg vesztőznek. meg ölnek. 14. pengig egy rakásban egernek meg.

7451

Marschaleh Simon Johanna nevű feleségével a' Lingonesek üldöztesében, költöl meg mátyrok Pohárát sok ottvalokkal 7berben. Innét Lingoniaktul a' Burgundiaiakra költőnek e' vérrel tellyes regégitő Pohárt. Az Coloniai Herman nevű Ersek. (v. Károly Császár hadakozása alatt. Nemet Országban a' Protestánsok ellen) ellen tót Evángeliomert Ersekségtől főtatek meg.
Ezen

Ezn V. Karoly Császártul fogatátik meg 24 Apr. Saxoniái, Elector Friderik János, ki is őt ektendeig tartatek az fogfagban, Philepis az Hassiai Landgrávius 5. ektendőt, elítelte itt az fogfagban.

1549.

Martyr Miklos Galliai Nemzet Tornacum városában az hatodik Soltárnak 9. 10. dik. versével el bucsuzvan tűzőn mēne az Mátyrok Seregeben. Itt semlehetni fāmátalan meg ölettek.

Favinus Faventineus Olasz Nemzet. III. Julius Pápa parancsolattyából, Ferrariában meg fajtattatik s' egettetik itt is sokásulnak a' Mátyrok.

1550.

Claudius Monerius Lugdunumban. 15. julii meg fogatván

1552.

D3

ratván

tarván (hogy Luteránust talál-
tak házába,) s' meg tömlöttez-
tevény, amaz buzgó fokkal:
*Oh Iſtem en édes Atyam! tüzen költö-
zek által a' Bárány oltárához.*
Itt-is lathatni ſam nélkül való
meg öltetett Martirok Tá-
borát.

1552. Brabantianak Nivella nevű
Vároſſában ſületterett Hamel-
laus Godefridus, Fornacum-
ban ſenved tüzet, amaz jeles
utolsó foháskodással: *Pater caeleſtis reci-
pe me in Regnum tuum!* és orczájának-
is az eg felé való forduláſával.
Az Lauſannomi Eöſ Deákok
is itt ſenvedtek Mártýromlá-
got.

1553. Bergier Peter genevai Fru-
mentarius, Lugdunumban
meg fogattarván, amaz mon-
dála után: Ma meg nyílt Ege-
ket

ket látok: adá lelket Iſtennek
a' tüzből. Borboniai Marſa-
cus Lajos lovagos vitéz lug-
dunumban har madmágával
meg eggettetik, midőn amaz Si-
meon enekit enekclnek a' tőz
tüzből. Luc 2 29 30. *Nunc dimittis
Servum tuum Domine &c.*

Iohanna Grája az Suffolciu-
mi Hadnagy Leánya, vi. Ed-
várdus Iſtju kereſtyén Király-
tól Teſtamentomban hagyat-
tort, és az Angliai Imperium-
tól válaſtatott Királyné Af-
ſony; az Mária nevű Királyné
Afſonytul midőn meg fogat-
tatott volna az Evangéliom-
ért; fogſágában az Vr Vatsorá-
járól olly dicsíretesen meg győ-
zé Feknamus Pátert, hogy ſe-
mit nem tuda rá felelni; az-

onban Brugius Iános az Londinumi Præfctus midőn kérte hogy Albumjában valamit írna, ezt írta az többi közt:

vive quasi quotidie moriturus; sicque morere, ut perpetuo vivas, moriturus nunquam. Ne te fallat vita incerta, ac inconstantissima vitæ fiducia.

Minek utanna penig az fő vételre ki vitetett volna megnyitván Psalteriumát, az ötven edgyedik Soltárt egysben elcsenekli, az után elől állitván sűz leány jó akaróit, azokkal magát ruhájából le vetkezteteti ezt látván az Hoher eleibe tegdre esik, s' úgy kéri Iohannat, könyörögjön Isten előtte, hogy bocsássa meg bűnétnek. mellyet Iohanna, meg islekedvén, viteték az tőkehez Az hol midőn nem nézhetné az Tőket, ortsáját be
fedi

fedi s' úgy kéri: Mit kell immár nekem cselekednem, hol az Tőke? Mellyen az környül alloknak sivek meg esvén, egy azok közzül kezénel fogva vezeté az Tökére, hol le hajtván fejt így szolla Domine in manus tuas commendo Spiritum meum: és ekképen vágá el az Hoher fejt Eletének 17. esztendejében 12. Febr. Ezen Iohannak ülte vala még az Tömlörzből az Vj Testámenemot igen szép intésekkel Catharina nevű Nényének testálván annak tanulását. Itt szemlelhetni edes fiam! mindenütt ferte szellyel való üldöztetésimet.

Rögerius Iános Mária Vrakodásában meg egettetik mindenek előtt, az után Hoper Iános, Taylor Roránd, Sander

1555.

Lörincz, Marsheus György,
Bucerus Mártonnak penig s'
Fágus Pálnak, és Mátyr Pé-
ter feleséginek testek et fel ásat-
tatván, meg egetik. Vgyan itt
eggetettek meg Cameriacum-
ban az Genevai öt Mátyrok:
Smythus, és Samuel Robert,
Algierus Pomponius, Glove-
rus Robert, Ridlaus Miklos,
Hugó Latimer, Mechliniai-
Miklos és Ferentz &c.

1556.

Clandius Canisire, Párisi
Organista Lugdunumban fo-
gatik meg és 1. Febr. meg eg-
gettik. Philpoth Iános Theol.
Doctör, Gárdinerus és Bone-
rus nevű Püspököktől megh
ölettetik. Craumer Thamas
Angliai Ersek 21. Martij meg
eggettik. Itt benyvettek Már-
tyrou.

tyromlágot az Islai 4. Mátyr
és mások is tizen hárman Ang-
liában az Elválástól való i-
gaz tudományért.

1557.

Cárolus Reginus Gandavus,
és Philibertus Hámelius, Rut-
heus Miklos, Buronius Iános
&c. ez eendőben ölettetek
meg az Christusért.

Le Cen Miklos orvos Do-
ctör, és Gabártus Péter, 2. 8br.
vetteknek tömlőzben Párisban
és az Új Testamentomnak sok
Exemplatival, s' több egyéb
hasznos könyvekkel meg eger-
tetnek 14. 8br. Rebezius Fe-
rentz, Gverinus Godefrid,
Morellius Iános, Morellius
Vilhelm Typographus Artyafi-
avál; meg ölettetnek az Urért.

Gillesius verdrietus Flami-
nius

1559.

NB
V. Karol Burga

nus Egyhazi Szolga Bruxel-
laban V. Karoly Császár Ielke-
nek Purgatoriumbol valo ki-
sabadulasaert 24 iobris az Ba-
rátok instántiájára meg eget-
tetik. Antonius nevű Artyafia
is 12. Ián. Annás Burgeus is
az Párisi Parlamentből valo Sze-
nátor 21. iobr. meg egettetik,
midőn amaz sokat hangoztat-
ta: *O Iesu, Iesu, Iesu! ne me deferas Domine mi! ne te deferam, faxis!* Itt volt amaz
Hispaniai Inquisitorok keze
által sok Szentek verével valo
meg részegülése Babyllonnak.
Galliának minden Tartomá-
nyi itt telnek meg, sok megh-
ölettetekkel, mint Fincelius
írja: itt egettetek meg 9. Sept:
Paschális Lajos Iános, Hervin
Iános &c.

Belga.

Belga Nemzet, Iacobus de
LO 15. Febr. az Genevaiak-
nál nyomtattatott Bibliával
edgyütt meg egettetik. Anod
Peter, és Galland Daniel, Flá-
ndriaiak 18 Apr. az Laodiceai
Hoye Bertalan penig 29. Aug.
24. estendőskorában, meny-
vednek Mátyrómságot.

Varlut Ferenz és Dayken,
Sandor jeles vallás-terelek u-
tan meg ölettettenek: itis uji-
tatik meg ismer az Galliai ül-
dőzes, és Malcratus Agoston
Brofieri Simon Soler Peter
hálalokkal nagyobbulá az mar-
tyirologium. Itt voltak amaz
sertelen, Rhotomagumi Lemo-
vigi, Sörácumi, Avrensicai,
Matifconiai, és Hispaniai ül-

DÖZE.

1563. DöZSEKIS. Ez estendőben is meg jelennek az üldözök, Turonumban, Fornacumban az Piarzon valo egettetéssel.
1564. Fabricius Christoph, Antverpiai Egyházi Szolga, meg egettetik Milletus Pállal,
1565. Alostumban 27 Febr johan nes de Grave az uj Testamenrommal együtt meg egettetik.
1566. Az Szigetekből 4. Marryrok, ismet Holecus Vilhelms Soete Ferencz, Tuscanus jános, Christufert szenvednek.
1567. Spinola Ferencz, Mediolanumból valo, 30 január az tengerben vetterik.
1568. Grilbrechtus és Theodoricus Nagylagos urak s' Atya fiának

fiak Christushoz való hívsegerre le vágattnak.

Váleriában, harmad nap alatt ölettettek meg örvenheten így tölték el az 70, 71, dik estendő kis,

Párisban 24, August, Bercalan napján vörrel celebrálnak egy Lakadalmi Solennitást, Burdegálában pedig 3 octobris lön nagy üldözés:

De immár edes Fiam, hogi az mai idővel rekessem behollyon erről az Alföldség Szegedi István idejében, be-sellyen Gyöngyös Városta, az Rákos mezeje, Beregházi, hol Kálmán tsehi Mártont az Barát által löve, az Fel földségis sok injuriálatást, Exiliu-

mit

mit, Persecutioit, itt bár el ne
rejtse: kiáltson leg közeleb az
ezer hat száz uran valo heredik
Seculumnak hatodik Decássa,
s' ott talállyá meg akár kiis,
Patak és Munkáts táján Iesui
ra Uraiméknak az igaz keres-
tyenek ellen ver ontásra ser-
kengető Practicájokat. Ez
volt ám az én életem mind
ez ma napigis edes fiam! kie-
megis így lenni ez henye vi-
lag fertelenül tagad.

MASODIK RESZ

Melyben.

SION LEANYA FIA SZOL-
VIGAN

O! új jerusalemnék drága
Probatúzi kőve! edes Anyam-
nak rendeltet, sok, probak-
kal tellyes

Illyes Oskolája! Oh (a) Evok-
nek Istenének váltásának *berelmezes haj-*
léki! Ugyanis edes Anyám!
itt találratnak fel amaz orvos-
nak mindenféle Patika férfá-
mi, mégis ezeket unnadé meg
ő ides Anya! Bűneid kigyoi-
mardostaké meg! (b) Itt az
fel emeltetett értz kigyó! tekints reás' meg
gyógyul! vad hussal rakodotté
meg sebed? (c) Itt adnak ingyen bért, s'
(d) magais veled bánik amaz
Samaritanus! Meg cheztéle sa-
rándokfágodban? Lám (e) itt küldi ki az
nagy Gazda szolgáit az borossakra, hogy be-
hijanak az Lakadalomban.
Hát, hogy Istennek illy keser-
ves lövöldözésinek tárgya es-
Probáinak Oskolája vagy, a-
zon somorkodol? Ne ugy e-
des Anyám! mert verselyes
piros karmasin finu Zászló a-
E late

a Soli. 84.
2.

b Szám.

921. v. 8.

34.

Esa. 55. v.

1.

Luc. 10.

v 33. 34.

35.

Math. 22

v. 1. II.

f Sid 12 v

4.

g Teröt 29

v 13.

h Ielen 1.

v 13.

i Efa 63.

v 1.

k Ielen 1.

13.

l Ie. 19 11.

m Iel 1 v.

13. 14.

n Iel 5 6.

o Zac 4.

v 10.

p Mith.

17 2.

q Ie. 19 v

13.

r Ian 19.

v 23

s En 9 16.

Iel 1 13.

t En 1 12.

u Iel 19 15

x Iel 14 11.

y Iel 19 v

15

z Enek 5.

v 16

latt vágyon az te glered: hol is

(f) az vérg kell tufakodni. Az Eg közé-

pin tetetett ez ki, és ennek ko-

piájának (g) egyik vége az földen, másik

vége pedig az Eget éri, ennek Diadalmaz

Hadnagyja az mint láthatom;

(h) az hét arany Gyertya tartók között jár, (i)

jövése nagyon Edonból, és Bosrából (k) boká-

ig való veres ruhákban, (l) fejér ővon ülő;

(m) Az ötszetsinél arany sinorral övedzett

által; feje és haja fejeinek mint az gyapju, vagj

hő, Bernei olyanok mint az tűznek lángja, (n)

mellyek vadnak beten, és hét Sarvai, (o) mel-

lyek bé kerülük az egész földet, (p) alsó kön-

tőse fejér és fényes, (q) felső palástja pedig

vérben mártatott (r) nőha varrás nélkül való

(s) az ő örtzéi hasonlatosok az drágafüveknek

táblájához, és mint az nap, mikor fénlük az

ő erejében, az ő ajakai az Liliumhoz mellyek

röl d ága mirha foly, (t) Nárdusnak jó il-

laltya bármazik ő tüle, és (u) két élű hegyes

tör az ő bájaból hogy azzal verje az pogányo-

kat; (x) állani látom az Sion hegyen, (y)

és egedül nyomni lábával, az Mindenható

Istennek háragjának és busullásának borának

Sajtoját; (z) Az ő inye édességes, mindene-

sül fogva kíváncsatos, kezei ki terjesztve, s (j)

jőb kezében tart hét fényes tsillagokat, más

keze

kezeben egy meg motkolha- j Iel 1. v

tatlan, és el romol-hatatlan, 16.

(v) életnek koronáját; mellynek nagyon

hat arany bogláros ága, Első- v Iel 2. v.

nek neve ELET, második 11.

nak EDRÖM, harmadiknak,

EDRÖKKEVALOSAGH, ne

gyediknek, MANNA: ötöd-

diknek, UJ IROT NEVET

VISELŐ FEIER KÖVETS-

KE, hatodiknak, HAINAL-

CSILAGH. Az koronan kö-

rös környül ilyen iras van: (a) a Ieln. 3. 5

Az ki győzodelmes fejér ruhában öltözte- b Iel. 3 21.

tik es (b) együtt ültetik az Christus-sal kiralyi

szekiben (c) meg koronázvan Arany öve-

röl függenek le az (d) Halálnak, Pokol c Iak. 1. 12

nak, (e) Gond viselésnek, (f) Menyor d Iel. 18.

szegnek es Davidnak kolcsai, ilyen iras e 2. Kir. 6.

sal: (g) En nyitom meg. és senki be nem 36.

Zarja, én zárom be es senki meg nem nyit f Iel 27.

tya; ime adtam te elődben, egy meg nyitot g ib. 7, 8:

ajtot, (h) Az ő Ujjában vadnak Arany- h Enek. 5.

gyűrűk melyekben foglaltattak hyacintus szí v 14.

m drága kövek; (i) fejében sok koronak

E2

(k) Sarva

i Iel. 19. 12.

k Iel. 1. 19.

l Enek. 5.

14.

m Iel. 15.

n Iel. 19. 16

o Math. 3.

17. es 17.

v. 5.

p Ielen. 5.

v. 5.

q Iel. 2. 10.

(k) Báva olyan mint a' sok vizeknek zu-
gása, (l) Hasa olyan mint az Saphirussal-
meg rakodot Elefant tetemnek fejeisége;
(m) Lábai hasonlatosok a' fenló s' kemen-
czében egő sárga Rézhöz (n) Rubajan és
tomporan éz van írva: Kiralyoknak Kiralya,
Uraknak Ura. Ennek feje sülot egy senyes
köd, kiből ily szózat zeng: (o) Ez az en-
serelmes Fiam! kiben en meg nyugodtam,
ötet halgassatok! Ez csudalatos Mihaly.
Fejedelmének ueve (p) Iuda nemze-
tiből tamadot Oroslany, UR IESUS;
CHRISTUS.

Ez Hadnagy kiáltya nagy
felfoival: (q) Légy hü mindhalálig, és
néked adom az életnek koronáját. Ez alatt
vagyon edes Anyám az te vi-
rezkedsz; Ez ditsőséges
Hadnagyod, intésinek nem
engednél hát? De fejed, és
ferjed is, ő reá nem függés-
néde hát semcidet? De az
Zászlón levő Czimert ha meg-
nézed, vallyon s' mire ser-
kenget? Mert az Zászlónak
Kér-

ket ága, ez világ felire el ér.
Valamely felé az Evangelio-
mi szellő el fordította, ennek
edgyik oldalán tövisből kö-
tött koronás czimer van, az
koronának öt ága, mindeni-
ken az Iesus mélyseges sebhe-
lye, az ötön, öt seb helyei. En-
nek subscriptioja ez alatta:
Sub spinosa Corona sanguine rotant Milites;
ez koronában van egy verben
börült Ember fő, azért az ko-
rona felett ilyen irás van:
*Sub capite spinoso non decet esse membra de-
licata;* Az koronán körös kör-
nyül: *Ferendum, Sperandum.* Mafik
oldalán látok egy keresztet, az
on egy meg feszített mezite-
len Embert, feje felett illy Ti-
tullussal: *Iesus Nazarenus; Rex Iudaeorum.*
Melléte látok valami síró Af-
sonyokat, az kiknek est kiál-
tya.

tya az meg fešítettett ember:
(r) Valaki engemet akár követni, tagadgya
meg magát, vegye fel az ő keresztit s' úgy kö-
vessen engemet. Látod édes Anyám Zás-
flod is nem olyan, hogy ez
alát világi boldogságon tseme-
gelhethet.

II, Gondold meg sok bu-
látott keserves Ráchel és
Anyám! ezen meg irt Zásflod-
nak teretől fogva talpig, fcke-
te gyásiban őltözött, és fel fegy-
verkezett Zásflo tarroja álla-
pattyát. Nézzed is azért és
Anyám! Mert ahon az Zásflo
mellét áll egy közep ferű, ere-
jében levő fegyveres erős vi-
tez, kinek homlokán illy bel-
lyeg: Két vér csepp, e' közt
illeg: (s) Az mi lélektől született, lélek.
Feje felett pedig két féle irás, jobb kéz
felől ez: (s) Ha a' lélek által az testnek tsele-
detit meg

öldökletek éltek; Bal kéz felől pedig: (t) Az mi Istentől született meg győzi ez vilá-

t 1. Ián.
5. v. 4.

got: fejében lárok egy aranyas
Sisakot illy titulussal: (u) u Ephe 6
Vegyétek fel az idvességnek Sisakját; Rajta
egy atzél dupla Pántzél inget,
felyül azon mellyén, egy hal-
hejjas mellyvasat, illy irással:

(x) Felöltözzén az igazságnak melly vasában

x Ephe 6
v 14

Bal kezében fogja az Zásflót
gombjánál, hol is illy irást fem-
lélek: (y) Vigyázz és erőssíts meg azokat az
kik balando félben vadnak. Jobb kezében
lárok oldalán le nyúló hivelyi
ből, ki vont meztelen kétélű
Pallost imez rajta levő irással:

y Iel 3. 2.

(z) Fel vegyitek az lelki fegyvert, melly az
Istennek bešéde. Derekán van egy óv
illeg titulussal: (j) Az ti Derekaitokat be-
ővedzven az igaz mondással. Bal karjában
öltve, van egy kerék Pais, kö-
zepin illy irást mutatván:

z Ep 6 17

(v) Az hitnek Paisat fel vegyétek, hogy a-
maz gonosznak minden türés nyilait meg ől-

j Ep 6 14

v Ephe 6.
v 17.

a Ephes 15.

b Eph 6. 11. 13.

hassátok. Lábaitis meg szűzta, kinek
térde kötője ez: (a) Szaruzzatok meg lá-
baikat az Evangeliomnak keféletivel. Az
Zászló teteiről fujnak illy har-
sogo trombitatt: (b) Az Isten-
nek minden fegyverit fel vegyitek, hogy meg
álhassatok az ördögnek alnoksági ellen, az ve-
szedelmes időben, mindeneket el végezvén.
De vallyon s' miért kesült
annyira bajviadalnak ez vi-
téz? Nyilván édes Anyám!
mindenkori sok nemes har-
czolást akarja ezzel jelenteni.
Fogd karját hát ez vitéznek,
s' leg keß, ideig valo táboro-
zásodban, keserves könyhul-
latásid italára!

III. Mitsoda legyen bújdo-
lásodnak helye? ha meg fon-
tolándod, elegendes östön le-
sen, vagy csak az is bekeße-
ges turgsednek nemzetsire.
Mert

Mert látok én te neked hely-
gyanánt, egy nagy tágas ver-
rel festet Mezőt, kinek köz-
pire helyheztetett Zászlod al-
lya, melynek neve (b) Pallya
fűd, s. baji vado (c) vérnek mezeje;
ezen látok két utat: egyiken
vagyon (d) tágas kapu, és az utis igen
béles; de a' veszedelemre viszen, másikon
igen szoros a' kapu, az utis kesken; de ez
életre viszen. Lássad immar ez keskeny
uton elsőbenis talállok min-
gyárt az első Strásán, (e)
két Cherubimokat villogó két élő fegyverrel
allani két felől az utnak fejen, kik az
Adámi terméketet tilalmazák
arra menni, ez fegyvereken
illy iras: (e) Atkozott valaki meg nem ma-
rad mind azokban, mellyek meg vadnak
irattatván az törvény könyvben: és Por
vagy porrá kell lenned. Iaj nagy veszely
s' nagy eset! De néz csak az
második Strására, mert az ki-
ker el borsáranának is ez Che-
rubi

b 2. Tim. 2. 47.

c Mat. 27.

d Math. 7.

13. 14.

e Terem:

3. 24.

e Törv.

27. 26.

Terem.

3. 7. 19.

rubimok az ígéretekért, mind
az által az második Stráfan,
az ut közepin áll egy tsunya
semgly, kinek neve TEST. En
nek egy kezében viszá fegezett

f Cor. 15. kafa illy titulussal: (f) Az test
v. 50. és az vér nem bírhatja az Eletet: másikkban

g Luc. 9. egy viszá horog illy irással:
v. 62. (g) Valaki az ő kezét az eke szarvára veti,
és azokra néz, az mellyek utánna vadnak,
nem alkalmas az Istennek orságára. Har-

madik Stráfan ha tovább nézek
látok egy terméket ellen sület-
tetett tsuda Tündér semelyt,
kinek derekán felyül valo ab-

h Ter 4. s rázatya ugy tetzik, (h) válto-
zo színű, Caini, kezei mint
i Ter 27 24 edgy (i) Esau kezei, ajakai (k) Indas csö-
k Mat 29 jaival fénlenek; de övén alol Sár, ki-
v 49 gyo formájú, sivingl látok (l)

l Szam 21. süzes mardosó Aspis kígyó, hajálai mint
6. 9. meg anyi kígyók, ez az tete-
mes

mes BűN. Ennek homlokán m Jel. 21
látok illy irást: (m) Nem meg- v 27

gyen bé az bent városban semmi, valami
meg fertőztetné. Negyedik Stráfara ha
érek, ott látok állani (n) lábait az urban n Eze. 16
két felé vetvén, egy szikornyás, vont v 25

aranyas selyem ruhákban fel-
öltözött, kényes Asponyi álla-
tot, kinek edgyik kezében egy

(o) arany Pohár, ki sinig töltve min- o Jel 17. 4
den gyönyörűségeknek rege-
gitő borával, kin illy irás van:

(p) Mit használ valakinek ha mind ez vilá- p Mark 8
got meg nyeri is, ha az ő lelkét el veszi? 36

Bal kezében is látok egy ide-
gen kéz által alkottatott Csé-
fét, az mint láthatom vérrel
töltetett meg, rajta im ez edi-

ctummal: (q) Valakin az Bestiának belye. q Ielen 13:
ge nincs; semmit ne vehessen se ne adhason. v. 16 17

Tsinos fodor haján felül edgy
arany koronka, abban edgy
jeles gyémántkereszt, illy Titu-
lussal

r lak. 4. 4. luffal: (r) Ez vilagnak Barátsága, az Isten-
 nek Ellensége; nyakában edgy földig
 érő arany lántz, illy irással:
 s Mat. 7. (s) Tágas az ut melly vissen az veszedelemre,
 13. s' ne jőj ez foros utra. Előtte
 egy halhatatlan mesterseggel
 varrott, sok fint mutato Elő-
 kötő, kin kereftől est olvas-
 hadd: (t) A ki keresi ez világot, nincs
 81. Ian. 2. 12. aban az Atyának Breelme. Ket kezeit
 ki terjesztven fel foval kiáltja:
 u Mat. 4 (u) Mind ezeket neked adom, ha le borulsz
 9. én előtem. Ennek neve mindent igerő-
 s' keveset ado VILAGH. En-
 x Peld. 6 nek (x) semei hunyorgatok, ajaki csalár-
 12. 13. dul mosolygok, ujjai integetők, egy foval
 merő hízeltkedés. Az ötödik
 Stráfán áll egy rettenetes tekin-
 tetű, (y) két fejű, és tíz hegyes sarv-
 y Ielen 12 3. 4. fene Bestia, kinek farka utánna vonsa az
 Egnek csilaginak harmad részit, fájából
 egő tűz láng rohog, kezeivel
 meg vonta kezivét és egyfő-
 s' mind három tűzes nyilak-
 kal

kal irányozza, az utra indult
 lelki Prometheus Viteznék,
 finte a' fivert, hogy halálos
 sebben ejtcheffe, mellyet már z Iel. 13. 3.
 (z) az égész föld nagyobb részére majd követ.
 Ezt hívjuk így: SATAN. En-
 nek előtte kiáltja az Angyal: j. 1. Pet. 5.
 (j) Vigasztatok mert az ti Ellen:őgtök a' Sá. 8.
 tan sélel jár mint az ordító Orrfőlan, keresvén
 a' kit bē nyelleyen; AZ hatodik Stráfát
 állja egy keptelen, minden
 hus nélkül, lenyvert tetemek-
 ből makkal őfve kötöretet Hor-
 gaskafás, kinek bal kezében
 van egy folyo ora, illy Senten- v Sid. 9.
 tiával: (v) El vegezett dolog, hogy az 27.
 Emberek egyfő meg hallyanak, az után
 ítélet léssen. Előtte pedig ezt olvasom: (a) a Rom. 6:
 Az Halál bűnnek Soldgya Ezt hívák Halál- v. 23.
 nak, ki körül ezt kiáltattya
 a' felséges Király: (b) A ki győzedelmes b Iel. 2. 14.
 léssen meg nem sértetik a' második haláltul.
 Az utolsó Stráfán áll, egy meztelen;
 de semermire czondorát ve-
 tett

rett, haját le ereftett, meg bu-
sult Lcanzo, kinek job kezé-
ben egy egő hofőű bővernek
c Mat 10. illy tűzzel: (c) Nincs olly titok mellynek
v 26. meg nem kell tudatni. Bal kezében pe-
d Iel 20 v. nig (d) az Emberek cselekedetéről írott
12. 13. tellyes könyv ki nyitva, ez irással: Itélet
léssen mindenkéül az ő cselekedetek fevén.
Az könyv közepin edgy fiv-
is van, kőnyűle penig kigyo,
c Esa 66 hol is illy irást nézek: (e) Az
v 24. ő Férgék meg nem hal és tűzék meg nem
aluszik Ennek neve LELKI ISMERET.
Oh sok Ellenféggel meg rako-
dott bővenvényes keskeny ut!
Immár édes Anyam! Valyon
s' nem inkább válastodé az
életet, mint az veszedelmet?
Tűrés által kell az utat nyom-
ni, s' lelki nagy harczal, ha
élet kell, mert ez az edgyes
egy ut az életre. Oh! s' nohá
sok felelemmel, tusakodással,
s' farat;

s' fáraratsággal tellyes ez ver-
nek mezején lgvő Elet uttya,
de vegre meg bertsúlhetetlen
juralommal meg koronázan-
do is, ez vitéz farandoklag.

IV. Ha ez kereft benvedé. f Solt 16 g
seken túl nézendé édes A. 9 10 11
nyam! ezzel telik meg őrvén-
dő fived: (f) Az Ur az én örökségem-
nek és Póharomnak része. Azert örül az én
fivem, mert nem hagyod az én Lelkemet
az koporsóban. Te tanítasz meg engemet az
életnek ősvényire, és elégséges öröm vagon te
előted, és gyönyörűségek vadnak az te Iobod
félől mindenkör. Gondold azért ez ősv-
vényen túl mit talál! Noha
velem edgyütt nézd meg a'
Sz: Irás által látó hofőű csőjin
Ime azért az mint láthatom: g Iel 3 81

(g) Látok egy meg nyílt ajtót, mellyet
senki be nem zárhat, és ugyan ott egy, h Iel 21 2.
(h) nagy el készített, meg mondhatatlan
bőpségű szent új Vároft. Ennek a' mint i 12.
nézhetem, van (i) nagy magas tizen ket
kerítése; és tizen ket kapuja, mellyekben
tizen

tizen két Angyalok, és fel írott nevek, mellyek az Izrael tizenkét nemzetségének nevei. Az Városnak vannak három kapui, az földnek mindenik bejeleiről felől. Az Város kerüségének tizen két fundamentum, mellyeken a' Barany Apostolnak nevek, holott drága kövekből építetett mindenik fundamentum, és mindenik kapu egy egy köbül, az tizen két kapu tizen két köbül, Az Város negy bejeleiről, melynek hossza anyi; mélyi szélessége, melyis tiszta arany mind piatzaival edgyütt, és tiszta világos mint egy fényes üveg. Nem bukölködik nap nélkül, és ott éntzaka nintsen, annak kapui bé sem zárlnak. Az Urnak dicsősége meg fényesítette azt, és annak bővéneke a' Bárány.

Egy főval az merő fényesség, mint az erejében fénlő nap. A'

mint esemben vehettem, látok abban (k) egy nagy fejér fel emelietett, magas Kirallyi, halhatatlan fényes

Beke, és a' bek fundamentuma (l) mint edgy Saphir köbül csináltatott állat, mint mikor az ég tiszta: (m) Ennek látása mint az égő tűz; mert tűzes

follyas jó ki az szekből: (n) Az bekben ül valaki: (o) régi idejű, az ő ruhája fejér mint a' hó, az ő feje, haja tiszta

mint

mint az gyapjú, (p) Dereka fel vála övedz ve drága ssep arannyal és az ő teste mint az Tharsis drága kö az ő orcája mint az villámásnak ábrázattya, az ő szemei mint az égő bővénekek, az ő karjai mint az tűzes ércznek ábrázattya, és az ő bešédinek sava, mint az sokaságnak sava; kinck (q) tekintetül meg az emberi orca is mint az nap meg fényesedik. (r) Tekintettel hasonlatos az Iápis, és Sárdius köböz, és a beknek környü le egy Szivárvány melly reá nézve hasonlatos az Smaragdushoz; (s) Az bekben ülőnek jobján, mind kétől belől bé irt könyvet szemlélek (t) lőnek azonban az mint nézhettem, az királyi bekből villámások, meny dördészek, sőzások, és előtte égnék hét tűzes lámpások, ugyan ott van edgy üveg tengeris melly hasonlatos az Kristály üveghez. (u) Az bek előtt mint edgy meg öletess Bárány is áll. (x) Ezen bekől jó ki az elő víznek tiszta kristály világos folyó vize, az Piatz-nak közepire átal, az hol van az életnek fája melly minden hónapban tizenkét gyümölcsöt terem, és levelei az Pogány népeknek egešségekre valok. Ezen városban látok sok meg samlálhatatlan Udvarló seregeket, és azok közt az bek előtt amaz

F huson

p Dan.

10-5.6.

q Ki jöv.

34. 29. 30.

35.

r Iel. 4. 8.

s Iel. 8. 6.

t Iel. 4. 5.

6.

u Iel. 5. 6

x Iel. 22.

1. 2.

y Iel. 5. 9. Hegedő és jó illattal tellyes pohár, fejekről
és 4. 10. pedig le rakott edgy edgy arany korona
az arany Pádimentomra. Az
menyei seregek pedig vad-
nak. (2) fejér Lovakon, fel öltöztetvén fe-
z Iel. 19. 14. 15. jér és tiszta biborban s, úgy követik amaz
igaz és büféges Kiráit. Az mint halhatom
ezeknek beszélgetéseket, ilyen
j Iel. 4. 8. rendben folynak. I. (j) Hár-
mas Szenti titulussal ditsérik
az Sz. Háromságot, az hogy
beszélgetnek ám ez menyei
Polgárok, az Sz. Háromság
titka titkárol, ő Drága beszél-
getés! hol az Istennek állat-
tyát tökéletesen és szentül es-
mervén beszélgetik. II. (v)
v Iel. 4. 11. Az teremtséert ditsírtetik az
megtoságos sékben ülő: Itt
van az teremtsének czudála-
ros és bölts voltárol valo tra-
a Iel. 19. 1. 2. 5. 6. dia III. (a) Albeluját énekelnek az idveffég
ról.

ről, tisztességről, ditsóségről, hatalomról;
itt emlekeznek meg az Isten
gondviseleséről, el választá-
ról, meg ditsósításáról. Ellen-
ben az istentelenek igazán
valo meg iteltetésekről IV.
(b) Nogattyák egy mást. b Ielen.
az buzgalom miatt örvendezésre; ő! 19. v. 7.
bizony minden beszédekben
örvendezést találtak hát, nem
késérőség, ő kíváncsos Tár-
sálágh! v. (c) Aztis kiáltják c Ielen.
hogy az Isten ő népeinek Istene, és az népis 21. v. 3.
ő népe, s vélek leszen; Ez volna ám az
Istentől valo meg taníttatás,
mikeppén fogadott nepeivé?
menyit forgalmazkodott és
fáradozott grettünk? ő Ditsós-
ságes tanulás! VI. (d) Térül-
nek az Christushoz őtet is di-
d Ielen.
tsósítik, hogy meg váltotta őket, Királyok 5. v. 9. 10.
ka Papokká tette az sékben ülő lehova
Isten előtt. Mitsodát? Az hogy itt be-
F 2 felgé

felgetik az Christussal az vál-
tság tickát minden rejtiben:

e Luc. 9.
v. 30. 31. Ugyanis, még az (e) fent be-
gyennis azt beállik vala Mozes és Illyés,

hoggy az Christus miképen balna megh
az Emberi nemzeteret? Ő fent-
léges és örök idvefféggel tel-
lyes hozatok! De talám edes
Anyám! kívánod tudni az
ott való eledelt is; mellyel ott
mindennap örökké élnek &

f Solt. 63.
v. 3. 4. 6. 1. Erel, es ital az meg ditsóit-
tetett Leleknek (f) annak az

és Solt. 17.
v. 19. Ditsófféggnek és az Istennek sinről sinre va-
g Kijöv. 24. v. 18. ló látása, melly még (g) Mozes is meg
eligité 40 napok alatt; Ő örökké való
ki mondhatatlan ditsófféges

h 1. Cor. 2.
v. 9. és. látás! kinék meg (h) gondo-
lására fivem elegtelen, ki

Esa. 64.
v. 4. mondasára nyelve rebégő; sülem hallá-
sára, fiktetes; elmém meg fogására képte-
len, semem látására, helytelen; pennám
le irására, czüggendező s' aka-

dozo

dozó. II. Elnék ott amaz fejér
ruhában öltöztetett fentek az

Mindenható (i) Istennek sájából sárma. i Máth.
4. v. 4. zott minden bebedivel; Ezért monda Sé-
ba Királyné Asszony (k) Boldogoknak az
Salamon szolgait; Hát mit itélnei külön.

bet az Salamon Ura felől & k 1. Kir.
10. v. 8.

Aryám ádgyad ez etelt min-
den ehékeny lelkeknek! III.

Amaz (l) el rejtett arány veder manna val
is tartatnak ott az Győzedelmefek; mel-
lyert bár késs legy edes Anyám

mindeneket el fenyyvedni,
mert ez minden leg frisseb-
ben késsitetett etelt es italt

meg halad, gyönyörűseges jo-
izivel, Oh drága edes izű an-
gyali kenyér! IV. Sabados ott

az (m) Elet fájának is gyümölcseben enni,
melly vagyon az városnak piatzáni; hogy
az ott udvarlo seregek öröke

ellyenek v. (n) Az magasság-
béli királynak ditsiretinek sájokban való,

hordozafais nem utollo Ker
Fz nyc-

22. v. 2. m Ielen.
2. v. 7. és

n Ielen.
19. v. 3. 4. 5. 6. 7.

nyerek, az menyeyi udvart álló jerusalemi Polgároknak.

o Ielen.
7. v. 17.

VI. (O) AZ Barány azonban elis vísi abban az szent városban lévőket az vizeknek élő forrásra, és ckepen töröl el semméről minden köny hullatást, ô! Drága, város hol minden kibeszélhetetlen tökéletes elég seg! azt nem ohajtanádq édes Anyám? ezért nem sennyved-nélé el (p) tíz napig való nyomorúságokat? ô! beg porban el alutt elmeg-vel birnál ugy édes Szülöm! De talám az nyomorúságban egyedül vagy? De hogy: lám ott vadnak sok hűséges faid: jakób, Mozes, Illyès, Dávid &c. és mind a' Prophéták s' többek, kiker magad is glól fámlálál: s' ottis nem idegenek az te veled beszélgető társaid: hanem saját faid.

No

No hát ébredgy fel édes Anyám! s' tartis (q) meg menyeyi tista bú- q Ielen.
zeflegedet édes Ferjed el jö- 3. v. 11.
veleleig, hogy senki el ne vegye ékes koronádat.

SION LEANYA-
SZOL FIANAK

Aldott legyen az ora, amelyben hozzám küldetel, mostani barándoklágomnak pusztáján engem vidámito árva méhem Gyümöltse! ô Beg jeles Schola az, az melyben te ezeket tanultad! bizony meg halladta az regen ez világi Bóltsek elméje futtatását: s' eddigis ha ez nem lett volna emlémnnek edesseg oda lett volna, mind az en dolgom, mind az én fiámé: de valaminot világ terem-

F 4

tesz-

tegről fogva neveltem az em
faimot, úgy nevelem ez mai
napis, mint kirettzik ez an-
nak az le rajzolt Sz. Város-
nak Privilegiumából, ide a-
lább immár.

HARMADIK RESZ.

Meltyben meg mutatta-
tik, hogy az Evangelicu-
sok edgyeznek az Sz. irással
Az Pápisták pedig csak az
ő Testamentomtulis sok Báz-
ban Bakattak el.

Arb. I. **K**ezdetben teremte az I-
sten, mennyet és az föld-
et; Ter. I. v. 1. Ehez így is folnak
az Evangelicusok: Hit által
ertjük, hogy teremtetett ez
világ az Isten beszéde által
LE-

LEGYEN, s' LÖN. Sid. II. v. 3.
Ter. I. v. 3. De az Pápisták el for-
dultak ettől este mondván:
Az Pápa az SEMMIBŐLIS
tselekedhetik valamit. Lib. Doct.
Gregor. III. 7. c. 5. Mária is Istenel
edgyütt teremtetett ez vilagot.
Salaz. in Prov. 8. num. 380.

Szerze az Isten két nagy
világosító állatokat, hogy
az nagyobbik világosítana
nappal, az kisebb éjjel.
és vezérlennének az napnak
és éjjelének. Ter. I. v. 16. 18.
Ezeket értik az Evangel. az
Isten beszéddel teremtetett
napot és holdot csak. Sol. 136. v. 7.
8. 9. és Sol. 148. v. 16.

De az Pápisták eltekeritik
est, így folván: Az nap az
Rimai Pápa, az Hold az Ro-
mai Czászár, Azert méltán ur-
alkodhatik az Czászáron,
F. 5 Inoc

*Innoc. III. Decretal. lib. 1. Tit. 33. de
major. & obed. c. 6. Solita.*

III.

Monda az Ur: Nem jó az
Embernek egyedül lenni, fer-
zek nekíe segitőt, melly min-
denkor ő előtte legyen. *Ter. 2. v. 18.*
Ezt így prædicállyák az Evan-
gel. Az a' Segítő Adámhoz
hasonló Társ, ki neveztetik
Ásszonyembernek. *Ter. 2. v. 23.* mel-
lyek össze ferkesztettek még
az épségben, *Ter. 1. v. 26. 27.* Adám
és Eva, *Ter. 2. v. 25. és 3. v. 20.*
Azért; szükség az paráznaság-
nak el távoztatásáért, hogy
minden embernek tulajdon
felelőse, és minden Ásszonyi-
állatnak tulajdon férje legyen
1. Cor. 7. v. 2. mert tiszteletes MIN-
DEN RENDEK között az
Házasság. *Sid. 13. v. 4.* De az Pápi-
sták vissza mongyák ezeket
és rontyák az épp állapotis,
im

im ilyen: Nem jó az Ember-
nek egyedül lenni; az az,
Nem elég, hogy csak edgy
közben járójok legyen az Em-
bereknek: Segítő társot terem-
tek neki az Boldogh házban.
*Hennó refer. Georg. Vic. lib. de abus. ex
Gen. 2. v. 18.* Azonban az Pápok
házassága bencség törő tisztá-
talanságh. *Bell. lib. 1. de Sacram c. 5.*
Ugyanis jobb égni, paráznál-
kodni hogy sem az fogadás
után meg házafodni. *Cost. les. in Enc-
bir. tract. de Celib. c. 15. Greg. de Val.
de Celib. c. 6. item Bellar. lib. de Mon.*
Az Szűzek is fogadások után
ha férjhez mennek bencség
törő fertelmeskedők. *Cancel. Teletan.
refer. Maldon. les. Sum. Q. 12. art. 5.*

Az férfi elhadgya Attyát,
és Annyat, és ragaszkodik az
ő felelősihez, s' lesznek egy-
testé; *Ter. 2. v. 24.* Azért többé im-
már

IV.

mar nem kettő hanem edgy
test: az mit azért Isten egybe
berkeztetett az ember el ne vá-
lassa: mert valaki el hadgya
felelőgit (HANEM HA AZ
PARAZNASAGERT) és
mást vejend, parázna leszen.
Math. 16. v. 6. 9.

De az Pápisták visá forgat-
ták ezeket im így: A' ki
örökké való süzeslegre köte-
lezi magát, ha finte meg háza-
sodik is, de el válhatik felelőgi-
től *Bellar. lib. de. Matrin. cap. 21. pr. 3.*

Az Paráznaágert pedig nem
válhatik. *Bell. lib. d. Matr. cap. 16. v. 1.*
86 *ulgo omnes* Az Ábonyi állat mag-
va meg tőri az kigyó fejét.
Tertull. 3. v. 15. Ezt így hívik az E-
vangel. Senki több nem, ha-
nem az Iuda nemzetiből tá-
madott oroslán vett diadal-

mat

mat. Ielen. 5. v. 3. 4. 5. 6. ez is az
meg igértet mag nem más
Math. 3. v. 17.

De az Pápisták pártott ü-
töttek itt: Ipsa, az az Mária:
Bibl. Vulg. Hor. Tursel. in Ep. dedic. Hist.
Lauret. tőri meg az kigyó fejét Archie.
Patr. in Conc. Later. an. 1515. Sess. 10.
Bonaventura in Psalterio Mariano Anno
1660. Vienna excuso.

Tekinte az Isten Abelre
és az ő ajándékira, Az Cain-
ra pedig és az ő ajándékára
nem tekint; *Ter. 4. v. 4. 5.* Erről
mongyuk ezt: Hic által drá-
gább, s' kedves áldozattal áldozott
Abel Istennek, hogy nem Cain
mellyről bizonyoságot is vőn,
hogy igaz volna. *Sid. 11. v. 4.* De mi-
képpen? Christusban való hit
által! mert ma is fol azon hiti
által: De Cainra nem tekint,
s' ezért ajándéka sem kelle,
mert

VI.

mert hit nélkül való való, hólott hittel háladta meg Abel-Caint; *Sid. II. v. 4.* inner jó cselekedet nem lőn a' Cain áldozatya. *Ter. 4. v. 7.* De az Pápisták sám. kiverésben küldették ezeket-midőn így volnak: A' jó cselekedetekre tekint Isten elsőben, az után a' cselekedő személyre: *Stápl. Antid ad Rom. fol. 5. 26.* & *Alb. Pigg. lib. 8. c. 2.* Mert nem csak a' meg igazultak cselekedeti érdemelek *Cón. Trid. Sess. 6. Can. 32.* de még a' bűnétet nélkül való embereke is, *Wilhelm Ant. in Opuse. Sch.* mert az hirtelenek csak a' természet erejéből is cselekedhetnek jót. *Bell. lib. de gn & lib. ar. 5. cap. 9.* a' meg igazulás előtt is. *Bell. lib. 1. de Iustifi cap. 2.*

VII.

Enoch vagy Hánoch bűntelenül Istennel járván, nem találkozék sohol, mert az Isten fel

fel ragada őtet. *Ter. 5. v. 14.* Ezt így hisszük mi: Hit által ragatarott fel Enoch hogy ne látna halált, és nem találkozék sohol, mert FEL VITTE való őtet az Isten: és minek előtte fel vitettették, bizonyoságot vett való, hogy kedves volna Isten előtt: de mi által? Hit által; mert hit nélkül senki nem lehet kedves? *Sid. II. v. 1. 6.* Így illyestis fel ragada Isten rúzes fekében az EGBEN; *2. Kir. 2. v. 11.* de mi által? Hit által! *Sid. II. v. 32. 33.* Hová? Az harmadik decsdőseges, és fényes köddel tellyes Ebben! *2. Cor. 12. v. 2 Luc. 9. v. 34.*

De a' Pápisták bal semmel nézik ezt, mondván: Az Christus el jövevéri előtt az IGAZAK, Limbusban, mely felső Pokolnak mondatik, vol-

voltának, hol a' boldogságot
nem látták: Azert le szállott a'
Christus Pokolra hog' az ör-
dögűl ott meg nyóna-
kat szabadítaná meg. *Job. 34. 22.*

Eccid. Teol. lib. 3. fol. 44. 45. N. 15. a'
Christusig nem volt *terv* a'
Paradicsom Ajtaja, és oda
senki nem mehetett bé. *Szent. C. Suf. P. & Hyer. Com. in Hos. cap. 13. ad fin. & Ep. 25.* Mivel meg Enoch és Illyes-
is a' földi Paradicsomban vannak. *Bellar. lib. de gratia, prim hom. cap. 14. 6. 4.*

VII Az első világban első Em-
reknek sok gonofságok vala
a' földön, és az ő siveknek
minden indulattya, és gon-
dolattya gonof vala Szünte-
len. *Ter. 6. v. 5.* Ehez így állottunk
mi: Magok természetiben: Az
Emberek bűnben fogantattak
bűnben születtek. *Soli. 51. v. 7. és*
MINDEN igazságok olyan
mint a' verben kevert ruha,

Esz.

Esa. 64. v. 4. holott, SENKI nem mond-
hattya: Tifra az én sive, *Peld. 20. v. 9.* mert az őzön viz után-
is az embernek sivenek gon-
dolattya gonof az ő lffjufaga-
tól fogva, *Terem 8. v. 21.* és tsalard min-
den dolgok felet. *Ier. 17. v. 9* onnetis
jönnek ki minden gonofságok.
Math. 15 v. 19. Azert, kemény az sive s'
MEG TERHETETLEN.
Rom 2. v. 5.

De az Papistak sive meg-
terhető magok erejev el-is:
Mert azt mondgyak: Ha sa-
bad akarattya nincs az Ember-
nek mind az jora s' mind az
gonofra, tchat igazan lenki-
büntetetre melto nem lehet;
mert semmi bűn ugy nem le-
het, sem pokol sem büntetés:
&c. Leonh. Less. Consult Med. 2. fol mihi 23.
Innen vagyon az meg igazu-
las előttis az bűnnek állapot-
tyaban

G

tyaban az meg nem tert Em
bernek **HATALMA** arra
hogy el késtheti magát az-
meg igazulásra **es IOVA-**
TEHETI az ő utait *Bell. lib. 1. de Iustif.*
cap. 3. & 12. Azert az ki az meg iga-
zulas előt valo tselekederek-
(AKAR HOGY HOGY let-
tek legyen) veteknek mond-
gya Atok legyen! *Concil Trid Sess, 6*
can. 7. Atkozza hissem az Pa-
pista Sereg az Sz. irast s' tíf-
tanak mondgya az bűn t-is,
mert az olyan tselekedet hit
nelkül van mely az kegyelem
s' meg igazulas előt van mert
Isten ajandeka az hit es az mi
az nélkül van, bűn az:
Rom 11. v. 29. 30. 20. és 14. v. 23.
Azert az papistak jo tseleke-
dete Bűn. ha Bűn. mik ent-
idvezülő érdemre Iesuita U-
ram;

ram? Gondold meg!

X

IX

Minden hegyeket tizen öt
singel halladott meg az őzön
viz ugy be borította őket.
Ter. 7. v. 19. 20. Ezt így hisszük mi,
Ha minden hegyeket be bori-
tott, tehát az Paradicsom ker-
tet-is, mert sohol senki is nem
tartatot meg, akkor hanem-
tsak az Noé Barkajában *1. Pet 3. 20.*

De az Papistak azt mond-
gyak: Nem halladot meg az-
őzön viz minden hegyeket,
mert Paradicsom vagyon
Nap-keletre egy nagy magas
hegyen az Holdnak circulus,
sáig erő, az hova nem ért, az
őzön viz honnet el jűnek Il-
ljés, és Enoch harcsolni az An-
ti Christuffal. *Lombard. Sent. lib. 2.*
Dist. 17. fol. mihi. 90. & Bell. lib. d. Gra.
cap. 14. & 4.

G2

Minden

X

Minden mozgò és élő állat
legyen nektek eledeltekre,
mint a' földnek fűvet, ezen-
képpen adtam mind azokat
ti néktek. *Ter. 9. v. 3.* Ezt mi is így
hiszük: Eördogi tudomány
meg tiltani az olyan etelek-
nek nemeit, mellyeket Isten
teremtett, hogy azokkal hálá-
dással éllyenek az Hívek;
mert az Istennek **MINDEN**
TEREMTETT ALLAT-
TYA jó, és **SEMMIT** nem
kell meg venni, ha háládással
élnék vele. *1. Tim. 4. v. 1. 3. 4.*

De a' Pápisták az etelben
valò válogatásra, ugyan kö-
telezik halgatòjokat, és kén-
seríték. *Concil. Trid. Sess. 2. 5. Decr. de*
delectu. lib. tilalmazván bűjben az
Hús etelt, úgy hogy nem igaz
kristyén az a' ki az Bűjben
a' húst

a' húst meg ési. *Bellar. lib. 2. de bon.*
oper. in parti. cap. 9. Maga Eördögi tu-
domány volna ez: Az hát ez
Pápismus is!

Melchisedek Sálemnek ki. **XI.**
rályá Vón (protulit) Abrahám
eleiben kenyeret és bort: Es
mivel hogy ő az magátságos
Isten Papja vala: meg áldá
őtet. *Ter. 14. v. 18.* Erről illy professiót
láthat akárki is: Melchi-
sedek az el faradt, s' meg tért
Abrahámmnak eleiben men-
vén, **VITT** kenyeret, hogy
egyenek; *Ambros. in Epist. ad Hebr. c. 7.*
Ezért Agoston is **PROTU-**
LI Tot Emleget. *Aug. Civ. Dei lib. 17:*
cap. 17. fol. 287. Meg áldá pedig nem
kenyeri áldozattal, hanem az
ő pájat meg nyitván mint a'
Magasságos Isten Papja. *Sid. 7. v. 1. 7.*
Nem is az áldozatban Chi-
stus Melchisedek rendin Pap
G3 hanem

hanem az örökre valóságban
Sid. v. 2. 3. Solt no. v. 4. Hogy pedig
 kenyeret s' bort tet elő, típusa
 sa volt nem az Misenek ha-
 nem az Ur vacsorájának azt-
 mondgyak, az jamborok:
Ambros. de Sacram. lib 5. cap. 1. Cyprian. lib. 2. Ep. 3. Chrysost. hom. in Gén 36. De
 a' mai Pápisták így hiszik:
OBTULIT, az az **ALDO-**
ZOT Melchisédek; *Bibl. vulg. ed.*
 Mert úgy mond Melchisé-
 dek hasonlatsága szerint való
 aldozat a' Mise: kenyerből
 és Borbul. *Colleg. Iaurin. fol. 95. 96.*
 Ezért-is mondatik Melchise-
 dek rendin való Papnak az
 Christus; *Ibid.*

XII

Abrahám a' te jutalmaz fe-
 lette igen büféges: Hűn azért
 Abrahám Istennek, és tulaj-
 donittaték ő neki igazulásra,
Ter. 15. v. 1. 6. Tudni illik Isten előtt,
 ki-

ki előtt nintsis mivel dicseke-
 gek, azért nem a' cselekedetek-
 ből igazult meg; *Rom. 4. v. 2.* noha
 az Emberek előtt a' cseleke-
 detekből mutatá meg hitit, s'
 igazulását; *Iac. 2. v. 18. 21. 22. 24.* Iő
 meg Isten előtt is, mint ES-
 MERTETŐ jelből; *Ter. 22. 12.* de az is
 elő hitből vala: *Sid. II. v. 17.*

De a' Pápisták selessebb
 utat kerestek itt, mondván:
 Abrahám és akár melly Em-
 ber-is a' cselekedetekből igaz-
 zittatik meg Isten előtt: kiis el-
 küűk a' tulajdonított igaz-
 ságot, hólott nem azzal igazu-
 lok meg. *Colleg. Iaur. pag. 71 72. & Fid. Prof. Mon. Burdegal. in Abjur. Art 43.*
 Azért mi Pápisták a' bennünk
 lakozo féncség által igazu-
 lunk. *Bellar lib. 2. de Iustif. cap. 2. v. 2.*
 nemis a' Cristus igazsága tu-
 laj

lajdonittatik minékünk, hanem ugyan hamissakból igazakká tételünk; *Thomas Apart. 2. Quaest. 113. art. 1.* Hallod nem Ábrahám ennek Attya a' meg igazulásban, kinek tulajdonittatak-is a' hit igazulásra!

XIII. A' környül metelkedés fővetség: midőn Ábrahámnak így szólta Isten: EZ AZ EN SZÖVETSEGEM! *Ter. 17. v. 10.* Ennek így süveglünk mi: A' környülmetelkedés jele (Sácramentoma) a' fővetségnek, nem maga a' fővetség; *Ter. 17. v. 11.* A' Bárány által menetel. *Kir. Töv. 12. v. 11.* jele az által menetelnek, mint annak vére is jel való. *ibid. v. 13.* és a' fivárvány-is nem maga való Isten frige, hanem jele annak. *Ter. 9. v. 12. 13.* A' környül metelkedés helyében következett a' kereséség Sácramentoma; Az Husvéti Bárány

Bárány helyében pedig Az Ur Vacsorájának Sácramentoma; Ez utolsóban-is szól a' Christus Sácramentomi módon, mint amaz elsőben-is való így; Ez az én testem. *Math. 26. v. 26.* Ez az én vérem *ibid. v. 28.* Sácramentomi szok ezek; Sácramentomi módon-is vesztünk hát így A' kenyér mellyet meg törünk, Christus kenyér, mellyet meg törünk, testével való közösülésünk: Az háláadásnak pohára Christus vérével való közösülésünk: *1. Cor. 10. v. 16.* Mert a' Pohárban lévő Bor amaz új, fővetségnek vére. *Math. 26. v. 28.* melly állattára nézve nem vér hanem földtökönek gyümölcséből csinált ital *ibid. v. 29.* A' kenyér-is Christus teste, és a' Christus teste is kenyér, s' étel, de nem testi keppen, hanem

hanem lelki és élet képpen:
Ian. 6. v. 63. melly Sácramentomi ké-
 nyérnek meg törettetéssel,
 nem a' Christus teste töre-
 tik meg hanem annak egyféri
 meg törettetése, az az halála
 ezzel hirdettetik, és emléke-
 zetben tartatik. *1. Cor. 11. v. 24. 25. 26.*
 mint az ő halála érdemít meg
 mutató, ki ado, s' reánk fá-
 bo Sácramentum által. De a'
 Pápisták noha Sácramentum-
 nak hívják, mind az által a'
 sokban semmi Sácramentomi
 becséder nem akarnak érteni
 így szólván: Azok a' sok:
 Ez az en testem &c. **TULAI-**
DON: és leg **NYLVAN**
VALOB jegyzésben vitetnek.
Concil. Trid. Sess. 13. cap. 1. Mert a' ke-
 resztynének Sácramentomi
 nem jelek. *Coll. laur. pag. 91.* Ugy hát
 Sácra-

Sácramentumok fíncs a' Papi-
 stáknak. Mert minden Sácra-
 mentom jel. *Lomb. lib. 41. Dist. 1. fol. 1.*
 Az kinek Sácramentomi jele
 nints penig, nints Sácramen-
 toma is.

Két Nemzettség vagyon az **XIV.**
 te mēhedben, és két külö-
 böző népek fármaznak az te
 mēhedből, edgyik nép az
 másiknál erősebb leſen, és
 az nagyobbik fogal az kis-
 ebiknek. *Ter. 25. v. 23.* Ehez így
 folyamottak az Evangelicu-
 sok: Még minek előtte nem
 űlettetek volna az Gyermek-
 kek, és sem jor, sem gonost
 nem tselekettek volna, hogy
 az Istennek valasztása, (mely
 nem az tselekedetekből ha-
 nemaz hívő Istentől volt) fe-
 riniváló

int való vegezesc erőslegiben
meg maradna, azt monda,
Isten: Az nagyobbik fogal,
az kisebbiknek mint meg,
van írva: jakobot szerettem
Esau gyűlöltém *Rom 9. 11. 12. 13.*

De az Papistak ezeket el,
tekerték mondvan: Az tsele
kedetekből van az Isten el
választása, és az Embernek
meg veretése. *Coll. faur. pag. 75. 76.*
Mert Esau is az hitetlenfegert
vetterett meg, és Iácob az ő jo
tselekedetigrt választott el.

XV.

Minck utánna Lakadalmat
ferzett volna Isách Abimé-
lechnek, meg esküvőnek jo
reggel fel kelven egymásnak
Abimélechnel, és el borsára
üket Isách, kik el menének
ő mile békeséggel. *Ter. 26. v. 30 31.*

Mí is

Mi is így állunk ez mellé: Ne
engedgyed az te fádnek hogy
bűnre kötelezzen, azért az Ur
nevet híjjaban fel ne vegyed,
és ha fel vészed bűn kívül ne
halogassad meg adásat, ha fin
tén Pogánynak, Eretneknek is
tűsűs fővetéseget. *Prad. 5. v. 6' 4.*
Kijöv. 20. v. 7.

De az Papistak meg begik
az hitet, fővetéseget, és nem vé-
teknek lenni vegezcek, mert-
ugy mond az Eretnekeknek,
adott hitet nem kell meg tarta-
ni. *Concil Constant Sess 19. can Quod non debet*
mint ezt meg vallá meg a' Tri-
dentumi Concilium-is a' Pro-
testansoknak adatott Salvus-
Conductusában Sess 15. és ez
is írva hagyta: *Menoch. cons. 100. n. 188.*
Laym. l. in iust. Def. pag. 186. Nincs hát
a' Pápistáknak állandó hite?

Hannya.

XVI.

Hánnyatok el az idegen Isteneket kik közöttek vadtak: Adak annakokáért az Idegen Isteneket jácobnak, és úgy tisztíták meg magokat. *Ter. 35. v. 2. 4.* Ezt így oltalmazzuk mi: Még az igaz Izrael-is, (Isten Ecclesiája) néha úgy tévelyeg, hogy idegen Istent tisztel. *Kijör. 32. v. 11. 4. 5.* Az Irástudok is Moses sékiben ülnek ugyan, de nem kell az ő cselekedeteiket követni. *Math. 23. v. 2. 3.* mert VAK VEZEREK. *ibid. v. 16.* holott még Péterrel is edgyütt tette-tes keppen viselik vala a' több sidok-is magokat; *Gal. 2. v. 11. 13.* el annyira penig, hogy mondanak élni de meg holtak legyenek. *Iel 3. v. 1.*

De a' Pápisták nem hiszik ezeket mondván: Az Ecclesia soha sem tévelygett soha el sem

sem tévelyedhetik. *Par. Epist. Caus. 5. pag. 64. 65.* Mert Luter s' Cálvinus előtt-is hamisság azt mondani, hogy el tévelyedett. *Colleg. Iaur. pag. 18. 19. 20.* Mivel hogy Catholica, abból ismerhetni meg. *Coll. I. pag. 26. Bellár. lib. 3. de Eccl. cap. 13. 14*

XVII

Az Joseph Battyai, gondoltak vala gonoszt a' Joseph ellen, de Isten gondolta azt jora fordítani, hogy az által sok népet tartana meg életben. *Ter. 50. v. 20.* Ezt illy bővetnek mellett tartjuk: Mint a' vizeknek folyási úgy van Isten kezében az Embereknek sive, és a' hová akarja hajtani, oda hajtja azt. *Péld. 21. v. 1.* Azért az emberek meg kemenyedés is maga dicsőségere fordítja, *Rom. 9. 17.* holott a' vétekből-is hoz ki az ő akarattyának tanácsa szerint. *Eph. 1. v. 11.*

De a'

De a' Papisták nem latyák ezt, így szólván: hogj Isten kormányos volna a' vétekben; (sensu reform.) mint esköz által munkálkodnék a' lator ember sívében, és jó tanátsábol azoknak gonosz cselekedetiből jó cselekedetert hozna: Calv. zvingl. Béza káromkodása. *Verefm. Intö. Lev. pag. 159. Colleg. Iaur. p. 65. 66.*

Iol tön Isten az Bábákkal, mert félek az Istent. *Kijöv. 1. v. 20. 21.* Eztis vallyuk: Az Istentől való kegyes juralom adás az tselekedet berint van; *Rom. 2. v. 6, 7, 8.* de nem a' tselekedetert, mint tartozásbol. *Rom. 4. v. 2. 3. 4. 5.*

De az pápisták Béresek itt, mondván: Az Isten felőknek minden jó tselekedetek érdemlő okai, az Isten kegyelmének. *Bell. lib. 5. de Instif. cap. 3. § 16.*
Mivel

Mivel le áll az Ur, le gyetek kések (mind egész XIX nap) harmad napra, és az ti feleslegtekhez ne közelitsetek *Kijöv. 19. v. 15.* Ezt így vegyük mi: Egy mástul meg tartoztassák magokat az emberek egyenlő akaratbol ideig, hogj foglalatofok legyenek az Bőjtölésben, és imátkozásban: ISMET EGY MASHOZ TERIENEK. *1. Cor. 7. v. 5.*

De az Pápisták ellene mondnak ezeknek: Az Papok soha ne házafodgyanak meg, hogj ismét feleslegtekhez térjenek. *Bell. lib. 1. de Matrim. cap. 30.*

Meg keminyiri az Ur az XX
Egiptombelieknek síveket,
Kijöv. 14. v. 17. De azoknak, kik elsőben magok meg keményitet

nyitették *Kijöv. 5. v. 2. és 7. v. 13. 23. és 8. v. 19.* Mint Biro el adgya az Istentelent az ő gonosz indulatának: *Rom. 1. v. 26. 28. és 2. v. 2.* ki felől parantsol gonosz leleknek, hogy jöjjön ki, és tsallya meg az olyan Embert, *1. Kir. 22. v. 22. 23.* és nohá ű adgya el mint Biro, mindaz által nem maga menthetetlen az Bűnös. *Rom. 2. v. 1. 2. 3.* és maga is (nem Isten) oka veszedelmek. *Hof. 13. v. 9.*

De az Pápisták azt mongyák: Sem nem parantsol az Isten az felől, sem nem akarja: mert akképen oka volna az Bűnnek. *Colleg. lánv. pag. 65.* Maga az Biro nem csak ki mongya az Sententiát, hanem parantsol is az Poroszlónak, Hőbérnak, s' akarja is, hogy Executio treflessék, nohá az bűnt meg

meg tiltotta volt, innen mind az által, nem az Biro oka veszedelmének hanem maga az Lator.

EN Vagyok az te Urad **XXI**
Istened, ne legyenek én előttem idegen Istenid. *Kijöv. 20. v. 1. 2. 3.*

De az Pápisták **SOKAN** úgy tisztelik az Szenteket mint ISTENT. *Lud. Viv. Ann. in Aug. de Civ. D. pag. 514.* Ezt is mondván: Ha ugyan bizonyaligaflágot sollotok: Az **MARIAT** tisztelyetek. *Bonar. Solt. 57. pag. 86.*

Ne tsinally magadoak faragott képet, **SEMMI** hasonla **XXII**
tosságot &c. *Kijöv. 20. v. 4.* Ez is nálunk lakik: Ha finte az Borju képen: (és így másban is) az Istent tiszteli-is Bálványozás. *Kijöv. 32. vers.* Mert nem kell az Uról választatott helyben úgy

H2

tsele-

cselekedni mint, a' pogányok,
 hogy faragott Isteni kepekkel
 töltették meg az tisztelet helyét.
Törv. 12. v. 2. 3. 4. 5.

De a' Pápisták, mind fa-
 ragjak mind tarttyak s' mind
 pedig azonokkal az Templo-
 mor be töltik: azonokban-
 (hogy mar) tisztelven az Istent
Concil. Trid. Sess. 25. Colleg. Iaur. pag. 98

XXIII.

Ne hajoly meg az kepek-
 előtt, ne tiszteltyed azokat.
Kijöv. 29. v. 5.

De a' Pápisták le borulnak
 előtte, tisztelnek, s' imadgyak
 azokat *Ep. Parm. Caus. 7. pag. 75. Cajet.
 in Thom part. 3. q. 25. ar. 3. Brev. Rom.
 Subh. infra. hebdom. Quat. Quadrages.*

XXIV.

Az te Uradnak Istenednek
 nevet hijjában fel ne vegyed,
Kijöv. 20. v. 7. Ez is ide érkezik.
SEMINE MŰ tsalárdlagra
 nem kell az Ur nevet fel ven-
 ni Lev.

ni *Lév. 19. v. 12.*

X

De a' Pápisták ellene irnak
 ennek így: Ne ha az Ember tar-
 tozik, a' mások elmeje fessint
 esküdni, az az: olly főval es-
 küdni, mellyel sok dolgok
 jegyeztetnek, és így meg csal-
 ni az őtet halgatót: p. o. Mi-
 kor az Biro kerdene: Te cse-
 lekedtedé azt? Fel. nem cse-
 lekedtem; tudni illik; most,
 vagy hogy meg mondgyam
 neked, &c. *Tollet. de Inst. Sac. lib. 4.
 cap. 21. 22.*

Meg fenteltyed a' Szomba- **XXV**
 tot, azon ne mely semmit.
Kijöv. 20. v. 8. 9. 10.

De a' Pápistáknál az Eőz-
 vegy Aőfony, ha esrendeig
 csak otthon ül-is ne várkezik.
Azgr. Instit lib. 7. c. 7. 5. Secundo quer.
 szabad-is utra menni, vadászni,

H3

comæ.

comædiazni, és MUNKAL-
KODNI a' Pápa vagy Pü-
spök engedelmebül. *Tolletus. de Instr.*
Sac. lib. 4. cap. 25.

XXVI

Tisztellyed a' te Atyádat és
Anyádot. *Kijöv. 20. v. 12.* Azért Atko-
vott, ki az ő Atyát vagy
Anyát semminek véli. *Törv. 27. v. 16.*
és a' ki gonost mond süléinek
meg hallyon. *Math. 15. v. 4.*

De a' Pápistáknál ha nem
tiszteli-is a' férjhez menendő
Léányzó, nem átkozott, *Tollet. lib.*
5. de Instr. Sac. cap. 1. és ha gonost
mond-is így szólván: Mind
Atyám Anyám el kárhozott
az Eretnék Vallásban, nem ha-
látra való. *Vulgo. Omnes Apostata ex Con-*
sensu. Rom. Ecclesia in Sérm. Quotidian.

XXVII.

Né ily. *Kijöv. 20. v. 13.* De a'
Pápisták azt mondgyák: Az
Eretnékeket mind meg kell
ölni. *Mert. Gall. Belg. Thom. 2. lib. 2.*

XXVIII.

Né paráznalkodgyál. *Kijöv. 20. v. 14*

Ez 13

Ez-is itt van: jobb meg há-
zasulni, hogy sem mint ger-
jedezni vagy égni. *1. Cor. 7. v. 2. 9.*

De a' Pápistáknál jobb pa-
ráznalkodni, s' égni, és háza-
nál tisztátalanokat tartani, hogy
sem a' fogadás után az egyhá-
zi személyeknek meg háza-
sodni. *Bellar. lib. 2. de Monach. cap. 30.*
Cassand. lib. Conf. cap. 1. art. 23.

Ne kívánnnyad a' te Fele. XXIX.
barátodnak semmijét. *Kijöv. 20. v. 17.*
Mi-is így vallyuk: A' kíván-
ságot nem tudtam volna, hogy
vétek legyen, ha a' Törvény
nem mondotta volna: NE-
KIVANNYAD. *Rom. 7. v. 7.*

De a' Pápisták így átkoz-
ták ezt meg: Valaki a' Ki-
vánságot véteknek mond-
gya, árok legyen. *Concil. Trid. Sess. 5.*
pag. 26. Mert az Ember kívánhat fer-
telmeskedést-is jovegert, mely

H 4

nem

nem vérek mind az által.
Tollet. lib. 5. de Iustr. Sac. cap. 13.

XXX. Az Isten felelme tartoztatya meg az Embert az Vétkezéstől, melly a' jó bűltsefének kezdeti. *Kijöv. 20. v. 20. Peld. 1. v. 7. Solt. III. v. 10.*

De a' Pápisták közt a' ki-nek agyas háza fentelt vizzel meg öntöztetik, már onnet az Eördög, s' (vérek) el kergetetik. *Azor. lib. 4. Iustif. cap. 11. Palyd. Vir. lib. 5. Iuv. cap. 8. Aqua bened. Platina. in Vita. Alexand. 1. pag. 17.*

XXXI. Monda az Ur: Ne csinállyatok én mellém SEMMIT, ezüst vagy arany Isteneket. *Kijöv. 20. v. 23.* Ez is itt. nyugbik: Nem kell az Istent ki ábrázolni kép által, és nem kell őtet jelentő kepet faragni, AKAR-MELY FORMARAIS, mert mikor Isten meg jelent, semmi ha-

mi hasonlatosságot nem látott akkor az Izraél. *Torv. 4. v. 10. 19.*

De a' Pápisták azt mondgyák: igen is szabad, és ki is kell ábrázolni az Istent, s' képen tisztelni. *Bellar. lib. de Eccel. Triumph. cap. 8. 9. Ergo. Concil. Trid. Sess. 25.*

Haköbül csinálék nekem öltárt, ne csinállyad faragott köbül, és grádicson is ne meny az én öltáromra. *Kijöv. 20. v. 25. 26.* Mi is itt így vallyuk; Ha ez Ceremoniakhoz való nem volna, mi is így tartanok; De mivel el romlott a' válasto fal. *Eph. 2. v. 14. 15.* és az ilyen törvényeknek, vege a' Christus. *Rom. 10. v. 4.* nincs több öltárunk az Ur Christusnál; De ellenben a' ki csak ceremoniálni akar, ide halgasson:

De az Pápistáknak köből
Hs ki

ki faragva az oltárok és grádits
hármán van réj. *Coll. pag. 99. Ele-
ven kút fő pag. 76. v. 1.*

XXXIII Ne kövessed az SOKA-
SAGOT a' gonosban: *Kijöv. 23. v. 2.*

De az Pápisták hadgyák:
kövessed az SOKASAGOT,
mert az jele az igaz Ecclesiá-
nak. *Coll. pag. 48. 49. Less. Consult.
Med. 6. pag. 55. 56.*

XXXIV Meg írta Móses az Urnak
minden beszédit az Törvény
könyvben. *Kijöv. 24. v. 4.* Ezt így
isokollyuk mi: Tudgyuk
hogy az Biblia f. írás: Mert
az TELLYES IRAS Istentől
ihlettetett 2. *Thim. 3. v. 16.* és Isten
böllött az Attyáknak, az Pro-
pheták és Christus által. *Sid.
1. v. 1.*

De az Pápisták mongyák,
hogy: AZ SZENT IRAST
magából meg nem tudhatni,
hogy

hogy Szent írás, mert maga is
az írás BIZONYTALAN

Regula. Less. Consult Med. 9. pag. 176.

ARON, az fő Pap tsiná-
la öntött Borju kepet, és an-
nak oltárt is. *Kijöv. 32. v. 4. 5.* Így
kesergünk mi itt: kítsoda
mondhattya? TISZTA az
én szívem! *Péld. 20. v. 9.*

De az Pápisták Pápája nem
vetkezhetik az hit dolgaiban,
tisztá is ő, mint magok írják,
ha s'inte Eretnek és Istentelen-
is, mint Pál, Kelemen &c.
*Bell. lib. 4. de Rom. P. cap. 2. & lib. 3
per tot.*

Nem csak edgy ház nép,
vagy Ecclesia particularis,
(kiról az xvi. articulusban
lőn fő) hanem az Izraél fia-
nak egész gyülekezete is vet-
kezhetik. *Levit. 4. v. 13.* Így hiszünk
mi is

XXXV.

XXXVI.

mi is, hogy EGESZ CON-
CILIUM sentenciázta meg
az Christust, ugy el tevelye-
dik az CONCILIUMIS.

Math. 27. v. Csel. 4. v. 27.

De az Papisták hiszik az
Conciliumokat, egész gyüle-
kezeteket soha nem verkez-
hetni s' tévelyeghetni. *Coll. Laur. pag.*
19. Bell. lib. 3. de Eccles. cap. 13.

XXXVII.

Senki egyebet ne telege-
gyék az Isten hagyományán,
kivől dispensálván az hazaf-
ság béli grádusokban. *Levit. 18.*
réss. egészen.

De az Papisták ezt is meg
átkózták, és az Ecclesiának
Dispensátiora való méltósá-
got adtak átok alatt. *Cencil. Irid. Sess.*
24. can. 3. & cap. 5. pag. 208. & 214.

XXXVIII.

Vajha az Urnak Minden Ne-
pei Prophéták volnának és ad-
ná az Ur az ő lelkét ő belejek.

Szám

Szám. 11. v. 29. Irt. tanultuk mi ezt is:
vegyetek fel a' Leleknek fegy-
veret, melly az Istennek befe-
de. *Eph. 6. v. 17.*

De a' Papisták ellopják ezt
igy Irván: A' Püspök enge-
delmeből szabad meg a' Cleri-
cusnak-is a' sent Irást olvasni
Bell. lib. de Verb. Dei 2. cap. 15.

A' Leányzonak fogadás XXXIX.
tételit fel bonthattya azon a'
napon, mellyen hallándgya
az ő Atya, VALAMIG az ő
házában van; Az Asszonyi ál-
latnak pedig az ő férje. *Szám. 30. v.*
3. 5. 6. 8. 12. 13. Ez-is itt lakot:
Az Atya tartya meg Leányat
azis adgya el; Az Asszonyi ál-
latis férje hatalmában van
míg él; *1 Cor. 7. v. 37. 38. 39.*

De a' Papisták vallása fe-
rent: Csak tizen négy estendő
koro-

korokigh tartoznak a' Mazakok fogadást nem tenni Szű-
lejek ellen. *C. Si. in qualib. caus. 20. q. 2. Bell lib. 2. de Monach. cap. 36.* Es az
után a' Fiak is meg hazafod-
hatnak a' Leányzok is férjhez
mehetnek ellenek. *Tollet. de Instr. Sac. lib. 5. cap. 1.*

XL.

Ez ígéhez mellyett én pa-
rancsolok ti nektek, SEM-
MIT se tegyetek, se abbul
SEMMIT el ne vegyetek.
Törv. 4. v. 2 Ezzel rekestyűk ezt bé:
A' ki ezekhez tészen e' könyv-
ben meg irattatott csapásokat
veti Isten arra. *Ielen. 22. v. 18* Amen.

De a' Pápisták vallása így
dulta ezt meg: Az Ecclesia
præditioi nélkül, nem elégse-
ges Regula a' Szent Irás.
Bellar. lib. 4. de Verb. D. cap. 2. et 3. Less. Cons. pag. 176. 177. Mert azokat úgy
bűcsüli az Ecclesia mint ha
Chri-

Christus Dictata volna. *Concil. Trid. Sess. 4. Deor. Canonic. Scrip. pag. 29.*

Az mint PARANTSOL. XLI.

TA énnékem az én Uram
Istenem úgy cselekedgyetek.
Törv. 4. v. 5. 6. Ez is bé köbönt pa-
rantsolat: IRD KÖNYVBEN
az ő nalok legyen bizonylág az
utolsó időben. *Esa. 30. v. 8. Ielen. 1. v. 19.*

De a' Pápisták így károm-
lották meg ezt: Csak alkal-
matossággal IRATOTT, az
mikor iratot is az Sz. irás,
nem parantsolattal, mert az
Christus is csak prædicáltatta
azt. *Cosser. in Enchir. pag. 43. vulg. omnes.*

Óltalmazd meg magadat,
és az te lelkedet, hogy az pa-
rantsolatok el ne távozzanak
bívedből, tellyes életedben,
hogj akképen cselekedgyetek.
Törv. 4. v. 9. 14.

De az Pápistáknál az a'
Cha-

Catholicus, az ki az edgy fő
Papnak az Pápának vettetett
alája. *Bell. lib. 3. de Eccl. Mil. cap. 2.*
& nostra. Mert annak havának ugy
kell engedni, mint igaz-
ságnak lelkenek havának.
Val. Ies. Anal. lib. 6. v. 4.

XLIII,

Az Izraelnek Rend tartási
és igaz Törvényi EGESZ
TÖRVENY, *Prov. 4. v. 8.* Ezt is illy
füzen tartjuk: TELLYES
az sent irás, (és nem hogy
maga nem volna tökéletes)
de még az Isten Emberit is
TÖKELLETESSE teszi:
2. Thim. 3. v. 16. 17. Nincs is az id-
veffégre olly tökéletes jó,
mellyert meg nem mondott
volna Isten az embernek;
Mich. 6. v. 8. holott Iósié sem ha-
gyott el edgy igét is. *Ios. 8. v. 34. 35.*
De a' Pápiák más kútra is
mentek itt im ilyen szólván:
Vagyon

Vagyon Istennek meg nem
írott befeje is, melly az Trá-
ditió: *Concil. Trid. Sess. 4.* Mert az
Szent irás nem egész tökéletes
Regula az Tráditiók nélkül.
Bell. lib. 4. de Verbo D. cap. 12. Lefs.
consut. pag. 174.

Meg irjad ezeket az te há. XLIV
zadnak küőbire, és kapuid-
ra: *Torr. 6. v. 9.* Ez is mellé állot
ennek: Az ti nyelvek által
bizonyos jedző sot follyatok,
mert az idegen nyelvek jelen-
légek az hiteleneknek. *1. Cor. 14.*
v. 9. 22.

De az Pápiák sámkive-
tesben botsátották ezt így:
Nem kell kinek kinek maga
nyelvre fordítani a' Sz. irást.
Bell. lib. 2. de V. D. cap. 15. hanem
éllyen az vulgata editióval, *Concil.*
Trid. Sess. 4.

A' kapuk mellyekire-is le
I kell

XLV.

kell a' NEPNEK írni az az
Ur törvényit, (s' fent írást)
és arra kell oktatni az ő gyer-
mekeit. *Törv. 6. v. 4. 10.* Tudakozza is
azokat, mert azokban van
örök élete. *Ian. 5. v. 39.* és minden-
nap vizsgálja, ha úgy van-e
a' némes Berceabeliekkal.
Csel. 17. v. 11.

De a' Pápisták mondgyák:
Ne hogy le írja a' Nép kösség
a' Sz: Írást, de meg ne-is ol-
vassa, annális inkább ne vis-
gálja, mert nem Csávában
valo, hogy Thimáris olvassa.
Colleg. Laur. pag. 100.

XLVI Nem a' te igazságodert,
és a' te fívednek igaz voltajert,
meggy bę a' meg ígert földre.
Törv. 9. v. 5. Ez-is mellyeslegén áll:
Ha mindeneket meg cseleke-
tekis, mongyátok, hasonaltan
fol-

folgák vagyunk mert a' mi-
vel tartoztunk azt cseleked-
tük. *Luc. 17. v. 10.*

De a' Pápisták mondgyák:
Atok legyen, ki azt mond-
gya hogy, a' jó cselekedő-
folga (hasonaltan) ki meg
igazult, nem érdemel örök
életet, s' meg ígert kegyelmet
és dicsőiséget. *Concil. Trid. Sess. 6. can. 32.*

Az te Uradat Istenedet fel- **XLVII.**
lyed, őtet tiszteljed, ő hozzá
ragazkodgyál. *Törv. 10. v. 20.* Ez-is
igy vetetik környül: Ne
imádgád az Angyált, mert
folga Társod, ha finte sok dol-
gokat mutató vezeredis. *Iel. 22.
v. 8. 9.*

De a' Pápistáknál az Angyalokatis kell
imadni és segítségre hívni,
Bellar. lib. 1. cap. 13. de Beaut. Sauli

Az te Urad Istened nevere **XLVIII.**
Iz esküd

esküdgyel. Törv. 10. v. 10. Ne esküdgyel hát semmi teremtet allatra. *Marth 5. v. 34. 35. 36.*

De a' Pápisták esküfnek minden Szentekre, s' Máriára.

Decret. Ung. Lud. Reg. in fine. sub. art. 25. fol. mihi. 59.

XLIX Az ver és ver, ugy és ugy közdöt valo dolgot, mellyett nem tud az iteletben a' nép, kergye meg az akkori, Birotul és Papoktul. Tör. 17. v. 8. 9. Ez is itt nugott meg: Azok őrzik meg az Isten meg írott Törvényit. *Mal. 2. v. 6. 7. noha, nincs. amott fő az Ecclesiái dologrul, hanem a' Politiairol. v. 6. 7. 9. &c.*

De az pápisták ellent állanak itt, és nem Botsattják az népet az Birohoz, s' Papokhoz, hanem edgyedül az Papához igazittják, és Mofes

neli

nelis az Ecclesiái controverfiákrol valo fő leni vitatnak: s' ugy mongják ezt: Az Pápa felsőbb hatalmu Biro egyedül is az lelkiekben. *Bell. lib. 4. de Pont. R. cap 12. per tot. Lessius Consult. pag. 71.*

Az en tullem támaztatott Propheta, **MINDENEKET** meg mond nekik: Törv. 18. v. 18. s' meg is parantsolá irni: Ird meg lános. *Iel. 1. v. 19.*

De az Pápisták azt vallyák: Nem mindenek irattattak meg az Sz. irásban, mellyek tartoznak az keresztgyeni tudományra. *Melch. Can. loc. Theol. lib. 3. cap 3. pag. 151.*

ATKOZOT valaki be nem tellyesíti tselekedettel az Törvenynek igijet Törv. 27. 26. Másza ennek ez: Minden bűnnek Hálal és Atok az Solgya

I 3

Rom.

L

LI.

Rom 6. v. 23 Gal 3. v. 10.

De az Papistáknal nem minden bűn erdemel halalt, maga természetiben mely mondatik; Veniale-nak *Conc Trid Sess 6. c. 11. Bellar. lib. 1. cap. 3. de Am. gr.* Mert az az Hivalkodo gondolat, s' hivságos befedis nem halálos bűn. *Kal. lib. 5. cap. 1. 2. 3.*

LII

Az Szövegsegnek igeji nem titkoltatott el a' neptül, sem távol nincsen. *Törv. 30. v. 11. 14.* Ily frigyet hisünk itt: Az Urnak befede LAMPAS, és világosság az en Labaimnak. *Solt. 119. v. 105.* Mert ki a' fent Lelektül megilletett, és annak értelmihez ragaszkodik, LAMPASSA annak a' letettségben az Prophe-ták. irás. *2. Pet. 1. v. 19. 20. 21.*

De a' Papisták azt hisik: hogy a' szent irás HOMALYOS, és még a' keresztényen Embe

Emberis nem értheti azt meg.

Bellar. de V. D. l. b. 3. cap. 2. 3 Colleg pag 99.

Még a' veszedelemben forgo néppel is vele az Ur. *Birak 6. v. 13.* Mert az kit feret az Ur meg dorgallya. *Sid. 12. v. 6. 7.*

De a' Papisták ellenében folnak így: Az Calvinista vallást, a' Boldogtalanságbolis könnyű meg itélni, hogy hamis. *Bellar. lib. 4. de Eccl. milit. cap. ult.*

Ne miellyetek jó fiaim! hogjaz Affony állatokkal hal-lyatok; mert az Urnak nepei vetkeztetések. *1 Sam. 2. v. 22. 23. 24.* Ide valo ez: Ki rekednek a' Paráznak az fent Városbul. *Jelen. 22. v. 15.*

De a' Papisták felől így fol Tollerus jeluita: A' mi Ecclesiának immar regtül fogva el fenvede a' Papoknak az

I4

Affony

LIII

LIV

Affonyokkal edgyütt való lakások. *De Instr. Sac. lib. 4. cap. 16.*

LV. Meg esküdtem, hogy az Eli háza népeinek gonofsága soha örökre semmivel el nem törültetik. *1. Sam. 3. v. 24.* Mi is itt állunk meg: Senki váltságot nem adhat az ő Lelkejért. *Math 16. v. 26.*

De a' Pápisták adhatnak váltságot, és megis szabadították a' Lelkeket Purgatoriumbul. *Lomb. lib. 1. 4. Dist. 45 Bellar. lib. 1. de Purg. cap. 25.*

LVI El nyerek az Isten ládáját, s' az Eli Pap két fia is meghalának. *1. Sam. 4. v. 11.* Ezt sem bakaftjuk innétel: Az kit Isten meg akar élni nem veszik az intelt, s' az Frig Lada sem menti meg. *1. Sam. 2. v. 25.*

De a' Pápisták mást mondanak: A' ki Agnus Deithor-
doz

doz magával nem üti meg azt mennyűtő kü, sem egyéb nyavalya nem árt annak. *Sacr. Cerem. Eccl. lib. 1. tit. 7. cap. De. Conser. Agn. Dei.*

Az Kiralye legyen az Ország, LVII. Mezők, kertek, Uralkodás Dezmá &c. *1. Sam. 8. v. 11. 13.* Mi is vallyuk, hoy az nem vessegék Kiralyi Uralkodnak de, a' Christus Tanítványi nem, ugy. *Luc. 22. v. 25.*

De a' Pápisták el vették azokat a' külső Magistrátustul, és mind azokat a' Pápának adták holott ő mind igézi az Imperatort, s' mind penig le veti. *Bellar. de Pont. R. lib 5. cap. 6.*

Ha az Urnak favár nem LVIII. fogadángyátok, az Urnak keze legyen ellenetek, és mind ti magatok mind a' ti Kiralyotok el ves. *1. Sam. 12. v. 15. 25.* It zeng
15 ezis

ezis: El ves az en Népem,
mert tudomány nélkül való,
és el feletkezett az ő Urá
nak Istenének törvényitől. *Hof 4 v. 6.*

De az Pápistáknál elég Ca-
tholicusi tiszti tselekei az kös-
seg, ha azt mondgya hogy Ca-
tholicus, ha egyebet nem tud-
is; *Coll. Angla-Rhem. annot. in Luc. 12.*
et 11. és ez vesedelemnek nem oka,
hanem az Lutterista és Calvi-
nista vallás. *Colleg. Iaur. pag. 6.*

LIX

Nints az ember ki nem vet-
keznék. *1. Kir. 8. v. 46.* Mi is hiszük,
hogy nintsen az ki jot tsele-
kednek, hogy az törvényt be-
töltvén abboligazulhatna meg
Rom. 3. v. 10, 11, 12, 19, 20, 23.

De az Pápisták vallyák,
hogy vagyon, mert könnyű az
Isten parantsolatit megörizni
és be tölteni. *Coll. Iaur. pag. 68. v. 69.*

LX

Az Isten egyedül láttya az
Emberek

Embereknek five gondolat-
tyát *1. Kir. 8. v. 39.* Innen van ez, hogj
az meg holt Ember nem tud,
gya ha meg boldogulnak-is:
az ő fiai ha meg feggenülnekis
nem véli eűben. *Iob. 14. v. 20, 21.*

De a Pápistáknál az meg ditsőjült
Szentekis látyak és rugyak az Esede-
zőknek kőnörgéseket. *Hugó de Sacr.*
lib. 2. par. 16. c. ult. Coll. Iaur. pag. 81, 82.

Meg hagyok Izraelben het **LXI**
Ezer Embert, kiknek az ő
terdek meg nem hajlott az
Bálnak. *1. Kir. 19. v. 18.* Még is így
fol Illyès: CSAK EN egye-
dül marattam, *v. 10, 14.* mert nem
láttya vala az igaz Sido, ki
TITKON való Sido. *Rom. 2. v. 29.*

De az Pápisták nem hiszik
ezt, mert ő nálok mindenkor
láttni kell az Ecclesiát, toha
ugy mond nemis volt látha-
tatlan. *Coll. Iaur. pag. 22, 23.*

Ezekh

LXII. Ezechiás el törz az oltárokat, kepeket, érz kigyot: 2. Kir. 18. v. 4. Ugyanis el kell hán. ni az idegen Isteneket, rontani az Berkeket, 1os. 24. v. 23. mert Istenes dolog azokat el törni, 2. Kir. 23. v. 12 13 14.

De az Pápisták azokat el rontani, mellyek tiszteleznek, fentsegtörésnek, és nagy latorlágnak mongyák. *Bellar. in Praefat. de Eccl. triumph. tom. 1. Controv. 7.*

LXIII Az Törvény könyvből kel reformációt indítani, *Nehem. 8. v. 8.* így pedig: Meg van írva: Az en házam Imátságnak háza &c. És kezdgye előtán ki űzni az Templomból &c. *Luk. 19. v. 45. 46. 47.*

De az Pápisták nem engedik ezt, feltven az siros konsztot, hanem csak az Cònciliumra, s' annak vegezésre bízzák az dolgot, ha finte az Apostoli-

postoli Constitutio ellen vegezis. *Abb. Bat. Epist. ad Bat. Doct. 12 pag. 35. 36. Concil. Trid. in Motu proprio Pii IV. pag. 300 & Sess. 5. Cap. 1. pag. 26.*

Az Léviták az Törvént, az **LXIV** törvényből magyarázzák vala. *Nehem. 8. v. 8.* Bizonyos is ez, hogy az Sz. irás tősi az Embere BÉLTSE, (itt az irás magyarázás) az idvelességre, a' Iesus Christusban valo hit által. 2. Tim. 3. v. 15.

De az Pápisták az Ecclesiától vészik annak értelmét, és magyarázattya. *Kalauz. lib. 7. cap. 2. & 5. Alph. de Castr. lib. 6. adv. bar. tit. Euch.*

Minden értől, és italtol valo **LXV.** maga meg fogásban áll az Bőjt *Esther. 4. v. 16.*

De az Pápistáknál kivált képpen az hus értől valo tartoztatásban. *Bell. lib. 2. de bon. op. cap. 5.*

Vallyon

LXVI

Vallyon s. az halando Ember az Istennél igazb leheté? Imé az 8 Angyaliban-is találá bűnt, menyivel inkább talál az földből tsinált házakban lakozókban! *Iob. 4. v. 17, 18, 19.* Ezis ide tőrült: Imé Isten engem te magaddal törvényben állat! kirsoda tehet tistát az tistátalanbol? *Iob. 14. v. 34.* mert én is vétkeztem. *Iob. 7. v. 29.*

De az Papistak tehetnek, mert Maria-is bűn nélkül fogantatot Keresztelő Janosnak. is tselekedett vetke nem talaltatot azt mongyak.

Concil Trid Sess 5. Deor de Pecc orig Bel lib 4 de am Gr cap. 15 16 & de Mon. lib 2 cap 39 AZ igazaknak-is jo tselekedetek oly tökelleresek hogj az törvény be töltesin fellyül is tselekesnek oly jot mely: ketele-

keteleniti Istent az kivalkep. pen valo ditsósség meg adására. *Pet. a Soto in Ass Cash de lege pag 19 Bell lib 2. de Mon cap. 9.*

LXVII

Mi modon lehetne igaz az Ember ha az erős Istenhez hasonlítaniék. *Iob 9 v. 2.* mert nincs egj igazis ki meg alhatna Isten előtt *Solt 130. v. es 143. v. 2.*

De az Papistak irjak hogj igenis van mert ha nem volna, soha senki nem gerjedne-ugy fel, a' jótselekedetékre. *Less Consult. Med 1. pag 12. 13.*

ENIS jo TUDOM hogj az en meg valtom él: es hogj az utolso Ember az földből fel tamad: Továbbá minek. utanna fel ebredék ezen testben ugyan ennen magam, nem mas, az en szememmel latom meg az Istent. *Iob 19. 25. 26 27.*

LXVIII

Mi-is

Mi-is, TUDCYUK, hogy
ha ez földi házunknak hajlé-
ka el bomol, épületünk lefenn
Istentől az kéz nélkül tsinált
mennyben. 2. Cor. 5. v. 1.

De az Pápisták noha hiszik
az örök életet, de nem tűnják
ki, (ha övéké, vagy másé)
lében? Colleg. laur. pag. 73.

LXIX.

Az Gonoszok jó egészségben
élnek, vesztetget érnek, jó erő-
vel bírnak, állandók, házok
békességes az felelemtől. Iob.
21. v. 7. 8. 9. Ehez így is állunk: Ha
Dorgálás nélkül vattok, FÁI
TYAK vattok. Sid. 12. v. 8.

De az Pápisták azt az ideig
való világi boldogságot állat-
tyák az igaz Ecclesia jelének.
Bell. lib. 4. de Eccl. mil. cap. ult. Greg.
de Valent. par. 1. Anal. pag. 41.

LXX.

Boldog Ember kinek az Ur

tör-

törvényiben, vagyon gyönyör-
űsege, arról éjjel és nappal
gondolkodván. Solt. 1. v. 1. 2. Mert
azok az Christus Iuhai, kik
az ő beszédit hálgyák. Ian. 10. és
Solt. 19.

De az Pápisták Boldogta-
lannak mongyák így szólván:
Hejában lévő az Szent irás-
hoz való folyamodás, mert
az mellett minden ostromlás
ellen nem maradhatni meg.
Abb. Bat. Epist. ad Bat. Doctr. 28. pag.
99. Es abból nem-is ismerhetni meg
az igaz Ecclesiát. Bellár. lib. 4. de Eccl.
mil. cap. 2. per tot.

LXXI

Az Urè az meg szabadítás.
Solt. 3. v. 9. Ez-is itt. Az Ur az ő di-
tsőséget nem adgya másnak.
Esa. 42. v. 8.

De az Pápistáknál, Máriáé
az a' szabadítás, mert ő ronrot-
ta meg az kígyó fejét. Oser. tom. 1.
Conc. pag. 412. & 474.

K

Csak

LXXII

Csak Isten az Sziveknek és
Vese'knek igaz láto Istene, űis
azoknak vizsgálója. Sőt. 7. v. 10. lel.
2. v. 23.

De az Pápisták sava ként,
Az Angyalok-is olyanok. *Mant. in
Elucid. Theol. lib. 2. pag. 38.*

LXXIII.

Az kitsinyeknek, és Csers
fopoknak sájok által erősít-
tetted meg az te hatalmadat.
Sőt. 8. v. 2. Ez-is jól esik: Senki az
te ifjuságodat meg ne vesle.
1. Tim. 4. v. 12.

De az Pápistáknál Sub-
diaconusnak 14. esteendő
előtt senki nem rétetik, Dia-
conusnak, 25 esteendő előtt,
Præsbiternek 30 esteendő előtt:
az után válafrallek ostan Pü-
spökségre, mint meg vagyon
irva: Nicol. 1. Pont. can. dist. 77. 78.

LXXIV

Az Háborgato Hitetlen,
minden időben ferentsés,
messze.

messze vetette az Ur ítélletit
az ő seme elől, minden ellen-
ségit tsufollya, azt gondollya,
soha örökké meg nem indic-
tatik, nyavalya nélkül leszen,
nyelve alatt ártalom és alnok-
ság van. Sőt. 10. v. 4, 5, 6, 7.

De a² Pápisták az illyeneket
nem tartják hitetlen Ember
jeleinek, mert ők-is azonokat
tselekezik: mint ez vagy csak
az Collegiumbol-is, kitetszik,
az hol sitok, atok, tsufolás,
kevéltség, az Ur ítélletinek
messze vetése bőven van &c.

Nintsen az ki jot tseleked- LXXV.
gyék, TSAK EDGY-IS, sőt. 14. v.
2. 3. Az az, mindenestül tókellest;
mert az ki az egész törvényt
meg tartándgya, és egyben
vetkezendik az egész törvény-

K2

nek

nek megrontásában bűnös az.
Iacob. 2. v. 10.

De a' Papisták meg sajtol-
ták ezt im így: Noha valaha
vékeztünk, mind az által jo
cselekedettel az törvényt be-
töltyük. *B. llar. lib. 4. de iust. cap. 11. 13.*
et lib. 2. de Mon. cap. 7. et passim.

LXXVI

Az Ur Tanitála gletnek
ÖSVENYE. *Solt. 16. v. 11.*

De a' Papistáknál nem le-
het REGULA a' S: irás.
Less. consult. Med. 9. caus. 2. pag. 176.

LXXVII.

Az Urnak igaz tanubizony-
ság tetele böltsésegét ad. *Solt. 19. v. 8.*
Mert noha azt az tanubizony-
ság tételt az meg nem tett Bű-
nös mig nem hallja, addigh
az Affonyiállat beszédejert
hisznek az Messiásnak; de
mindenkor magok hallják,
maga savájert hisznek, nem az
Affonyi állat beszédejert. *Ian. 4. v. 39.*
41. 42.
De a'

De a' Papistáknál a' meg-
tertekis (hogy már) az Isten-
nek, és az S: irásnak, nem a'
S: irásert s' Isten savájert, ha-
nem azt hollo Ecclesiájert his-
nek. *Stapler. de auctor. Eccl. lib. 1. cap. 10. 5. 3.* LXXVIII

Kicsoda tudhatya a' vet-
kekét? *Solt 19 v. 13.* Azert akkor isten-
nek vallást tenni így kell kö-
nyörgeni: Az en titkos bűne-
imtől tiszíts meg engemet.
ibid.

De a' Papisták meg untak
ezt, s' a' nepet minden vet-
keknek, minden circumstán-
tiáival valo meg vallására, s'
rendel elő beszélésre kértetik
a' Pap előtt. *catech. Rom. pag. 455.*

Meg az Ur hivei közzüli
nemelleyeknek csudálatos kin-
senvedéssel valo ki menetelek

LXXIX

K 3

van

van. *Solt. 22. v. 123.* noha azok között az deformált Ecclesiát reformallyák Sokan az Christussal edgyütt.

De a' Pápisták a' boldogtalan ki menetelből hamiságot koholnak. *Bellar. lib. 4. de Eccl. mil. cap. 17. Colleg. Iaur. pag. 5.*

LXXX. Az Ur nem tulajdonítja a' még tere Bűnösnek az ő bűnét. *Solt. 32. v. 2.* hanem tulajdonítja az ő hitis nekie igazulására. *Rom. 4. v. 9.*

De a' Pápisták csak Alomnak nevezték ezt az tulajdonításul való becédet. *Baibius in Catech. contr. tract 4. quest. 2.*

LXXXI Vedd esedben itt edes Fiam! hogy más fél ház Soltárok ellen meg fámlálhatatlan a' Pápisták vallása; mert csak az kit meg fámlálharnankis meg halladná az EZER pámot, de

azt rövidsegert el mulattam tudva: hanem a' ki azokkal való ellenkezesek olvasásában gyönyörködik, vegye elő bár csak a' seraphims: Ferencz szeresebéli Bonaventura Doctorul íratott Psalteriumot; melynek Titulusa ez: *Boldog Szent Mária Soltár könyve*; Kit magyarul ki nyomtattatának a' Szűz S: katalin Klastromában levő S: Ferencz szeretési, Betsben Riccius Mathé által Anno. 1660. Groff Amade Judith Asszony költséggel. Ebben az könyvben mind el forgatták az URAMISTEN nevet; MARIA, s' ASZSZONYOM, Szűz, nevet; kiből az S: David Soltárával való ellenkezés meg haladta

a' her ház sámor, ha meg vizsgálja akár ki-is!

LXXXII.

Sionbul megyen ki az Törvény, és az Urnak befűde Jerusálemből. *Esa. 2. v. 3.* Mert amaz magasságos Jerusálem bádós, melly mindenikünknek Anyja. *Gal. 4. v. 26.*

De a' Pápistáknak Romából megyen ki, és azis az ő igaz Annyok, ki Catholica Ecclesianak is mondatik. *Colleg. Iaur. pag. 26 27 52. Stapl. in Promp. Cath. Dom. 2. post. Pascha. text. 7. de unit. Eccl.*

LXXXIII

Az ti töledek rendeltetett Innepeket gyűlöli az én Lelkem. *Esa. 1. v. 14.* Azett csak hijában tiszteltek engemet Emberek Parancsolatival. *Math. 15. v. 9.*

De a' Pápisták kedvesnek tanitványák az ő tőle Szentek tisztelertire rendeltetett Innepe-
tis. *Bellar. lib. 1. de Sanctis. Beat. cap. 76*
12. 66. AZ

Az népenek tizediben legyen az elevenseg, fent mag. *LXXXIV. Esa. 6. v. 13.* Ne fely hat kistsiny sereg.

De a' Pápisták ezt mond-
gyák, nem legyen tized rész-
be elevenseg, fent mag; mert
csak arrólis meg esmerhetni
az Calvinista Ecclesia, s' val-
lás hamisságát, hogy egy ke-
Országban apadoznak. *Colleg. Iaurim. pag. 55.*

Ne tudakozzatok az sut-
togva folloktul, hanem az
Törvényre, és annak Tanitá-
sára halgassatok. *Esa. 8. v. 19. 20.* *LXXXV*

De az Pápisták visszáját jár-
ják, mondván: Az Ecclesiá-
ra és annak parancsolatjára
kell halgatni. *Colleg. Iaurim. pag. 63.*

En vagyok az Ur, és az *LXXXV*
én dicsőflegemet nem adom
másnak. *Esa. 42. v. 8.*

K5

De az

De az Pápisták fel ostromták
az Szemeket, az betegségek
nemére, és Tartományokra:
mint Rochust Pestis gyógyi-
tásra, Máriát az tengeri há-
boruk meg tsendesítésére;
Balást torok fájás orvoslásra;
Petroniust Hidegleléstől valo
meg szabadításra: Raphaelt az
sem fájás el vitelre: Mihályt
és Sabinust az hadban vitezség tani-
tásra; Miklóst a' kelevenyek be kö-
tözésére; Apolloniát az fog fajas
enyhítésére; Petert Menyország ajtaja
meg nyitására: Lénárdot az
foglyok szabadítására &c. ki
győznie mind elől bámlálni?
Ami írva van a' Pápistáknál!

LXXXVII

Az Ur rendelte az Pogá-
nyokat vesedelemre. *Esa. 34. v. 2.*
Mert az ő kezében az Pohár,
Sál. 75. és az fegyver, ki is az Eg-
ben reszegtetik meg. *Esa. 34. v. 5.*
De a'

De az Pápisták mongyák:
Isten senkit sem rendel az ve-
sedelemre. *Coll. laur. pag. 75.*

En vagyok, ki el törlöm LXXXIX
alnoklágidat, én magamért.
Esa. 43. v. 25. Mert én Ur vagyok
te meg Váltód. *Esa. 44. v. 22, 24.*

De az Pápistáknál, nemelj
casusokban csak az Pápa bo-
csáttya meg az bünt: nemel-
lyekben az Cardinálók-is,
nemeltyekben pedig még az
Püspökök, s' Papok is. *Casus Papal.*
Episc. Excomm. Vienna impr. Anno 1516.
die 11. Martii.

En vagyok az Ur, ki az LXXXVIII
világosságot formáltam, az-
Setéteget teremtettem: bekef-
seget berzek, s' gonoszt terem-
tek, *Esa. 45. v. 6, 7.* és pusztított az
vesztésre. *Esa. 54. v. 16.* Ugyan-is még
Pilátus, s' Heródes, &c. tse-
lekedetekis fiam meg ölese-
ben

*Deus non
est causa ma-
li culpa,
viri
mali
nocendi.*

ben az en kezeim rendelték,
volt el. *Csel. 4. v. 27. 28.*

De az Pápisták káromko-
dásnak tartják ezt, hogy Isten
kezei rendelnék el az Bűn-
sök tselekedeteket *Coll. Iam Quæst 3 p. 65*

XCI.

Az Messiás meg rontatott,
az mi bűneinkert, *Esa 53. v. 5* ugj
penig, hogy nincsen már azok
nak SEMI karhóztatások, kik
az Jesus Christusban vadnak.
Rom 8. v. 1.

De az Pápisták ragadgyák-
ezt mondván Az tselekedet-
serint való vetkekert magunk
nak kel eleget tenni *Bona. lib 3. Sent. dist 20.*
Es még az Bűn bocsanatutan-
is fen marad az bűn ideig-
való büntetése. *Concil. Trid. Sess. 6. can.*
30. Less. Cons. Med 11.

XCI.

Nyugosnak azoknak testek
ágyas házokban, kik jarnak az
Ur előtt. *Esa 57 v. 2.* MERT bűnnek
bűn

büntetése, midőn az MEG
holtak tetemei ki hanyarnak-
Jeremias. 8. v. 1.

De az Pápisták írják hogy:
ki kell ázni a' Szentek tetemit,
s' az kösszegnek mutogatni-
Thom. par. 3. Quæst 251 art. 4.

Az igaz lelki bűjt, az: a'
Gonoszságnak köteleit el ol-
dani, az Ehezőknek kenyeret
segni. *Esa. 58. v. 6. 7.*

XCII

De az Pápistáknál szabados
akkor meg résegedni, borral
töltözni, &c. mert az ő náluk
az Bűjt ha Pénteken, Szomba-
ton, s' egyéb bűjt napokon hull
nem ébnek. *Colleg. Iam. Q. 3. pag. 84 85.*

Egyedül tekertem a' Sajtót,
és az nepek között SENKI
nem volt velem: mert a' nép-
nek SENKI nem volt Segítője.
Esa. 63. v. 3. 5.

De

De Pápisták magokatis be-
lé avattyák az váltságban az
jó cselekedetekkel, és magok
Nagy Penteki cástigalásával.

Lefs. Consult. Med. 11. pag. 15. Catech. Trid.

p. 31. Collég. Laur. pag. 83. 84.

XCIV

Allyatok az utakon, és
láthatok meg: tudakozzatok
az régi ősvényekről, mellyik
legyen az igaz út? és azon
járjatok. *Iérem. 6. v. 16.*

De az Pápista parantsolat
ez ellenben: Ne arról: ha-
nem arról tudakozzanak, az
mire az Anyafentegjház tanít,
mert az az Szent irás betűje
ellen-is kötelezi az Embert.

Coll. Laur. pag. 39, 40, 73.

XCV.

Az Embernek uta nincs az
ő hatalmában. *Ier. 10. v. 23.* Mert
Istenben van még mozgá-
sunkis. *Tsel. 17. v. 28.*

De az Papistáknak hatal-
mokban

mokban van az magok aka-
rattya-is, mint mongyák: *Coll. Laur. pag*
74. 75.

Téríts meg Uram és meg
terek, mert mőnek utáná meg
térítettél engemet, meg bán-
tam. *Ier. 31. v. 18. 19.* Az hogy, az kő-
nyörülő Istené. *Rom. 9. v. 16.*

De a' Pápisták mondgyak:
nem csak az Istene, mert az
bűnös Embernek az kegye-
lem előtt van tehetsége arra,
hogy magát elköszítse az meg-
terésre, igazulásra, s' kegyel-
seg munkáira. *Bell. lib. 6. degra. & lib.*
arb. cap. 9. 10. 15. &c. Concl. Trid. Sess. 6.
can. 4.

Az ti Atyáitoknak paran-
csolatiban ne járjatok. *Ezech. 20. v. 18.*
Mert azokis tévelygettek ne-
ha. *Sid. 3. v. 15. 19.*

De a' Pápisták mondgyak:
Igenis abban járjunk, mert a'
regiseg

XCVI

XCVII

regiség jele az Ecclesia igazságának. *Colleg. pag. 31. 32. Thom. Bez. lib. 3. d. Sign. Eccl. cap. 2.*

XCVIII. Az igaz Ember hitivel él. *Hab. 2. v. 4.* Mert az Isten igazsága vagyon minden hiven, az Jesus Christusban valo hit által. *Rom. 3. v. 22.*

De a' Pápisták igaz Emberei szeretettel, felellemmel, kezelkedéssel, reménységgel élnek. *Colleg. Iaur pag. 72. 73. Bell. lib. 1. de Inst. cap. 13. 14.*

XCIX Mit használ az faragott, vagy öntött kép? hazugságra tanít! *Hab. 2. v. 18* és hejjában valóságos! *Zach. 10. v. 2.*

De a' Pápisták hiti ként, nem tanít hazugságra, hanem Isteni tiszteletre, mert az könyve az községnek. *Concil. Trid Sess. 25. Adrian. Anno. 752. & v. jaj az ki az FANAK, azt mondgya! Serkeny fel. Hab. 2. v. 19.*

De a'

De a' Pápisták előtt nem jaj, mert így könyörgenek **OH KERESZT!** engedgy meg a' Bűnösnek. *Breviar. Rom. Sabb. infra. Hebdom. Quart. Quadrag.*

Az idegen Élıtőzetben élıtőzöket, meg látogatya az Ur *Soph. 1. v. 8* Ne élıtőzzék hát az Fekü Aşşonyi élıtőzetben!

De a' Pápisták Serege elletne mond: mikor az Comædián, Procession, Leányi, s' Aşşonyi élıtőzetekben élıtőzik. *Praxis. Eccles. Rom.*

Az egész Izraél Nepeinek adatott az Ur Törvénye. *Mal. 4. v. 4.* A' Sidók méltósága (ugyanis) ez: hogy ő reájok bízta volt Isten az ő bűnösöket. *Rom. 3. v. 2.*

De a' Pápisták azt mondogyak: Nem csak ő reájok, Mert noha az Apocriphus

L Köny-

ben valakit Mátyrá,
hanem az Igasságnak ügye.
Aug Epist. 6.1. Hallyad azért edes
Fiam, miért senyvedtek az
Regiek?

- i. Ter. 4. 7. i. Abel senyvedett (i) az his által
38. való igaz áldozatért.
Sid II. 4. ii. Lóthis senyvede az (k) jőre
k. Ter. 19. való intéjért.
Ii Kir. 18. iii. Ilvés (l) hogy Báilita nem lette
Az Báalitalág penig ebben ál.
m. Kir. 17. Iott. 1. (m) őltarokat, és ber-
n. ibid. kekert csináltatni. 2. (n) Báált,
o. Kir. 18. az az Bálványt tisztelni. 3. (o)
p. ibid. Aldozatkor ugrándozni. 4.
q. ibid. (p) Magokat merelni, és ol-
i. Dan. 6. lyankor verben keverni. 5.
(q) Sokan lenni. 4. Szenyve-
dett Daniel (r) Istenéhez nyújtott könyör-
géseért. 5. Zachariás az Iójada Pa; fia
(s) az igasság prädicállásért. 6. Az
3. 2. Cor. Christus is az Bűn meg fed-
24 v. 20. dejeért, és az Evangelion
hirde

hirdetésejért.

**SION LEANIA FIA
SZOL.**

Mitsoda fogásokat fogta-
nak azokra az Máty-
rokra, és mitsoda fin alatt
üldöztek őket?

SION LEANIA FELEL.

Cain azt fogá Abelre,
hogy (t) Vra ákar lenni:
Lóthra Sodoma, hogy (u)
egyedül jövevé y lévén törvényt akar Babni.
Ilvés (x) Izraél háberitónak kiáltotik
mint Elifazusnak is az király
fejét akarja vétetni, azt mond-
ván: 2. Kir. 6. hogy ő vő na oka az
ehségnek. Daniel penig. (y) cr. miné
lata majestatis vádoltatik summa summa-
rum, az Christust im mind ezekkel
vádlák. 1. Minden törvényes
(2) hivatal nélkül prädikáll,
mint Keresztelő Iános 2. Hog

L4

mágar

edés Anyám! látom ugyan
emlőd buzgóságát, és mind
ez világ erről tanubizonylag
rehetne, ha az sok *Tibi dābō* miatt e-
zeket bal fémmel nem hu-
nyorítaná; mind az által még
is, Vagy hallya, vagy nem,
miveld ezt, hogy ez népnek
kővredgyek meg fíve, és
látván ne lássanak, magok
menthetetlenek legyenek: no-
ba hozzád sámban buzgósá-
ged betses jeleit!

SION LEANYA FE- LEL.

a Ian 10.
Staplet lib
de do Cram
Prin caps
Stella. 1n.
Luc 12 Cui
jet. in. 1.
Ihoss. 5.

Bátor edes Fiam! mint
az felsőkből ki tertzik,
leg nevezetesebben buzgósá-
gem-
nek vadnak két betses jelei.

I. lel. (1) Az Isten ígéjének, tisztán
való vétele, hirdetése, és meg tartása.

I. I. Jél

I. I. lel. (h) Az Sacramentumoknak igaz
zén való ki fölgáltatása.

Az Első jel mellett ezek.

is itt vadnak. I. (c) Az igazságot va-
la üdöztes, Mátyromság fenye-
des ez az (d) nyomorúságból való me-
netel az vérnek mezejől. II. (e) Az
Bárany veriben ruháinak való meg mosása
fejét él. melly (f) hit által való fel-
öltözése az Christus igazságának. III.

Az Egyházi fenytéknek
igaz ki fölgáltatása, amaz
mondás szerint: (g) Az ne Szent,
ne adgyátok az Ebeknek; és (h) ingyen
se társakodgy azok azokkal; adattassanak
az Sátánnak.

SION LEANYA FIA.

Miók tetsi az Mátyrő-
ságot? Az Sze nyve-
dése, vagy pedig egyéb va-
lamelley ok?

SION LEANIA FE- LEL.

Nem az fenyeves te-
L3 fen,

b Csele. 2
Ioh Ferus.
Com. in
At. 2 c p.
c Mat. 5.
d Ioh. 7.
14.
e. ibid.
f Rom. 3
v. 22.

g Mat. 7.
6.
h. Cor 5 v.
5. p. 11.

Könyvek nem őrájuk biza-
tattak volt, és az Isten fekre-
nyiben nem tartattak, mind-
az által az Ecclesia úgy tartja,
mint az ő Testamentomi Ca-
nonhoz valokat, noha a' Si-
dok canonában sem volt.

Kalanx. lib. 3. cap. 12. & 2. pag. 292.

Azért nem is a' sído nyelven íra-
tott ő Testamentum, Authen-
ticum, hanem az Deák nyel-
ven. *Concil. Trid. Sess. 5. Decret. de Ca-
non. Script.*

El hagytam itt a' Lokuso-
kat, mellyekkel van a' Pápi-
sták ellenkezése, mert azok
meg halladtak az ezer sámo-
kat, hanem csak a' czikke-
lyek ezek.

Im látod édes Fiam! vi-
lág terettségül fogva sen álló,
Szűz Anyai emlédm tiszta tej-
jelvé-

lo mennyei csepegesít, kinek
édesleges tisztaágát, ver-
tem szerető Atyám bontleges
kebeléből, De mégis e' világ
Lelke ismereti ellen, melly
fertelenül vádol minapi ujji-
rással! Oh keresztgyen világ!
Serkeny fel már egyser,
s' lásd meg az világ fia
vádgyáinak helytelenégeket,
mert az kinek illy Szent irási,
tiszta vallása találatik, a' Te-
remtségül fogva irattatott Sz.
könyvben, (mint ennekem)
nyilván annál Isten besege
tündöklük!

SION LEANYA FIA
SZOL.

○ Drága mennyei emlé-
vel meg tetteket élető
L₄ edes

j Mat. 26 magát (j) Messiásnak, s' I-
 2. 64. 65. ften fiának mongya. 3. Az Mo-
 v Ian. 7. ses (v) Törvényit nem tartya
 19. és 12 meg, s' az népet el hiteti. 4. Az
 a Math 11 jo tselekedetek érdemit el tör-
 b Ian. 9 li (a) s, Evangéliomot hirdet-
 10. 5. Az Szombator (b) megron-
 c Luk. 5. tya. 6. Az Hiveknek bűnöket
 21. (c) nyilván bocsátja meg. 7.
 d Math. Az Templomot (d) harmad
 26 v. 61. nap le romtya s' ismét harmad
 nap fel építi.
 e Mat. 15 8. Hogy az ōtanítványi (e)
 2. mosdatlan kézzel esznek, es
 az tradíciókat nem tartják
 f Mat. 23. meg. 9 Az Csásárnak (i) adót
 16 17. adni tilalmaz. 10. Hogy Sidok
 18 (g) Királyának is monta ma-
 g Ian. 19 gat. 11. Az Bűnösökkel tartol-
 12. kodik. (h) Réseges, robzódó.
 h Math. s' bűnös. Egy fővel csak azon
 11. v. 19. voltak,
 és Ian. 9.

voltak, hogy ez két neve-
 zetes vádot erőssítthessék, úgy
 mint: hogy Isten ellen károm-
 kodó, és az Felső hatalmas-
 ság ellen Pártorútd.

Ezeneket főgjak édes Fi-
 am! ma is az én ideigh való
 árváimra, mint amaz jeles
 Dávidomrais amaz nem ör-
 voslo, de méreggel tellyes
Ispitályában egy Prater immisericordiae
 Kassán fene fogja fejerit, hogy
 el hitesse az neppel, hogy.
blasphemus in Deum, és seditios in Pa-
triam, Crimine laesa Majestatis? ez éne-
 kett üldöztek eleitül fogva
 az Enyeimet, az mellyeket
 az Regieket mint ez ki ter-
 tzik az oda fel meg jedzet.
 Martyrok laistromából, és az
 mindennapi *Experientiabul.*
 Mind az által akár mint vád-
 Ls dolly on

s' Lelki Galamb az igaz kö-
sikla hasadékjában, az Iesus
vérés Sebeiben, vagy amaz
Pusztában mulatozott, s' nem
láthattam, azt tuttam az előtt
nem is volt, hogy néha vér-
ben borult, s' az Isten tem-
ploma tornáczában el rejte-
zett, azt véltem, már ugyan
röbbsé nem is láthatom, hogy
hajadon el fut a s' ismeret haza-
jára, jól meg sem esmerhet-
tem: inogt én is Uj vallásúnak
kiáltottam, De most vessem
előmben merő hamislágnak
leoni, ez világ semmi se ve-
ső hitetget. Bege nagy kárt
vált volt hát, ki az alkama-
toslagokat árron nem veszi
meg! mert lám most telék be
amiz mondás: Egy óra néhánál jobb
szá-
nal

sál O Bizony nem bánna! hanem
egész életemnél jobb lón ez
mostani itt való ígtem, nem
adnám én ez órát, tellyes ele-
temen, mert azt mind el ves-
tegettem, s' az Test filaj ké-
nyire költöttem! De kelly fel
ő én sívem! mert ideje im-
már az álombul felterkenni:
most is az idvelességnek napja,
ne keményíts meg magadat
hanem kelly fel, s' egyet az
bővelességnek köveztől küldo-
tet lelkü kovábralan Pogársá-
ban, merthová utad van: kelly
fel, ne keseltes engem is,
terjünk amaz igaz Anya ke-
belében, dicsőséges emléire,
örök állásunkra: Vedd fel
hát oh én Sívem! siralmat
Lelki Pálczádat s' indully ha-
za örök

lami, azon kívül hirdetik, az
mi hirdettetett, Arok.

De az Páristák Vallásarsak
az ő Testamentom kívül is
102 articulusban hirdettetett,
mint mi meg mutatok. Tehát
az Papisták Vallása Szent Pál
sava-ként ATOK, Tehát ár-
kozott: Tehát bizony nem
igáz. Ezeket jésuita faragá-
k *ibid. 3. 22* maganyakában. Hallya meg
azért immár (k) Az kinek fü-
le Van mit mond az Lélek
l. ibid. 7. 21. az Gyülekezeteknek: (l) IME
AZ AITO ELŐT ALLOK,
ES ZÖRGETEK; AZ KI
MEGH NYITTYA, BE
MEGYEK HOZZA, ES
S VELE VATSORALOK,
ES S-ISEN VELEM. Uram!
adgy meg nyitott Ajtot hát
mi elön

mi előnkben, mellyet Söha
enkí bé ne tehesen!

NEGIEDIK RESZ.

*Mellyben van edgy meg-
térő Bűnös Embernek meg-
térése, vallás tetele, és az-
on való Angyali s Men-
nyei EöRöM:*

Az Léleknek Szivivel való
Dialogismusa által.

Soliloquiumja az meg térő
Bűnös Léleknek.

O minden üdöknél fej-
lyebb betűllendő idő!
mellyben illy Lelki emlénn
az meg térő Lélek legeltetetik.
Bizony az előtt, Söha nem hit-
tem volna en ez emlének illy
regiségét, mert hogy ez Anya
s' Lelki

dollyon engem az Babyloniai Világh! De en immár mindennek semc eleiben hõzám, süzeffegem jeleit, meg nyugsom azért ez centrumon: Valakik azon fogásokkal vádoltnak, és azonokért is ölettenek meg, mellyekért az Régi Sz. Mátyrok, s, az Christus, De azok igaz Mátyrok, De az Evangelicusok azon fogásokkal Vádoltnak, azonokért is ölettenek meg, mellyekért az Régiek. Azért az Evangelicusok igaz Mátyrok. Az Kisseb fogás is igaz az első után: 1. Mert az hit által való áldozat igazlása állatásáért kergettenek. 2. Hogy Bááliták nem letnek, oltárokat, berkeket nem ismernek.

nálnak, kepeket, bálványokat nem tisztelnek, nem úgrándoznak, processioznak magokat verbennem keverik, nem cástigályak, hogy Sokan nincsenek, 3. Hogy egyedül Istennek, és nem az Szenteknek könyörgenek. 4. Az Bűnt meg feddik, s' Evangeliumot hirdetnek.

2. Hogy azon fogásokat fogják reájok, mind Isten, s' mind ez Világh láttya, az ki látni akarja, Azért immár, ha igaz Mátyrok, ügyek és Valások is igaz, De amaz első igaz: Azért az utolsó is. Ha pedig az utolsó is igaz, Tehát az Pápisztáknak azzal és Szent írással ellenkező Vallások, nem igaz. Meltán is, mert (i) Valami

za örök hazádban

Bűnös Szív.

Mit akarsz teminden Bűn-
nek Porsadékja? mit no-
gat? illy késon ennyire, ho-
lott jobb üdödöt ez világ se-
relmire költetted? Vajki sok
sok fogatkozta hogy meg-
terés, de azzal engem is csak
fojtogatnál! azt mondtad hog-
yi megy az földben, maga-
orihon maradtál! avagy nem
járnak e földben alnokságid-
igái, mellyekben nyakador-
tetted? Mi nem olyan kö-
nyű az meg terés, mint te
azt gondolod.

M. T. Bűnös Lélek.

Ne késeleltess őzen Szívem!
lám téged is hivlak, mi-
ért nem vész bütsüt hathamar
ez világ

ez világi hívágtul? Vajha
tudnád, melly jora hivlak, bi-
zony futva sietnél meg váltó
Iesusom bentséges lábai elei-
ben! emeld fel azért magadat
s' lássad. 1. Az benti városba
hivlak, melly is, melly drága
legyen, sül nem hallotta, sem
nem látta, Elme völtaképen
meg nem gondolhattya; Oh
örökké valo Böldoghág! ide
nem sietél? 2. Az Pátriár-
chák, Prophéták, Christus, és
minden szentek örvendező
Seregében untatlak, s' azok-
kal valo beszélgetésre nem
indulél? 3. Az örökké valo
örömmre kértetlek, még-is si-
ralomban akarodé inkább
ábratni könyves bemeider?
4. Allélúja éneklésre serken

M

gelek

gérlek, s' nagyobbra betsülled az jajbot, s' fogcsikorgatást. 5. Az Fejér ruhákban való öltözköztetésre, s' korona elvételre ösztönözlek, s' megis kedvesnek itéled lenni az morskos ruhát, és az Pokoli csintéserket viselni? Oh csak mindig sem emelkedhet, s' mennyei jokrul nem gondolkozhat, földhöz ragadott Emberi Szív! Vagy jobbj, hogy megis az héjában valóságban mulatozz? hiszem az a' bűnnek ideig való haszna! Undel, hát immár undel, mert Istenem büntető malakya is jelen! noha hát immár megbredgyfel, s' keserves könnyhullatásokkal békélyünk Istenünk sz. kezeihez!

Bűnös

Bűnös Szív.

Mi haszna jó Lélek, hogy Mannyira untatsz? Te voltál volna hajdon Zabolán, ha akkor keményen engem nem tartottal, késő immár az meg tőres, júlson esedben, micsoda bűnöket tselekedtünk titkos helyeken, azokról, már most mind tanubizonyságot téves a' kis Biro, a' nagy Biro előtt. Azért ha finta akar nekis meg tenni, nem lehet tőlem, hagy békét azért, hadd nyugodgyam még egy kevesse bűneim csendes nyofolyájan.

M. T. Bűnös Lélek.

OH Bűnben meg átalakodott Báromi, s' sene Be-

M2

stiai

stiai kegyetlen Szív! hogy
semengem nem tudsz banni sem
magad sorlat meg keferülni!
fen volna még az Nap, csak
velem edgyütt keserves vllás
tettel zokognál, s' botsátkoz-
nánk Istenünk bentséges keze-
ire, ott lelnek gyógyulást ha-
lalos Sebeinek: kérlek mégis,
keseredgy meg, hogy amaz
jot eddig nem kerestük, nem
jött el még az Este, ha binte
tizen edgy az ora-is, csak men-
nyunk el a' földben az mun-
kára, majd meg látod este
felévalo bómoruságuuk után,
reggeli örömré viradunk.

Meg tért Bünös Lélek
vallás tetele Szívével
edgyütt.

Oh Izra-

OH Izraél Házából el tve-
lyedett mételyes juhokon *Mat 15. v.*
bánnakozo Izraél Reménye *24.*
Dicsőféges Szent Ur Isten! *Ier. 14. v. 8*
kinek bék előtt meg amaz hu-
son négy vénékis le rakják
arany koronájokat, menyivel
én inkább minden Bűnnek
Potsadékja, ne aláznám meg
magamot, Mennyei Felleged
előt! Holott az én Anyamis
bűnben melegitven, bűnds
verben meztelenül fűlettet-
tem; akkoris jelentven nyava-
lyás Sorsomat, hármás jaj
bokkal köbönék az Elők köz-
ze ezt mondván: jaj, jaj, jaj!
Jaj-is bizony fűletetsem! Ele-
temis jaj! Halálomis jaj les!

M3

ha bent. *Ier 21. 20.*

Mos 11. 8.

Luc 16. 7.

Luc 19. 9.

11. 22

ha szerelmes tágaid rajtam ked-
vemre tartott gyermekeden
meg nem indulnak; és szíved
benned meg élvezen meg nem
bánándod igyek ezetidet! U-
gyannis edes Istenem! ha Ra-
vást vétek életemnek, sok
nyolczvannál többet kellek
tennem bűneim Laistroma-
ban; Mert bizonynal én ke-
rém kiel hajdon Mektoságod-
tul, meg Első Szüleimben Pa-
radicsomi Örökségednek, és
meg summálhatatlan kegyesed-
nek réám nezendő rejt; kit
olly szeretlenül pazarlék el re-
stem gögös kívánságira, hogy
ghen, somjam, s' meztelenül,
niavalásó maradván, kegyesit
tetem jóni Dícsőséges berel-
med Udvára kapuja eleiben;
hol is

hol-is le borulván, illy zoko-
gással tellyes Suplicatiot írok
könyhullatásimmal: En Uram!
En Istenem! Magaságbeli,
erős Bőssu állo, Mindenható!
Vetkeztem a' te szemeid előtt,
Te necked csak te necked vet-
keztem, a' te látásodragonost
cselekedven: En vagyok! En!
ki minden Bűnöst fellyül ha-
ladván szívemtől ujjounan ki
gondolt, ujjabb, ujjabb álnok-
sággival Fellegedet meg ban-
tottam, ki lelkemben meghal-
ladram regen Námán belpok-
losságát, szívemben penig Pha-
raonak keménysegit, holott
még csak annyira is nem in-
dultam meg csapásidon, mi-
dön szívemet csak egy oraig
tarto aldozatra bocsátani sem

Solt. 51
v. 6.2 Kir 5. v.
Kijöv. 12 rRom. 2. v.
5.

ígertem. Oh én szívemnek A-
damás kőhöz hasonló ke-
metsége! Meg halladtad hi-
sem eddig annakis kemény-
segit, lelkem ismereti erről a
bizonyság! Mert elégge rajta
valának, amaz Lelki orvosok,
hogy tegeder idvezitöm piros
veriben mártván meg felidit-
tsenek, de még eddig csak
silajkodál! Teis azonban édes
Uram! vallyon s' mivel nem
orvosoltal? de lám akkoris
tetiznek ki dőllyős tetemim-
nek örök veszedelmekre sok
meg hant törei! mellyekben
undok vetkeimnek csintéri-
vel mind ez oraig kötözve
tartatom: Oh En nyavalyás
Ember! kicsoda szabadit meg
az halálnak testébül? O! Vajha
el jön

Rem. 7.1.
24.

el jön az ora, melyben az én mosta-
ni dőlgomis fordulna jora! *Salt. 4. v.
7. és 102.*
Bizony akkor lennők én is uj-
jonnán ez Vilagra! De lám *v. 14.*
mind eddigh el rejtették én
előlem az én meg látogató- *Luc. 19:
v. 42.*
somnak napjainak esméreri,
és bűneimnek tülem való el
hanyasnak tehersegi! Halál- *Eph. 2. v.
3.*
nak, és Haragnak vagyok
hát fia édes Istenem termé-
setem serint! Mert ha Adám *Ter. 3. v.*
egyseri esetejert, az Paradi-
tsomból ki üzetek, hát se-
gény Lelkem mit nem ér-
demlene sokkori büntetel-
jert? En Vagyok, ki bűne-
imert előttem az nyár levélnél
inkább resketek, látván bű-
neim ellen való keminy itele-
tedet. O! hová fogjam hát
M\$ mar

már nyomorúlt el veszett fejemet? Ha fejem feliben tekintek, ott látom állani kivont törrel, Jerusálem elleniben amaz Eöldöklő Angyal! Ha Lábam alá nézek, ott az Pokol torka tátog, várván az űrnyű kenokra: Ha jobomra vetem semeimet, ott az Sátán áll mellettem, kinek pájából égő tűz láng, rohog rejám: Ha bal kézre fordulok, ott az Test, halál, s' világh, mind ellenem törekednek: Ha hátra figyelmezek, utánnam Bűneim Tábori kiáltásokat hallok, ezt mondván: *Mi te munkáid vagynk, s' tégedes követünk:* Ha előre bemegyek, ott látom írva amaz Sententiat: Atkozott, valaki meg nem marad mind azokban

2. Sam. 24.
v. 16. 17.

Zach. 3. 1.

Törv. 27.
v. 26.

ban, valamellyek meg vadtak irattatván a' Törvényben.

Mind ezekben kinek mutatassam be siralmas Suplicationat? Az Angyaloknak? Azok irtoznak illy rút Bűnöstül, és ugyan velem sem akarnak jarni! Az Szentek közzül valamellyeknek? Iaj bizony Abrahám nem tud engem s' az Izraelis nem ismer! Az Embereknek? AZOK-IS illy rút bűnök alatt fekűsnek, s' magokkal is jolt lehetetlenek! Nem megyek Uram máshoz semmikeppen, nem, hanem csak te hozzád, és ha meg őlsis, mégis csak te benned reménylek: ha azt mondodis, hogy nem kellek, mégis csak te hozzád ragaszkodom. Ha Eb, nek

Iob 5. v. 3.

Esa 63. v.

16. Iob. 14.
v. 22.

Iob. 13. v.
15.

Matth. 15.
v. 26. 27.

nek, kőlyöknek kiáltásis,
Sol. 77.7. megis labaid Sámolya eleiben
7.8.9.10. borulván, kegyelmességed as-
 tala alatt mulatozok: Ha előled
 el űsös, megis könyben lab-
 bo semeimet réád fordítom:
 Mert te nem mind örökké
 haragszol, hanem engem suj-
 tolo vesződhet el törvén, vég-
 tere a' tűzre eresztet. Oh édes
Sol. 36. Uram! seggyed hat tömlőd-
7.9. ben bíralmas könyhullatási-
 mat, és irjad Laistromodban
Inc. 18.7. azért, kinek sive esdekék az
33. Hos. 14. előtted sirankozo lelkeken:
7.4. Botsáffad elődben sivem kif-
 sebb sohájtásatis, s' teggyed A-
 tyai kebeledben amaz bűnös
 Publicanus ohajtásával, hogy
 lellyen nálad arva fejemis ke-
 gyelmet. Márcsád azért en
 feretű

feretű fent Atyám! amaz Bá-
 rány buzgo veriben kemény
 kő sivemet, és sok bűneimnek
 Sáskaít gyűjes egybe bűn bo-
 tsáto kegyelmed felével, s' öl-
 lyed a' jesus oldalából ki folyt
 vörös tengerben semeimet pe-
 nig fordics amaz igaz fel emel-
 tetett ercz kigyora, hadd gyo-
 gyullyanak meg Pokoli tüzes
 kigyóimnak rajtam lévő halálos mar-
 dofasi. Ne fogyjon el hát a' te Atyai
 szerelmed, és ne legyen vege
 a' te kegyelmednek, hogy
 engem egyedül előtted esde-
 kő bűnöst vég képpen tüled
 el vettél, ki minden meg r-
 rőket örök állásodra fogadal.
 Adgyad hát az te idvezítősed.
 nek örömet, és az engedelem
 nek lelkevel erőslits meg en-
 gmet

*Kijöv. 12.
 v. 22. és
 10. v. 19.*

*Száml. 22.
 rész.*

*Sol. 51. v.
 14.*

Solt. 39. v.
14. Hoz.
13. v. 12.

gemet, s' meg lárod Istenem
melly fűzen oltán nyeked el-
em gletemet! Szűnyél meg a-
zert edgy kevesse tülem, had
vegyek erő, minck előtte in-
net el mennék. Szűnyél meg
tőlem, és persze alatt legyen,
elődél el rejtve minden álnok
ságom örökké. Noha is Mál-
toságodhoz illendő fokkal fe-
jemnek kegyelme nem tudok
kérni, mind az által igéreted
serint, csak fűv fakadozva lett
nyegessimis hasznak be az te
fentlegednek hajlékában, és
illesték meg hámar meg elő
fiveder. Iőj ki azért edes A-
ryám Tękozlo Fiad eleiben,
s' rogadgy be irgalmasságod
udvarában, és rejtis el fęnyes
kőd oltopi Vędelmezęsed ár-
nyeka-

Luc. 15. v.
20. 22. Ki.
jöv. 13. v.
21. 22.
Solt. 121.
v. 5. 6.

nyekában lelkem ismęretinek
izzastó hevęge ellen. Esmer-
tesd meg is velem amaz igaz
Anyának fűz Emődit, melytől
Semmi dolog engem el ne fá-
kasthasson. Tégy jól azért
már egyser az te Egyházadal,
ęppitts meg az Izraél romla-
dozást, és emeld fel Dávid-
nak is Szolgádnak le fęget
sarvát, az Sionnak hegyęn.
Kelly fel hát Uram az te erőd
Ladájával edgyütt, és jőj el
az te szentidnek gyűlekezeti-
ben, hogy teged szolgálynk
igazsággal. Miről is ismęrhet-
nem meg edes Istenem! hogy
meg kegyelmeztl, ha erről
nem, hogy velem jár: Męl-
tózastad azért Aryai fęref
medet velem járni, és fivem
be őn-

Solt. 132.
v. 8. Ki.
jöv. 33. v.
16.

Mat 3. 7.
12.

be önteni, engedelmes és
Fiad az Iesus szentseges nevé-
ben, kiben minden kedved
be telvén, velem is el hissem
már meg békélletül, Amen!

*Ez Meg Tero Bünsön
Menyben Valo, ANGIA
LI EöRöm.*

Luk. 15. Iel. 19. v. 1.

Alleluja! Idveffég, Tifrel-
leg, Dicsőffég, és hataló
az mi Urúnknak Istenünk-
nek! Dicsérjétek az mi Urún-
kat Istenünket minden ő föl-
gai, kicsinyek és nagyok, kik
őret féltek, és mongyátok:
Alleluja! mert ő az ki az ő el-
vefett Tekozló fiát fő öltözö-
ruhákban meg terele után fel-
öltöztet, gyűrűt adatván új-
aiban

aiban, Lábait is meg sarúzá,
és minket öfve gyűjten igy
föll: Iertek elő en Barátim!
Gyűllyetek ide hozzám jö-
akaró Szomszédim! Valakik
höl vadtok állatok előm-
ben Szrelmesim! Eörrüllyetek
en velem! mert meg találtam
az Drachmát mellyet el vef-
tettem vala; Eörvendezzetek
en velem! mert meg találram
a' juhót, melly elvefett vala;
Eörrüllyetek! mert ez en fiám
el vefett vala, és meg találta-
tott, meg holt vala, és meg
elevenedett.

No hát Eörrüllyünk, örvén-
dezzünk ő Mennyei Seregek!
Adgyunk dicsitert az el ve-
fett juhót fel kereső Pástornak!
Alleluja! örvendezzünk! mert
N el jött

eljött a' Báránynak Menyegzeje, és az ő felesége el kétfizette magát. Alleluja! mert Boldogok kik hivattak az Bárány Vácsorájára. Edrűlyetek Földi meg tért Bűnösök! mert ihol jelen van meg tért Bűnös Tárlok! Edrűly te-is meg tért Bűnös! mert azt mondgya a' mi Istenünk: Bizál Szerető Fiam! meg bocsátattak a' te bűneid Amen.

Meg tért Bűnös Sziv.
Oh bezzeg áldor ora lőn ez! melyben Mennyei Arjám Udvarára emlékeztetél en Lelkem! Bizony jobban volt nekem azelőttis dolgom, míg abban laktam; de mostis, hogy fel kerese engem édes Atyám

Atyám! s' vétkeimről veled edgyütt zokogással vallást teheretek, ugyan érezhetőképpen meg érzem magamban, a' Menyországot ezekből:

I. Az Lelki szabadságbul.
 Rom. 8. v. 1. Mellyel meg szabadulék bűneimnek fogságából, mi helyt fives vallást tevek. Solt. 32. Ugy annyira, hogy amaz szabados Anyának vagyok már Fia. Gal. 4. v. 26. Ó drága igaz Lelki Nemesség!

II. Annak az szabadságnak Armalis leveléből, mellyis az Szent írás Solt. 16. 19. 119. 65. 84. etc.

III. Az ő levő, függő zálagos petsetekből, mellyis az keresetég és Ur Vátsorája. Ián. 3. 6. réß.

IV. Az Szent Írás által follo Sz. Lélek tanubizonyítágteléből. Rom. 8. v. 16.

Az Sz. Lélek tanubizonyítá

Naz git

git inngt erzem.

I. Az Isten szerelméből, mely szereteti van, az en ő véle való edgyesülésemből meg térésem után. *Rom. 5. v. 5.* Szeret pedig Istenem: Mert 1° meg térésemen örül. *Luk. 25. 2* Mert ő hozzá hívés kívánságom, és szeretetem van. *1. Ián. 4. v. 19. 3.* Mert szeretem felebarátimot. *1. Ián. 3. v. 14. és 4. v. 20, 21.*
 4. Mert Barátiyanak hív engemet. *Ián. 15. v. 15. 14. Ennek. 3. v. 1.*

II. Az Istentől Hiveinek kecsittetett minden joknak megcsalhatatlan reménységéből, és várásából. *Rom. 5. v. 2.* Ez Reménség három magzatokat fül, kikeről ötet meg csalhatatlannak lenni ismértem. 1. Ményei Anyámhoz fűi bizodalommal és szabadsággal való járulásmat fűli: itt az igaz könyörgés
Rom. 8.

Rom. 8. v. 15. Gal. 4. v. 6. Sid. 10. v. 22. 23.

2. Az en Uram zászlója alatt végig meg maradásom felől való erős áthatatos bizonyosságomat. *Ennek. 8. v. 6. 7. Rom. 8. v. 38.*
 3. Idvezüléssem felől való erős bizonyosságomat. *2. Tim. 1. v. 12.* melyből jönnek az Dicsőségnek Seregei. *Rom. 8. v. 23.*

III. Az Isten jovoltának tapasztalhatoképpen rajtam való meg érzésből. *Solt. 31. v. 20.* Ennek is nalam illy jeleit erzem.
 1. Az Isten az ő kegyelmének Lelki ajándékait bőven közli velem. *Col. 2. v. 2. 7. 10.* 2. Az ő Hazában örülök, és lelkemben ugyan meg elégittem. *Solt. 65. v. 5. és 122. v. 1.* 3. Meg az en meg aláztafombolis jom következik. *Solt. 119. v. 71. Rom. 8. v. 28.* 4. Az Istenis réjám esudalatosképpen vilél gondott. *Solt. 23. Nehem 2. v. 8.*

Hogy illy Seregeit dicsőfleg-

N 3

ged-

gednek édes Istenem! velem
meg kóltoltatád, enis azt
mondóm: Urám be jö itt lak-
ni! mert hogy fel ébredek, u-
gyán meg elégítetem a' te ab-
rázaroddal, kijert, Alleluja
neked örökké a' jerúsálem-
ben; nekem pedig örök meg-
maradás édes Anyám kebe-
lében, Amen!

ANGYALI CHORUS.

*Amen! Amen! Alleluja! Az
Urè s' az meg Terö Léle.
ké az Diadalom Amen!*

Meg Tért Bünös.

O H édesléges Anya! a' te
bűz emléidnek kőfő-
nem Istenem kegyelme után,
ez örömben való meg unha-

ratlan rebesülésemet! Azért
terjed ki jobban kebeledet,
fogadd be a' Tanulo Szentek
Seregében árva fejemet; és
hűvleges szerelmedre hajlott
fiaid ártatlan ügyök védelére,
küldyed erős BAINOK DA-
VIDKADOT, kigyőzze meg
amaz fel emelkedett Goliá-
thot, harmadik kérdésiben-
való környűl metéletlen vi-
tezlegérről.

Eötödik Reß.

Mellyben a' Györi Collé-
giumtól iratott harma-
dik kérdésiben való, két fo-
gása az Evangelicus Vallás-
nak tractáltatik, és meg mu-
tattatik, hogy az jesuiták Va-
lása, Jesus vallásával ellenke-
ző vallás

zö Vallás, az Evangelicusoké
 pedig Jézus igaz vallása

Collegium

a Bir. 6. 12

Az (a) Ur Veled erős Férfi! Minap
 ígértem, hogy a' Cálvinista Val-
 lásnak Sz. irással való ellenke-
 zését ki adnám, mostan azért
 im meg mutatom, Mert (b)
 az Cálvinisták Vallása, két
 fogáson, mint valami két Sar-
 kon fordul meg. 1. Hogy az
 Papisták el hadgyák az Szent
 irást, és csak a' Pápa vegeze-
 sét követik. 2. Hogy az Cálvi-
 nisták, csak azt tartják, az
 mi az Szent Írásban van. De
 amaz első olly természetek ha-
 zugság, mint az Gratiánus
 nagy könyvei, kikben az Pá-
 pák meg átkozzák, valaki
 az Sz. irás ellen csak leg kif-
 sebb

b pag. 53.

caus. 11.

Q. 3. can.

93. 97. Cál-

us 25. Q. 1.

can. 6. 7.

sebb dologot is tanítana.

DAVIDKA.

Azaz (c) piros vérben martott kötés c Kijöv.
 Isőppal hintse meg az Ur sírvedet lő 12. v. 22i
 Collegium! Igértedet semmi
 ben nem praxáltad. 1. Mert
 az Cálvinista vallást fogadád,
 hogy ki adod; Annak az val- pag. 55. 56
 lásnak pedig, nem harmincz
 három czikkelyei vadnak,
 mellyekben veled ellenkezik,
 hát hól az többi? Ezzel mu-
 tatád magád azok közzül va-
 lonak, kik így felelnek: (d) d Mat. 4.
 v. 9.
Hac omnia tibi dabo, azonban semmit,
 vagy csak keveset adnak meg.
 Maga csak oda fel is (e) 102.
 czikkelyt hallál, az ó Testa-
 mentomból, mely is merőde-
 den merő, Sz. irás. 2. Mert
 az melly Sz. irási helyeket u-
 tálál, azokat mind az régi Pá-
 terék

terek consensusa ellen, főt maga ellen az Sz. irás ellen, mind el czigázád az magad értelmire, mint ezt majd bőven meg hallod.

II. Két Sarkon függ az Cálvinisták Vallása? Ha ezenn fundamentomot értes, elég jégre állattad Vallásodat! Mert az mi Vallásunknak nincs több fundamentuma (f) EGYNEL, melly is az Iesus Chraſtus. Ha penigh ázt az valóságot értes, mely az vallás, az már nem kétfő cikkelyeiben, hanem az (g) egy Begelet köven, menyi az Propheták s' Apostolok fundamentuma, es írása. Ha penig csak fogást, hazuságot értes, ugy is meg romlas. 3. Hogy a' Pápiſtak el hagyták a' Sz: Irást, im ilyen Tanuink vadnak itt: 1. valamelly

(h) Vallás-

(h) Vallásban csak egy tévelygés tálatatik, (az magatok írása ferint) de az már nem igaz Vallás. De az Pápiſta Vallásban, sok nevezetes tévelygés tálatatik, mint Baj. Davidka Anyja csak az ō Testámentombólis nevezetesen (i) 102. cikkelyt mutat meg. Azért az Pápiſtak vallása nem igaz Vallás! Ha nem igaz, miért nem? Mert tévelygő és (k) el hadta a' Sz: Irást. Valaki azonn vetkeket cselekefik, mellyeket a' Propheták taxálnak, de azok el hadták Istent, és a' Sz: Irást. De a' Pápiſtak azokat cselekefik, mint immár innét meg tettük:

I. Ne legyenek idegen istenid, de ōk a' Szenteket felis oltották, mint oda fel hallok.

capite 3.

h. Abb.
Bat. Epist.
ad. Bat.
Doctor. 28

i. Supra.
cap. 3.

k. Inn. vii.
Prin. Bull.
ad. Chri-
stianit.
Ann. 1212.

1. Kijöv.

20.

2. Törv. 13.
v. 9. 13.

f. 1. Cor. 3.
v. 11.

g. Eph. 2.
v. 20.

cap. 3. art 86.

II. Mert a' Pápisták, jöven-
dő mondok, jegy magyará-
zok, Incántatorok, nap válo-
garok, Halottaktul tudako-
zok, a' Szentek tetemeivel
varáslok, mint ezt bőven
meg bizonyította a' Pápai Ka-
lendarium, az Exorcismus,
incantatio verborum Sacra-
menti coenæ, a' Purgatorium
felől való vllás rítetek, a' nap
válogatás, mint ezt ki írta az
Collegium ő maga-is. Pag.

3. 1. Kirly 85. &c.

17. 18. r.

III. Mert Bááliták: id est
oltárokat, Berkeket, képeket,
bálványokat állatnak, pro-
cessioznak, ugrándoznak, ma-
gokat cástigállyák, olyankor
verben keverik &c. mint ezt
mind

mind az Experientia, mind az
Conciliumok látni adgyák.

IV. Mert Sz. irás egetők,
Biblia Sütők, mint ezt Patak 4. Ier. 36.
Vára ki kiáltja, és oda fel-is-
cap. 1. az 1558. és 1561. ésten-
dők. Hogy több sámtalan il-
lyeket el hagyák; Azért (ez
a' Conclusio:) a' Pápisták el
hagyták az Istent, és az Szent
írást!

III. Valamelly Vallás csak
annyit sem vall, tudni illik
igazat, menyit az Eördögök
Vallása; de az a' Vallás (pace
tua dixerim) még az Eördö-
gök Vallásánál-is inkább el
hagyta az Sz. írást: De ez a'
Győri Collegium Vallása,
még csak annyit sem vall: ezt
meg

meg próbálom.

Iak. 2. v.
19. 1. Mert az Eördögök + val-
lyak hogi EDGY az Isten, és
rettegik-is; De az Collegium
nem vallya, mint ez meg tet-
szik az B. Aßonyhoz nyúj-
tott mindennapi könyörgési-
ből, ezen könyve utólyán.

2. Mert az Eördög vallya,
s^{el} is hífi, hogy Isten nemel-
lyeket el választott az idves-
segre, és azokat Isten idvezi-
tis, azért azok ellen táborban
áll; De az Collegium ezt
meg tagadta pag. 75. art. 10.

Ioh. 1. v. 19. 3. Mert az Eördög tudgya,
s^{el} vallya + kitsodák az keres-
tyenek, kik elnek az idves-
ség eßközivel, s^{el} vádollya-is
azokat; De az Collegium
Vallása nem tudgya azt-is,
ki el.

ki el igazan az idvesseg eßkö-
zeivel. pag. 73. art. 7.

4. Vallya az Eördög hogy
a^{el} Iesust ismeri, és hogy ő
gyötreng üter meg egyedül;
de a^{el} Collegium utollo kener-
telis akarja gyötreni. pag. 99.

V. Vallya az Eördög, elis
hífi, hogy az Sz: irás, Sz: iras,
De a^{el} Collegium nem akarja
azt az Ecclesia nélkül, Sz iras-
nak hinni. pag. 60. 62.

VI. Valami a^{el} Szent irasban
meg iratatott, mind vallya azt
az Eördög; De a^{el} Collegium
semmit sem hífen abban az
Ecclesia mondása nélkül. pag.
62, Legyen szabad concludal-
ni: Tehat ez Collegium val-
lása, meg az Eördögöknelis
inkab el hagyta a^{el} Sz: irast!

Tetziket

Tetuzik? kell tetuzeni, mert
te savaid EZEK, s' NEM

1 Pag. 60.

m Pag. 62

tagadhadd: (l) A' Szent irás beüje nem
Sz: irás, hanem veszedelem, halál, s' minden
tevelgyésre kapu nyitas. Ismét. (m) Az
Sz: irás, igaz értelme nélkül nem sent irás.

Nagy Isten! mikor keresed
meg fentleges Diplomád be-
csit? mert meg csak edgy Szán-

o Agric.

C. De. Ver.

Dei pag.

8.

to vető Emberis által öltheri
ezt mondván: ( ) Magában sem kell
meg vetni a' Sz: irást, mint nem Isten igéjét,
mert az nem meg ölö Betű. Im mit nyereél
az fogással!

IV. Az Pápisták, az Pápa
vegezelet követik, im eztis
ertem Pápista Barátid bizo-

p Decret.

Grat. par.

1. D. 19.

cap. Ro-

man. Pont.

nyittják: (p) Innocentius Pápa javalta-
tott értelmejét, kell az ő és új Testamen-
tomot be venni. Hallód! Pápa mondasa
volna ez! Pal Papa is kacson-

q. Bulla.

Fac. trā f.

Conc. p. st.

Ses. 7. Conc

Trid.

tott ilyenre: (q) Val mi ti ülesek vegez-
tetik, az feli bonthatatlanul meg tartjuk, sem
mit nem hajtván az Apostoli, es akar,
mely egyéb vegezésekre is. Ostan mit hizel

kedel?

kedel? mert hiszem erős hi-
ted van neked arra, hogy(r)

Valamellyeket az Conciliunok, Canonok,
Gyűlések &c. végeztek, azokat, úgy segél-
lyen tégedet az Isten, és az Szent Evange-
liumok, hogy meg tartod erőssen.

Azonban Lelkedre kér-
lek, mond meg mit tében ez
az kit minden Papák Bullá-
jok vegire oda bidgyestenek:

Nelli ergo omnino hominum liceat, hanc
paginam nostrae voluntatis & mandati infrin-
gere, vel ei ausu temerario contraire. Nyil-
ván ezt akarják az illyennel

febegetni: † Minden mi Pápai Decretu-
minkat erőssen meg őrizni parants. Ilyuk,
mert ki azok ellen vét, annak kegyelem
nem léssen. Hát ez vallyon mit font? (s)
Valaki az Pápa ellen vét, el senyvedni,
nem illlyuk. Nyilván az te tőlied cit-
tált canonokat taréjozák ám
ezek!

V. Hogy a' Pádisták mais
Sz: irás ellen valo dolgot tani-
tanak, mind az mai. VII. Sán-

O

dor.

r Conc.
Trid. in
Bulla. Pii
F. super.
Form. Ju-
ramenti.

Bulla.
univ.
Pont.
Rom.

†. Supra
notato.
Decret.
Grat. loco.

s Index.
Expurg.
pag. 165.

dor Pápával edgyütt, noha ez bőven meg bizonyosodott, de megis ittis vagy öt dolgot vettek femedre.

1. Az ti Atyáitok parancsolatiban ne járjatok; *Ezech. 20. v. 18.* Mert az Regiség nem ad Privilegiumot. *Glossa. can. Illud. Dist. 93.* De ma ez ellen tanítanak!

2. Az Christust halgassátok. *Math. 3.* Ha az Christust egyedül kell halgatni, nem kell arra figyelmezní, más mielőrtünk mit tselekedett? hanem az mindenek előtt való Christus, mit hagyott tenni? *Ciprian. lib. 2. Ep. 3 ad Cæcil.* De ma ez ellen is Táborban van az Pápista.

3. Az kik meg nem tartoztathatják magokat, házafojgyanak meg. *1. Cor. 7. v. 9.* Azért nem kell fogadással kenferíteni az fel fentelendőket pötel-

telenlégre. *Concil. Arch. Carranza sum. Conc. fol. 36.* De ma ezt is nem tartják az Pápisták.

4. Ne tsinálly képet. *Kijör. 20.* Ne irassék, és ne ábrázoltassék le hát az ki tibteltetik. *Elib. Conc. can. 36 Carr. fol. 59.* De ma ezt is viják az Pápisták.

5. Nem fertezteti meg az Embert, az mi az Száján be megyen. *Math. 15. v. 11.* Nem kell hát nemelly ctelek nemeit meg tiltani. *Csel 10. Eleutherius Pápa Anno 177. in Epist. ad Gall. Prov. Summa Cont Carranz. fol. 20.* De ez ellen is hadat indit ma Roma, Tehát az mai Romai Pápista Vallás, mai Pápajával edgyütt, Szent irás ellen való dolgot tanít! Tehat mint magad mondad, az régi Pápák benneteket meg átkoztak! Ez volna ám az igaz ságnak fogva való tartása!

5, Hogy pedig mi csak azt tartjuk, az mi az fent írásban van, ám oda fel meg hallad; ide alább is majd foll az dolog, most pedig minket, így védenek az Tiéd: (s) *Mi Augustai Gyűlésben lévő Pápisták, meg valljuk, hogy az Protestánsok vallása az Szent írásban van; de azért kárhoztatjuk őket, hogy az Ecclesia traditiót nem tartják meg. Más-is így ír: (t) Az midonkbéli Ereinek, (foll az Protestánsokról) egyedül csak az Szent íráshoz ragaszkodnak, mint egy köálhoz, úgy hogy az Evangéliomról, Evangelicusoknak hivattatni akarnak. Harmadik-is így öltalmaz: (u) Semmi egyéb az Calviniistákban nincs az Christusnál, az himél etc. Valyon ölvastadé ezeket? Itt három hiteles tanur találat volna ám, kik vallásunkat az Sz.írásban lenni méltán hiszik, és azokkal edgyet hát te-is!*

Collegium.

Nem tartom semmikép-
pen

pen: Mert (x) az Calvini-
nisták olly fent írással kísér-
getik az régi fent Pápista hit-
ben valokat, az melly távol
jár attol, az mire tsigázzak,
mondván az többi között, a'
Szentek segítsege elen: Edgy
az közben jaro Christus, de
az jobb ehez valo igiker el-
lopják: ki önnön magát adta
mindenekért váltságul: Soha-
penig edgy Szentet lenni mon-
dottunk eddig, hog' érettünk
adta volna magát váltságul;
hanem, ha a' Pokolban levő
Lélek imadkozott e' világon
valokért, hiszük inkább az
Mennyországban levő Lelkek
nek nagyobb hatalmokat és
sebeteket lenni. Így a' több
hitbeli dolgainkatis csak ha-
Oz mis

x Pag. 54

1. Tim. 2.

v. 5. 6.

Luc. 16. v.

28.

mis fogással ostromolják.

DAVIDKA.

Sok itt a' mondás; im azért
S enis a' fogásokat rendben
fedegetc. 1. Hogy mi késértők
volnánk, ragadom: ám meg
hallád oda fel a' késértő val-
lását; mellynélis alább valo
a' tiéd. (pag. 90.) 2. Hogy a'
regi Szent Pápista hitben valo-
kat ostromlanok, ám ez előtt
valo befededre hamisítámetzt
meg. pag. 92. azonban majd
idebbis meg mutatom, hogy
miénk a' régi Sz: Pápista hitis,
mellytől el szakadt a' Triden-
tumi Concilium. 3. Hogy a'
Szent irást csigáznak, ezis
vádát cum cæteris erroribus.

II. Egy a' közben jaro; A-

zert.

zert a' Szentek nem közben
jarok. Nem jo ez? Effel
ústkben ezért magad Docto-
rival: (f) *A' Christus azértis mondatik in. 1. Tim.*
közben járonak, mert Esedezik, mellyre
nézve, sem Szentek, sem Angyalok
nem mondathatnak közben járóknak.
Mértannis: (g) mert a' te idvezitöd azt g *August.*
mondgya: Nincsen az hova meny, hanem In. Iohan.
en HOZZAM; nincsen az mellyre meny *tract. 22.*
hanem EN ALTALAM. Azért (h) *h Chrys. st.*
csak egyedül a' Christus által van könyör-
gésünknek gyümölcse. Innet. (i) *A' Szent- Dictu. Ioh*
tek tulajdonképpen nem közben járok. *i Salmerö.*

III. Tudd meg immár ezt, *Disp. 6 in*
hogy ez; ki örön magát adta mindenekért *1. Tim. 2.*
váltásául; az ige: K. I; nem a' közben
járói bora vétetik, hanem erre: Christus,
az az, az Szemelyre, nem az
tisztre, melly Szemely, ugy
mint az Christus váltta meg
bennünket, amaz mondás fe-
rint. *Relativum, refert antecedens:* mert
más keppen mikor fo van er-
rül (k) egy az közben jaro; a' tisztvél
valósággal edgyüve foglaltatik, mind az va-
losag

in. hunc.
locum.

lofag, mind az Efedezes. Hallodé ezt:

Ennek tegy ez gránt eleget.

IV. Miért hagyod el immár te-is az közben járás helyet?

Egy az közben járo-is Isten és Emberek között; Azért a' Szentek Isten és Emberek között, nem közben járok!

Vallyon, s' miért? Azért, mert

(1) Ha Isten edgy, az közben járo-is egy;

De amaz Egy; hogy hogy

Egy? Ugy hogy, (m) Más Isten kívül le több nincsen! Ugy hat edgy a' köz-

ben járo-is, hogy más kívül

nincsen! Laddé ez volna az

igaz Szent irási Consequentia;

maga consequentiázá ezt a'

Sz: Lélek, s' megis csigázzák?

V. Vegyed ezt is: Nem min-

denütt, s' mindekor ír le a'

Szent Lélek minden munka-

járol valamely Személyt; A-

zért hogy edgyütt valamelly

munka-

munkájában le nem írja az

edgyes személyt, az ott le nem

írott munkájában van tárta

annak a' Személynek? Csin-

talanság azt mondani! Mert

(n) Edgy az Isten, és mindeneknek Attya;

azt mondodé itt is? Vagyon

több Isten is, ki nem minde-

neknek Attya ugy; mint az

Isten! add oda eztis: Nevel

Isten az, nem valósággal;

ugy ercs a' közben járokrulis,

kikét a' Christuson kívül ál-

lat; Nevel azok, nem valo-

sággal, mi is meg engedgyük

ugy, csak hogy ezis vesedel-

medre van.

VI Azt is mondod: Soha egy Szentet

sem mondottatok meg Váltónak: Csak sem-

fény vesztés ez! Hát ezeket el-

meredé, ki írta?

(o) Melly Berelmezesek az te meg VALTA-

OS

SODNAK

n Ephes.
4. v. 6.

o Bonav.
Psal. mara
Psal 83. p.

122.

p Psal. ad. SODNAK Satori! ô Eröknek Asszony!
 Nom. Mar Item (p) Reménye, Kő Vára, ALDOZO
 3 pag. 244 OLTARA, Igye fogyott szívünknek.
 c Psal. 2. CSAK az Szűz Mária, kinék nagy hatal-
 pag. 240. ma, Vásten ellensegünknek.
 q. Litan. Azért Bunós Lelkek, Az kik esten estek,
 Mar. pag CSAK ô benne bizzatok.
 407. Mert (q) ô igaz idvesség, és Boldogság,
 r Offic. B. (r) Idvességnek REVE, (s) KIGYO fejé-
 Mar. Virg nek meg RONTOTA. (i) ki is mind id-
 in. hym. vezüheti az övét, mert (u) övé az VA-
 ant. Lit. LASZTATTAK SEREGE.
 B. Maria. Ezek Romából, s' Bétstől ke-
 Lányet. lenek nap fényre, még is ta-
 s Her. Tur gadton ragadod, hiszem rajta
 sel. in. Ep. erünk itt! Mert ennél mit tu-
 Ded. Hif. lajdonthatsz többet az Chri-
 Lányet. stusnak az váltságban?
 s F. Ioh. 40.
 Vánov. p. upag. 106.

VII. Az el kárhozott Lélek
 példájához nyúl! En bezzeg
 nem tapogatnék ám az ô kő-
 nyörgésin, de lássuk azt is,
 mert így argumentáls: Ha
 az imádkozott Pokolban, tehát inkább az
 Szentek

Szentek Mennyországban; Az első pro-
 balod az példabeszédből. Fe-
 lelet. Az Peldabeszédek czél-
 lyok kívül semmit sem pro-
 bálnak, azonban az Parabo-
 lica Theologia nem is volna
 argumentativa, mert ugy bal-
 garagságok jönnek ki abból,
 mint ebből is ezek:

1. Hogy Pokolban temette-
 tett volna el az Gazdag. 2.
 Hogy testében immár ott gyöt-
 rerternek. 3. Hogy az Boldog-
 ságnak rejtet láthatná. 4. Hog-
 az el kárhozott Pokolban le-
 vő Lélek is beszélgetne az meg-
 dicsőítettekkel. 5. Hogy Po-
 kolban valami jotis cseleked-
 hetnek. Mind ezek pedig ab-
 surdumok, balgaragságok, fin-
 ten csak ilyen az te argumen-
 tomod

tomod-is. Azért az czélt kell

fel keresni, az melly ez: (x)

Ez világi Gyönyörűségnek, és nyaralyának

italmát, két Embernek példájában ki ab-

razoló tükör. AZ (y) Példabeszédet pedig,

hogy hogy értsed, illy veszekedve harizolótál,

(mint te) lehetetlen, ha még az beliden ke-

resőktől is alig lehet. Mert (z) Sem az ég-

ben, sem az Pokolban lérők, nem könyörül-

hetnek: Az Teremtő könyörül teremtetett állat-

tyán. Olvasd meg előbbör ezeket, s'

meg ládd ostan, mint kell ér-

tened ez példabeszédet.

8. Ha finte valósággal ugj

volt volna is, mind-azáltal

semmit sem nyernél. Mert az

(i) Gazdagnak völi Borgalmatossága az Elök

felöl; (noha nem tudta mit csinálnak) mint

minekünk az hőltak felöl, noha bizony nem

tudgyuk, min: legyen dolgok. Azonban

ezekekről is meg kellene emle-

kezned: Annak az Gazdag-

nak könyörgése, sem Istének

nem tettzett, vele semmit nem

is nyert, igen testi is volt,

mert

mert csak őt atyafiaiért völt.

Immár akarnám örömezt ér-

teni, ha nyelvevel monda el

ez könyörgést, vagy csak fi-

vivel? Præsta te virum ite

Collegium!

Mert mind nyelve, s' mind

fíve az Sirbá fekütt, hol meg

teste az Pokoli lángban nem

volt. Itt azért semmit nem

nyerel; mert ottis Mosesre,

s' az Prophétákra igazitnak

tegedet, mit keresz hár az hol-

tak körül? talám ezel akarod

magadat azok közzül valo-

nak jelenteni!

9. Mintha ugyā nyert præ-

dád volna, azt rebesgeted,

hogy az több hitbeli dolgain-

kat is, csak hamis fogással o-

stromollyuk; Az Egyből

conclu-

concludálék? Logikusok hol vadrok? verjétek az fejében;
Ab uno singulari, ad plurale collectivum.
 Nihil sequitur; Az, hogy az Ember fogja
 tsorba; Azért úgy minden
 több tereméi is tsorbák!

Collegium.

v Pag. 56.

V Arj csak! majd adok
 enis dolgot! Mert (v) a'
 Cálvinisták, hogy csak azt
 tartanak, a' mi a' Sz: irásban,
 ezis annyi rejtűl font hazug-
 ságh, a' mennyi ellenűnk va-
 lo cikkellyi vadnak a' Cál-
 vinista Vallásnak. Mert csak
 edgyiket sem talállyuk a' Sz:
 irásban; hanem ha egy két
 betűt találnak, azt a' magok
 sája izére sabják, mint az
 Regi Eretnekek is.

DAVIDKA.

Hogy

H Ogy a' Cálvinista Val-
 lásnak cikkelyei, mind
 a' Sz: irásban találtnak, ám
 odá fel. cap. 3. mind e' Világ
 láttára meg bizonyosodék.
 2. Meg fordits e' mondást így:
 Hogy a' Pápiستا Vallás, a' Sz:
 irásban van, ez annyi rejtűl
 font hazugság, mennyi cikke-
 lyei ellenűnk vadnak a' Pápi-
 sta Vallásnak; Ezt is lásd. cap.
 3. egészen, és ide alábbis. cap.
 6. egészen. 3. Az Eretnekek
 elő fámlálása engemet nem
 illet, ezt el mulatom. 4. Val-
 dust, Viclefet, Husst, eretne-
 kezed: Vallyon, s' miért?
 Azért, hogy a' mit Ellensé-
 gek irásibul elő kaps, azzal
 vádolod? nem lehet kérdő,
 hogy vádolókis, Birakis le-
 gyenek

gyenek! Huss jánosnak írásig
 Soha nemis láttad, mert azo-
 kat a' Cusztántiai Concilium
 meg süttetg, és ha finte ne-
 melly írásig meg maradtak is,
 azokbanis nem lehet reked a'
 Cusztántiai és meg Tridentumi
 tilalom berintis. Azonban cseh
 nyelven írta Huss az 8 köny-
 veit, te pedig ahhoz a' nyelv-
 hez nem sokat értesz; hát me-
 gis Lelked ellen, hogy mered
 Eretnekezni? A' Viccleff írá-
 si is azon kárban helyhezter-
 tek; A' Valdensesek Religio-
 jár pedig, minap. T. Polaházi
 Uram bőven femed eleiben
 raká. Mind az által ha ugyan
 az embertelenkedésben akar-
 eld menni, Eretnekségeket,
 hogy nem próbáld magok
 saját

saját írásokbul, s' Confessio-
 jokbul? *(nem citantibus Romanensibus)*
Quod nescis, nec ai, nec nega! E' végre
 az Eretnekekhez hasonlitas?
 En itt Eretnek keletkezésében ejt-
 hernélek; de olly Embertele-
 nül most finte nem bánom
 veled. Az gonosért, gonoszt
 nem adok, hanem valóságos,
 s' dolgot irók.

Collegium.

Nem is lehet azt adni; Mert
 (a) Valaki az Anya fent-
 egyháztul, az Sz. írásnak az
 betűjét veszi, és nem edgyütt
 az értelmét is, de annál nincs
 Szent irás; De az Calvinisták
 önnöt vették a' Sz. irás betűit,
 az értelmét pedig nem; Tehát!
 Mert a' Szent irás betűje nem
 Szent irás értelem nélkül, ha-
 nem

2 Pag. 61.

Pag. 60.

nem, halál, veszedelem &c.

DAVIDKA.

Valaki az aranyat és ezüstöt, az Bányásoktól, és Érdvelektől veszi, (az kik abból munkálkodnak) és azzal edgyűt annak az mestersegnek értelmities nem veszi, nints annál arany, és ezüst: lőé ez? Ha ez rosz, olyan rosz a' e nagyobbik fogásod is, mellynek kerekinek küldi mind el törtek.

b. Kala.
lib. 3. cap.
§. 3. fol.
88.

c Ter. 1.3
d Ki jöv.
20. 31. 34.

1. (b) Mert az Isten beszéde, minden magyarázat nélkül is Isten beszéde. Moses írván az Teremtésről, így ír: (c) A'kkor monda az Ur: LEGYEN, és LŐN. Ezt magyarázat nélkül mondá az Ur. Legyen; Azért nem Isten mondása? (d) Az tiz parantsolatokat le írván Isten magyarázat nélkül az két köztábla

ráblára, azok nem Isten parantsolati? holott maga fentleges ujjai irasi? (e) Az Szereisen Királyné Afsony Komornyikja, magyarázat nélkül vette az Elaias irását, s'ugyis olvastá; Azért nem Esaiás írta volt vele? Az (f) Törvény könyv el tevesztetik, és ilmet az semetben még tanáltatván magyarázat nélkül olvastatik el elsőben; Azért nem az Törvény könyv olvastatott? Mőd meg ezeket: Az Törvény könyv az semetben nem törvény könyv volté? Az Gyeria az véka alatt nem gyertya? Az arany az Salak közé vagy firostáskában, nem aranyé? Hol volt az Romai Anyaszentegyház, mikor Isten

e Csel. 8.
v. 28. 29.
30. 31. 32.
33. 34.

f 2. Kir.
22. v. 8. 10.
11. és 23. v.
2. 3.

mondá magyarázat nélkül
 g Ter. 3. (g) Semen Mulieris conteret caput Serpentis;
 v. 15. és ez sava Istennek az mai Ro-
 mai Anyaház nélkül völte I-
 sten sava? Azt kell monda-
 nod, ha Pogány nem vagy:
 h Ter. 3. Isten sava volt; Mert (h)
 v. 14. az IEHOVA Isten, monda az kígyónak;
 Azért is hűn Adám, máskep-
 pen nem hitt volna. Láddé
 hát az Ecclesia nélkül-is Isten
 befede, az mit ő iratott, mint
 Pázmán Hadnagyod-is meg
 vallya!

i Kal. az. l. II. Mert az (i) Szent Irásnak, Szentí h
 3. cap. 1. §. telossége, nem az Ecclesiától függ; miképpen
 3. fol. 88. az Gyöngynek, hogy drága legyen, és finum,
 Er. lib. 6. az Gyöngynek, hogy drága legyen, és finum,
 cap 2 §. 2 nem az kötörfül, vagy Gyöngyfüzötül függ,
 fol. 461. hanem az ő fejérségétől, simaságától, nagy
 és nehéz völtától; Így az Szent irásnak
 Szentí mellosága, függ ezek
 k Kalauz. ról, kikből meg-is tertzik,
 fol. 461. hogy Szent irás. 1. (k) Hogy Isten mődota.
 2. Hogy Szent Lélek ihléseből prædi-
 káltatott,

káltatott, és parantsolattya-
 ból. 3. Hogy Szent Lelektül
 irattatott. 4. Hogy Sz. dol-
 gokat foglal be. 5. Hogy Sz.
 Emberek által irattatott. 6.
 Hogy az Embereket-is sentsül
 meg inditván, sentsékké teszi.
 Ezeket el veheted az Szent
 irástul? Ha hol nem, maragj
 benne hát itt-is! Mert Laby-
 rinthusban és circulusban a-
 kadt itt nyavalyás Vallásod;
 mivel ha kérdelem; miért hisz
 az Ecclesiának? Azt mondd:
 A' Sz: irásért; mert (l) azt
 mondgya: Dic Ecclesia, és Pogány a' ki
 azt nem halgattya. Továbbis kérdelem:
 A' Szent irásnak miért hisz?
 azt mondd: (m) Az Ecclesiájért! Az
 Ecclesiának miért hisz? ismét
 vissza fut a' Szent irásra; s' a'
 Szent irásért! Laddé lépben
 P-3 valo

1 Pag. 62.

m pag. 63.

valo akadáfodat; holis hol elő
mégj, hol hatra! Ez illjen elme
böduloság volna igaz Val-
lás? Itéllye meg a' nagy Isten!
Mert hisem Kalaúz Péter nem
méré itt igaz Vallásunkat el-
titkolni, midőn így ira: (n)

n Kalaúz. Ha Senki nem tudna, és nem binne-is, hogy
lib. 6. cap. Isten igeje legyen a' Biblia; de azért ő ma-
2. §. 2. gában, SZINTE OLLY MELTOSA-
Arg. 1. fol. GOS SZ: KÖNYV VOLNA, MINT
491. MOST, mikor e' Világ hiszen neki. Hal-
lode? Szent irás háta' Sz. irás
Ecclesia nélkülis!

III. Az Anya-fent egy-ház-
tul emlegeted hogy kell venni
a' Sz: irás értelmét? Mellyik
Ecclesiátul? A' Primitívátul?
En attul vóttem, s' véstem;
de te nem veheted attul; mert

o Faber. (o) az Elődedin lévő Ecclesia, abban Soha
Stapul. több Regulát nem ismeri a' Szent irásnál;
Praefat. in. s' vajha azért ma-is illyen lenne! Bizony
Evang. így be-

így befélgetnek: (p) Veda el az Eret-
nekektől a' mi köz a' P. gany-kkal; és allas-
sak egyedül a' Sz: irásból kérdéket, meg
nem állhatnak. Azért (q) a' mi magya-
rázatinknak a' Sz: irásból kell lenni, mert
a' nélkül nincsen hit-ük. Ugy kell pedig
önnét lenni, hogy (r) midőn az irás-
nak valamelly értelmiről, vagy Savairul
kétkedünk, a' kútforr. kell menni; Vagy
penig (s) ha valamelly homály van az irás-
ban, össze kell vetni a' több világos hely k-
kel. Mert (t) Egyedül az irásra kell fut-
nunk, ha örök élet kell. Es (u) Valami az
Isteni dolgokra, s' a' mi Religiónkra tarto-
zik; a, Szent irásban kell fel keresni; on-
neti kell ki hozni; onneti is kell minden tu-
dományt menteni. Illyen irás magyará-
zást fertünk ám mi, illyenér-
tis hartzolunk, ez jámborok-
kal; A' kik falban rugták
Tridentumot, minden irás
csigázásával edgyütt: jesus!
Nem vallya hát Tridentuma'
regi Pátereket! Hogy mégis
azok ellen fölnoi?

IV. Akarnám érteni üled

P4

Colle-

p Tertulli-
de. Resur.
Car. cap. 3
Tom. 3. fol.

678.

q Chrift.
in. 2. Tim
hom. 9. §.

Ederns.

Orcó. Bib.

11. pag. 44.

r Lud. Vo-

res in.

Aug. de.

Civ. D. lib.

14 c. 8. p.

63 s. Glossa

ordinar. in

2. Pet. 1.

t Pet. de.

Alliac.

Quaest. 2.

in Princ.

4. Sent.

u Origen.

hom. 5. in.

Lev. Tom.

1. pag. 129.

x BnBa.
Pii. IV. su.
per. Form.
Iuram.
Con. Trid.

Collegium, mitsoda Concili-
umtul vetted az írás magya-
razattját, s' véssed? Az Tri-
dentumitólé? Nyilván attól,
mert annak Decretumi megh-
tartására (x) esküdtél meg; De attól nem
veheted; mert az Tridentumi
Conciliumot, az mai Romai
Ecclesiával edgyütt, az régi
Oecumenicum Conciliumok
és Pápák, Gyűlésekkel eggyütt
meg tőrkdöltek, és az Sárban
paskoltak, Vallását, vegezé-
st, hamisnak, Eretneknek,
Istentelennek, még az régi
időben proclamálván, mint
ez é Tablából ki tettzik:

Az Régi Conciliumok, Pá-
pák, s' Gyűlések, Szentírás-
ból való Régi igaz Romai
Vallása.

1. Az Apocryphus
könyvek nem az Cál-

Az Tridentumi Concilium
és mai Pápák, s' Pápis-
ták Sz. írással, és azokkal ellens-
kező Vallások.

2. Vaj igenis oda va-
lok, átok alttis canoni-
zálljuk

nonhoz való. Conc. La-
odic. can. 59.

2. Senki miközzü-
lünk Püspökök Püspö-
ke nem. Cyprian. in Con-
cil. Carthag.

3. Ha valaki az Pro-
ba után, méltó az Pü-
spökségre, úgy bentel-
tessek fel. Conc. Carthag
IV can. 1.

4. Az fel bentelen-
dőnek szabados há fel
nem fogadgyais az nő-
telenséget. Concil. An-
cyr. can. 10.

5. A' Papok házassá-
gát javallyuk. Conc. Con-
stant. Dist. 31. can. Quoni-
am. & Eliber. can. 33.

6. Az Halottakért va-
lo Aldoza, nem aba-
dos. Conc. Carth. can. 18.

7. Az néptestimoni-
uma nélkül, Senki ne
benteltessek fel. Concil.
Carthag. III. can. 22.

8. Az Etkekben va-
lo válo-

zálljuk az Apocryphu-
sokat. Conc. Tr. Sess 4 p. 20.

2. De igenis Püspö-
pök Püspöke a' Pápa.
Conc. Trid. Sess. 14.
cap. 7.

3. Dé csak a' Pápa
méltóságából assummál-
tassék, legitimus Pü-
spök. Concil. Trid. Sess.
23. can. 8.

4. A' ki Clericus akar
lenni, a' szüz eliséget so-
lenniter kell fel fogad-
ni. Concil. Trid. Sess. 24.
can. 9.

5. Ellenben, mi nem
javallyuk hogy meg há-
zasodgyanak a' Papok.
Conc. Trid. Sess. 24 can. 9. 10

6. Az ki azt mond-
gya, nem szabados, nem
háfnos átok legyen.
Conc. Trid. Sess. 22. can. 3.

7. Ellenben legyen a'
dolog, a' nép consen-
susa nélküli csak fel
benteltessek. Conc. Trid.
Sess. 23. can. 7.

8. Tilalmas nem vá-
logat,

lő valagatás tilalmas. Conc. Martin Dist. 30. Si quis Presbiter.

9. Az Tráditiókat né javítyúk. Conc. Gangrē. Dist. 30. Can. hac autem & Carthg. 3. can. 47.

10. Az képeket karhóztatyúk. Conc. Elib. can. 36 & Toletan. can. 12.

11. Az kenyér és Bor állattya, meg marad az U. vatsorájában. Gel. in Concilio Rom. Anno 496.

12. Mind az kenyér, s' mind az Bort kell adni az kősségnek is. Gel. Dist. 2. de Consecr. can. Comperim.

13. Az Első Szék Püspöke, ne mondassék Summus Pontifexnek. Conc. Carthg. 3. can. 26.

14. Az Püspök, vag Præbyter kű fő dolgot ne vállalyon fel. Canon Apost. 8 & 80.

15. Az Régileg nem

ad Pri

lagatni az étkekben Bűt napokon. Concil. Trid. Sess. 25. pag. 282.

9. Atok, ki nem javítya az Tráditiókat: Conc. Trid. Sess. 4. Decr. de can. Scrip.

10. Az képeket javítyúk, mind tartani, mind azok előtt meghajolni &c. Conc. Trid. Sess. 25. Decr. de imag.

11. El változik az kenyér és Bor állattya, Christus testvé, és vérvé. Conc. Trid. Sess. 13. can. 2.

12. Noha az előtt mind az kettőt adták; de most nem kell adni az bort, hanem csak az kenyér bint. Conc. Trid. Sess. 21. cap. 2.

13. Az Pápa Summus Pontifex. Concil. Trid. ubiq. passim.

14. Vajigen-is vállalyon. Conc. Trid. Sess. 7. cap. 14. & passim.

15. De igen is ad

Privi-

ad Privilegiumot. Gloss. Can. Illud. Dist. 93.

16. Az Pápa alább való az Conciliumnál, és attól kell halgatni. Conc. Basil. ref. Aenea Sylv. lib. 1. fol. 5.

17. Minden Ember bűnben fogantatott az Christuson kívül. Máriát pedig az ki ki véti. Eretnek Erör. 11. Parisiis Cōdē. in Synodo Parisiens. A 1318.

18. Az Prophétákból mond vala Sz. Iakab Apostol voxot. Synod. Hierosolym. Act. 15. v. 15. 21.

19. Sz. Iakab Apostol præfideált decídálván az Contróversziát; nem Szent Péter. Synod. Hier. Act. 15. v. 13. 20.

20. Az Moses Törvényit, azt végezék; Sem mi, Sem az mi A

tyá-

Privilegiumot, ug mint igazságot. Colleg. laurin. pag. 32 & vulgò omnes.

16. Nem alább való, mert ő réjá bizzúk az Pohár adás felől való végezést is. Conc. Trid. Sess. 25. Decr. Super Pet. Cal.

17. Mária nem fogantatott bűnben, mint a több Emberek. Concil. Trid. Sess. 5. Decr. de Peccato Orig.

18. Az Tridentumi Concilium az Constitutiókból, Conciliu-mokból, cánonekból &c. mellyek akkor táján végezettek: mint pag. 26. 16. 22. 29. 161. 243.

19. De Péter Apostol, nem csak Præfese, hanem ugyan Fedelme is az Apostoloknak. Concil. Trid. Sess. 6. cap. 11.

20. De mind az mi Arzáink, mind mi el

hettyúk;

nyáink el nem viselhet-
tek. *Synod. Hyer. Act. 15. Trid. Conc. ibid.*
7. 5. 10.

21. Ezen az kősziklā
éppitem az én Anyasēt
egyházamat, nem Pé-
terre, hanem Christus-
ra vitetik. *Cōc. Svessonis*
ref. Bar. tom. 10. A. 909.

22. Valaki teherse-
get és szabad akaratot
állat mi bennünk az jö-
ra Isten kegyelme nél-
kül; átok. *Decr. de Con-*
secr. Dist. 4. can. Placuit.

21. De Péterre vi-
terik, mert Péteren
építetett az Ecclesia.
Vulgò Omnes Pontifici badi-
erni.

22. Az ki azt mon-
gya; Nintsen valóság-
gal szabad akarat mi be-
nünk &c. átok legyen.
Conc. Trid. Sess. 6. can. 5.
& cap. 5.

Immár az illyen Ecclesiā-
tol, mint az mai Romai, melly
az régi igaz Sz. Ecclesiától el
szakadt, hogy venniök az Sz.
írás értelmét? Mert (y) Valaki az Anya-
egyházról el szakad, el vesztí az Isteni
bízes, és olyannak kell azt tartani mint az
Pogányt; De az mai Romai Ecclesia
az Tridentumi Conciliūmal
edgyütt el szakadt az régi A-
nyasent-egy-házról; (mint ezt

meg

meg mutatám) Tehat az Ro-
mai Ecclesia Tridentummal
edgyütt, el vesztette az Isteni
bízes &c. Meg-is ahoz folya-
modnánk? Ojjon Isten attul,
minden igaz lelki fiat! Azért
az régi Conciliumoknak igaz
értelmeket, melly az Szent i-
rásból foly, igen-is vessük;
de az mai Romait, s' Triden-
tumit félre vessük, mint az
Sz. írással, és az régi Concili-
umokkal ellenkezőt. Hogy
penig mindenekben meg ama-
zok között is soknak helye
nem adunk, ne tudáld, mert
hogy adhatnánk helyt azok-
nak mindenben, az kik illy
halálos keppen harcolnak egy
mással, mint ezek: Az Chalcodonumi az
Ephesusiéval az Eutyches tudománya
felől úfiskben kapott. Az Niceai Ar-
rius

riusé felől harizol az *Mediolánusi* és *Smyrnai* Gyűlésekkel. Az *Numidiai* *Dist.* 32. az Eretnekek keresetségiről az *IV. Cárthágobélit* ottorozza. Az *Cábinu.* mit az Halottak felől az *Cárthágobélit* sujtollya. Az *Gangrenomi* az Papok házaságáról az *Neocásáriabelit* hőlőltatya, Az *Tolletanumi* az Concubinákrol az *Basiliabelit* dullya. Az *Márton P. Conciliumja* az Etelek válogatásáról, az *Laodiceabelit* rabollya. Az *Gangrenomit* az Traditiokrul az. VI. *Constántzinápolyi* átkozza. Az *Töletánumi* az képekrul *Tridentumot* átokba küldi. Ki győzne elől hordani, a' samtalan Conciliumoknak egy más ellen való rettenetes átok kiáltásokat? Im már mégis ilyen irás magyarázoban bizol te? Ki lesz ezek közt Biro? A' Pápa? Hát ha ezek is egy mást átkozzák, hazuttollyák? mint *IV. Miklos* Pápa *xxii. Iános* Pápával, s' ezen Pápa az maiakkal. *Gergelly* Pápa. *III. Iulius* s' az maiakkal *Honorius* és. *III. Caelestinus* az maiakkal. *Zephyrinus*, *Liberius*, *VIII. Leo*, *Christophorus*, *XXIV.*

XXIV. Iános, *Benifacius*, *Oddo*, *II. Márton* &c. Pápák egy mást a' fekből ki vertek, átkozták, eretnekeztek! Hát immár ezek közt ki lesz Biro? Nosza praesta te Virum! Az Conciliumok, Pápák, egy mást meg átkoztak, Eretnekeztek is; azért ezek közt immár a' villongást, ki igazittya el? Itt kellene egyfő, ha volna igaz tudományod! Itt keresedé mégis hát az igaz magyarázatot? De ha ugyan mégis Isten ellen a' Conciliumoknak mind hisz, tudd meg ezt jo Collegium! hogy Valálod legyen revelyges, Eretnekség, affirmatio, s' Negatio, mert mind edgyűl edgyig kell mind Pápákat, Conciliumokat halgatnod, midőn vitatod?

a Bulla.
Pii IV. su-
per For-
ma. Iurā.
Prof. fidei.
An 1564.
b Confess.
Mo. Burd
in Abjur.
Conclusio-
ne. subart.
63.
c Pag. 39.
80.
Kalaur.
fol. 576.

tatod: *non possunt errare*, és így Soha
egy bizonyos Vallásod nem
leszen, mint ezt meg mutatom,
vagy három Példákba: de első-
ben esküvősedet írom le, mel-
lyel így esküvőöl azok halgatá-
sára: (a) Minden Cónonok, és Oecumeni-
cum Conciliümök végezését, kételkedés nélkül
be vissem és Vallom. Az Rómái Pápanaké-
igaz engedelmségére esküvőm. Ugy, Sé-
gellyen engemet az Ur Isten, és a' Szent
Evangeliumok. (b) Esküvőm mind azoknak
álhatatossan való megtartásárais, melyeket,
a' Catholica, Rómái, Ecclesia állat
meg tartani, és hinni. Innen mondod
ezt (c) Pogány, ki az Ecclesiat nem halgat;
sya. Ha pedig halgatod hited és val-
lásod szerint; elsőben is;

I. VALLÁSOD LESZ

Eretnekség.

Az Arrius felől gyű- Az Eutyches Eret-
tetett Conciliū, melly nek tudományát is, i-
lön Niceaban, be vő- gen be bívák. hívek,
vé az Arrius tudomá- vallák az Ephesusbeli

nyát

Con-

nyát, mellyet még az Conciliumban, melly-
Constantinápolyi Gű is, Concil. II. Ephe-
lésben is erősen ottál sinum lön.
máz vala Eufébius az
Nicomediai Püspök.
Ugyan ezt javallá az
Ariminumbeli Gyűlés.
is, mellyben valának
600. Pöspökök.

Immar erős hited, Esküvő-
sed, vallásod szerint; ha az Ni-
ceai Conciliumat az 600. Püs-
pökökkel edgyütt halgatod;
Arriánismus is legyen vallásod;
Ha az második Ephesusbeli-
is, ugy Eutychiánismus is le-
gyen Religiód; Ha pedig egyik
Cónciliumot sem vallod, nem
halgatod, ugy már; hirt ha-
gyott, hit segő lefű, hogy az
Conciliumot nem halgatod,
magad vallása szerint, s' ok ár-
is kerdem miért nem vallod?
Lám azt vjttatod pag. 19. Non potest,
nec potest

nec potuit errare; Ha nem tevélyeghet,
s' nem is tevélyeghetett, meg-
is miért nem halgatod? Lás-
sad jó Collegium itt mellyik-
ben választ! Ez mindenik
meg öklel! Uram! nyisd meg
az szemeket, lássák meg az sok
tevélyeseket az te Szenteid!

II. Vallásod Hazugság-is lesz, ha
az Conciliumokat tartod.

Az Eretekektől vet | Az IV Cárthágóbéli
kereséséget Eördögh Gyűlés visszá mondá,
feredőinek hívja az és hogy ne iterállyák
Númidiai Gyűlés. Cóc. azt végezze. Conc. IV.
Numid. Dist. 32. can. Pra- Carthag. De Consecr. Dist.
ter hoc. 4. Can. Non licet.

Itt-is híred ferint, ha mindenik Cö-
ciliumot halgatod, Valamellyik de
hazugság lesz, és így vallásod legyen
hazugság-is.

III. Vallásod legyen, Ugy, s' Nem
Ugy! az az, Contradictio, Affirmatio
& Négatio.

Az Eli-

Az Elibert, es Tolle. tan Conciliumok, az kepeket meg tiltak. El. can. 36. Tol. can. 12. Az Traditio katis njak ra főre vere, az Gan. grenomi. Dist. 30. can. hac.	Az Tridentumi. Gyűlés mind ezek- ről ezt monda NEM UGY. Concil. Trid. Ses. 25. Decr. de Imag. sac. ris. & Sess. 4. Decreto. de Canonicis. Scripturis
---	--

Itt-is ha mindenik Concili-
umnak engedő híred ferint,
tehát vallásod ezis lesz, Ugy,
s' nem Ugy, mert az edgyik
Táblán, azt mongják, Ugy,
az másikon azt mongyák,
Nem Ugy! Immár ki feretné
ilyen helyen az Sz. irás ma-
gyarázattyát keresni, az hol
igy haboznak, s' tevélyeg-
nek? Mert itt az Pápa sem le-
het Biró, holott az Pápák-is
igy átkozták meg egy mást,
mint oda fel meg hallád. Bez-
zeg nem így habzunk mi az

Q2

Szent

Szent irás magyarázatjában,
hanem amaz edgy igaz Istent
keressük, annak bent sájtól
kerdünk voxot, s' tanácsot,
az melly soha meg nem válto-
zik, soha nem hibáz, nem
hogy Eretnekségeket, hazug-
ságokat adna előnkben, mine-
az te Conciliumid. Ezért is
mint egy kő fához, úgy ra-
gaskodunk mi az Sz. Íráshoz,
Valván az abban álló Szent
Lélek Istent igaz Birónak len-
ni, im ilyen:

1. Hogy az Sz. irás világos,
én állatom, te tagadod, ki
lesz Biró? Az Conciliumok-
é? Nem, mert azok is fűkö-
ködnek Biro nélkül, s' tevé-
lyeknek! Hát az Pápaé? Nem
lehet! mert ő is Peres, s' tevé-
lyeg

lyeg, meg-is átkozták egy-
mást! Hát ki igazítja el ez
villongást? Az Szent Lélek!
Hol? Az Szent irásban: *Az Urnak*
Beszéde LAMPAS. Solt. 119. v. 105. 2. Pet. 1.

2. Hogy csak egyedül az
Istent kell tisztelni, én állatom,
te tagadod, ki igazítja ezt
el? Az Sz. Lélek? Hol? Itt!
Az te Uradat Istenedet imádgád, és
EGYEDÜL ő neki szolgálly. Matb. 4. v. 10.

3. Hogy csak az Christusó
és nem Peteren építettett az
Ecclesia, én erősen vallom;
Te pedig nem, ezt is ki igá-
zítja el? A' Sz. Lélek! Hol?
Itt: *MAS fundamentumot. Senki nem vet-*
het, melly vesztetett, melly az Iesus Christus.
1. Cor. 3. v. 11.

4. Hogy hit által az tsele-
kedetek nélkül igazul meg
Isten előtt az Ember, én álla-
tom, te tagadod, ki igazítja
ezt eh

ezt el? Az Sz. Lélek! Hit által igazol
meg Ember, az olyan törvénynek tseleke
deti nélkül, melly által van az bűnnek is
méretei. Rom. 3. v. 20. 28.

5. Hogy nintsen bűn nél
kül Senki, és nints edgy igaz
is tökéletes, mellyert bę nem
tölthetni az törvényt, ęn álla
tom, te pedig nem, ki igazit
tya el? Az Sz. Lélek! MIND
NYAIAN Vélkeztenek, és az Isten dicső
ségétől el maradtak. Rom. 3. v. 23. Ha ki azę
mongya, nincsen bűne, meg tsallja magát:
n. Ián. 1 v. 8. Es ha egyben vélkezędünk,
az egész Törvénynek meg vontásában Bűn
sők lészünk. Iak. 2. v. 10.

6. Hogy az keresztyęn Em
ber bizonyosan tudgya, hisi
üdvösségit, ęn hisem, te pe
nig nem, ki itéli ezt meg? A
Szent Lélek! TUDGYUK
mi, hogy ha ez mi földi házunknak hajléka
el bomol, éppülésünk lészen Istenül Menny
ben. 2. Cor. 5. v. 1. Mert mindent meg ve
dének az Christus berelmiért. Enek. 8 v. 6, 7.

7. Hogy

7. Hogy csak az Sz. írásra
elsőben, ęs az után az Eccle
siára kell figyelmeznı, ęn azt
vallom, te pedig ellenben,
ki mond itt Sententiát? Az
S. Lélek! Az TÖRVÉNYRE
és annak tanítására halgassatok. Esa. 8. v. 20

8. Hogy az napokban ne
valogassunk, ęn hisem; Te
pedig nem, Ezt-is ki tsende
siti le? Az Sz. Lélek! Ne salátsásek is
közötted nap válogató. Törv. 18. v. 10.

9. Hogy az Tráditiookban
héjában tisztellyük az Istent,
ęn meg engedem, de te nem:
Mennyünk az Birohoz ide:
Héjában tisztelték engem azzal is; mellyek
Embereknek parantsolati. Math. 15. v. 9.

10. Hogy az mi jo tseleke
detink tartozásból vadnak,
ęs ezért nem érdemelnek, ęn
állatom, te pedig nem! ki iga

Q4

zit

zit itt el bennünket? Az Sz.
Lélek! Ha mindeneket meg cselekedtetek,
a' mellyek nektek parancsoltattak; azt mod-
gyátok: Haöntalán Szolgák vagyunk, mert
a' mivel tartozunk, azt cselekedünk. Luc.
17. v. 10. Illyen Drága meg csaiharat-
lan itéletű Biránk, s' Irás ma-
gyarázonk van ám mine-
kank a' hit dolgaiban; mégis
ez nem volnaje igaz irás ma-
gyarázás? Távozzál innen!

Collegium.

2748. 64.
95.

Rom. 9.
18. luff.
lib. 1. cap.
18. n. 1, 2.

M Eg bizonyítom, hogy
eretnekeppen csigaz-
zatok a' Szent irást; mert (z)
Cálvinus János, hogy amaz
igeket a' maga furt feje serine
magyarázta: Az Isten könyörü, az kim
akar; és meg keményíti az kii akar; ezek
ből azt vallya; hogy vála-
melly gonost cselekedik, az
Parázna, a' Tolvaj, a' Lopó,

az

az Sárán; mind azokat, az go-
noságokat az Isten paran-
csollja úgy mond. Ez az Isten
akarattjárul való ifonyu ká-
romkodas, nem a' fent irás-
ban van, hanem csak a' Sz:
irás csigázo Cálvinus mühe-
lyiből farmazott; mint a' töb-
biis &c.

DAVIDKA.

M Inden dolgod Ravfság!
Mert Vallásról irék Eret-
nek segnék modgyát, s' nem
citálék a' confessiobul, hanem
egy Privát Doctorra fordulék,
maga meg tanulhattad volna
ezt: (i) Az Protestansok azt tartják,
hogy a' Lélek nem kötiesset Valamelly Püspök-
köz, vagy Emberköz; és Calvinus János is
azt akarja, hogy minden végezéseket, az
Sz: irás sinor mértékiből próbállyanak meg.
Azért az Confessiobul kell

j Bellar.
lib. 3. De
Verbo Dei
Cap. 3.

vall

vala citálnod: Mi nem cano-
nizálnánk mi a' Sz: irás kívül
akárkitis, mint az Romaiak.

2. Cálvinust vádolod, hogy
a' maga furt feje szerint magya-
rázta amaz igéket: Az Isten könyörül,
az kin akár &c? Hát ezeket hogy nem
vádolod be. vii. Sándor Pá-
pánál, midőn így magyaráz-
ták: (v) Az Isten nem csak meg engedi a'

v Bellar.
lib. 2. de
Amiff.
Grat. cap.
13. §. s.
a Svaréz.
Teol. lib. 4.
Disp. 1. §.
2. num. 14

vétket, de ugyan benne lathatatlanul min-
kalkodván tekeri, hajtya az ő akaratyokat:
(a) Es noha a' véték környülis forgolodik,
mind az által meg kell különböztetni azt a'
mi abban Isteniül léssen; azzal a' mi nem ő
tülle léssen. Vedd Oscholadban először
ezeket, s' az után öskolázd

Cálvinust, ki fentül így ma-
gyarázá azokat az igéket: (b)

b Calvin
Coment. in
Rom. ad.

Az Isten a' vétkes természetben semmit nem
talált, az mellyel jó teteményre indult volna;
hanem a' kin akart könyörülni, könyörült;
és minden jó cselekedeti kívül fel vőtte; az
kit pedig meg akart keményíteni, meg
keményített; és melian mint harag fiat meg
vetette. Hogy mered mégis írni Pá-
many

many Vezereddel edgyütt,
hogy Cálvinus el csigazván
azokat az igéket, az Istent
Bűnnek okáva csinallya: ho-
lott ha maga fol Calvinus,
így befélget: (c) Sz: Iakab Apostol mel-
tán tagadgya, hogy Isten nem oka a' Bűnnek.
Innen Cálvinus ugyan refuta-
la errül a' Libertanusokat. *
De lássuk a' vádokat. 1. Vád.
A' Gonofságokat Isten paran-
csollya. 2. Mind azokat Isten
cselekefi. 3. Isten azokbá kor-
mányos. Fiu leff választod
ezekreis!

3. Hogy Isten minden go-
nofságokat parancsolná, Soha
Sem Cálvinus, Sem a' Con-
fessio helvética azt nem állatta:
Sőt ellenben tanít, így: (d) kárhoz-
tattyuk mind azokat, kik az Istent bűnnek
okának téfik; Ugyan meg van írva, és tilt.
va: NE; az az, ne cselekedgyél gonofi!

2. Hogy

c Calvin.
Comm. in
1. cap. lác.
Lib.
advrs.
Libert.
cap. 14.

d Helvet.
ca Confess.
Debre.
edita. Cap.
8. fel. miből

2. Hogy minden gonofságo-
kat Isten cselekedgyek, az
Menyiben gonofság; bádnak
erestendő roshatt soknak itél-
te azt a' keresztien Világh; (e)

e Helv. C.

ibid. pag.

34.

f Kalauz

lib 5. cap.

1. §. 2.

3. Hogy mind azokban Isten
kormányos; az az, az mint
te érted; (f) Hogy még az Embereknel is
inkább cselekedné Isten a' Véiket, mind
mógyara, mind Végire nézve; Merő
HAMISSAGNAK Sententi-
ázta azt az igaz keresztienység.

g Conf. 1.

Helv. ibid

ne supr.

(g) Hát megis illyen értele-
ben, mint te ezeket veszed,
hogy mered ráink, és Docto-
rinkra kenni? Elegend nagy Bül-
lyeg volna ezis Lelked ismer-
retin!

i Helve.

Conf. cap.

8. fol. 33.

Calvin.

Coram. an

166. 1. 13.

4. Mit hisünk ez iránt,
hogy meg értesed, im rendel-
elodben rakogatom. (i) His-
sük, hogy az Isten nem ont belénk újabb,

vagy

vagy bővebb gonofságot; mert elég van
mi magunkban; hanem az bennünk lévő
gonofságban hágy, nem adván kégyelmit,
igaz ítéletiből; ez a' meg keményítésnek
nevezeti; nem hogy izgatná kényszerítő
büzséggel az bűnt a' hiteletlen.

h Lib. 10

Sen. Dist.

40. pag.

288. Kalauz

17. fol.

mih. 377.

(2) Confess.

Ezent vallya Lombárdus (h) Peteris
Agostonnal; s' Kalauzzal edgyütt (2) pag. 34
Hisssük, hogy az Isten meg lenni a' gonof-
ságot meg engedi, és (hatható erejével) nem

Helv. ib.

pag. 34

Calv. lib.

cap 18.

elűti, (az az nem gátollya meg) az o' i Csel. 14.

v. 16.

igaz ítéletiből, (hi ha akarta volna, meg tilt-
hatta volna,) amaz irás szerint: (j) Had-

k Kalauz

fol. 377.

ta Isten az Pogányokat járnó, az magok utá-
iban. Ezent írják (k) Kalauz, és Hü-

Hugó de

Sanct.

gó Atyád fia-is. (3) Hisssük; hogy az Em-
berék gonofságával idra el Isten, mint az Id-

Victor. lib.

1. de Sacr.

seph Atyafainak vétekkel; ezent vallya

c. 12. par.

(l) Agoston és Kalauz is. (4) Hisssük; hogy az Bűnöket is igazgatja Isten, de úgy, 4. (3)

Confess.

hogy tovább, tovább ne gerjedgyenek, az

Helv. ibid.

pag. 34.

mint illik; az az; meg szabózza hatari

Aug. lib.

1. Aug. lib.

it véren. Így ért (m) Kalauz Peter is. l

Aug. lib.

1. Aug. lib.

(5) Hisssük, hogy akarattya ellen, és az nél s' adv' lule.

3. Kalauz

fol. 373. (4)

Hugó és Pázmán-is meg ed-

Conf. Hel.

ibid. ne supr.

gyeznek ezen az előbb meg

emli-

m Kalauz
fol. 378.

(5)

Confess.
Helv. ib.

(6) Conf.
Hel. ibid.

n Esa. 6.
Sap. 14. 11.

o Kalauz
fol. 377. et

Perer. Co.
in Gen. 13.

Disp. 8.

(7) Conf.
Helv. ib.

Csel. 4. v.
27. 28.

p Kalauz
fol. 378.

(8) Conf.
Helv. ib.

Csel. 17. 28

említett helyekbē. (6) Hiszűk,

az meg engedő akarat szerint

olgy dolgekatis cselekednek Isten igaz ítéletiből,

mind elötte az Bűnös Embernek, s, mind

benne; az mellykhöl nagyobb el tökellés

vétek következik; amax irás szerint (n)

Moveld ezt ez népek, halván, és látván ne

értssenek, és az Isteni tselekedetk kelepzék.

jek az Bolondoknak. Ezent hisz (o) Páz-

mán és Pererius Iesuitais. (7) Hiszűk;

hogy az miket az Sidók tselekedének Christus

sal, és az Ioseph Bátyjai Iosephphel, mind

azokat az Isten kézei elebb el végeztek, és el

vendelték vala. Pázmán-is azt írja, hogj

(p) Isten gondviselésiöl birattatik az Ember

az gonosz tselekedetben is. (8) Hiszűk;

hogy minde mozgósnak Isteniül van, és még

a' gonosságban-is a' természet (actust) tsele-

kedet, Isten szerzi; de azt az roszságot,

melly erkölcsi, és az természet cselekedethez

ragadt, nem Isten szerzi, hanem az mi

magunk meg vesztés akarattya. Valamine

az Sánta Emberben az Lélek ad erőt Isten

segédsegéből az járásra; De hogy sántán jár,

nem Istenre, vagy Leikére vetünk, hanem

az ösönka bonka csipeire; Az jó ironak

rosszul esett irásában; roszspennára, roszs

pappyrostra vetünk: Így mi-is hogy roszsul tse

lekedünk, magunkra vetünk, nem Istenre,

ki az mi

ki az mi természet tselekedetinket jól mivelné,

ha mi azokkal, sántán nem élénk. Ezent

hisz (q) Vega, és Aquinas Thamás is

ezen főkkal, (9) Hiszűk; hogy az Isten

igaz ítéletit végben vitéti akkor-is, mikor

edgyik bünt az másik bunnal bünteteti; mint

az Absolon Szabad akarat szerint való lator-

ságával, az David paráznaaságat; és néha

parancsolis az Eördögnek, mint ő ítéletinek

végben viró eszközinek, vagy Poroslojának.

Ezt fel részt Pázmánis meg

engedi, de (r) Alvarez ugyan

eggyben bizonyítja, Agoston-

nal. Mind az által. Isten nem intendallja

a' bűnben a' mi formale; melly maga a'

bűn; mint (s) Svárez írja, hanem az ő igaz

ítelest, mellyben az bűn az nézve az ki

bűntet azzal, büntetés; az ki pedig cselekszi,

annak gonossága. (10) Hiszűk, hogy az

Isten akkor volna oka bűnnek, midőn nyilván

írásban PARANCSOLNA, TANACS-

LANA, IAVALLANA; meg IUTAL-

MAZTATNA &c. De mivel

ezeket Isten felől nem hiszűk,

azért (t) nem valljuk az Isten a' Bűnnek

okának lenni, hanem tulajdonképpen az

Emberi akaratot. Laddé mint benne

maradál! mássor te se pár-

tollyel innét!

HATO. 2. c. 2. n. 5a

q Vega lib.

2. de Ex-

pos. Conc.

Trid. cap.

15. & Thō.

Aquin. P.

1. Sam.

Quaest. 49.

art. 2.

(9) Augu-

stin. lib. 5.

advers. Iu-

lian. c. 3.

Tom. 3. col

1066. 2.

Sam. 10.

v. 12. és

2. Kir. 22.

19. 23.

r Did.

Alvár. de

Aux. &

Grat. Disp.

31. p. 296.

Aug. de

Civ. Dei.

lib. 14. c. 3.

s Svárez.

lib. de vā.

opusc.

Theol. lib.

HATODIK Késs.

MEllyben meg mutogattak a' Jesus Vallása, és azzal ellenkező Jésuiták Tudománya.

Collegium. (U)

SZent Iános sava: Valaki el távozik a' Christns tudományától, avagy a' Szent irástól, nincs annak Istene, nem hogy igaz hiti volna; De a' Cálvinisták eltávoztak, mert a' világos Szent irással nyilván ellenkeznek, Tehát a' Cálvinista Vallásnak, sem Istene, sem igazsága nincsen!

DAVIDKA.

PHilosophiádon nem kapdosok jó Collegium! hogy Syllogismusod az Ictusok szerint fel vételt sem érdemlene, azzal

azzal sőt nem saporitok, mind sok terminusival edgyütt a' Palkonyai Călesfactorra bizom, tudom válassod lesz ott: Hanem kérlek lelkedre, mond meg hol tanultad a' két féle sent írást? Hol vőtted? Avagy ha nem, felelly meg ezekre: Hány féle az Isten? Hány féle az Isten sava-is? Hány féle az hit? Hány féle az keresetség? Mind edgynek kiáltják ezt az Apostol mondási, Eph. 4. Mit befelsz hát mégis? De talám Szent Péter (x) csinál két x 2. Pet. 3. v. 16. felit, mint rebelgeted? úgy mint edgyik az kit magok veszedelmire eltekernek az Tudatlanok, az másik mellyik? Azt mondod, az világos! Nem tekerik hát azt el mint R az első!

az első! Hát mégis mit fogod
 reánk mindenütt, hogy tsi-
 gázzuk, és el tekerjük az vi-
 lágos irást? O Bone Deus!
 hiszem hírével sint az Apo-
 stolnak az te értelméd, ki u-
 gyan ottigy áll: *Detorquent ut & reli-
 quas Scripturas*; El tekerik, mint a tőb-
 irások atis; hallod! csak egy fű-
 le az Sz. irás az Apostolnál, és
 azt egészen mondgya hogy el
 tekerik!

2. Hogy mi az Christus tu-
 dományától el távoztunk vol-
 na, és az Sz. irással ellenkez-
 nünk, öly tetemes mondás,
 mint az Biblia, mellyből 102.
 czikkelyt adék elődben oda-
 fel, abból is ki tétzhetnek isü-
 ri tasvargása Minorodnak;
 mind az által láfluk meg mel-
 lyünk

lyünk távozott el az Chri-
 stus tudományától; kétsűly
 az halgatásra!

1. Iesus mondgya: Az I-
 stennek minden igéjivel él az
 Ember, melly az ő szájából
 származik. *Math. 4. v. 4.*

De az Iesuita mondgya: Ne
 ellyen az Sz. irással, ne ol-
 vassa azt az köffégh. *Colleg. Laur. pag.
 100. Elég Catholicusí títis is selek-
 si az Catholicus, ha ő csak
 azt mondgyais, hogy ő Catho-
 licus. Colleg. Anglo-Rhem. ann. in Luc.
 11. 12.*

2. Iesus mondgya: Csak az
 Istent szolgáljad, imádgjad.
Math. 4. v. 10.

De az Iesuita mondgya: I-
 mádgyuk, segítségre hijjuk
 az Szenteket is. *Colleg. in fine. Kalan-
 fol. 783.*

3. Iesus mondgya: Boldo-
 gok

gok az kik Sirnak, mert űk
Istentűl meg vigasztaltatnak.

Math. 5. v. 4.

De az Iesuita mondgya: A-
zok Böldogok, kik nem Sir-
nak; mert az világi Boldog-
ságh, jele az Ecclesiának.

Bellar. lib. 4. de Eccl. mil. cap. ult.

4. Iesus mondgya: Boldo-
gok lűtek mikor háborgat-
tattok en erttem, ekképpen
háborgattak a' Prophétákatis.

Math. 5. v. 11.

De a' Iesuita mondgya: Az
nyomoruság ős böldogralan
ki menerelis meg muttarya az
Cálvinisták Ecclesiája hamis-
ságát. *Bell. lib. 4. de Eccl. mil. cap. 17.*

5. Iesus mondgya: Az ki
meg verendi, Feleségét PA-
RAZNASAGNAK O-
KANAK KIVÜLE. Pa-
raznava.

raznává tébi azt. *Math. 5. v. 32.*

De az Iesuita mondgya: Az
ki örök ę valo fűzessęgre kőre
lezte magát meg vetheti felesę-
gét. *Bell. lib. de Matr. c. 21. pr. 3.*

6. Iesus mondgya: A' Paráz-
naságnak OKA ki vetherik;
Azért el borsáthatni Feleségét.
Math. 1. v. 32. Lombard. Eccl. B. Arias in h. loc.

De az Iesuita mondgya:
Nem vetherik az is ki, azért nem
vethetni meg Feleségét. *Colleg. Laur.
pag. 76. 77.*

7. Iesus mondgya: Ne es-
küdgyel az Teremtett állatra:
Math. 5. v. 34. 35. 36.

De az Iesuita mondgya: E-
homra meg lehet a' Szentekre
eskűdni (*Honest. caus. 22. Decr. Lud.
Reg. Form. 1. fol. 59.*)

8. Iesus mondgya: Imad-
kozzatok ellenségetekert. *Math. 5. 44.*

De a' Iesuita mondgya: Az
Romái háztul el pártolt Eret-
nekekert

nekekert ne imádkozzatok

Azor. lib. 9. lutt. cap. 31. §. 6.

9. Iesus mondgya: Ti így imádkozzatok: Mi Atyánk, ki vagy mennjéggben, meg fen-
teltels: &c. *Máth. 6. v. 9.*

De a' Iesuita mondgya: Bol-
dog Aßonyhoz mindenna-
pi könyöröggs: Oh szépséges,
és kégyes Aßonyunk. *Colleg. Iaur. Orat. Quot. ad Már. in fine hujus libri.*

10. Iesus mondgya: KE-
VESEN járnak az Elet ut-
tyán, SOK AN az vesedelem
uttyán. *Máth. 7. v. 13. 14.*

De a' Iesuita mondgya: Az
SOKASAGH jele az Ecclesi-
ának. *Kalauz. lib. 8. cap. 3. §. 7. Colleg. Iaur. pag. 48.*

11. Iesus mondgya: Ti csu-
da tcvők, s' Uram mondok,
Soha nem ismertelek titeket
Máth. 7. v. 22. 23.

De a'

De a' Iesuita mondgya: Az
csuda tcvélek, jelei az Ecclesi-
ának. *Kalauz. lib. 8. cap. 3. §. 4. fol. 573.*

12. Iesus, mondgy: Bizzál
jo Fiam! meg bocsattattak a'
te buneid. *Máth. 9. v. 2.*

De a' Iesuita mondgya: Ne
bizzál, mert noha hisünk; de
félünk, s' rettegünk is, mert
nem tudgyuk kié! *Colleg. pag. 72. 73.*

13. Iesus mondgya: Még
csak egy hivalkodo befédís
kárhoztattya az Embert, fá-
mot véven arrul. *Máth. 12. v. 36. 37.*

De a' Iesuita mondgya: Nem
igaz ez; mert úgy az Isten
nem Atya, hanem kegyetlen
Tyrannus. *Kalauz. lib. 5. c. 1. §. 3. f. 379.*

14. Iesus mondgya: A' mi
bq megyen Embernek fáján,
nem ferteztet a' meg. *Máth. 15. v. 11. 17.*

De a' Iesuita mondgya: Még

R 4

fertez-

feretzeri Bűjben az hús étel
az kegyényeket. *Bellar. lib. 2. de bñ.
op. cap. 9.*

15. Iesus mondgya: Az szív-
bül jönnek ki az gonofságok,
mellyek az Embert meg fer-
tetetik. *Math. 15. v. 19. 20.*

De a' jesuita mondgya: Az
kivanság melly a' szívbul jő,
nem véték. *Bellar. lib. de no. Eccl. cap. 9.*
A' fertelmességnek kívánasa-
is jó végre nem véték. *Tollet. de Instr.
S. lib. 5. cap. 1.*

16. Iesus mondgya: Hejában
valo az Emberek találmányi-
val valo tisztelet. *Math. 15. v. 9.*

De a' jesuita mondgya: Isten
előtt kedves dolog; mert Sz:
írás kívül valo dolgotis tar-
tozunk hinni. *Kala. fol. 480. Coll. p. 77.*

17. Iesus mondgya: Péter,
az melly Vallást a' test és vér
nem jelentett meg te neked,

azon

azon az kő síklán épitem az
en Ecclesiámt. *Math. 16. v. 17. 18.*

De a' jesuita mondgya: Pé-
teren építetett az Ecclesiá,
Kalauz. lib. 10. cap. 1 fol. 653.

18. Iesus mondgya: Ki ad-
hár válságot az Lélekert.
Math. 16. 26.

De a' jesuita mondgya: Mi-
set adunk, mint hasznos áldo-
zatot. *Bellar. lib. 2. de Missa. cap. 7.*

19. Iesus mondgya: Péternek.
Távozzál el en rólem Sátán!
bántásomra vagy nekem. *Math. 16. v. 23.*

De a' jesuita mondgya: Az
Rimai Pápa csalatkozhatatlan
Tanító az hit dolgaiban. *Pazm. Ep.
Caus. 3. fol. 50.*

20. Iesus mondgya: Illyes
immár el jött; de őt meg nem
ismérték, hanem azt cseleked-
ték vele a' mit akartak. *Math. 17. v. 12.*

De a' jesuita mondgya:
R 5 Illyes

Illyes ez földi Paradicsomból,
ez után jő el. *Bellar. lib. de. grat. prim.
hom. cap. 14. §. 4.*

21. Iesus mongya: Könyör-
gessel, s' bűjtőlel üzetik el
az Eődőgh. *Math. 17. v. 21.*

De a' Iesuita mondgya: Az
Szentelt viz, kereszt hanyas, A-
gnus Dei, üzik el az Eördő-
gőt. *Azer. Inst. lib. 4. cap. 11. et Ioh. Coc-
cius tom. 1. thes. 1. 2. art. 9.*

22. Iesus mongya: Péter! az
Sztartadgyák ő nekik, az a-
dó fedőknek, én grettem és
te éretted. *Math. 17. v. 27.*

De az Iesuita Pápája mon-
gya: Az Clerus ki vitetett az
külső Mágistrátus hatalma a-
lól, minden javaival edgyütt.
Bonifac. VIII. in C. Quamquam.

23. Iesus mongya: A' Nem-
zersegeknek Királyi uralkod-
nak, Ti penigh nem Ugy!
Math. 20. v. 25. De a'

De az Iesuita mongya: Ige-
nis, uralkodunk mi-is, mint
Pázmán Péter &c. *Vulgó Omnes.*

24. Iesus mongya: Az ki
ti kösterek nagjob akar lenni;
légyen ti Szőlőátok. *Math. 20. v. 26.*

De az Iesuita mongya: Az
Christus tette a' Pápát Fejve
az Anya-Szent-egy-háznac. *Bellar. Kal.
Turr. lib. 2. c. 80.*

25. Iesus üzi ki az Váfar-
lokata' Templomból, mond-
ván: Az én házam imádság-
nak háza. *Math. 21. v. 12, 13.*

De az Iesuita oltalmazza az
penzes indulgentiákat. *Bellar.
lib. 2. de Indulgent. cap. 10.*

26. Iesus mongya: Lehet i-
gaz tanítások a' Moses sekibe
ülő Phariszusoknak, noha go-
nos erköltsek. *Math. 23.*

De az Iesuita mongya: Az
minémű Erköltők az új Taní-
soknál

töknek, olyan tanítások is.
Kalauz. lib. 3. cap. 7. §. 6.

27. Iesus mondgya: Ne
hidgyetek az Christust, imitt,
vagy amott lenni. *Math. 24. v. 23.*

De a' jesuita mondgya: El
hidgyetek a' kenyér fin alatt
lenni. *Kalauz. lib. 11. cap. 1. §. 2.*

28. Iesus mondgya: IGYA-
TOK az Pohárul mindnya-
jan. *Math. 26. v. 27.*

De a' jesuita mondgya: Ne
mindnyájan, hanem az áldo-
zo Papok. *Kalauz. lib. 11. cap. 4. §. 4.*
Colleg. pag. 93.

29. Iesus mondgya: Nem
ifom ez földtöknek gyümöl-
csébül, mig ujjatt ifom &c.
Math. 26. v. 26.

De a' jesuita mondgya:
Nem Bor hanem vér volt az
Pohárban. *Colleg. Iaur. pag. 90.*

30. Iesus modgya: Ne féllj,
csak

csak HIDGY. *Márk. 5. 36. A' te HÍTED*
cartott meg tégedet. Luc. 7. v. 48. 50.

De a' jesuita mondgya: Az
Cselekedetek által, s' bennünk
lakozo bentség által igazulunk meg.
Bellar. lib. 2. de iustif. cap. 2. §. 3.

31. Iesus mondgya: Ha finite
mindeneket meg cselekedtek-
is, azt mondgyatok: Hason-
tan Szolgak vagyunk; mert a'
mivel trtoztunk, azt csele-
kedtük. *Luc. 17. v. 10.*

De a' jesuita mondgya: Nem
hasonralanok; mert a' Tör-
vényt be tőthetjük, és azzal
örök életet érdemlünk. *Colleg. pag. 68.*
69. 70. Vega de merit. pag. 181. 186.

32. Iesus mondgya: Keve-
sen vadnak az válsítottak. *Math. 22.*
v. 14.

De a' jesuita mondgya:
Minden Embereket akar Isten
idvezíteni. *Colleg. pag. 75.*

33. Iesus mondgya: Törés
a' te

a' te fegyvered az ő Hivelye-
ben. *Matth. 26. v. 52.*

De az Iesuita mondgya:
Hozzá, Hozzá! *Patachini. 1666. in car-
min. nuptial. Illustr. Princ. Fr. R. Iesuita.*

34. Iesus mondgya: A' ki
én bennem hisen, örök élet-
van, és az halálbul életre me-
gyen kárhoztatás nélkül. *Ian. 5. v. 24.*

De a' Iesuita mondgya: Az
Isten malacgyában ki mult
Lelkek is Purgatoriumban,
tűz által idvezülnek. *Collegium
Iaur. pag. 79.*

35. Iesus mondgya: En az
Emberektől nem vesek tanu-
bizonylagot. *Ian. 5. v. 34.*

De a' Iesuita mondgya: Az
Ecclesia nélkül, nem sz: iras,
az sz: iras. *Colleg. Iaur. p. 63.*

36. Iesus mondgya: Szőlő-
tőke gyümölcső (az az Bor) az
Pohar.

az Pohárban, melyből isom.
Math. 26. v. 27.

De a' Iesuita mondgya: Vi-
zet is kell tölteni a' Bor közé.
Missal. Anno 1662. de Cer. Miss. §. 2. p. 80.

37. Iesus mondgya: Az ki en
hózzám jő, nem ehezik meg,
és az ki én bennem hisen, nem
sómjuhozik meg Soha. *Ian. 6. v. 35*

De a' Iesuita mondgya: Nem
hit által, hanem testi sáj által
essük az Christus testet és is-
suk az ő vérét. *Kalaur lib. II. cap. 1. §.
2, 3. Colleg. pag. 91.*

38. Iesus mondgya: Senki
nem jöhet én hozzam, ha az
Atya nem vonándgya. *Ian. 6. v. 44.*
Az földi vésző is ő MAGA-
TOLgyümölcsőt nem terem-
het. *Ian. 15. 4, 5, 6.*

De a' Iesuita mondgya: Vaj
teremthet; mert hatalma van
Embernek az maga akarat-
ján. *Colleg. pag. 74.*

39. Iesus mondgya: Az test nem használ semmir; Az Lélek az, a' ki megelevenit. A' befed is, mellyet en föllok, LELEK, ES ELET. *Ian. 6. v. 63.*

De a' Iesuita mondgya: Az test használ; mert ezt: Ez az en Testem, ugyan csak testi módon erőtűk, hogy az a' kenyér Christus teste. *Kal. lib. 11. cap. 1. §. 1.*

40. Iesusis vallya ezt: Ez kösség, melly nem rugya az Törvenyt; Atkozott! *Ian. 7. v. 49.* Uganis a' ez: irás olvasásában örök élet van. *Ian. 5. v. 39.*

De ez Iesuitai tudom: Nem kösség kezében valo az Biblia: *Coll. pag. 100.* Iobbis neki az Bréviár. az Szent irásnál. *Fac. Paris. in Cens. Con. Eras. tit. 12.*

41. Iesus mondgya: Az en Tanubizonyfág tetelem erős; mert az Attyával, együtt. **Vagyok!**

gyok. *Ian. 8. v. 14, 16, 17.*

De az Iesuita mondgya: Ha finta' Bibliában vanis, hogj Sz. irás; De megis az Ecclesia traditiojából hisűk, hogy az Sz. irás. *Parzm. Epist. Caus. 3.*

42. Iesus mondgya: En vagyok amaz Ió Pástor. *Ian. 10. v. 11, 14.*

De a' Iesuita mondgya: Az Ecclesiának felső Pástora az Papa. *Bell. lib. 5. de Rom. P. cap. 9. Coster. Ench. pag. 119.*

43. Iesus mondgya: Az en Iuhaim az en somat halgattyák, és ismerem azokat. *Ian. 10. v. 27.* Mert a' ki Istentől van halgattyá az ő beszédét. *Ian. 8. v. 47.*

De a' Iesuita mondgya: Az Isten favának tisztán valo hirdetése, halgatása, nem lehet lele az Ecclesia igazságnak. *Collég. pag. 24. 25. Kalluz. lib. 8. cap. 3. §. 2. fol. 566. 567.*

44. Iesus mondgya: En vagyok az **S** **U!**

Ut! Senki nem mehet az Arya-
hoz, hanem én általam. *Ian. 14. v. 6.*

De a' Iesuita mondgya: Má-
ria nyeri meg nekünk a' rista-
ságot, és az leg idvessegesb
állapotot. *Colleg. Iaur. in Orat. Quotid.
ad B. v. Már. in fine libri Quaest. 3.*

45. Iesus mondgya: EL-
VEGEZTETET. *Ian. 19. v. 30.*

De a' Iesuita mondgya:
Nem Végeztetett, mert min-
den nap kell ötet mostis az
miseben áldozni. *Colleg. 94. 95. 96.
Missál. An. 1662. per tot.*

Iesus! hiszem rettenetes val-
lás hát a' Iesuitai Vallás! Mert
im 45. czikkelyekben tagad-
gya meg csak itt is a' Iesuiták
Vállása, a' Iesus fentseges val-
lását, kit maga fentfájával
prædicalla; Bizony nyilván
van ezekbül, hogy jó Iesuita
Collegium! el távoztál a' Christus
tudo-

tudományátul, Iesus ellen va-
lo Iesuitai tudományoddal.
Legyen azért nekem is szabad
a' te Conclufiodat elő hoznom.
*Tehát a' Iesuita Vallásnak, sem Istene, sem
igazsága nincsen! Ezt magad fejére
magad vakarád. Ellenben pe-
nig mivel az en tudományom
Iesus fentseges Vállása; mint
ez ugyan azon czikkelyek bül
nyilván van: Tehát az én Vallásomnak,
mind Istene, mind igazsága van! Itéld
meg igaz Kereszten Világh
bár, hanem igazat írok itt is!*

HETEDIK Réß.

M Ellyben, amaz Har-
mincz három czikke-
lyekre valo meg mozdulhatat-
lan Válasz adatik, és rendel
azok a' Sz: írási helyek, keres-
tyeni modon, fentül meg
magyaráztatának, és abban meg
erőssítetnek. S 2 COL-

1. Ioh. 5 3.

Math. 19.

17. c. 11. 30.

Phil. 4. 13.

Collegium. pag. 68.

I. A Rt. Világos főval mondgya az irás: Ez az Isteni Beretet, hogy az ő parancsolatit meg őrizzük; és az ő parancsolati nem nehezék. De az Calvinisták ezzel ellenkeznek &c.

DAVIDKA.

Hogy mi azzal a' Sz: irási hellyel ellenkeznénk, viß.

Ha írja az Helveticá Confessio:

2 Conf.

Helv. cap.

12 fol. 63.

(a) Az Christus bé tölte mi eretünk a' Törvenyt, és hit által közli mi velünk az ő bé tellyesítését, s' mi nekünk tulajdonítottatik az ő igazsága, és engedelmeisége. Ielleyen parancsolat meg tartásról va-

gyon fő Szent Iánosnál. Mert

vagyon Törvényi paráncsolat, vagyon Evangeliomi paráncsolatis;

ez utolsorul emlékezik Szent Iános, mint meg

tartzik. 1. Mert hitbal valo (b) meg tartásról emlékezik. Az hit pedig az

Törvényi parancsolatok ratar-
toziké? Nagy erő kellene erre! 2.

Mert

Mert (c) Felebarátunkhoz valo Beretet által tarttyuk meg az Apostol fava

Cibid. v.

1. 2.

berint: Ezt pedig (d) Uj parancsolatnak mondgya a' Christus: Micso-

d Ian. 13.

v. 34.

da paráncsolat ez, hanem Évā-
geliomi? 3. Mert az Isteniul valo (e)

e 1. Ian. 5.

v. 1 3

születtetés által nem nehezék; Micsoda ez, hanem ujjá valo születés? (f) melly is

f Ian 3 v.

31 5 8.

Evangeliomi! 4. Mert ez parancsolatnak meg tartása ez:

(g) Szeretni Istent, Szeretni Felebarátunkat, Meg győzni ez Világot; Mivel HIT-

g Ian 5 v

1. 2. 3. 4 5.

TEL! Evangeliom volna ez!

Vaj ki Berettyük mi-is az Evangeliomi parancsolatoknak

illyetén meg őrzésit, mint meg hallád a' Confessiokból! Mert

h 1. Cher.

12 v 33. 38

i Rom. 7.

v. 14. 15.

k Hyeron.

Epist. 70.

ad. Ctes.

adver. Pe-

lag. Tom. 2

pag. 51.

c. 254.

meg őrizzük Isten kegyelméből az ő parancsolatit TEL-

LYES SZIVEL, Evangeliomi módon, az az; (h) minden sîn mu-

tatás nélkül; nem pedig (i) törvényi módon, minden véték nélkül: (k) ugyan-
és, ha az mi nem akarunk, azt cseleke-
sük;

fük; hogy hogy áthat ez meg? Bűn nélkül lehet az Ember ha akar, holt az Apostol azé bé nem töltheti, az mit kíván. Ilyen parancsolatok meg őrzésü hiűük így és vallyuk mi is! 2. Azzal vadolék ellenkzeni minket Sz: Iánossal, hogy azt mondgyuk, hogy a' törvényt lehetetlen be tölteni. Helytelen vad! 1. Mert Sent Iános, és a' több Evangelisták is, nem a' törvényi parancsolatokról, hanem Evangeliumiról szólak, mert (1) amaz meg ölö betű, ha az kegyet az aól fel nem szabadít. Az Törvényi parancsolatokról volna pedig köztünk az Contraversia, vilongás. 2. Törvényi módon; Hoc fac & viues! nem Evangeliumi módon: Crede & viues! Kell vala próbálnod, mert ez utolso (n) meg győzi ez világot, (o) ezis süli minden jora valo buzgoságunkat sineskedés nélkül: mellyis az Evangelomi TELLYES SZIV! Illyent rapogat-

na Kala-

na Kalauzis. lib. 12. cap. 1. per tot. ha fel lehetné 3 Az egész Törvénynek betöltését kell vala próbálnod cselekedetink által; de attul az Apostol elmeje távolý járt.

Mert (p) Senki meg igazulásra az törvényt bé nem töltheti; mivel ha egyben vétkezünk, az egész törvénynek meg rontáfaban bűnösök leszünk. Ezzel én itt meg nyugodom; mert nem ellenkezünk hát az Apostollal, sem az régi Doctörökkel; hanem té véled! holott (q) olly tökéletes engedelmesseg kívántatik annak betöltésére, hogy SOHA csak egy PONTBAN se vétkezzél. De te ezt nem teheted. Rom. 3. v. 23.

pOlymp. Comm. in. Eccl. Sal. Decan. Const. circa. Ann. 570.

q Staples. ton. in. Pr. emp. Cath. Dom 2. post Epiph. sex. 4. p.

Collegium. Pag. 69. Rt. 2. Záchariás és Erelé-179. Luc 1. v. 6

A bet Isten előtt mind ketten igazak valának; De az Cálv. azt mongyák; Edgyetlen edgy igez finis.

DAVIDKA.

I. **T**e magadis meg vallodd pag. 69. hogy az Christus hitiben voltak igazak, nem ő magoktul; Ez pedig Evangeliomí hitbéli igazság, az kiről állánk oda fel art. 1. mert másképpen ő magától **SENKI-IS NEM ARTAT-LAN.** Ez mi vallásunk volna ám! hát mit lárválkodol?

2. Hogy a' kegyelem alatt levő Ember pedig, az tselekedetek igazságával dítsekedhet

nek, merő fraska! hallyáder. *r Origens 16. in ep. re Origéneft! (r) Az igazság felől való ad Rom. c. dítsekedés, egyedül az Christus keresztiének 3. Tő. 2 f. hitiben van, az melly ki rekeszt minden dítsekedést, melly az Törvénynek tselekedeti- s Basil Co. ből jűne. (s) Azért az ki dítsekedik, az Ur- 22. De. ban dítsekedgyek, hogy az Christus lett mi- Hű. Tom. 1 nekünk igazságunk Hihető nem akad- ol. 238. tal volt még ezekre! Igazak- nakis mondgyuk hát őket ez jámborokkal, az Sz. irással, és veled is hit által Evangeliomi módon*

módon; De Luk. 1. v. 20. Törvényi mó-
don, ugyan ezekkel tagadgyúk. Az
Evangélistais képmutatás nél-
kül való kegyes életet ért;
nem pedig minden bűn nél-
kül váiolt. v. 20. 4.

Collegium. Pag. 70.

Art. 3. Adgyatok Alamis-
nát, és imé mindenek
tífták nektek: De az Cálvin.
mongyak, Nem; mert az ke-
resztyen Emberek minden jo
tselekedeti tíftátalan, mint az
verben ferteztetett Rúha.

*Luc. 11. 41.
2 Pet. 1. 10.
Phel. 2. 15.*

DAVIDKA.

I. **S**Z: Lukácsnál a' mi
ldvezitőnk' disputál
Pharisæusokkal, az kik (t)
külső mondással meg elégedvén, belől
rakvak valának ragadományyal, és azt
gondllyák való, hogy immár
ételek, italok tífta volna; no-
ha magokban az is való, de

*t Luc. 11.
38. 39. 40*

ő reájok nézve nem) ezt fed-
 di is meg az Christus, és azt
 az ragadományt taníttya el
 változtatni Alamisnával, úgy
 igéri ostan minden tisztaságo-
 kat az ragadománytul ő neki-
 ek; de úgy (u) ha az ő tölle adotti Régu-
 lás hitből el követik; meg rödd ezt is!
Az Ragadománynak írtetik
 elleniben a' tisztaság, mert más-
 kent nemcsak Alamisnával el
 vala meg változtatni hamis-
 ságokat, hanem egyéb jó cse-
 lekedetekkelis. Adgyatok Alamisnát, és
 ime mindenek tiszták, az az; Semmi Ra-
 gadomány nem lépben benne-
 tek. Mi is hiszünk ezt! Ne
 mond hát hogy ellenkezünk
 az Christussal. Mert egyéb-
 kent (x) nem az Alamisna teszi az mi tiszta-
 ságunkat, hanem egyedül az Isten kegyelme;
 Mint eleintül fogva irgalmasságot nem azért
 nyertük, hogy hívők volnánk hanem hogy azok len-
 nének

u Math.
 6. v. 1. 2. 3.
 4.

x Basilus
 Epistol. 1. v.
 ad Sixtum
 Tom. 2. Col
 466.

nénk, mint meg van írva: In miseratione
 et misericordia. Nem héjjában éneklik azért:
 Az Istennek kegyelme s'ge elől véssen enge-
 met, és az ő irgalmassága követ engemet.
 (y) Kegyelemben hát s' nem érdemben az
 tisztaság! Halgassd te is ezeket!

2. Azért orizáské? hogy a'
 Sz. irással azt mondgyuk: (z)

Minden jó tselekedetünk hasonló az undok
 vében kerert Rühához? Ezekkel vas-
 kodgyál elsőben greue: (i)
 Kísoda dit ekedik az ő igazságáról, holott
 hállyá az így szóló Pröphétai: Minden igaz-
 ságunk olyan mint az havas Affsornyállat-
 nak fertelmes Rühája? Csak az Christus Ke-
 veßtinek hitiben van hát egyedül az Düseke-
 dés! De az mint látom csak tsavargás
 ezt folván: Nincs ott s' az Christus hiti
 által lett jó tselekedetokről; Hállyad erre
 értem Bernhárdot: (v) Milyen MIN-
 DEN igazságunk Isten előtt? Avvagy az
 Pröphéta szerint, nem olyané, mint az fer-
 telmes Rühá? Es ha sorossan írtetik; min-
 de mi igazságunk HAMISNAK talattatik.
 Vallyon s' Bernhárd igazsága
 nem az Christus hiti által vol-
 tés? Láddé hogy ámitás az te

dolgoz

y Aug.
 tract 3. in.
 Job. Tom.
 9. Col. 25.
 2 Es. 64.
 v. 6.
 j Orig lib.
 3 in Ep.
 ad Rom.
 c. 3 Tom.
 2. pag. 505.

v Bernh.
 in Fest. O.
 Sanc. Ser.
 1 col. 224.
 c. Diel.
 lect. 59 in
 can. Mis.
 fol. 160.

dolgod! Mert ha azt mon-

á: Ian. 1. v. 8. 10. b Kalász. lib. 12 cap. 1 § 4. fol. 763.
gyuk, (a) hogy nintsen bűnünk, hazudunk holott (b) Senki bűn nélkül nem találhatik.

De hiszem magad-is meg val-

lad pag. 69. Isten előtt ő magától Senki nem ariatlan, mit cétovább hát? hogy

nem mondaß edgyet? Men-

nyen ki hátez végezésből: Tis-

ták vagynok nem az Alamis-

náért, hanem az Isten kegyel-

méjért, melly alamisnáltat ve-

lünk: (c) melly Isten kegyelme nem ocs-

mánság bennünk, hanem a' mi magunkéi azok.

Harmadik laj hát ez a' te feje-

den!

Collegium. pag. 70. 71.

Rrt. 4. Isten az ítéletben

A fizet örök életet az jo cse-

lekedetért; De a' Cálvenisták

mongyák, nem hasznos az id-

veßlegre; ide c'igázvan amaz

fokat: Hasfontalan folgak va-

gyunk;

gyunk: De ez azt teszi, el le-
het az Isten nálunk nélkül.

DAVIDKA.

I. ○ Lvasom az Sz: irás-

ban, hogy az Isten

meg fizet kinek, kinek az ő

jo cselekedeti SZERINT;

de nem azt az mit te irrál:

Eörök életet az jo cselekedetért. Az Locu-

sokis, mellyeket citálb, mind

Secundomot nem proptert emlegetnek.

Ite azért az antecedensnek simplex ne-

gatiojávalis, meg elégedhet-

ném; mert azt nem találta;

De fel véssem az Secundomot is; mit

teszen azért ez ige, SZERINT?

hald meg! Nem jelent ez okot;

hanem olly condiciot, esközt, d

vagy bizonytságot, (d) melly nélkül

Senki nem láthatja az Isteni. Mert (e) az

alázatosoknak adgya az, ő kegyelmét, és (f)

ha meg erősítik az hűvek el válasszásokat,

ugy nem ütköznek meg Sobz. Még fizet

Isten ki-

c Bail. 1c.
su. Ist.
fol. 914.

Rom. 2. 6.
1. Cor. 3. 8.
2. Cor. 5. 10.

Sid. 12.
v. 14.
e 1. Pet. 3.
v. 5.
f 2. Pet. 1.
v. 10.

g Rom 2. kinek kinek az ő cselekedeti
 v. 7. 8. berint, ez értelmé: (g) Meg fizet azoknak,
 h Gal. 6. kik jót cselekednek örökös életet, az kik pedig
 v. 7. 8. versenyessék, haraggal; úgy pedig (h) hogy a
 11 Cor 3. 8. ki az ő testének vét, az ő testéből arat veszedel.
 k Iel. 22. 12. met, az ki lelkének vét, lelkéből arat örök
 l Cor. 15. 58. életet: ez végre, hogy (l) el vegye ki ki
 m Rom 8. jutalmát, az ő munkáját berint De vallyon
 v. 18. s' miért így? Mert (k) az Christussal
 n R m 4. az MAGA JUTALMA legyen s' úgy fi.
 v. 4. zett meg (l) hogy az mi munkánk hasznos
 o Aug. 1. legyen ő BENNE: holott (m) az mellye.
 2. contra ket mostan benyvedünk, semmiképpen nem
 duas Ep. hasonlítottatandók az Dicsőfögghez. Ez
 Pelag. c. 3. volna amaz (n) kegyelemből való jutalom-
 T. 3. col. 892 adás! Inact van ez; (o) Hogy ha s'inte
 e Agap. annyi jó cselekedeteket cselekedendők, men-
 in. Ex. nyik a' csillagok, mind az által ugyan
 pos. Par. ad nem ered el az Isten jóvoltai. Mert vala-
 Iust. c. 43. mellyeket Isten eleiben visseß, mind azok
 T. 3. col. 154 övei; Es valamint akarkius nem ugordhatya
 p Anshel. nyekát, úgy nem az Isten jóvoltai.
 de mens. Mert (p) az Ember ha s'inte mennél buz-
 curc. I. 3. gobbán ezet s'itendeigh szolgálna az Isten-
 fol. 212. nek, de mégis fél napig való létet az meny.
 q Aug in nyorsságban nem érdemlene; Es (q) ha
 Psal. 43. T Erdemre lenne, karhozzatunkra szolgálna;
 s. col. 394 Nostra enim iustitia, Bernhard

kent

ként in Cant. col. 56 Dei indulgentia.
 Collegium! oda itt az Erdem,
 az mellyett te háfontalanul
 vadászá!

2. De ravaszkodol is azon-
 ban, azt mondván: Háfontalanoknak mö-
 gyák az Calv. az idveffégre az jó cselekedet-
 tet; Mert fejedre rakja ezt az mi vallá-
 sunk így bőlván: (r) Karhozzatunk mind
 azokat, kik megújallják az jó cselekedeteket,
 tsátsogván azokat háfontaláknak lenni. Mert
 az idveffégis im proprié tulajdonítatik ezek-
 nek, proprié pedig az kegyelemnek. Ben-
 ne érünk ám itt! Ha Ember
 vagy, mond ki igazán vallá-
 sunkat, ne tsavarogj!

3. Irás magyarázóvá vál-
 tál jó Collegium! Háfonta-
 lan Szolgák vagyunk; az az,
 El lehet Isten nálunk nélkül,
 Azért vagyunk háfontalanok?
 Hisem! viszá mongya ezt a'
 bent Lélek így: (s) Háfontalan Szolgák
 vagyunk; miért? mert az mirel tartozunk,

vagy

r Confess.
 Helv. cap
 16. fol. 93.

S Luc. 17.
 v. 10.

vagy adósok voltunk azt tselekedtünk. Meg
tettzik ki tsigazta el ezeket.
Talám ugjan lemmitsemérem
nints benned, hogy te tsigá-
zod, s' meg is máfra fogod?
ültesse e ez is (i) Tártozástól írté meg
az Ur, nem csak az alázatosságot, hanem a

t Bernh.
Serm. de
Tripl. Cust.
col. 356.

**DOLOGNAK VALOSA-
GAERT** mikor azt mondá: Hissontalan-
Szolgák Vágyunk etc.

4. Hat tagadgya az Calo-
vinista, hogy jó tselekedetre
kefirtetett hasznos edények
volnának az Emberek? Nem
igaz! mert így írnak arról: (u)
Hissük hogy mi Istennek alkotmányi va-
gyunk. kik teremtetünk az Iesus Christusban
az is tselekedetekre, melyeket kefirtett az I-
sten, hogy azokban járjunk. Eleg nagy
Eset, s' nagy veszel volna az
ilyen fogás, mint az tied!

u Helvét.
Conf. cap.
16 fol 93.
Eph. 2, 10

Iak. 2. v.
24.

Collegium Pag. 71. 72.

A Rt. 5. Az tselèkedetekből
igazi

igazítatik meg Ember, nem
csak az hibül; De az Cálvi-
nisták ezzelis ellenkeznek, s'
azt mondgyák: Csak az Hib-
bül.

DAVIDKA.

I. **V**agyon Isten előtt valo
meg igazulás, vagyon
(x) Emberek előtt valo is; nincs itt so. x Luc. 16.
Sz: Iakabnál az elsőrül, hanem v. 15.
az Emberek előtt valo meg iga-
zulásról, mint maga savaiból
ki tettzik: (y) Mutasd meg ENNEKEM! y Iak. 2. v.
az Isten előtt valo meg igazu- 18.
lást kell vala penig próbálnod,
mert arrul van so minallunk:
nem arrul, az mirül az Apo-
stol ír; mi-is hissfük azt. 2. Az
meg igazulás néha veterik,
gyümölcséjért; néha penig ő magá- z Solt. 32.
jért, melleyel (z) Isten az Bünösnek nem Rom. 4. 2.
szajdonitja bünét. Nincs itt so magáru 7. 8.
T az meg

j v. 18. 22.
lak. 2.
v ibid. 26

az még igazulástrul, hanem
gyümölcsgrül, (j) melly által
meg ismértetett. Ezt is hisi az Evange-
cusi Sereg! 3. Vagyon élő (v) Hit,
vagyon holt hit, nem viaskoduuk mi
ez utolsojert, hanem az első-

a Conf.
Helv. cap.
15 p. 33.
b Hab. 2.
c lak. 2 v.
17. 18. 19. 20
24. 26.

vel mondgyuk, (a) meg igazulni az Em-
her, ki (b) által él is az igaz; Az Apo-
stol pedig az HOLT. (c) hitet taxalya
mellynek cselekedeti nincsenek, mint az
Eördögök hitinek. Az élő hitet kell va-
la pedig az első graditsrul le-
soritanod. Mert ha az meg i-
gazulást Isten előtt, ő magá-
jert élő hittel veszed, bezzeg
ugy már, (d) Abraham hit Istennek, és
telajdonított igazságra, cselekedetekből
valo dicsekedése kerül, mellyet így erő-
síték meg:

d Ter. 15. v
6 Rom. 4.
v. 2. 3.

e Rom. 4.
v. 2. 3. 9.

1. Az (e) ki az tselekedetek-
ből igazult meg Isten előtt,
vagyon mivel dicsekedgyek;
De Abrahamnak nints mivel
dicsekedgyek; Azert Abra-
ham

ham nem a' tselekedetekből
igazult meg Isten előtt; Ha
nem onnet, tehát az hitből.
Egészben Sz. Pál Apostol Syl-
logismusa ez!

2. Akkor igazult meg Ab-
raham Isten előtt, mikor (f)
hitt Istennek, és telajdonit-
tattott igazságra; De az mi-
kor ő hitt, akkor még az (l-
sách áldozási) tselekedete
nem is volt, mivel nemis bü-
letett volt, Tehát nem az l-
sách áldozási tselekedetiből
igazult meg Abraham! Mivel
aval csak meg bizonyította (g)
elő hitét meg ESMERTETTETVEN.
Ez is merődeden merő Szent
írás! Sz: lakabis az Isák áldo-
zási cselekedetét forgattya t

f Rom. 4.
v. 3. Ter. 15.
v. 6.

g Ter. 22.
v. 12.

+ lak. 2. v.
22.

(3) A' ki a' környülmetelke-
detlen-

3 Rom. 4.
v. 10, 11, 16.

h Rom. 4.
v. 10, 11, 16.
12.

derlenségben igazult meg, az
nem az törvénynek cseleketi-
bül igazult meg; mert annál
még az Isten törvénye nem
volt. De (h) Abrahám a' kör-
nyűlmetékedetlenségben iga-
zult meg; Tehát Abrahám
nem a' törvénynek cselekedet-
ibül igazult meg. Hát miből?
Hitből; Ezis egészen Sz: irás.
Ha immár Abrahám a' csele-
kedetek nélkül és minden dicse-
kedés kívül igazult meg Isten
előtt, Tehát mikor az irás a'
cselekedetekből, mondgya i-
gazulnak lenni; nem az Isten
előt való tulajdon igazulásról,
kell azt érteni; De amaz első
igaznak lenni meg mutatok;
Tehát megall az utolsó-is; és a'
Sz: Iakab Apostol irásában-is
nem

nem arrul kell érteni! Io a'
közvetkezés; mert két ellenke-
ző dolgot nem tanít a' Sz: irás.
Ha pedig ott nem tulajdon
igazulásról van szó. v. 21. 22.
Tehát. v. 24. Sem arrul. Mert
az. 21. 22. versekből colligál-
lya az. 24. veret az apostol,
ugy mint az Abrahám példá-
jaból. Ha pedig nincs ott szó
az tulajdon igazulásról, mit
firkalék? hogy nem megy az
dolog velejére! Mert (i) a' meg igazu-
lasi kegyelemnek semmi érdeme nincsen. Ez
győzzön meg Leleked ismeretiben!

i Lombar.
lib. 1. Sent.
Dist. 4. f.
mibi. 289.

2. Hogy CSAK ELŐ HIT-
BÜL igazul meg az Ember I-
sten előtt, ezt taníttjuk a' Sz:
irással, és az egész keresztényen-
séggel. Mert;

1. Ha (k) kegyelemből lőtt
a' meg tartatás, tehát immár nem az
T 3 csele-

k Rom. 11.
v. 5. 6.

cselekedetekből, más képpen
a' kegyelem, nem kegyelem;
De amaz első igaz; Tehat az
utolso-is. Sz. Pál argumentoma!

(2) Rom.
11. 12. 13.
14. 15. 16.
17.

2. Mert ha Abrahám min-
den cselekedetek nélkül igaz-
ult meg; Tehat ugy mi-is!
De Abrahám minden cseleke-
detek nélkül igazult meg,
mint oda fel num. 1. meg mutatám;
Tehát ugy mi-is! Ezis Sz. Pál Apostol
discursusa, az meg jedzett
locusban.

1 Rom. 3. v.
28.

3. Mert ha az törvénynek
minden cselekedeti nélkül i-
gazult meg Ember; tehát csak
gló hitből igazul meg Ember;
De amaz igaz (1) Azért csak
gló hitből igazul meg Ember!
3. De itt amaz locusra. Rom. 3. v. 28.
ki fogja azt mondod: Pag. 72.
Csak a' Sidok Törvényit kissebbíti az Apo-
stol; mert

*Sol; mert az mondgya utánna; Csak az Si-
dokéé az Isten? Felelet. El mondod
ugyan, hogy a' Sidok törvé-
nyit kissebbíti az Apostol. De
VALLYON s' MIER T nem
probalod? Ez a' proba, hogy
azt mondgya utánna, csak az
Sidokeé az Isten? Lássuk az
formáját; Ha az mondgya utánna, hogy
csak a' Sidokéé az Isten, tehát azok törvé-
nyit kissebbíti; Ezis ott van: Vallyon s'
nem a' Poganyokéé az az Isten? Tehat a'
Pogányok törvényit kissebbi-
ti! Az Pogányok törvénye
penig. Erkölcse; Am te lássad itt mit
mivelő?*

4. Hogy ott nem az kör-
nyúl metelkedésről, a' Sidok
Törvényiről legyen az szó;
mellyett te rebelgető; hanem
az Erkölcsek törvényiről; és
azok cselekedetét rekeszti ki az
meg igazulásból az Apostol

im rendel így probalom meg:

1. Az hol nincsen semmi te-
kinter a' környül metélkedés-
re, vagy a' környül metélke-
detlenségre, még is az törvény
cselekedeti ki rekeftetetik, ott
nem csak az Ceremoniai tör-
vény cselekedeti sekeftetik ki,
hanem az Erkölcsieke-is; De
az meg igazulásrul Tanito A-
postol irásában (m) nincsen Semmi te-
kinset az környül metélkedésre, vagy az
környülmetélkedétlenségre, s' még is az tör-
vény cselekedeti ki rekeftetetik; Tehat az
meg igazulásrul tanito Apostol
irasában, nem csak a' Ceremo-
niai Törvény cselekedeti re-
keftetik ki, hanem az Erköl-
csieké-is!

2. Azt az (n) Törvényi cselekedeti re-
kefti ki az Apostol, az melly az akkori idő-
ben haragot nemz vala; De az melly
(o) Tör-

(o) Törvény haragot nemz vala akkor, nem
az Ceremoniai vala, hanem (p) az Er-
kölcsei; Tehat nem a' Ceremoniai, ha-
nem az Erkölcsi Törvény cseleke-
detit ki az Apostol.

3. Olyan Törvény cselekedeti re-
kefti ki az Apostol, (q) melly ha nincs,
nincs törvény ellen valo cselekedet is az A-
postol idejében; De az a' Tör-
vény, a' melly ha nincs, nincs
törvény ellen valo cselekedet-
is; (r) nem Ceremoniai, ki is akkor immár
el töröltetett volt; hanem (s) Erkölcsi;
mert akkor is volt törvény ellen valo csele-
kedet; Tehat nem a' Ceremoniai, ha-
nem az Erkölcsi törvény cse-
lekedeti rekefti ki az Apostol.

4. Az (t) hol minden fele cselekedeti
rül valo dicsekedés ki rekeftetik, ott nem
csak az Ceremoniai hanem az Erköl-
csi törvény cselekedeti is ki rekeftetik; De
az meg igazulásban az Apostolnál,
(u) minden fele cselekedetrül valo dicse-
kedés ki rekeftetik; Tehat az Apostol-
nál az meg igazulásban, nem csak az
Ceremoniai, hanem az Erkölcsi tör-
vény cselekedeti-is ki rekefte-

T 5

tik!

O Csel. 15.

v. 10. 11. 30

28.

p Róm. 3.

v. 19. 20.

q Róm. 4.

v. 15.

r Csel. 15.

es Róm. 10.

v. 4.

s Róm. 3.

v. 19. 20.

t Róm. 4.

v. 2.

u Róm. 3.

v. 27. 28. 4.

v. 10. 12.

tik! Innen mondgya Ambrus

Doctoris (x) Az használ énnékem, hogy
 x Ambros meg nem igazulunk az Törvénynek cseleke-
 lib. 1. de. detibül. Mert nincs hát mivel dicsekedgyem?
 Isach. 65. Azért dicsekedem az Christusban! Nem
 vit. beat. dicsekedem azért, mert igaz vagyok! ha-
 cap. 6 Tom nem dicsekedem, mert meg váltattattam,
 4. fol. 239 ugyan is az honnet dicsekedhessem az en
 cselekedetimből? nincsen! (Hallodé mi-
 csoda cselekedeteket emleget ez
 Iámbor!) Nem dicsekedem, hogy üres
 vagyok az bűniül; hanem hogy meg bocsát-
 tattak; nem dicsekedem, hogy használtam,
 y Ambros vagy más valaki használt énnékem; hanem
 in Commet hogy en erestem szobolho az Atyánál az Chri-
 ad Rom. in stus; hogy az ő vére en erestem ki töltetett.
 cap. 3. Mert (y) EGYEDŰL hit által igazulunk
 meg minden cselekedet kívül Isten kegyelmé-
 bül! Oh Draga lozan értelem!

z Rom. 3. 5. Ollyan (z) Törvény tse-
 v. 20. lekedetire kért ki az Apostol,
 az mély által van az bűnnek ismereti; De
 j Rom. 7. 7. az a' Törvény nem az Cere-
 moniai; hanem (j) Erkölcsei; Azert nem
 az Ceremoniai, hanem, az Er-
 kölcsei Törvény tselekedetire
 kért ki az Apostol.

6. Az hol.

6. Az hol Abrahám, és Da- v. Rom. 4
 vid cselekedeti ki rekeztetnek; ott v. 2. 3. 5. 6.
 minden fele Törvénynek cseleke- Ter. 15. v.
 deti ki rekeztetnek; De az Apostol 6. Soli. 32.
 (v) az meg igazulásban mind Abra-
 hám, s' mind David cselekedeti ki rekeztet-
 nek; Tehat az Apostoloknál az meg
 igazulásban, minden fele tör-
 vénynek cselekedeti ki rekef-
 tetnek! Oda hát itt az te hely-
 telen csavargásod! Az Első
 fogás jö. 1. Mert (a) Abrahám hívek
 Atyának mondatik, és az ő (b) csele-
 lekedeti is, hitnek törvénynek cselekedeti
 voltak. (c) Davidnak is azon képpen.
 2. Mert (d) Abrahám környül sem metel
 tetett volt, hogy meg igazítottatott; David
 pedig környül meteltetett; s' megis
 (e) cselekedet nélkül tulajdonittanak igaznak.
 Csak élő (f) hitbül igazul meg hát Ember,
 az törvény cselekedeti nélkül, mellybül
 (g) EGY TESTIS NEM I-
 GAZUL MEG. Mert (h) E-
 GYEDŰL az Christus hiti tisztít meg, ho-
 lott (i) EGYEDŰL HIT AL-
 TAL, igazul meg Isten bennünké; Az hon-
 net hisszük (k) hogy az Ur Iesus Christus
 15. v. 14.
 kegyelm-

1 Aug. kégyelme által tartttak meg az Ő Testámen-
 cont duas tombéli Atyákis. Azért; (l) Akar meny-
 Ep. Pelag. jószágos Cselekedetek volt-u, mind az Ő,
 Tom 7 lib. mind az U Testamentombéli Szenteknek,
 1. cap. 21. mind az által őket nem idvezitette, ha-
 col. 878. nem az Közben járó Iesus Christusnak hiti.

Bezzeg Iesuita Uram vehetz
 ite már az argumentomokban-
 is, a' Paterek irásiban is, kiktől él sa-
 kadnál, és a' kik teged megtagadták, a'
 mint onnet ki tettzik. Azon-
 ban, mit csavargasz? nyilván
 nem tudod vallásodat! val-
 lyon, s' mit tészen ez? á' kit teli-
 torokkal cnekeltek az uttzá-
 kon, az Aquinás Thamás hymnussában:
Ad firmándum cor syncerum, SOLA FI-
 DES SUFFICIT! De ezzel

† Máth. 15 mutatod magad azok között
 7. 7. 8. 9. valonak lenni; † ORE &
 non CORDE honorat me hic Populus.

7. Azt az Törvény cseleke-
 m Rő. 3. 19 detit rekești ki az Apostol,
 Gal. 3. v. 10 melly (m) minden Embert az bűn alá
 u. 12. 13. rekești,

rekești, mellyet az ki cselekești, él, melly
 nek átkátul, az Kristus szabadított meg. De
 ez a' Törvény nem Ceremo-
 niai, hanem (n) Erkölcsi, Christus tör-
 vénye; Azért nem a' Ceremoniai, ha-
 nem az Erkölcsi Christus törvénye
 cselekedetirekești ki az Apo-
 stol! Ha pedig azt rekești ki,
 fűstben megyen itt minden te-
 fircalásod, és ez legyen Coro-
 nád: Tehat az Collegium el-
 csigázván az Apostol savait;
 irásában Semmi; kin él. Collegi. pag.
 84. csaldardabbul az Pokolkolbeli Sátán sem-
 nyulhatna a' Sz. íráshoz, mint magad mon-
 dod az irás csigázokrul.

Collegium Pag. 72. 73.

Art. 6. Felelemmel, és rette-
 Agésscl munkálodgyátok
 a' ti idvestegteket; De a' Cál-
 vinisták nem félnek, ki ki bi-
 zonyosan elhitete magával
 közöttök, hogy minden kecség
 nélkül

Phil. 2. 12
 Rő. 8. 24.
 1. 11. 20.

nélkül idvőzül; maga csak az egy Isten tudgya mellyikünké legyen!

DAVIDKA

1. Az Apostollal semmit nem ellenkezünk mi. Mert az Apostol, avagy olly felelemről szól, az melly jó tselekedet; avagy olyanrul, az melly gonosz; ez üdölsöt habenned a kereszttyenség sikrája, tudom nem mered mondaní; Az első kell hát mondanod; az az ollyan felelmet, az melly jó tselekedet; azt pedig

• Helvet. mi is Valljuk: (o) Az his olly hatható mi Conf. cap. bennünk, hogj egyből MINDENNE- 16. c. MŰ jó gyümölsökét és tselekedeteket nemz. cap. 10. Annakókajért Borgalmatossan tanítjuk az

igaz jószágos tselekedeteket, s' az minémű Borgalmatossággal lehet, mindeneknek eleiben adgyúk; gyalazván azokat, kik undok életekkel még rúntják sajátokat való igaz vallás teteleket. Hogy mered mégis állatni, hogy

hogy azt mondgyuk, hogy *jó + Confes. Helv. cap. 10. fol. 48. felelemmel nem kell félni, holt gonosfságot ellenben nem kell tselekedni?

2. Vagyon (p) *fini* felelem; vagyon el- p Mala. 6. lenben (q) *gönös* Szolgái felelemis, ez q lak 1. v. utolsót tiltja az iras. NE- 6. 8.

FELLY! amaz elsőre pedig

(r) parancsollya, és miben r Solt. 24. v. 10. 18.

allyon és megis taníttya; arról

szól az Apostol-is, s' mind pe-

nig az Helvetica Confessio.

Mert (s) az felelemis lehet vétek az félésnek 3 Cajet. 119 Summ. Tie Timor. fol. 552. t Kal. lib. 12. cap. 2. fol. 772.

Nem ellenkezünk hát Sem-

mitt-is az Apostollal, és az Sz.

irással!

3. Munkálogyatok az ti id-

veffégtekért! így szól: Ami

tás ez! mert így szól az irás:

Munkálogyatok üdvösségtek; mit tehen u Phil. 2. v. 13.

ez! Ezt: Ellyetek kegyessen, mert (u)

Isten

Isten az, ki mind az akaratot, mind az tselekedetet, és bennetek megmiveli; Te is holdollyide hát! Külömböznek ám ezek Domine Pater!

4. Azzal vádolsz hogy bizonyossan el hittük idveffé-
günket? Hála Istennek! pe-
nig az joval vádolsz! De meg
tudd, hogy akkor vádolod a-
zon te túled citale Sz. Pal i-
rását, ki is így ír: (x) TUDOM
x 2. Tim. 1. v. 12. kinek hittem. BIZONYOS is vagyok
benne, hogy az ő nála le tett kintsemet meg
tarthattya amaz nagy napra. Hiszem az
hit a' kételkedés ellenében ver-
tetik! (y) Kerje ki ki HITTEL; Sem-
mit nem KETELKEDVEN; De te
y 1ak. 1. v. 6. még is azt mondod, hiszed, de nem tu-
dod kijé leszen? Méltán nem tudod;
Mert (z) az ki kételkedik (mint te)
z 1ak. 1. v. 6. 7. 8. SEMMIT NEM VESZEN;
De te kételkedel; Azért Sem-
mit nem veszsz! Ha nem ve-
szsz, hogy merész meg maradni

abban

abban az kételkedő vallás-
ban? MERT innen nemis j Sid. 11.
(j) igaz hit az te hited, hanem velekedes, v. 1.
kételkedés! BEZZEC nem oly-
lyan velekedes a' mi dolgunk,
hanem így hiszünk: (v) TVD. v. a. Cor.
5. v. u. 2.
GYUK MI, hogy ha ez mi földi hazunknak
hajleka el bómol, épülésünk leszen Isteniül
Menyhen. Mert (a) HIT ALTAL IAR.
2 ib. v. 7. 8.
VAN BIZODALMVNK VAN, hogy
b Enek. 8. v. 6. 7.
(b) az szeretetet Semmi nem őlíhattya, és fo-
gyatthattya el. Méltánis; mert, (c) az HIT
c Bernb. Ep. 190.
az szívben nem ARANZASSAL, vagy,
ad Innoc. contr.
VELEKEDESSEL van, hanem BIZO-
Aball: Har.
NYOS TVDOMANY, és fel kiálto lelki-
d Fulg. lib. 1. de Prad.
ismeret által. Innen mondgya (d) BI-
ad Mon. in 8. fol. 22.
ZONYOSSAN hit által élve az igaz: Hi-
sem, hogy meg látom az Vrnak jó voltat, az
Előnek Földében! Vram elégiciz meg en-
gemis az te hazadnak jáva-
ival, és a' te abrazatoddal! Itt
penig jo Collegium! az vele-
kedes tengerébe merülel.

Collegium. pag. 73

A Rt. 7. Nem tudgya az Ember, ha.
V sere.

Ecel. 9. 1. Szeretetre legyene méltó; De
1. Cor. 9. 27. a Calvinisták igéni tudgjak,
Prov. 27. mert ki ki közzűlők ugyan
1. Iob. 9. bizzonyossan el hitte, hogy I-
11. Eccl. sten kedviben vagyon; Maga
 az Isten rendelt ugyan esközt
 az örök élet meg nyerésére;
 De csak Isten tudgya ki el iga-
 zan vele.

DAVIDKA.

Keresd ujjonnan, mert az
 mit az Sz. írástra fogsz,
 sohol nem találod azt, a' te ér-
 telmedben. Keresd ujjolag
 azért, de úgy; hogy Isten
 előt való szeretetről legyen az
 fő, az Lelki ismeret tanubi-
 zonyság tételéből, mellynek
 szerget soha nem teheted, nem
 hogy olly kötelel volna, ki-
 vel az

vel az Dubitációt onnét ki
 hozhatnád. 1. Mert az fent
 nyelvben nincsen Semmi em-
 lekezet, az MELTOL nevezet
 ről; mint szinte mi bennünk is
 nincs Istenhez illendő MEL-
 TOL nevezet. 2. Mert Sala-
 mon semmit nem szól az Lel-
 ki ismeretnek itéletiről az I-
 sten igije szeret, hanem (e) az
 jó es gonosz világi szerencse-
 ből való itéletiről, melly egy-
 arant van ez vilagon. 3. Mert
 az szeretetis nem Istenre, ha-
 nem (s) e' világon levő állapae-
 ra vitetik. Ugyan is hogy Lá-
 zár nojmorule, abbul nem itél-
 heti, hogy Isten el vetette; Sem
 penig az jó szerencsejű Hero-
 des, jó szerencsejéből nem igl-
 heti, hogy Isten kedvében vőtte;

Ecel. 9.
v. 2. 3. 4.
5. 6. 7.
Eccl.

ibid. v.
3.

Sem az verben borult, meg
tert Tolvaj, sok keresztriből,
hogy nem kedves Isten előtt;
Sem az el bocsáttatott Barra-
bás el erőteljéből, hogy Isten-
től kegyelmei nyert. Egy so-
val az meg tert Tolvaj, sem
azt nem itélheti, hogy ked-
ves; sem azt, hogy nem, ez
világi állapotából; mind az
által az mennyei oraculum-
ból, és lelki ismereti tanubi-
vonyáság teljéből hitte és
tudta, a' Christus Országában
való menetelit. Mert az (g)

g Bernh.
lib. 5. de
Consider.
Col. 1643.

hit olly ártatlan bizonyos hitel, és istia,
melly az kétkedéseket ki rekeszti, és igé-
reteket meg pecsetli, és bizonyosokat tart.

Itt-is maradoza a' Collegium
Sajkaja!

2. Az Példa befűdnek hu-
son hetedik részis nem gyá-
molgat

molgat tágedet; mert Pázmán
meg akáratya ellen is, így föl-
erül: (h) Ha ma jól vágyon DOL-
GUNK, nem tudgyuk HOLNAP mint
léssen. Ittis hát a' mindennapi dolgok-
ról emlékezik a' Bölcs, mint
az Apostolis úgy magyarázza: (i) Nem tudgyátok mi következik másod na-
pon! mert kicsoda az ti életetek? olyan mint
az párah, melly egy keves ideig tartzik, az
után semmi vé léssen: az az: meg halhat-
rok. Neked pedig az hit kétele
kedésit kell vala próbálnod,
melly volna az Lelki ismeret
ítéletéből; de csak körül fu-
tod; mert az illyentől régen
meg ijedtel: (k) Az hitnek nincsen sem-
mi kétkedése; mert ha vágyon, nem hit
az, hanem vélekedés. Ez tegye bádra
kezeit!

h Kalanx.
lib. 12. cap.
2 fol. 766.

i Iakb. 4.
v. 14. 15.

k Chrysost.
Paranes.
1. ad
Theod. lap.
Tom. 2. fol.
464.

3. Az Corintusi helnek is in-
gyen sem jut eszben, az mi-
vel kérődel, úgy az több he-
lyeknek is; megis nyilván va-
lo irás-

Jo írásnak állatod, nem HITE-
DET, HANEM vgleked-
sedet, s' ugy vadolb minket
Eleg semrem nélkül valo
dolog! De nem segyenled
Christus Urunkatis vadolnisk
midőn így szól: 1. Csak örök
életet képtett mi nekünk. 2.
Ésközt. Hát ezt miért loprad
el? (1) Isten az a' ki mi bennünk, mind az
akaratot, mind az cselekedetet cselekebb, az
ő kegyelmis jó volta szerint. Ez volna ám
az ANTI Christianismus! mikor Christus Urunkat föld-
őnek nem vallod. De meg
többitedis ezt, mondván: Csak az
Isten tudgya, ki él igazán az örök élet eskö-
zivel! csuda dolog, hogy ezt az Papi-
sta világ nem ltrya! Az hogy,
magok sem tudgájk segények,
mi kárban legyenek. Miért
vitatod hat annyira Vallatod
igazságát? Legyen ez is koronkád:
Valaki

[Philph.
3. 7. 13.]

Valaki nem tudgya ki él iga-
zan az idveffég esközeivel;
de az nem tudgya, kicsoda
Kereftény, és így magatis nem
mondhattya annak; De az
Győri Collegium, nem tudgya ki él iga-
zan az idveffég esközeivel; Tehát az
Győri Collegium, nem tudgya
kicsoda Kereftény, s' magat
sem mondhattya annak. 2. (m) Valakik
nem ismerik ha benne a' Iesus Christus, (ha m 2. Cor,
abban perseverálnak) De azok meg ver- 13. 7. 5.
tetek; De a' Collegium nem tudgya,
nem ismeri, hogy benne a'
Iesus Christus; Tehát a' Col-
legium meg vertetett, ha ab-
ban fül, perseveral: és arrul
meg ismertetik, mind maga,
mind hici! Oh Kereftény vi-
lágh! kihova vetted semcider,
s' miért nem tekintes az Sz:
Tükörben?

Collegium Pag. 74.

A Rt. S. Bizodalmunk va-
gyon az idveflegrül; De
az Cálvinistáknak bizonyos
hittel megerősített tudoma-
nyok, noha erre csak biztat,
az Isten.

DAVIDKA.

AZ Collegium már harma-
dik cikkelyében, mint
folni szoktak, csak idem peri-
dem! még kiálthatnok hat ezt,
és előtte is: AD IDEM! De

itt meg-is többiti ezékkal: 1.
A Pápistáknak bizodalnok van. 2. A Bizo-
nyos hit nem bizodalom. 3. Az Isten is csak
biztat az idveffégre. De az első Bellar-
minus Sereg bontója bonttya: (n)
Csak út az hit az meg értésre. Ismét ez is
Bellar. Ő siva: (o) Kevély maga el hűség az Bi-
zodalom, melly vagyon az örökéletűről, kivált-
Iust. cap. 4. képpen való meg jelenés nélkül. De mind
nagyobb ez, hogy az igazságis
rontya

rontya az Pápisták bizodal-
mát; Mert (p) az kinek nincs p Sid. 11.
valóságos, bizonyos mutato v. 1.
hiti; nincs annak bizodalma- q Fulgent.
is. Igaz ez; (q) Mert az HIT által elő, lib. 1. ad
BIZONYOSSAN mondgya: Hísem! és (r) Mon. pag.
AZ HITBEN NINCSEN 22.
KETELKEDES; De az Pá- r Brenh.
pistáknak, nincs bizonyos hi- lib. 5. cons.
tek, magad mondás, szerint; Col. 1043.
Azért nincs Bizodalmokis. Petr. de
Ezis ide erkezik: Valakinék Aliaco
bizonyossan való hiti nincs, Med. in
nincs bizonyos hiti is, hanem Psal. penis
bizonytalan; lo ez, mert Adverbia fa- in Psa.
ciunt & bona opera & mala; Neked nincs 51.
bizonyossan való hited; nincs
hát bizonyos hitedis, hanem
bizonytalan; nem hogy bizo-
dalmad volna: Tehat igaz
hited sincs, mert az bizony-
talan, mond meg micsoda
V 5 igaz-

igazságot fül? 2. Hogy a' bizonyos hit bizodalomq, és az Bizodalom bizonyos hité, vagy nem? Am meg mondgya Chrysoſthomus, így ír.

3 Chryſt. van: (s) Az hit abban van, hogy ne ké-
Hom. 3. m. telkedgyel; Ha ki pedig kételkedik, az bi-
e. 1. ad. Tit. zonyára az hitetlenségnek jele; az erőtlens;
Tom. 4. fol. az hitetlen, hitetlen embernek bizonyos erőssé-
40. G. Ca. ge. Törköli ám ez a' Pápista Bizodal-
tech. Rom. mot! 3. Az Elő Istent vádolod! Csak
per. 4. biztat ugymond az idveffégre az Istent!

Quest. 3. Hat nem adgya, s' nem adhat
cap. 7. De tyac meg? Hat meg másollyac?
orat. Hat nem peesetli meg? Hat
Senggit meg ez életbenis nem
kostoltattyac meg? Szent Isten
mikor jut fűleidben ez tör-
nyűsége meho Rettegetessé?

2 Auguſt. Mert lam meg van írva: (t)
De Civ. Veri veraci juratio, est promissi confirmatio;
Dei lib. 16 De la megis nem hífi ezt az
cap. 32. Collegium! NEM hejában
mond-

mondgya Chrysoſthomus: (u)

Az ki, az kételkedés nélkül való hitet el
badgya, NYAVALYAS AZ NYAVA

lyas hát az Collegiumis. Bo-
csalla meg az Ur illy réttene-
res becselenitess! Itis mienk
lön az bizodalom, neked pe-
nig csak az kételkedés mara-
da!

Collegium. pag. 74.

Re 9. Hatalma vagyon
A Embernek az maga aka-
rattyán; De az Calvinisták
azt mondgyak; nincs hatal-
ma, és minden cselekedetre
képtelen.

DAVIDKA.

Collegium! más az (x) adiaphorum
C opus, más az (y) Debitum opus. A
maz olyan cselekedet, (z) az melly
Embernek maga szabadságában van, és ha
meg cselekedés, ha nemis, nem rétkszik;
mine

uChryſt.
Ser. de
fid. Tom. 30
Coll. 982.

1. Cor. 7. 37
Ter. 4. 7.
Eccl. 19. 17
1. Cor. 15.
20.

x 1. Cor. 7.
v. 36. 37.

y Luc. 17.
z (10.
1. Cor. 7. v.
89. 36. 37

mint, ha állokis, ha ülökis, de
nem vétkezem. A' tartozásbul
valo cselekedet pedig, olyan

v. Jak. 1. v.

22. 23. 42.

es 2. v. 8

9. 10. es.

4. v. 17.

(j) az melly mindenkor kötelez, ugy,
hogy valaki az nem cselekedjék, vétkszik;
ilyenek az Királyi törvényben paran-
csoltatottak. Az Apostol bol ott az
elsőről. 1. Cor. 7. nem az utolsó debi-
bitum opusul. Mert azt ha

meg cselekedjék is, ha nem is,
nem vétkezik, amaz mondás
szerint: (v) Az mit akar, azt cselekedgye,
nem vétkezik; mennyen férjhez; ha pedig

v. 1. Cor. 7.

v. 36. 37. 38

el vegerte szivében, tartsa meg Leányát jól
cselekedjék; Mert az ki el adgya, az ki nem is
jól cselekedjék. Híllodé miről bol az Apo-
stol? mi is vallyuk az ilyen
cselekedetekben az Apostol-
lal edgyütt, birni Embernek
az maga akarattya; De az
Debitum opusul, mellyeket
köteleltség alatt tartozunk cse-
lekedni, kell vala hatalmot,
szabadakaratot próbálnod, de

meg ir-

meg irtoztál erről, s' látván,
hogy nem teheted, az szabados
cselekedetekben akarod állat-
ni erőssen; Ki kerdi ezt tőled?
Nincs ezekben erről Senmi
vilongás közöttünk, mert ez
volna Status Controversiæ:

*An homo irregnius habeat liberum arbit-
rium in bonis debitis, seu spiritualibus? Lát-
dó hát melly Satan modgyara véssed a' Sz-
irást! mint magad így szólás vala,
ugyan ott ránk kenven; azért*

selellyen meg értem az Status
ra most ez egy Tied: (a) Az Paradi-
csomban volt Embernek szabad akarattya;
de MOST MEG FOGATTATOTT;
mert az jól nem akarja, hanem ha az Isten
kégyelme meg előzi; nem is cselekedheti,
hanem ha utol követi. Ilyen fogoly aka-
rator hívünk mi is az tartozo
joban.

2. Gen. 4. v. 7. Nyoma
sincs a' szabadakarathoz, mert
hogy az van ott: *Annak indulánya az,*

c ha-

2. lob?

Mant. in.

Elucid.

Théol. lib.

2. de liber.

arb. fol. 24

et Aug.

in Enchir.

ad Lam. c.

C. 32. col.

163. 7. 3.

te baltalmadban van, az sene nyelv ta-
volyabb jár körül; de bar ugy,
legyen is, mindazáltal itt sem-
mit nem nyerő, az szabad aka-
ratta; mert az ige: **ANNAK**,
Viténk *Abelre*; ugyan is Abel ha-
sonlittatik övé itt Cainnal;
és mivel hogy Cain első bü-
lön leven, Abellel birna; nem
illő hát hogy Abelre haragud-
gyék, ez czellya az Isten befe-
dének. 2. Ha finte az bünre-
vitetnek is, ugy is nem sok ár-
nyernel; mert in Debitis bonis,
az az, a' tartozó **IOKBAN**,
mellyek Lelkiek, kell vala sa-
bad akaratot próbálnod; nem
az **BÜNBEN**.

3. Ecclesiasticusbol is pro-
baló: Mert az Ecclesiastesnek
nincs 15. reke; gyózzon meg,
hát ez

hát ez Tied itt: (b) Noh az *Apocryphus*
könyvekben találhatók, valami igazság; mind
az által, az sok hamisságers, Semmi hiteles-
mellősega nincsen. Hadd nyomjon is.
fejedben egy **SEP** kőforat, az-
Laodiceabeli Concilium, can. 59. im igiten:
Ki azt mondgyá az *Apoeryphus* könyvek Ca-
nonhoz való; *Aitok* legyen! Az Corinthu-
si helyhez nincsen lemmi kő-
zöd, kegyelem van ott, nem
szabad akarat.

4. Azzal vadoló, hogy azt
mondgyuk: Minden cselekedetre ketelen
az Ember: De ez Istentelen átkozott
hazugság s' felebaratod ellen-
valo hamis tanubizonyfag;
miert nem szóló, ha Istened van
igazan vallasunk felőlő! Mert
olvasshattad te is eztt: (c) Az mi

neq az gonosra, vagy fűre, az Ember nem
konferittetven az Istentől, vagy az Eördög-
től, maga kenyin cselekedék gonost es enye-
ben szabad akarat. Ismet: (d) Senki nem
tagadgyá, hogy az külső dolgokba akár-
melly Embereknek is nem volna szabad aka-
ratuk, Nem mondgyuk hát, hogy min-
den cse-

b August.
De Civ.
Dei lib. 29.
c. 23. fol. 155.

pag. 70.

c Conf.
Helvet. c.
9. fo. 67.
d Conf. H.
c. 9. fol. 42

den cselekedetre képtelen az
Ember! Ez a' hamis költés!

e Conf. H. bad akarát az jora, az menyiben értelmék
cap. 9. fol. meg világosított, akaratyok meg valaszt,
39. és erővel fel ékesítetett: meg vallyuk
Phil. 2. 13. mi is, és hibbük, de ez nem Status
controversia.

5. Az helyly mellyet ostrom-
lás, a' szabad akarat allatásában,
az ujjásülettelenekben, így.

1. Cor. 12.
v. 6.

van: (f) Külömbiségek vadmak az Isteni
erőknek ajándékában is; de ugyan azon edgy
Isten, ki mindenekben, mind azokat cseleke-
sz. Erre azt mondod: Nem mondgya,
bogy CSAK az Isten: Icles fogas!

v. 4. 5. 11.

Hát ez mit tészen? UNUS
ILLE & IDEM Spiritus, idem Dominus.

Véssed azonban eszedben, hogy
itt el őrnek, s' más felc csap-
ponb, így bolván: Az Csudatetelekrül
vannott so, nem az Beretnek cselekedeti-
rül. Felel. Hát ezt minek mondod?

1. Cor. 12.

v. 9. 13. 25.

(h) Némellyeknek adatik HIT ugyan azon
Lélek által, melly által mindnyajan edgy
testé Keresztelkedünk, bogy hasonlós ne
legyen

legyen az tagban. Nobá mond meg ha
az Beretnek cselekedeti el
vonattatharnak az Első igaz
hitől, és ha nem, a' Beret al-
talcattarik meg az edgy tagh
Ictis rajta maradál! Mert ám
ugyan keresed valóban a' sa-
ladást, de csak ide kell terved

végreis: (i) A' testi el adasatott Ember
véreken esik; nem cselekesz az mit akar,
midőn akarás nem cselekedhet az, mert
a' mikor meg cselekedhetne volna, nem akar-
ta. Az roß akarat által el vesztette az jo te-
hetséget, es immar Rahul Bol, Rahulú mond-
gya: Nem az mit akarok, az cselekessem,
hanem a' melly gonosz gyűlölk, az cseleke-
sem nem a' mit akarok, E' kelserves Pana-
bis által járhattya b' vedet; (k) El adtam
magamat, valcs meg engemet! El adtam
magamat akaratomnak, valcs meg engemet
a' te véreddel! Az el adoban gyalozodgyék
az kevélység; az meg valóban dicsekedgyék
az kégyelem Vallyon s' mikor ma ezek
fel támadhatnának, mit mon-
danának az te kevély szabad
akaratodra? Nem hiszem, hogy fira-
lom, s'

i Auguß.
Ser. 12. do.
Verb. A-
post. Col.
306. L. B.

k Auguß.
ibid. L. A.
Bernhard
de grat. &
lib. arb.
sol. 1000.

lom, s' jajso nélkül elűr-
hernek!

1. Tim. 2. 4.
2. Péi. 3. 9.
Ezech. 18.

Collegium. pag. 75.

A Rt. 10. Isten minden Em-
bert akar idveziteni; De
a' Calvinisták azt mond-
gyak: Nem mert némelye-
ket kárhozatrais rendelt, mint
hogy írva vagyon: Iákobot
ferettem, Esaut gyűlölttem;
De nem olvastak tovább, mi-
ért vették meg az Embert?
Tudni illik, az hitetlenségért,
és maga vétkejért.

Ose. 12.
v. 9.
Sap. 1. 13.
Rom. 11. 20.

DAVIDKA.

I. AZ mindennek nevezeti itt nem
vétetik, mind edgyül edgyig
az Emberekért; hanem t min-
den renden levők között va-
lokért; mint ki tettzik az első
versből: Legyenek ugymond imádkozá-
sok min-

1. Tim. 2. 4.

sok minden Emberekért, az az, (l) minden
rendben levő Emberekért; nem hogy
mindenikért; mert (m) némelyikért
kényögni sem kell. Azonban ezis ol-
vashattad volna: (n) Akar Isten minde-
neket idveziteni, nem azért, mint ha sen-
ki nem volna, a' kit idvezülni nem akarna.
De hogy az, minden Embereken, minden
nembei embereket kellyen erteni: Nagyakat,
kicsényeket, Nemsszket, Nemteleneket; etc.
akar mi egyéb külömbözésekben levő Embe-
reket; mint a' mennyei Corusis éneklí:
(o) Minden Nemzeiből, népül, nyelvül,
nemzetcégből.

1. Tim.
2. v. 12.

m. 1. 14n.
5. v. 16.
n. August.
in Enchir.
ad Laur.
cap. 103.

2. Akarja hogy minden id-
vezülendő Emberek, idve-
züllyenek; (p) nem akárván azok között
edgyet is el veszni, az az, a' kik között
való vala az Apestolis. (q) Akar hát
Isten, minden Embereket hogy idvezüllye-
nek, holott illy sokakat nem akar hogy idvezül-
lyenek; azért mondatott ez; mert mindenk
az kik idvezülnek, nem egyebként, hanem
az ő akaratsyából idvezülnek. Eztis el-
médben rakogassad!

o. Ielen. 5.
v. 2.

p. 2. Péi. 8.
v. 2.

q. August.
ad Vital.
Epist. 107.

3. Akarja Isten, hogy idvezüllye-
nek az az: (r) Az idvesség meg késsé-
tetett, hogy meg jelennyek az első udoban:

r. 1. Pet. 1.
v. 5.

X 2

Mert (s)

s Csél. 17.
v. 30.

t Col. 1. v.
28.

u Peld. 19.
v. 21. es.

Es. 46.
10.

X I. Tim. 1.
v. 19. 20.

y Synodus
Dordrace.
na. Can. 15.
Calv. Com.
in. 9. c. ad
Rom. 8.
Lib. de a.
terna D.
Prades. f.
265.

Mert (s) MOSTAN MIN-
DEN EMBEREKNEK
HIRDETI HOGY MEG

TERJENEK. (i) intvén MINDEN Em-
bert bölcsességgel. Vétezik hát ez akarat,
az Evangéliumnak akori hir-
detésének akarattyaért; nem
penig amaz örökre való el-
végzett tanácsáért, (u) melly mind
örökre meg áll. Ez az akarat penig úgy
az mint te értesd, nem áll
meg, mert (x) Hymeneus és Alexandar
adattatának a' Sátannak. Meg hallád im-
mar mihez tarcs ott magad!

4. Azzál orczás, hogy ázt
mondgyuk: Némellyeket Isten az ves-
delemre, kárhozátra elrendelt: Erre meg
erről is igaz értelmünkre: (y) Az Isten
az ö szabados, igaz, de meg f. d. d. r. h. e. t. e. n.
és meg változhatatlan tettei se szerint, el ren-
delt némellyeket a' közönséges nyavalyássá-
ban hagyni, mellyben magokat tulajdon
magok vétkeivel ejteték; és idvezülendő
bűtől, s' meg téréstnek kégyelmével meg
nem ajándékozni. Immár ezt az értel-
met vádolodé? ezt plágáld elsőbe is
erte, (z)

erte; (z) Két doloz Bereni kell gondolni a'
megvettetés; edgyik, a' mellyet Isten ele-
ve tud, de nem cselekesti, ez a' Bűn: má-
sik, mellyet mind tud, s' mind késti; ez
az örök büntetés. Mert az Isten (j) noha
nem késtette az Bűnöket, mint Bűnbán-
léroket; de késtette mind az által azoknak
örök büntetések; az (v) kiknek kégyelme
nem adni, titkos, és az Emberi értelem
távol való igazságából itelt. Ez jámboro-
kat meg kell vala tekintened,
s' vallásunkban ostan úgy
kell vala piszkálnod!

5. Az Iakob s' Esau Példá-
ját mondd: Nem olvass k tovább; De a Rom. 9.
hogyan nem? Azérté hogy; (1) Esau v. 12.
minden cselekedeti nélkül, az közönséges
massában el hagyattatott, s' meg gyuloltatott.
Láttzik, ki nem olvasta továb-
azt a' példát! Mert hogy már
Esau megvettetését, az maga
hitelességgéért próbálnád, az
példából; azonban meg ij-
jedt az kilenezdik résztől, az
hol az Esau példája, s' éppen
X; az ti-

Z Lon bir.
lib. 1. Sent.
Dist. 40.
Glossa.
ordin. in.
8. cap. Rō.
cap. 17.
tum 7.
v. Lon-
bard. bid.
ni. supra.

az tizenedgyedik részre ugor-
daſ ad Rom. Az hol Esau elő-
sem hozza a' Sz: irás, hanem
az Sidokrul beszélget, kiker

(b) Isten nem örökre vetett el, mint Esau.
Igy kellé valamit próbálnod?
Mint ha a' tizenedgyedik Rész-
ben volna az meg vettette
Esau példája: hiszem az kilen-
czedikben le írta azt öly bö-
ven az Apostol, hogy a' szent
íras akar holis öly bőven,

öly nyilván nem űol; Mit
futó hát te is onner? Mert meg
az magad Doctori is meg tor-
kolnak itt; (c) Sem az Iakob el válaszá-
sa, sem az Esau meg vettette, nem volt
azért az érdemért, az mellyik akkor volt;
mert semmi érdemek nem volt, holott ma-
gok is nem voltak. Az következő érd-
emért is, mellyet eleve el látott volna, a-
mazi nem választotta, emezt is nem vetette.
(d) Mert így űol az Apostol: Irgalmasságos
nyersem, hogy hívő lennék; nem mondgya
mert-

mert hívő valem. Adatik ugyan az, hívőnek;
de adatik előben hogy legyen hívő. Ugy meg
vetette az kiker akart, de nem a' követke-
zendő érdemért, mellyet eleve el látott vol-
na; mind az által igen valóságos, és a' mi
értelmünkül távol lévő igazsággal. Erre

nevezve Pázmán Péter Iesuita
Apádis, nem meré ezt el rit-
kolni, így irván: (e) Azért, választva
Isten edgyűgyüket, hogy ne dicsekednek az
teft, hanem az világ megtéréséből minden
dicsőffég éppen, csak egyedül az Istennek adat-
nek. Ezek eleget piriták orczádat, ám
te lássad immár hová téved
írás csigázzásodat?

Collegium. Pag. 76.

Re. II. Tarcsátok meg az
A hagyományokat, a' mel-
lyeket tanultatok, vagy beűed
által, vagy az nni levelünk
által; De az Calvinisták azt
mondgyak: Ne, mert nem
kell semmit hinni, a' mi nincs
az Szent írásban.

De
Prad.
Sanct.
cap. 16.
tom. 7.

Kalauz.
lib. 5. cap.
2. §. 3. fol.
392. et. fol.
47.

2. Theſſ 2.
v. 15. 1.
1. Cor. 11.
2. 34.

b Rom II.
v. 1. 25. 26.

e Lom-
bard. Lib.
I. Sent.
D. 41.
p. 289. et.
Augusti-
nus. Epist.
105. ad.
Sixtum.
col. 471. et.
472.
d Aug. I.
Pet. I. c. 23.

DAVIDKA.

2. Tess.

2. v. 14.

I. A Z Apostolnal, (f) mind az Le-
vel, s' mind az beszéd által való
hagyomány egy; azért az a' hagyó-
mány, nem egyéb, hanem az

2. Tess.

2. v. 1. & 2.

Apostol levele, mellyet (g)

1. Tess.

2. v. 2.

mikor nálok volt, beszéd által mondott
meg, hogy pedig távol voltis ugyan
azonokra intette levele által is, a' melle-
ket **TANULTANAK**; az honnet (h)

1. Tess.

2. v. 1.

Kérlek őket, hogy attul se beszéd, se level-
által el ne idegenedjenek. Nem túl ám
innen ki a' Pápista traditio;
mert másodás traditio legyen,
ám meg hallád! ezis azont

1. Cyprian.

Ep. 74. ad.

Pomp pag

329. &

Concil.

Carthag.

III. can. 47

erősít: (i) Az mi hitünknek idvessége,
Istén traditio, az melly ez; hogy ha vagy
az Evangeliumban paráncsoltatik, vagy az
Apostolok cselekedetiben és leveleiben foglal-
tatik, és tartatik. Neked az ilyen trá-
ditiokhöz pedig nincs semmi közöd!

2. Hát nem kell semmitis
hinni, az mi nincs a' Szent

k. Katalaz.

lib. 6. c. p.

1. fol. 461

írásban? Ugy Isteni hittel. Mint eze-
kis erősít: (k) Semmit nem tartozik az
Ember keresztényi hittel be venni; föl nemis
hibet sem-

hibet semmit keresztényi hittel; hanem
CSAK AZT, A' MIT KIJELENTET.
és előnkben adott az meg csálhatatlan igaz-
Isten; az aránt mi (Pápistákis) meg nyug-
szunk ezen. Mit veted hára' csele min-
den felé? Mert én (l) nem vessem be
a' mit a' szent irás kívül mondaß. Ugya
nis; (m) Kicsoda olly vakmerő, hogy ol-
lyan igazat akar mondani, mellyet akkor
az Ur nem akart mondani? Még pedig
Isteni tanbizonyság nélkül.

3. Rejtis keretel itt, mond-
ván: Csak a' szent irás betűjét nem kell
meg toldani! Hát ezt hová téved? (n)
Ha valaki azon kívül **HIRDET**, az mi
HIRDETTEGETT, ha szent az Men-
nyei Angal; **ATOK LEGYEN** Le-
gyen! nem az Betű toldálról
foll itt az Apostol, hanem az
Hirdetéről, mint te mága-
dis meg vállád: (o) ez pedig o
pradikálás, irás magyarázás, mint te is
(p) úgy vállád. Itt nem tol-
gyák meg a' Sz: irás betűjét, p
hanem csak hirdetnek azon
kívül, mégis **ATOK!** Mel-

1. Tertull.

lib. de Cā.

Chr. cap. 7

pag. 653.

m. Aug.

1. act. 97.

m. Job. c. 1.

482.

n. Gal. 1. v.

8. 9.

Pag. 6.

Pag. 6.

7. 8.

q Hil. lib.
3. de Trin.
pag 41.
x Ambros
lib 2. de V.
G. c. 3. pag
30.

tánis; (q) Mert jól van a' dolog, ha csak
azokkal elégset; melyek meg irattaták;
ugyanis (r) Ha a' Sz: irás nem sol, ki.
csoda sol? Itt-is nem bocsátánk elő
dolgodban!

4. Szokasod szerint, itt mo-
csok nélkül is nem álhadd!
Tálam be hűntad a' femed,
hogy nem nezeled a' Tremelli-
us és Iunius fordításokban?
Minis enyelegés! Hogy a' Cal-
vinista vallás Sz: irás ronto,
Biblia toldo, veszedelem oka
&c. Meg tettzik ki mondgya
ezt. Pag. 60. Az Sz: irás Halal, vesze-
dem, nem Sz: irás; Ez volna a' Sz: irás
ronto vallás!

Colleigum. pag. 77.

1. Paral.
29. 5. Levi
23. 38.

A Rt. 12. Az ki mit akar,
mutassa be az Urnak; De
a' Calvinisták azt mondgyák;
Ne; mert semmire kellő tiste-
let, az kit az Isten nem parancsol
az irás-

az irásban: maga azt sohul
sem találják a' Sz: irásban.

DAVIDKA.

M Eg felgletre méltó sem
vona cz csávargasod!
Mert mikor próbálsz meg,
hogy azokban a' helyekben
valami fő volna az Istenül
nem paráncsoltott tiszteletül?
2. A' miket David és a' Pro-
pheták mondtak, azokat
vallyon s' nem az Szent Lc-
lek mondták? 3. Az a' be mu-
tatás vallyon s' nem a' Tem-
plom épületire való adako-
zással van? 4. Mint illenek
őve ezek a' te túled koholt
Isteni tisztelettel ki ellen, és a'
te nyilván való merészigá-
zásod ellen, im így írom fel
a' Sz:

3 Matt. 15.
v. 9.

a' Sz irási helyet, a' te pirulá-
sodra: (s) HEHABANTISZ-
TELNEK ENGEMET
OLLY TUDOMANYO-
KAT TANITVAN, MEL-
LYEK EMBEREKNEK
PARANCSOLATI. Az il-
lyent összegyűlede? Mert nem
ellenkezünk mi amaz elsővel
faját igaz értelmében, mert
mi is szeretjük az szabad aka-
rat szerencse való adakozást.

Collegium. Pag. 77. 78.

1 Tim. 3. v.
15.
Mat. 16. 18

A Rt. 13. Az Ecclesia igaz-
ságának oszlopa, és erős
Támasza: De az Cálvinisták
azt mondgyk; Nem erős;
mert maga is el dűlt volt, de
Luter, s' Cálvinus támasztor-
ták fel.

DAVIDKA. 1. Hogy

1. **H**OGY mi az Ecclesiát
IGAZSÁG oszlopának
nem vallyuk, merő cziganko-
dás; mert (i) hogy az Istennek Anyasent-
egyháza, hivattatik az élő Istennek háza-
nak, fel építetvén élő, és Lelki kövekből, és
teretett meg mozdulhatatlan kősziklára; olly
fundamentumára, melly kívül más nem vót-
tethetik; Es azért nevertetik az igazság-
nak oszlopának, és erősségének; hűbük
ezeket. Vegyed immár azért e' mel-
lé ezeketis: 1. Az (u) Elő Istennek Lel-
ki háza értetik itt, mellyis (x) élő kö-
vekből építetett, Kiralyi Sz: Papság, h
választatott nemzetség, olly nép kit Isten sa-
jányának tart, ki a' Begelet követi, ki is
(y) **VALASZTATOTT**
SEREGH! Ezt immár hogy
illetted **CSAK** az militans
Ecclesiára, annális inkább a' re
Rimai mai Ecclesiadra? Hoc
opus, hic labor! 2. Olly Ec-
clesia, s' Isten háza értetik itt,
(z) melly az Apostolok fundamentumán egész
épület, az Urnak Bent Temploma, és az
Lélek által Istennek háza. Ezis nem az
földön

Confes.
Hel. cap.
17. fol. 101.

11. Tim. 3.
v. 15.
X1. Pet. 2.
v. 5. 7. 9. 10.

y Tom.
Comm. in.
1. Tim. 3.
v. 15.

2 Eph. 2. v
20. 21. 22.

földön való Ecclesia; Mert
 j *August.* az Catholica Ecclesia: (1)
lib. 10. de. Az Angyalokkal, Szentekkel, és mi velünk
Civ. D. c. edgyütt Isten Várossa. 3. AZ (V) melly Ec-
 7. *fol. 570.* clesia sába el nem romol, s' dül, Elő és
 v *Lud.* erős köve annak ez: Hinni és vallani az
 v *in.* Iesum Christust, élő Isten Fianak lenni, mel-
August d. lyet Isten CSÁK azoknak jelentett meg. az
 C. D. *lib.* k. k SZERELMESI VOLTAK. Ez is
 8. *cap 23.* nem csak az Peregrinans Ec-
pag. 503. clesiárul befélget. De oblop-
 a *Chrys. in* nak mondatik! Miért? Mert
 b *hunc. loc.* (1) az igazság Oblopa, az az, az igaz-
 ság támogattya.

2. Azt mondgyak, hogy
 el dült volt? Hílad erről is
 b *Conf. H.* igaz vallásunkat: (b) Nem vétkezik az
cap. 17. Ecclesia, valamig a' Christus kö sziklán áll,
 és az Propheták, s' Apostolok fundamenu-
 máj; s' nemis csuda ha vétkezik, valamen-
 nyíster el hagyja azt, a' ki egyedül igazság.
 Immár ha ugyan csak az Ca-
 tholica igaz Ecclesiának reáfi-
 re akarod vinni, melly az
 vitezkedő Ecclesia; azt mond-
 gyuk,

gyuk, mihelt a' Sz: irásbul
 ki csaponik, mindgyárt düld-
 felben kezd lenni, és az rom-
 lára hanyarolni. Valamint az
 Királyi Oblopok, mig rajtok
 függ az Királyok edictumi-
 val tellyes Levél; addig az
 Oblopok nevezetnek, Kirá-
 lyok edictuminak Oblopai-
 nak, vagy Királyi Oblopok-
 nak; nem azért, mint ha az O-
 blopok tennék melcoságosok-
 ka a' Király edictumit, vagy
 hogy, azon Oblopok volna-
 nak fundamentumi az Edi-
 ctumoknak; hanem, hogy a-
 zokra függeztetettek fel, kik is-
 senkitül nem rontatnak, mig
 rajtok a' Királyi Level; De
 mihelt ez rölök le vetterik,
 mindgyárt kezdenek hanyar-
 tolni az

tolni az romlátra; mint az
 melly ház is puftán kezd álla-
 ni, siet az sorvadásra; ugy a'
 vitézkedő Ecclesiatis tartya
 az hit, és vallás tétel, mint
 Ludovicus Vives írja. Ha
 immár azt mondgyuk, hogy
 az Romai külső Ecclesia el-
 dűlt, hogy a' Sz: irást föl felé-
 kezte tenni, ne csudád! mert
 meg mutattuk azt sok ízben,
 hogy valamennyi czikkelyi
 vadoak ellenünk a' Pápista
 valának, mind azok Sz: irás
 ellen vadoak; mint oda felis
 cap. 3. és cap. 6. bőven meg hallád.

3. Ha pedig ugyan csak ar-
 ra az Ecclesiara vitéd, melly-
 ből Timotheus forgolodot,
 ki is tagja volt amaz Catholi-
 ca Ecclesianak. ugy is nem,
 nyers itt

nyers itt pęredben, ámbár dá-
 ro, sed non concessio. Mert az
 az Ecclesia, az hol forgolo-
 dásra inteték az Apostolol
 Timotheus, volt (c) az Ephesusbeli
 Ecclesia. (d) Az az Ecclesia pedig, meg
 családhozható az hitben, és (e) elis had-
 ta vala REGI SZERETETIT. Im már
 ha ezen ma erted az Romai
 Ecclesiát; tehát azis el hadra
 régi szeretetet! Láddé; melly
 gyenge támaszid vadsnak!

4. Dűlt volt a' külső lát-
 ható Ecclesia, nemé; ám
 meg mutogatám. Cap. 5. oda
 fel! Mert (f) az melly Ecclesiában edgyik
 edgyet mond, más meg különbet azon do-
 logrul, ugyan azon nyomba nem edgyet ta-
 nit, de meg hasonolván, magávalis éllel áll
 egybe; Eretnekségnek béklyegit viseli, és el-
 vészi az Isteni hitet; De a' te Romai
 Ecclesiában, edgyik edgyet
 mond, másik mást, ugyan
 azon egy nyomban nem ta-

C. 2. Tim.
 4. v. 12.
 Arius.
 Ment. ad.
 calc. cap.
 d. Cornel.
 Lap. Com.
 in. h. l.
 e. ielen. 2.
 v. 4. 5.

Kalazs
 lib. 8. cap.
 3. §. 3. fol.
 575. 576.

iktnak, ellet állanak magokkal össze, mint ezt röviden meg mutatom, két vagy három példában.

1. Az Angliai és Párisi Theologica Facultástul approbáltatott. *Lombard. P E T R* azt mondgya: Minden Erdem nélküli választott el Isten némellyeket az örök életre; és érdem nélküli akart el hagyni némellyeket az vébedelemre. *Lib. 1. S. Dist. 41. p. 10.*

2. Az leg kisebb vétekis, melly tudva les, nehezebb az egész viagnál. *Iohan. Mant. in Eluc. lib. 2. fol. 23.*

3. Hogy Mária Bűnben nem fogantatott; Hit ellé van; ez a' mondas karhoztatik, mint Hamis; Botránkoztató, megdedessen kegyettség ellen iratott. *Facul. Teol.*

Angl.

1. Ez ellen mást, ellenkezőt ugyan a' Romai Ecclesiában Pinggius Albert: Erdemből van az Elválasztás, és meg vetetés. *Lib. 8. de usu liberi arbitri, Cap. 2. & Vulgo omnes.*

2. Farkas nyak vonás ez: Némelly bűnök könyük, és meg bocsátatok. *Conc. Trid. 5. 6. cap. 11.*

3. Füstöközi ez aze: Szűz Mária bűn nélkül fogantatott, s' bűletett: Christus berénus. *Conc. Trid. Sess. 5. Decr. de orig. Pecc. pag. 26.*

4. Maga

Angl. & Paris. prop. 11. Error Condemn.

4. Semmit nem tartozik Ember hinni, az mi meg nem jelentett; hanem csak azt, a' mit Isten előnkben adott. *Kalauz lib. 6. cap. 1. §. 1. fol. 451.*

5. Nincsen most Embernek az jora szabad akarattya, az Isten kegyelme nélkül. *Iob. lib. de gra. & lib. arb. 5. Mant. in Eluc. lib. 2. p. 24.*

4. Maga meg visszatmondgya ezt: Tartozunk Sz: irás kívül való dolgotis hinni. *Kalauz lib. 6. cap. 2. §. 2. fol. 460.*

5. Ellene mond ez: Vagyon az Isten kegyelme nélküli. *Bellarmin lib. de gra. & lib. arb. 5. cap. 9.*

Illyeneket, sok tizeket számlalt elő Baratsági Dorgálás! De talam nem ellenkeztek magatok közt, magatok vallásában! Hiszem finte olyanok amazok is! Malach Doctoris sok harmincz hármakat számlála elő minap, és Dávid Párensis az Irénicumban. DE talam edgyeznek a' Conciliumok? Am üstöközék oda fel. cap. 5. egymást: De közelebb a' Tridentumi Conciliumis, mint all ellet össze & magával; ihol van útköre a' probajért.

Y 2 1. Az

1. Az Pápa Szolgák Szolgája *Bulla indic. fol. 1.*

2. Minekünk Pápának erőnk elégtelen a' Páftorságra. *Bulla indic. pag. 1.*

3. Az régi Szent Atyák nyomdokát követi az Ecclesia, és ugyan azon értelmet tartja a' Sz: írásnak. *Sefs. 4.*

4. Az bévőtt Sz: írási könyvek és Tráditioik szerint lében az Tudomány meg erőssive; ki azokat nem vébi, Atyok legyen. *Sefs. 4.*

De hogy notálhassam a' sok fogyatkozást, és a' Conciliumoknak éllel öfve velo állásat, holott im ez Canonok is igaz elég bizonyosságok; melyek edgymás ellen vadnak; mint:

Sefs. 5.

1. MI URUNK a' Pápa. *Sefs. 25. pag. 285.*

2. Az Praesidenteknek TÓKELLETESSEGEK, az alattok levőknek üdvessége. Bizunk azért az Christusban és az ő Vicariussa forgalmatolságában. *Sefs. 6. c.*

1. *Decr. de Ref. pag. 51.*

3. Az Régi Pátereknek közönséges egyezése ellenis az Ecclesia, meri a' Sz: írást magyarázni. *Sefs. 4. pag. 11.*

4. Semmit nem gondolunk az APOSTOLI constitutiokkal, és rendelésekkel; hanem valamit végeztek, felbonthatatlanul, megtartjuk. *Bulla Fac. transf. Conc. pag. 68.*

*Sefs. 5. Decr. c. Si quis hoc Ada Contra Sefs. 6. can. 32. & idem can. 32. contra Sefs. ejusdem can. 1. & 2. & idem 1. & 2. can. contra can. 24. Sefs. ejusdem. Sefs. 7. can. 4. contra can. 7. Sefs. ejusdem sefs. 13. Cap. 1. & 4. contra Can. 8. Sefs. ejusdem Sefs. 14. can. 13. contra can. 1. & 2. Sefs. 6. Sefs. 21. post can. 4. *Duos verb. art. retractavit* Sefs. 22. *Decr. super pet. Cal. Sefs. 22. can. 7. contra Decret. Sefs. ejusdem. Quanta cura. Sefs. 4. Decr. Insuper. contra Bull. Pii IV. sup. Form. lur. Et prater ea.* Ezek a' Decretumok. Canonok, és még többek is, (keresd utánam bár jól) mind éllel állanak öfve. Dé hat a' te írásod nem ügye! Im vagy kettőt említek rövidségért!*

I. Azt mondod: Hised az örök életet. *pag. 73. art. 6. Mañor elle-ne mondas; Bizonyoson nem hised. art. 7.*

II. Azt mondod: Csak a' Pápista hit igaz. *pag. 24. ismered, tudod, és a' Calvinista vallás, nem igaz, átkozott. pag. 61. halottak is Pokolban van; pag. 82. Mañor meggondolod magad, s' így*

Y 3 fol. 1.

Solb: Rendelt ugyan a' Christus e'k'özre az idve'sségre; De csak az Isten tudgya ki el igazan vele. *art. 6. és mi Pápisták nem tudgyuk mellyikünké legyen. art. 6.*

III. Egy'fer azt mondod: Meg van tiltva, hogy a' Szent irás kivül nem szabad hirdetni valamit *pag. 6. 7. 8.* má'bbor el felejtet magadot, s' így **Solb:** Csak a' Szt. irás börtűjét tiltotta meg Isten, hogy ne toldgya meg az Ember. *Pag. 76. art. 11.*

IV. Egy'fer így ír's: Az Pápistáknak Bizodamok van; *art. 8.* má'bbor megént így ír's ugyan ott: Nincs bizonyos hitek, vagy bizonyossan való hitek, mert csak biztat az idve'sségre az Isten; azért **Solb,** retteg'sis hogy nem idvezül's. *art. 6.*

De mit

De mit töltöm ezzel a' Pápyrossal? Mert Kalauz irása szerint: Az ki azon egy nyomban nem tanít &c Eretnek az, és az Isteni hitül el szakadt; De a' Pápisták közt, sem az Doctörök, sem a' Conciliu-mok, sem Tridentum, sem a' Györi Collegium edgy nyomba nem tanítanak; mint bőven meg próbálám; Tehát az Isteni hitet el vesztettek mind azok, és Eretnekek. Ez nem dült volnaje mégis el?

Collegium. Pag. 78.

ART. 14. Pogány, a' ki az Anyas'enyháznak nem enged; De a' C'elvinisták azt modgyak: **NEM** Pogány; mert Senkit nem kötelezhet

Y4

arra, a'

Mat. 18. 17

Luc. 10. 16.

Heb. 13. 17

Act. 15. 20

29. 21. 7.

25.

arra, a' mi nincs meg írva nyilván a' Sz: irásban. Hát a' vasárnapi ülésre miért kötelez; s' miért szabadit az főtornak, és az vernek meg ctelegre, a' Szent irás betűje ellen?

DAVIDKA.

1. **M**icsodas Anyaszentegyháznak kell engedni? am ugyan ott a' Christus így rakogattya le: (a) A' meg teretek Menyorsága az, az hól vadnak az ötet verők, ő benne hívők, az kikert jöt ő, hogy meg tarcsa, kik között valok, az Apostolok, kiknek ez mondatott: (b) Az en Fiamot halgassatok, és (c) kik az ő nevében gyűlnek egyben; Valyon mitt tesznek ezek? Ezt: (d) Meg az Catholicus Püspököknek is nem kell binni, midőn Valamit az Sz: irás ellen ertenek. Ugyanis (e) olyankor nem kell az Ecclesia Bapan meg nyugodni; hanem (f)

nem (f) az Sz: irást kerdegyük meg, kerdegyük meg az Prophetákat, Apostolokat, és ő. magat az Christust. Így miis engedünk az Anyaszentegyháznak!

f Ambros
lib. 1. ad.
Gratian.
de Fid.
cap. 4.

2. Nincs ott so az Ecclesia iras magyarázatáról, hanem-

(g) az meg esett Emberekhez, tett intésről, és feddésről, mellyetis az Christus mondása érint (nem ellen) tsele-

g Mat. 18.
v. 15. 16. 18.
21. 22. 35.
h Cyprian
lib. 2.

kezik az Ecclesia. Mert (h) Csak az Christust kell halgatni mint tselekedett legyen, és tselekedni is, mint parancsolt. Innen meg lathadd, ha illik, ez a' Romái Ecclesiára? holott itt particularis Ecclesianak, Ecclesiái fenyegetkirul, Sz: irás érint (nem pedig Sz: irás ellen mint te rebeged;) legyen. a' Christus mondása, nem pedig iras magyarázatáról, mine te csigazod.

Epist. 3. ad
Concil.

3. Hogy azt mongyuk:

Nem kötelezhet az Ecclesia Senkit arra, az

Y 5

az mi

i Chrysost. a' mi nines az Sz. irasban; halyad ez ártat-
 hom. 49. in lan ügyet védő lamborokat,
 Math. O (i) Az Ecclesiának nem kell binni, hanem ha
 pe: in perf. azt mongyak, mellyek az Sz. irással edgy-
 k Orig. eznek. (k) Valami azért az Isteni dolgokra,
 hom. 5. sü. es az mi Religiónkra tartozik, az Sz. iras-
 per. Levit. ban kell keresni; (l) Mert az incselködő te-
 Tom. 1 fol. relygesek ellen akart Isten az Irasokban e-
 129. rősseget tenni, mellyek ellen senki ne merjen
 1 August. bolni, ha csak immel ammal akaris lattatni
 traet. 2 in keresseyennek. Azert (m) a' mi hitünknek
 Ep. Ioh. idvességinék, nem az Commentalo veselkedo-
 Tom. 9. col. sekbü, hanem az Sz. irasbol kell meg muna-
 586. todni, holot (n) nyilvan mind azok fel talál-
 m Cryllus tatnak az Sz. irasban, mellyek tartoznak az
 Hyeros. mi hitünkre es erkölcsünkre. Meg holt
 Cesech. 4. ám itt az antiquitas, mivel így
 de Spir. repetáltak regen: (o) Ha valaki, akarki,
 Sancto. p. legyen, es ha még Angyalis, akar az Chri-
 31. stusról, akar az Ecclesiáról, akar mi dologról,
 n August. melly az mi életünkre, es végünkre ne-
 de Doctr. hirtet azon kívül, az mit az Törvényi es E-
 Chr. lib. 2. vangeliomi irasokból vettetek; ATOK LE.
 c. 9. Tom. 3. GYEN Oh fentleges ügynék
 col. 25. erős vedelme!
 o August. 4. Az Ecclesia kötelező az Vasarnap-
 kb. 3. c. 6. ülőre Sz. iras betinjé ellen? Ne tantorogj
 cōtra. liter. annyira, Hiszem nem olvasta-
 Petilian. de? az
 som 7. col.

de? az Vasárnap hol nevezte-
 rik (p) UR NAPIANAK s
 es miért? (q) Azert, mert ha-
 ur napja. (mint az Szombathnak in-
 nepiu ki-is akkor Ure vala)
 Ne mivelly azon a' napon semmit! Hallyad
 erre Agostont (r) Az Apostolok, és az,
 Apostoli Ferfiak, Isteni tífstelettel ersfiet-
 tek azt az Ur napjat, melly nap. fel költ az
 mi megaltonk, mellyis azért mondatik
 (Dies Dominicus) Ur napjanak, hogy az n-
 minden munkaitol meg sünyven csak az Iste-
 ni tífsteletnek szolgálunk. Azóban ha-
 binte ez nem volna-is; de u-
 gyan nem követekeznek, hogy
 a' te Ecclesiád körelzene min-
 ket az Vasarnap ülőre; mert
 (s) az Apostoli Ecclesia pra-
 xilla tanit minket erre, hogy
 az Ur napját szabad meg tar-
 tásbul fentellyük meg; mel-
 lyis nem a' Szer irás ellen, ha-
 nem a' ferint van, ha látni
 akarnal;

p. telen. 1.
 v. 10.
 q. Ki jöv.
 20. v. 10.
 r. Aug.
 Ser 251.
 De Tem.
 Tom. 10.
 Coll. 1131.

s Confess.
 Helvet. c.
 24. pag. 172

1. Cor. 20.
v. 7. és 1.
1. Cor. 16.
v. 2.

akarnál, (r) az Apostoli pra-
xisban: az melly meg rugja
a' te Ecclesiád obligatiojára.

*Az Folytatónak, és a' vérnek meg életét
emlegeted? Hiszem Ceremoniai volt az,
akkör is, csak ideig végeztek
ezt az Apostolok az Ecclesia
csecsemőidejében, de mihele
nevekedni kezdé, illy irást*

u Gal. 5 v
1. Eph. 2.

lathattál: (u) A' Szabadságban

v. 14. 15.
X Rom. 14
v. 14.

*azért, mellyel Christus minket meg szabadí-
tott, allyanok meg; és ne kötelezzétek magá-
tokat ismer. Mert (x) SEMMI ö maga-
ban nem t. színtlan. Eztis hát nem a' te*

Ecclesiádtul vettük, hanem
a' Sz: irásbul follo Apostoli
Ecclesiádtul. Ez immár az mi

1. Cor. 3. 19.
Matt. 12. 32.
és 3. v. 26.
Phil. 2. 10.
v. 16.

Conclusionkis: Pogány, ki az Apstoli
Ecclesiának nem enged!

Colleigum. pag. 79.

ART. 15. Némelly keres-
tyén Ember, idvezül, de
ugy, mint tűz által az Ur
napján,

napján, az az, a' más világon.
De a' Cálvinisták azt mond-
gyák: Nem; mert nincs Pur-
gatorium, holottis: Válamelly
helyere esik az fa, ott marad;
De csalárdság ez; mert az
Purgatoriumi Lelkek nem
balra, hanem jobbra estek, és
Istennek malástyában mulatki.

DAVIDKA.

CSUDA dolog, az mit *Apoc. 5. 13*
beszélgeti! Nem tudod-e?
hogy Magyar Országban, sok
Catholicus fő Ember tagadgya
Purgatoriumot? Meltánnis!
Mert Sz: irás kívül való czi-
meres, és undok nyereséget
szülő tudomány. Innen nyoma
sinesen az Corintusi helyben
a' te PURGATORIUMODNAK.
1. Mert azt a' helyet né igazán
czitálád,

czitálád, holott ott, nincs emlékezet semmi keppen a' más Világrul. 2. Mert az Allegoriákbul nem próbálhatni valamelly árticulust. 3. Mert nyoma sincs ott, a' bűnert való elég retelnek, a' szenvedés által; hanem a' tudomány meg próbálásnak, melly ha hasonló volt fához, szénához, pozdorjához, igaz tudománynak tűznek általa meg jelentik. és ezért (a) idvezül mint egy tűz által de az, a' ki, Christus fundamentumara roszbul épít; idvezül pedig a' Christus fundamentum érdemével; midőn azon gyötörődik, hogy az ő rosz épületetül meg vált. Ugyanis ha valaki azt a' tüzet akarja érteni, melly örök tűz, mind a' Christus job keze, mind pedig bal keze felől lévőket kell állatni, hogy oda küldetnek. Mert MINDENNEK munkáját ennek az Apostolnál való tűznek meg kell próbálni. De amaz tüzre, csak az bal kéz felől küldetnek. Im melly igen terejőznek itt a' Corinthusi hely felől!

2. Vamelly

2. Válemelly helyre esik az sa ott marad; ezt; csalarard czigazásnak mondod a' Purgatorium el len? Tánully jobban bolni ezektől: (b) Valahová esendel, bűntelenül ott maraszt, akármineműnek találjon tegedet az útolso údó; Mert (c) minden az ő ügyével edgyütt alszik, és az ő ügyivel edgyütt kel fel; mivel (d) az Halottaknak újabb érdemi nem szerezhetnek, midőn valami jot cselekednek érette. De azt mondod; a' Purgatoriumban való Lélkek jobbra, nem balra estek; Hát mégis (e) ferto. tüzre, s' Pokoli kénra mennek itéletig! Retegésre indito csuda mondás! Mert (f) ugy méltó volna az igazaknak meg haborodni, ha nyomoruságra mennének innen; de nem ugy van a' dolog; hanem így: (g) Hogy az földi keserűség, gyalázat Angyali dicsőségre változik, mért (h) Tom. i. p. az Isten malasztában ki mulok, mihelt a' szorongatás közt semeket be hunnyák, mindgyárt meg latyak Istent, és a' Christust; az (i) hol az hálhatatlanságnak ajándékával fol. tellyes gyönyörű ELET van. Ugyanis (k) boldogok azok az üdösül fogva, kik az Urban meg halnak, mert meg nyugosznak az ő farságoktól: De a' kik meg nem kelenes nyugos.

b. Hyer in
c. 11. Eccl.
pag. 94
c Aug.
tract. 49.
in Job. col.
360. (d
Aug. Ser.
32. de verb.
Apost. col.
405.
e In Missa.
pro Defunct.
in. Of.
f Chrysost.
hom. 15. in.
c. 7. Act.
col. 548.
g Basil. in
Psal. 59.
h Tom. i. p.
132.
i Cypr. l.
de Exh. M.
260.
j Aug. in.
Man c. 7
col. 799.
k 14. v. 13.

1 Aug. lib
21. De. Ci.
vii Dei c.
36.

nyugosnak; azoknak a' se-
retség tömlőczében örökre,
kell fizetni, mégis kijöve telek,
onnet nem engedtetik. Oda
lőn itt a' Pápistás Purgato-
rium!

Collegium. pag. 79.

Apoc. 1. 4.

ART. 16. Malájt nektek,
és békesség az Istentől,
és a' hét Lelkektől, mellyek
az 8 Királyi feksinek előtt
vadnak; De a' Cálvinisták
azt mondgyak; NEM ugy-
mond; mert Atkozott, ki az
Emberben bizik; De atkoz-
tak 8 kis, mert a' Sz: írást eson-
kán vetik elő; mert ez is ott:
Es a' kinek az Urul el távo-
zik five; minékük pedig
nem. Hát azokat, minék mon-
dod Col-

dod Collegium? a' kik az
igaz igyet hamissággal vadol-
lyak; Nyilván azok is átkoz-
tak! mert hisszük hogy Kegye-
lem adatik az hét Lelkektől;
de nem a' Szentektől; a' Szen-
teket kell vala pedig ki fejez-
ned, kikről ott nincs semmi
szó. 1. Mert azok az hét Isteni
Lelkek által, jegyeztetik a' Sz:
Lelkek, mint azon Szent Iános
maga meg magyarázza; (1)
hogy a' Királyi feks között, és a' négy Lelkes
állatok, s' huszonnégy vénnek közt, mint
egy meg öletett Báranynak hét fenei, és
hét Barrai valának, a' mellyek az ISTEN-
NEK AMAZ HET LELKEI, mellyek
az egész földre bocsáttattak. 2. Mert azok
a' hét Lelkek öfve foglaltat-
nak a' foglalo igével; Es az
Istennel, és Christussal. 3. Mert
kegyelmet, és békességet, soha
csak egy Szentis nem adhatott, s'
nemis.

1 Ielen. 5.
v. 6 es
Zach. 4. v
10.

Jer. 17. 5.

nemis adhat; hanem csak az Isten. Im látod! hogy Isten azok a' Lelkek; mégis a' Szentekre czigázod? Hol olvastál het Szentet a' Ichova előtt? Mond meg ha tudod! Immár az Isten Sz: Lelkerül, a' Szentekre; Quæ, Qualis, Consequencia? 2. De azzal mented magad a' Ieremiási hely ellen. Nem távozik el annak síve az Urul, a' ki a' Szenteket arra kéri, hogy Isten előtt támadgyanak mellette; Noha mondgy elene hát ezeknek:

m Rom. 10. v. 14.

1. A' ki Istenen kívül, mástis hiv segidségül úgy mint Istent; de annak síve el távozik az Urul; mert (m) miképpen hiszjak segidségül azt, a' kiben nem hitenek; azért hittel kell segidségre hivni azt, a' kit hisz; ha pedig úgy hívod, már a' te hitednek

tednek czellya nem Istens vagy hogy két hited legyen; vagy hogy szinte úgy hisz a' Szentekben, mint Istenségben; vagy hogy hit nélkül hívod segidségre: válasz e' közzül bátor, de mindenik sanyarit.

2. Az (n) ki Emberben bizik; annak n Ieremi. Síve el távozik az Urul; De te Ember. 17. v. 5.

ben bizol, magad nyelve vállalásá serenti; Azért! Azt mondd erre? Ott van ez ige és, a' ki meg válasza az utolsót az elsőtul; Csak Csel vetés ez! mert az hetedik versben hasonló irást szemlelhetek ehez: Boldog a' ki a' Ichovában bizik. Es a' Ichova bizodalma; innén nem jóé ez a' **Propositio:** A' ki a' Ichovában bizik, annak a' Ichova bizodalma? Ha ez jó; jó hát amazis, mert Partiü, par est ratio: és

tio: és ha így fordítom is jó lesz:
A' ki az Emberben bizik, an-
nak az Ember bizodalma; De
neked tudom nem igen férne
a' fogadra!

3. Valaki (o) a' Christusbán nem ma-
radand, de az elvetetett, és így five-
is el távozott az Urul; De (p) a' ki a'
Iuhok ajtaján nem megyen be a' Christus által;
az a' Christusbán nem mara-
dand; Azért! Immár vegyed
ezt: Valaki nem a' Christus
által könyörög, hanem a' Sze-
nek által; De a' sem a' Chri-
stusbán nem marad, sem a'
Iuhok ajtaján nem megyen be;
te pedig úgy könyörögsz; A-
zért! Amaz első igaz; mert
(q) az melly könyörgés nem a' Christus ál-
tal lesz, az bűn legyen, nem hogy vétkei tö-
rülne el. A' te ilyen könyörgéssel pe-
nig, minemű az Boldog Af-
fonyhoz való mindennapi kö-
nyörgé-

nyörögsz, könyved utollyán,
nem a' Christus által lesz, ho-
lis a' Christus egyser sem jut
eszedben, hogy általa valamit
kérnel; Azért, sem a' Chri-
stusbán nem maradtal, sem
a' Iuhok ajtaján nem megy,
könyörögsz bűn, és így
fivedis el távozott az Urul.
Mind ezek folytak a' felső
Sz: irási kutsóból: méltanis;
mert (r) az mindenható Istenhez NEM
SZABAD MENNI, HANEM CSAK
CHRISTUS ALTAL.

4. Szent Pál egy falnerá
sem segici a' te hitedet. 1. Mert
(s) ő magat nem hadta tisztelni, és segid-
ségre hívni. 2. Mert ő edgy meg holt
Szentre-is nem igazított, ha-
nem (t) Az ELŐ ISTENRE
adott utat. Te pedig a' Sze-
nekre mutogatsz. 3. Mert Sz:

Z3

Pál az

rClemens.
P. Martyr
Cost. l. 2. c.
28. rom. 1.
Conc. pag.
76.
Rom. 19. 30
Csel. 14. v
15.

ibid. es.
Csel. 17. 23

Pál az első Romaikakat kérte, hogy Isten előtt ökis imadkozzanak vele edyűrt; De te, a' megholtakra futsz, kik veled nem is imadkozhatnak, segítséggelis nem lehetnek, mert (u) azoknak jószágos cselkedetek, magok elialmarais nem elégségesek, nem hogy énnékem, s' tenéked volnának. De azt mondog: Csak olly közben járok a' Szentek, mint Mose; Nem egyenes ez. 1. Mert Mozes eleven közbenjáró volt; De ezek megholtak. 2. Mert Mozes idött, nem jött volt el a' Christus, kinek tyupusla-is volt Mozes, de már ma el jött. 3. Mert ötlet holta után, Senki néhivta segítségre. Kerék valasz ez! (x) EGYEDÜL A' CHRISTUS EDGYIGAZ KÖZBENIARO. Mit kapdoshat az ollyan Közbenjáró,

u Theop.
bil. in cap.
25. Mat. f.
33.

x August.
lib 2. con-
tra. Ep.
Parm. c. 8.
Tom. 7.
rel. 32.

járon, a' ki nem igaz Közbenjáró?

5. Neverséges jadzi dolgo-
tis állatb. pag. 81. Nem szabad ugymond
imadni őket, hanem csak lábokhoz borulni;
Hogy hogy borulhatb lábok-
hoz, holott testek porra lótt,
Lelkek pedig a' Mennyország-
ban Istenhez ment? Nincs
olly okos, kinek eszéhez e' fér-
hetne! Nem szabad imadni?
Hát te miért imadod Máriát
ez könyved végén? Mert a'
Christust-is hibatod nagyobb
segídségre, mint Máriát, a'
mellyert itellyen meg bár a'
jozan Lelkü Világy, ha az il-
lyen könyörgés, nem imadás,
vagy imádság, minémű a'
tied, e' könyved utollyan im-
igyen:

Z 4

Oh feg.

Oh szépséges, és kegyelmes
 Asszonyunk Szűz Mária, Isten-
 nek Sz: Anyja, Isten után leg
 fővebb Reménységem, a' te
 kegyes voltodért kérlek alá-
 zatossan; fogadgy engem Fi-
 addá, és visellyed gondomra,
 most és mindenkoron: Őriz,
 oltalmaz engem ma, és tellyes
 életemben, minden halálos
 bűnről; Nyerd meg nekem
 a' tisztaság, és hozzam illendő
 Lelki jószágok ajándékát, mel-
 lyekkel a' te Sz: Fiadnak, az
 mi Urunk Iesus Christusnak
 tetszetről, és életemet olly álla-
 porra vezgrellyed, melly Sz:
 Fiad előtt, és te előtted legh
 kedvesb, és nekem leg idve-
 ségesb, Oh Kegelmes! Oh Ke-
 gyes! Oh édes Szűz Mária! kérlek
 emlékez-

emlekezzel roham, most és ha-
 lálom oraján. Amen! Vallyon,
 s' nem imádság az illyen?
 Itellye meg az nagy Isten!

Collegium. Pag. 81. 82. Apoc. 6. 10

ART. 17. A' Dicsőült Szen-
 tek, nagy szóval kialt-
 nak vala: Uram! meddig
 nem állás bocsút, a' mi ve-
 rünkért azokon, kik a' földön
 laknak; De a' Cálvinisták azt
 mondgyak: Nem hogy kial-
 tanának; De meg nemis tud-
 nak ugymond semmit-is az
 Halottak, az földön lakok
 felől.

DAVIDKA.

CSAK cseregés ez! Mert
 nem a' Cálvinisták fá-
 vat szollod. Nem azt mond-
 Zs gyuk

gyuk azért, hogy in genere, közönségesen semmit nem tudnak; hanem, hogy in Specie, in singulari, kivált keppen és semely berint, a' földön lakok felől nem tudnak. Sz: Iános is nem mondgya, hogy in Specie, kiváltképpen könyörögnének; hanem, hogy közönségesen sohajtryak a' közönséges itgleretett, amaz első kell vala pedig próbálnod, de annak soha fcrét nem tehered. De itt más ki fogast-is talál mondván a' mi erősségünk ellen; Esa. 63. dik *reberc: Abraham nem tudott minket, az az.* Nem Abrahám az ő Attyok, mert ezer eften-dővel volt előttük, egyeb a-ránt tudta. Luk. 16. Abrahám a' Világi dolgokat. *Felelet.* Korant sem úgy a' dolog. Mert az helyetis nem iga-

nem igazán citálad, holott nem (præteritum) tudott van Esaiásnal, hanem præsent jelentő sok; Ur Isten! Te mi Atyánk vagy, jellehet Abraham nem tud, es Izrael is nem ismer &c. 2 AZ magyarázatodis nem jó; Mert még (a) a' Christus idejében is igen dicsekednek vala az-
 2 Jan. 8 v
 33. 39 53.
 54. 65. 56.
 zal a' Sidok, hogy Abrahám volna az ő Attyok; noha még holt volna az előtt sok idővel; Te pedig, megis ez ellen állasz. 3. Ezt is meg jegyezd! Azért imadkozik a' Prophéta a' Nép kepeben, hogy Isten tekínesen alá! Miért? Mert egyedül Isten az ő Attyok. Micsoda? Ollyan, az ki tudgya, ismeri őket, nem úgy mint Abrahám és Izrael, a' kik az akkori népnek kivált keppen való Sorsát, állpottját nem tudták, mint ezt magad is magad ellen meg vallad:

vallád: Nem ismerte ugymond őket, no-
ha tudták közönségesen, hogy
vadnak meg, mint más, (b)

b Aug. l. de cura. pro mort. ger. c. 14. c. 891. Tom. 4.
nőha nem tudgyák kiváltképpen, mi sode
állapot legyen az földön. Ugyanis; (c)
*sem Iób, sem Noé, sem Daniel, ott vala-
kijért nem könyörög, hanem ki ki az maga
cselekedetijért véssen jussalmot.* Tettzeneké

c Hyeron. in cap. 14. Ezech. Tom. 5. fol. 418.
ezek? Kell tettzeni! De csu-
dátis irs el vegre, hogy ugy
nem tudta akkor Abrahám Iz-
raelt, mint Christusunk *Luc. 13. 27.*
az hamissakot! De a' Christus

örök tudással nem tudta, az
az, meg vetette; Azert Ab-
rahamis ugy! Monstrum ez.
Mert valylon s' volté Abra-
hamnak örök tudása? Esaiás
az meg vettek Seregeben
van? Az Christs azokat az
után sem tuta, Abraham meg-
gis tudta? Valoban nagy cze-
ger ez! Laddé hogy nem
gyámolít

gyámolít teged a' Christus
peldája, és az Abrahám is a'
peldabefűdben! Mivel te őtet
Közbenjáronak nem tartod,
soha nem is imődkozol neki,
Peldabefűdis van ott, ihol a- d Petrus.
zert vedd ezt: (d) *Az halottaknak va- Lombard.
gyon (Sorgalmatosságok az élők felől, a' kiker lib. 4.
tudnak élni; mert sem a' büntetésnek helyé- Sent. Dist.
ben nem lattak őket, az hol Attyafiai nélkül so. p. 307.
vala az Gazdag; sem az meg boldogultak
szugodalmában; az hol Lázár és Abrahám
tavol a' gazdagsul meg ismertetik vala. Mind
az által azért nem következik, hogy azok
a' meg voltak tudnak az ő Szerelmesek kö-
rül, mi sode örrendetes, vagy somru dol-
gok forganak. Ezeket kellene pénig
próbálnod, hogy tudgyak a-
zok penig, a' kiker te segid-
ségre his, s' ugy lenne ostan
az halottak specialis tudomá-
nya felől nyert pered! nem pe-
nig a' Szentek segidsegül va-
lo hivása felől, mert én tudom
teneked,*

teneked, boldog, és boldog-
talan állapotodat, s' könyör-
gekis érte, hogy megterit-
essen Isten; Azért engemetis
segegségre hív! Távozzál in-
net!

Collegium. Pag. 83.

1. Cor. 9. 27

ART. 18. Verem az teste-
met, és szolgálat alá adom;
De a' Calvinisták azt mond-
gyak; Nem verik ők; mert
elegg, ha a' Christus szenvedett
értük.

DAVIDKA.

Miképpen veri testet az
Apostol, és miképpen
adgya szolgálat alá, vájd ki
Malac Doctor semébül ez i-
ránt elsőben Malac Doctor-
nak oda való köpésit, az után
pipcs;

pipeskedgyél ez locusban.
Mert hiszem ez locus czellyát
meg találod ugyan ott, az 5.
7. 12. 15. 16. 20. 21. 22. 23. 26.
versekben, kik felől el vegre
igy szól: (e) Ezt pedig MIVELEM az
Evangelizomért; es így adgya szolgálat alá
testet, melly ellenében ver-
tetik, az első versben le tört
szabadosságnak. Ezt nem tagadgyuk mi;
mit fogod hát ráink? Vagy
hogy nem mondod ki, mi va-
gyon fiveden, mit palástos?
Talám a' Nagy Pénteki casti-
galást akarnád innét ki hozni?
Nem lehet! 1. Mert nem eleg-
tetelert volt az, mint a' tiéd.
2. Nem kis hegyes vasacskák-
kal. 3. Nem nagy Pénteken.
4. Nem cōfessio után; Ugyan
is, ha jó Emberek vadtok,
mondgyatok meg; kinek sugta fülé-
ben ak-

ben akkor az Apostol vétke? Ladde melly gyenge támasz vadnak néked! De, dato bár, sed non concessio; hogy ha szinten Castigálásul volna is ott fő, még sem segitené ügyedet. 1. Mert ugy a' Pápának, s' Papoknak is kellene verben usniok, mellyitek is sentebb az Apostolnal? 2. Akar mikor, s' mindenkor ugy kellene cselekedned, de ezt restelled. 3. Prædikálván kellene ezt mivelned, de ezt Gainlod. 4. Az Ceremoniakot sámki- vetésben kellene küldened; de te meg bę hívod. 5. Burokban nem kellene öltöznöd; de ezt veded erőssen. 6. Nem csak egyser ettzaka kellene ennek lenni; de te ezt nappal általlod. Egy fő-

Egy főval, semmikeppén az reád nem illetheted, az Nagy Pénteki cástilgálásban!

Collegium. pag. 84.

Rom. 14. 20

1. Cor. 8.

13. Prov.

23. 24

1. Cor. 10.

25. 26.

A RT. 19. lohuft nem enni; De a' Cálvinisták azt mondgyak; lobb meg enni; mert írva van: Mindent, az mit az megfárfékben árulnak, meg egygetek, de ott csak a' Bálvanyoknak áldoztatott al- latok husáru! áll az irás. &c.

DAVIDKA.

M Osolygo hizelkedés ez, a' mit reánk fog; mert f. *Azmiad lib. 7. Inst. cap. 21. S.* Soha, csak edgyis mi közzü- lünk nem modta, hogy az *Certe.* igaz Bűjt napokon, szabad, és *g Confessio Helv. cap. 24. pag.* jobb meg enni; Mert az elő- tis (f) az Keresztények bűjtiben, se hús étel, 173. 174; se bor ital, se hal, se egyéb nem velt. (g)

Az

Mennyirel

Mennyivel pedig tiltja az Christus Ecclesiája, az torkosságot, rézségséget, minden bujaságot, meretlelenséget, annyival inkább ajánlja mi nekünk, az Keresztényi Büjtés. Látodé itt kancsal nézésedet? Mert az igaz (h) Büjt ez: Semmit nem enni, minden étel, ital nélkül el lenni; s' Büntélni; Illyent tartunk mi erős őrizet alatt, nem az ti kényes büjtöket. Mikor pedig azt mondgyuk: Ioh meg enni a' húst; akkor, csak a' ti kényes, nem igaz büjtöket, mellyben superstitio van, nem javallyuk; máskép-pen ez a' mi Propositionkis: Ioh húst (és semmit) nem enni; Ismét jö húst meg enni; Merse itt practikálni?

2. Szent Pál meg határozza a' hus nem etek, mikor. Ioh húst nem enni? (1) Midőn Felebarattya meg börtanokzik; de ez vala az Ecclesia emlős állapottyaban; mineműt mindazáltal ma nem találhatni. 2. Ugyan ott van

ez-is (k)

h Mald.
in Summ.
Quaest 23.
art. 3.

i Rom. 14.
v. 21.

ez-is: (k) Ioh bort nem innya, mikor felebarattya Bortanossággal illetetik; ez is nézi az Ecclesia gyermeki virágát. 3. Ezt-is ott olvashadd: Ioh Semmit egyebet nem cselekedni, mellyben ERŐTELEN Felebarátod meg ukoznék. Immár ezek illenek, a' Penteki, és Szombati büjtöidre? Bezzeg neked mondhatnak ám azt ez aránt, a' mit te pag 84. nekün mondal: Ennel csalárdabbul a' Pokolbeli Sátán sem nyulharna a' Sz: irásból; De en az gonoszt, nem adok gonost, hanem csak savaidat citálom helyesen; merre mind ezekből látvan hogy az Penteki, és Szombati büjtödet nem gyámolgathatod, ki csipged amaz sokat: Ioh húst nem enni; és a' többi, s' értelmit el lopád. Mert az bortis fel hőrpented, a' vajást, halatis, &c. meg eted, és mindent meg eselkezel büjtös

A 2 2 Pentec.

k Rom. 14.
v. 2. 15.

Pentekeden és Szombatodon,
nem neked Felebarátod börtán-
koztatására a' hus nem etel-
ben-is, hanem csak a' kegyes
büjtre; mit csigazod hát még-
is annyira? 3. Az mi erőssé-
günkben talál gáncsot; majd
nyakadban rántom: (l) MIN-
DENT, az mit az mérsarékben árulnak
meg egetek; Erre azt mondod: Az Bal-
ványoknak áldoztatott állatok
husáról van ott szó; Fel. 1. Ugy
az 28dik versben, de nem az
25dikben, ha meg nézed. 2. Szol-
közönségesen, az árult húsról
QUICQUID; De az meg ál-
doztatott húsokat nemis árul-
tak az mérsarékben; mit be-
fel hát mégis? Hiszem írva
van: (m) Semmit abban az Lelki ismeretért,
a' mit előjökben téstnek meg ne különböztes-
senek. 3. E' sebheő nyilatis az idegben
vetem:

1. Cor. 10.
v. 29.

m. 1. Cor.
10. v. 27.
28. Luc.
10. v. 7.

vetem: Ha az Balványoknak
áldoztatott állatok husáról
szól, (n) az nem jó meg enni, nemis kell; 1. Cor. 10.
v. 28.
De te azt mondod, arról szól;
Azért azt nem jó meg enni;
Ío hát egyebet! Ládd-e itt
mint habos! edgyik foddal
azt mondod; meg kell enni;
mafor feleletteddel alattomban
ragadod. Hihető, sajditottad
ezt, azért csak el ugrás gyor-
san az más részre így szólva:
Nem mondja, hogy mindent meg együnk
mindenkor, hanem az napokat meg válassz-
suk. De vallyon, s' honnét próbáld
ezt meg? Tudom azt, hogy 1. Tim. 4.
v. 10.
(o) Pogányok üdlatossága, és tilalmas az
Nap valogatás; de mégis Lelkedre,
mond meg; mellyik napot vette ki
a' Sz: írás; es mellyik ételt, csak az
hust-e? Ugyanis; mit tést
ezis? (p) VALAMIT ISTEN
teremtet 10, és SEMMIT abban nem kell
meg venni, ha balaadással élnek vele. De
A 23 istis

1. Tim. 4.
v. 10.

1. Tim. 4.
v. 4.

ittis iranzá nyavalyas, hogy
nem maradhat meg, s' maga-
is meg vallyá ostan másová
saladván, im így: Minden teremtet ál-
latta Istennek, mindenkor jó ő magában, de

1. Cor. 10.

v. 19.

Csel. 15 v.

29.

(r) igaz Lelki ismeretben nem mindenkor jó.
Az árult hus etel nem jó? Mit
esavargass? hiszem magadis
meg vallad oda fel, hogy ez
28dik versben, nem az árult,
hanem a' Bálványoknak ál-
doztatott állatok husáról van
szó; azt tiltja hát meg az Apo-
stol azon versben, nem azt, a'
(s) mit árulnak, a' melly min-
denkor jó az mai időben. Így
kell vala hat inkább fölno-
d: Nem MINDENIK hus jó i-
gaz Lelki ismeretben, ugy
mint. Az bálványoknak ál-
doztatott állatok hús. 2. Mit
értess az nem mindenkoron?

Az Pént-

Az Pénteket, Szombbarot? &
Hol van az irásban? Dá Pro-
bándi! 3. Az igaz Lelki ismeret-
et ebben állott; hogy mivel
meg mondták: Ez bálvá-
nyoknak áldoztatott hus, a-
zett az ki azt meg mondotta,
és felebarátjának meg bor-
rátkoztatásáért, nem volt jó
meg enni; Ehez pedig, sem-
mi közö nincs, az te Büjt na-
podon hus nem etelednek!
Ittis nem mi hát, hanem ti el-
lenkezték az Apostol szavai-
val!

1. Cor. 7. v

27. 33. 38.

40. 2.

Collegium. Pag. 86.

Re. 20. Az kinek felesege
Anincsen, ne keressen fele-
seget, mert az ki feleség nél-
kül van, forgalmatos az Isten
A 2 4 dolgaira

dolgáira; az ki pedig feleslegel
van, forgalmátos az világi dol
gokrá. Ióban tselekezik az ki
leányát nem ádgá ferjnek;
Es az özvegy boldogabb, ha
ferj nélkül marad; es jó az,
Nőteleneknek, ha úgy marad
nak. De mind ezek ellen, az
Calvinisták azt mondgyak:
Nem jó az Nőteleneknek ha
úgy maradnak.

DAVIDKA.

Ezek minke jó COLLE
GIUM! nem bantanak,
mert edgy árallyában értve,
ez utolsó reánk kent mon
dást; hazugságnak lenni, az

Confess. Helvetic Confessiobul meg mutatom,
cap. 29. p. im így: (t) A kiknek Istentől ajándékok
188. v. vagy az nőtelenségre, úgy hogy bívekül,
189. vagy helyes Lélekbul, tiszták és maga tör
szetiek, nemis gerjednek feleslebb, abban
az hivatal

az hivatalban szolgálynak az Urnak, meg
len érzik magokat az Isten ajándékával fel
dicséretekknek lenni; se fel ne fuvalkodgya
nak egyebek félett; de szolgálynak az Ur
nak buntelen együgyűségben, és alázatos
ságban. Alkalmatosbák pedig ezek, az Isteni
dolgozók gondv. felesére; mint sem a' kik
házasok népeinek dolgaira vonattnak. Hogy
ha visont az ajándék el vétetvén töltök, s'
állando gerjedést éreznek, meg emlékez
zenek Szent Pál mondásáról: 1 Cor. 7. 9. 1. v. 2.
Jobb meg házasodni, hogy sem gerjedezni. X 1. Cor.
Ugy tetszik, Istenem kegyel- 10. v. 5.
me által, itt nem sokat harczol
hatal! 2. Az Püspököknek, edgy

feleségetis hozod elő; De ma
gadis, magadnak meg felesé
amaz közönséges Regulával: 170.

(u) A' kik pedig, meg nem tartoztatthyak
magokat, jobb meg házasulni, hogy sem égni.

Mint az Apostolok is meg tar
tak ezt: (x) midőn Cephás, az Ur Anyasfiai, 31. Gang
és a' több Apostolok is vélek bordonzzak vala rems Conc.
feleségeket, az Apostoli rít idejében. Ann. 232.

is. Innen Canonban iratek a' Can. 4. 9.
Papok (y) házasfaga. a' Nicenumi Conci. 10. 14. C.
lumban, és Törvény szerint, átok alatt 16.

A 28.

javalt.

u. 1. Cor.

1. v. 2.

X 1. Cor.

10. v. 5.

y Gelas.

Cyrtze.

in Conc.

Nic. 1. c.

c. 33. pag.

170.

His sub.

j. 2. Conc.

Nic. Ann.

313. Diss.

31. Gang.

rems Conc.

Ann. 232.

Can. 4. 9.

10. 14. C.

16.

javaltaték: és te magadis azt mondod, az egész Iesuitai Tár-
saság ellen: pag. 97 Az Püspökök egy fe-
leségű férfiak KELL LENNI. Hát me-
gis miért nem engeditek meg
az Papok házasságát? miért
nem házasodnak meg a' Pü-
spökök is, kik magokat meg
nem tartoztatnának? De pat-
var vigye dolgod! Mert az
egy feleségűtis úgy magyará-
zod, hogy az kinek csak egy felesége volt.
Hát az kinek csak egy sem
volt, miért fenteled fel Pü-
spökségre? Merő ravaszság
ezis! hogy ott arrul volna az
Apostol, az kinek edgy fele-
ségűnel soha több nem volt;
hanem arrul, a' kinek min-
denkor csak egy felesége volt,
és egferis s' mind, egyenél több
nem volt: az az, nem volt

Polygá-

Polygámus, sok feleségű, mint
az akkori Sidodoknak a' tilal-
más nem vala: Ezen sokkal
magyarázzák ezt, az (z) régi
Doctorok is, mint Kelemenis
így írvan: (i) Az edgy feleségű Embert
javllyá az Apostol, akár Praebiter, akár
Diaconus, akár Laicus, akár ki legyen az,
a' ki házaj ággal él, minden feddés nélkül.
Innet Nicephorus írása ferint,
(v) idő jártában, neki sok fe-
leségi voltanak, mint (a) Cár-
terius Hispaniai Püspök is,
meg halván első felesége, meg
ismert mást vőn. Ezekről tanul-
nál bár te is, úgy nem vetekez-
nél!

Colleigum. pag. 88.

ART. 12. Ha ki újjonnan
nem sülettetik vizből és
Szent Lelekből, nem mehet
be az Isten országában. De az

Calvini.

zChrysost.
Comm in.
1. Tim. 3 c.
Hye-
ron. in.
Epistola
ad Occ.
Clem.
Alex. lib.
3. Strom. p.
150.
v Nic.
Hist. Eccl.
lib. 12. c.
34. p. 632.
a Hyeron.
in Epist.
ad Occ.
88 fol. 319.

Ioh. 3. v.
5.

Cálvinisták azt mondgyak,
be mehett a' Keresztelen Gyer-
mek is, ha Keresztgyű Ágyarul
valo.

DAVIDKA.

AZ Sz: Iános mondását,
mikor próbálok meg,
hogy csak a' külső Keresztgy-
rűl állana? Mert ott a' Sz:
Lélek Keresztgyrűl (b) van
fo, mint azonnai kezdi el itt a'
Christus tanítását, és a' te tū-
led eittalt helynek is így ad-
gya okát: (c) A' mi tesszöl Sültetett,
teft, a' mi Lélekiül, Lélek; Hogy pedig
iggy van: Vízűl és Lélekiül, az (d) vi-
zen éretik, az örökeltre Sültetett víz-
nek, kut fejének folyamattya, melly az
ujja Sült Sz: Lélek kégyelme;
mint masuttis, van ehez ha-
sonlo mondás: (e) A' Cristus Keresztel,
TűZZEL és Sz: Lélekkel, holis az tū-
zen éretik a' Sz: Lélek; mint

(f) itt is

(f) itt is a' vizen. Ugyanis az *Jan. 3. 8.*
(g) ujjafületegrűl van itt *Jan. 3. 7.*
a' tracta, meg pedig öregek-
kel. 2. Ha finte a' keresztgy-
rűl volna is ott fo, de mivel
Öregekkel befelget a' Chri-
stus, ezt kellene meg tartanod:

(h) Mellyik természet, és ok tanítja, hogy h Bernh
az örök idvefféget senki nem veheti, a' ki Epist. 77.
az külső latbato elementummal, (vizzel) ad M. Hug.
nem mosattatik meg? Mind azokat az sok de San.
ezeket mondgyuké el kárhoztaknak lenni, Victore.
kik a' Keresztgy előtt meg holtak? Nem!
Mert nem kell kécségben esni az idveffégrűl,
mikor nem az meg utalás, hanem csak az
lehetetlenség mulattattya el. Azért a' ke-
restelen gyermekekrűl, ez i Ambros.
tegyen nekedis eleget: (i) Faj az be in O. at,
lem, mert az mellyet ujjá Sültendő vatek, el Fű de obi-
bocsátottam; mindazáltal az KEGYEL- tu Valent.
MET, mellyet ő kívánt, nem hadta el. Az Tom. 3. pag
Consequens semmit nem áll; 8.
mert, Senki nem mondgya
azt, hogy mind idvezülnek,
hanem mind idvezülhetnek
in actu

b Jan. 3. v
3.

e v. 6.

d Jan. 4. v
10. 14.

Esá. 44. 3.
Ezech.
36. 25.

e Mat. 3. 11

in actu signato, ha Isten el vá-
lasztotta őket, idvezülnek is
Sokan azok között, in actu
exercito, mint kik Eörsök ösök-
ké tettelek kegyelemből. Te-
is így ercs erről! COLLEG,
Pag. 88. Art. 22. Az Aposto-
lok tésik vala kezeket a' meg-
kereséle Embesekre, hogy el-
vennek a' Szi: Lelket; De a'
Cálvinisták, babonaságnak
tartyák, a' keresétyenek, sejek
re valo kéz verést, melly az
bérnálásban szokott lenni,

DAVIDKA.

AZ a' kezverés után valo
Szi: Lelket vétel, az Apo-
stolok idejére tartozott, mel-
ly is a' csuda tettelek ajándéka-
val, csak akkor adatot (k)rend-
kivül,

kCsel. 2. v.
4. és 1. Cor.
12.

kivül, a' mellyek, meg az A-
postolokkal edgyütt megün-
tenek, az honnet méltán kér-
gyük az Apostoliat: (i) Mindnyájan
Apostolok vaetoké, Prphétaké, Defforoké?
Vagyoné mindeniteknek gyógyításra valo ajan-
deké? Mindnyájan szoloké külömbözö nyel-
veken? mellyitek (m) sava gyógyító
valaha Embert? mellyitek (n) Kestke-
nöje? Hanem ha te is pénzem Vette! (o)
De ha azt kezdik mondani:
A' te pénzed veled edgyütt veslsen el, mit
mondas? Szerezd meg hát el-
söben az Apostoloknak rend-
kivül adatot ajándékokat, s'
ugy pipeskedgyél ostan az
kezd veréssel, mert nem Apo-
stol vagy te.

Collegium. Pag. 89.

ART. 23. Az Hivék meg-
vallyák, és ki beszél-
valá hivlagos cselekedeteket,
mint a' Pápisták, ki beszél-
mostis

Mat. 19. v.
18.

mostis a' gyónásban; De a' Cálviuisták azt mondgyák: Elegend Istennek szívűl meg vallani. Ugy pedig soha meg nem ítéltetne a' Pap ha bocsánatra méltog valaki, vagy az meg tartásra?

DAVIDKA.

AZ Szent nyelv, korant sem úgy beszélget, mint Ariás Montánusis meg ismerte, hanem így: Multique Credentium veniebant, confitentes, & ANNUNCIANTES, vagy indicantes ACTUS Suos. Így kell ezt magyarul mondanod: SOKAN az Hivők közzül el jűnek vala, vallást tevőn és hirdetőn az ő cselekedeteket. Im hogy űtőd, vőted az

vőted az Iraft, s' nem igazan citálod! Mikőzi van azért ez helyhez az auricularis confessionak? mond meg! Mert 1. ha s'inte azt mondanám is, hogy ezek hirdetik vala a' csuda reteleket, a' mellyek azon reben meg irattattak, nem vőtenek benne; mint ezt a' annuncians nevezet ki fejezi. 2. Abban a' hirdetésben, ezek az egész Gyűlekezet előtt vallották, a' magok vőtkes cselekedetét, hogy ők azokra a' csudakra meg nem tértek; hanem a' (p) Schéva nevű p. Escl. 19. Sidó példájával: De te egész gyűlekezet 7. 14. 15. 16. 17. (q) előtt nem vallod, hanem csak a' Pap előtt. 3. Azok mindenek s'eme lattára cselekedvőn, hirdetők, nagyon modták; de te csak a' fűleében sugatod. 4. Nincs ott semmi ítélet tetel-

B b

rűl s'ő;

rúl so; De te meg megis akaro
rod itélnoi. Mit akarsz itélnoi?

r Bernh. Ser. 37. De mod. ben. vire. col. 17. 14. s Gal. 3. 10. s Jak. 4. 7. 12. uCh. 1. 11. in e. 1. ad Hebr. fol. 198. x Idem. ho s. de In- comprnat. Deifol. 402. Tom. 2. y Idem. hom. 2. in Psal. 50. fol. 16. z Cassian. Collat. 20. c. 8. fol. 1188.

valakit? Ember volna az! talám vala-
mit, s' Bűnt akarnál mondani, hogy
meg itélő! De (r) micsoda a' bűn? Min-
den bűn Istennek meg utálása, mellyel az ő
parancsolatait meg utáljuk; Ez szerint ma-
ga természetiben; (s) minden bűn
halálos; Ha az; micsoda ítéletet tuez
tenni? Nem te vejad bízza (r) azt Isten!

2. Ezzel ostromláb? Elég Istennek stuv-
ben meg vallani; Dugják bē ezek itt száját?
(u) Nem mondom hogy mások előtt vádold
magadat, hanem jelened meg az Urnak a'
te utadat. Ismét: (x) Nem kívá-
nom, hogy az Embereknek nyilatkozzad
ke veskeidet, hanem Istennek vigyed Lelki-
ismeretedet, es bēszéd meg; mutasd meg az
Orvos Istennek a' te sebesidet, és kérj orvos-
ságot. (y) Mindēnap megmőgyad szivedben
Istennek, mivel hogy veskeztel; imigyen:
(z) Csak te néked veskeztem! Ez lambo-
rok Sákmanyt vetenek mon-
dásodban, igaz ügyünket ol-
talmazván! Méltánnis, mert
Tertullianus idejében ez Se-
creta Confessio, nemis emli-

tegett

tegett, és meg (i) az Catholicusok köz-
gulis SOKAN nem bízik, hogy valami
Isteni parancsolat volna vala; hat ml me-
gis hogy hinnők, holott a' Sz:
írásbā egy jótacska sincs rola?

Collegium. pag. 89. 90.

RT. 24. világos irás: Ez
A az en testem. Sz: Lukacs
is olly nyilván modgya, az i-
gaz vett, hogy az Pohárban
volt, melly nyilván vagyon,
hogy nem az bor váltott meg
bennünket: Ez Pohar új Te-
stamentum az en veremben,
melly ti csettetek ki önten-
dō; Tchat az volt a' Pohar-
ban, a' mivel meg váltattunk;
Sz: Isteni nem jeltől, ha-
nem testtől van emlékezet.
De a' Cálvinisták csak jeltnek
mondgyak, mint a' Sidok

Bba Sácra-

j Mád'on.
in Sum-
mul. quaest.
18 art. 4o

Mát. 26.
26.

1 Cor. 11.
24. Luc.
22. 20.

1oh. 6.

1. Cor. 10.
1. 4. 5.

Sacramentomitis csak jeleknek mondotta Sz: Pal; maga nem szabad volna mátra rendelni a' Testamentum világos sárait. Gal. 3. v. 15.

DAVIDKA.

Collegium! Mig az Nap csény tart, Soha Iesuitai kez el nem törülheti T. Cegledi Istvan Uram Baratsági Dorgálásban leött Herculefi argumentumit ez mondasid ellen; mindazáltal hogy ittis legyen mivel pironkodnod; halgald meg!

1. Hogy világos fok legyenek, nyakon csap grette az nyolcz okokban Pazmán; pag. 46. Ballagj hátrább hát edgy kevesse! Hát mégis világos irás? Bezzeg a' Sacramentumi módon, mint

don, mint Sacramentumi fok; mert Sacramentum vagyon

ott. (v) A' Sacramentum pedig benséges Dolognak jegye, jele. Mert a' Sacramentum annak a' dolognak hasonlatosságát viseli, az kinek IELE: Mert ha a' Sacramentumokban nem volna a' dolognak hasonlatossága, a' kinek Sacramentomi, tulajdonképpen nem mondathatnának Sacramentumoknak Sacramentomban lévő Sacramentomi fok ezek; Nem (a) tulajdonképpen világosok ezek hát, hanem Sacramentomi módon; az az; úgy a' mint a' Sacramentum a' jegyezt dolognak hasonlatosságát viseli.

2. Sznetebbül magyarázza azokat az igéket te nálad tisztá ajakaival benséges Iesusunk, im ilyen: (b) Ez az en testem; (c) Az en testem bizony etel, az en vérem bizony ital; (d) Bizony mondom hát nektek, hanem esitek az Embernek fiának testét,

Bb;

és nem

V Löbard.
lib. 4. Sct.
Dist. 1. fol.

2 Arias
M. in Luc.
22 Cassa.
der Cöf. ul.
de Trans.
fol. 940.

Math 26.
26.
C Ian. 6.
v 55.
d ibid. v.
53.

e v. 62.

és nem ijangyátok az ő vérére,
nem legyen élet tibennetek. (e)
Ez bánta azért meg riteket
Hácha az Embernek fiat látán-
gyátok oda fel menni; az holot
először volt, mit mondotok

f v. 63.

(f) A' Igelek az, a' mely meg
elevenit, a' test nem használ
semmi; A' BESZEDIS (ez az

g v. 35.

h v. 65.

44. 37.

én testem; Az én testem Bizony étel)
MELLYET EN NEKTEK SZOL-
LOK, LELEK ES ELET. Mert (g)

a' ki én hozzám jő, (h) mely
jövétel adatik az én Atyám-
tól, a' kit ő vonson, s' nekem

i v. 64.

k v. 45.

v. 39.

ad) SEMMIKEPPEN MEG NEM
EHEZIK, és a' ki EN BENNEM HI-
SZEN, SOHA MEG NEM SZOM-
IUHOZIK. (i) De vadnak ti közzü

letek, nemelleyek, kik nem his-
nek. (k) A' ki pedig az Atyá-
tul hallott, és tanult, a' jón én

hozzám, és (l) azt fel támasz-
tom az

tom az

tom az utolsó napon. Ez az én val-
lásom!

3. Tudom a' Transsubstan-
tiationt forgatod it, de én azt
igy nyommasztom meg:

1. A' ki a' Christus (m) te-
stet, és vére is Ista és efi; de an-
nak egyarátyában örök élet
vagyon; De a' kik a' Sacra-
mentommal élnek, (n) nem
mind van örök élet; Te-
hát a' kik a' Sacramentom-
mal élnek, nem mind efi és
isták a' Christus testet és vé-
re; Ha pedig nem; tehát a'
Sacramentomi kenyer és bor
állatya nézve nem Christus
teste és vére.

2. Valakik (o) a' Christus
testet és vére efi és isták,
azok közül senmi sem vére

Bb4

el; De

el; De a' kik a' Sacrameatom
mal élnek, azok között elis
vesznek; mint oda felis meg
mutatám, az experientialis azt
mutattya; Tehát a' kik a' Sa-
cramentummal élnek, s' elvesz-
nek, nem a' Christus testét és
vérét eszik és issák; Es így a'
Sacramentomi kenyér és bor,
nem Christus valóságos teste
és vére.

p. 1. sz. 6.

v. 35.

q. v. 54.

3. Valaki (p) a' Christus-
hoz megyen, és (q) eszi az ő
testét s' issza az ő vért; de az
soha semmikeppen meg nem
ehszik, meg nem somjuhozik;
De a' Sacramentommal elők,
sokan meg eheznek, meg som-
juhoznak; Tehát azok a' Sa-
cramentommal elők, sem a'
Christushoz nem mentek,
sem az

sem az ő testét nem ették &c.
Es így a' Sacramentomis, a'
mellyet vettek, nem volt Chri-
stus teste és vére.

Itt pedig Kalauz ki fogása
(r) hasonlatlan, hogy a' Propo-
sitiokat azokról kell érteni. ^{r. Kalauz lib. II. cap. 1. § 2.}
csak, a' kik meg próbálhat-
tyak magokat; MERT, ^{fol. 694.}

1. A' Christus azokat a' Pro-
positiokat s. jánosnál a' 6dik
részben, minden exceptio nél-
kül nagy erősküvéssel, min-
deneknek universaliter con-
firmallya; mint ott akarki is
meg láthattya.

2. Sz. Pál is a' Sacramen-
tomról, mikor a' probát emle-
geti; De itt a' Christus egye-
nesen tractál, csak a' maga te-
ste eteléről, és vére italáról,
Bbs mely

1. Ján. 6.
v. 58.

mely a' Sacramentomban je-
geztetik: mint innét meg ter-
szik: (s) Nem úgy, mint a' ti Atyáitok ös-
senek Mannát, és megboltanak; a' kéz ke-
nyeret (ugy mint az en testemet)
ejéndi, el mind örökké; Hallod! elleni-
ben vettetik itt a' halál egy á-
tallyában az életnek, mely a-
zoké csak és mind, valakik a'
Christus testét ejéndik.

3. Csak a' válaftottak e'fik
a' Christus testét, és i'ffák az
ő vért: Mert,

1. Ján. 6.
v. 55.

(t) Csak azok e'fik a' Chri-
stus testét, és i'ffák az ő vért,
a' kik a' Christushoz mennek;

II v. 27.

(u) csak azok mennek a' Chri-
stusoz, a' kiket ő neki adot

X v. 44.

Y v. 39.

az Atya, és (x) vonfais hozá-
ja; (y) csak azokat adta penig
a' Christusnak az Atya, és
vonfais hozzá, a' kikben sem

mi el

mi el nem v'f, és el sem ve- 2. Ján. 17.
fett; (z) Csak azok nem v'f. v. 9. 10.

nek, és nem v'ftek el, a' kik
Isteni és a' Christusi; Csak
azok penig ezek, a' kik va-
laftottak; Tehát csak azok a'
kik válaftottak, e'fik a' Chri-
stus testét, és i'ffák az ő vért.
Ha csak azok, nincs hát itt

Conditio; és az Sacramen-
tumban is, (j) nem szabad enni testi bá-
junkal, s' fogainkal a' Christus testét, azért
ittokban ajánlatta mának az ő testét és
vérét.

j Lőbard.
lib. 4. Dist
II. fol. 60.

4. De ki fog s' azt mon-
dod: Ez pohár ti g'etereket ki-
öntendő; Tehát a' volt a' Po-
hárban az a' mivel meg vál-
tattunk. Fel. Nem k'övetkezik!
1. Mert figurával kell ezt g'e-
tened: Ez Pohár Uj Testa-
mentum az en véremben; ho-
lott a'

lott a' Pohár nemis volt meg akkor az ő vérében. 2. Mert hogy a' Pohár Új Testamentum legyen, tropus nélkül ezt meg nem ismerhedd. 3. Mert a' Poharis nem öntetett ki értünk; ideis, sacramentalis befedés kőből hát: s' Hát immár ez utólsó, miért nem enged meg Sacramentaliter mondatotnak lenni: *Ez én vérem?* Hogy pedig immár a' Pohárban lévő bor, nem Christus vére volt, s' mais nem az; így bizonyítom meg:

1. Az volt a' Pohárban, a' mit Christus ivott; De Christus az maga vére nem itta.
2. Mert ő nem búdköddött bűn bocsánati kegyelem meg erősítése nélkül, holott bűne
sem volt

sem volt. 2. Mert magatis nem váltotta ő meg; es nem magájért öntötte ki vére, hanem (v) értünk. 3. Mert az (a) ő halálának emlékeztetire való, miglen el jő; De a' Christus ő maga magát, és halálát távollétében, akarnám tudni, hogy emlegeti? Tehát mind ezekből ki sül, hogy nem a' maga vére itta, és így nemis az volt a' Pohárban; Hát mit ivott? (b) Szőlő sáke gyümölcsét; mint az ital utánis maga mongya; Bor volna ez! Tehát világossan Christus sava sereg nem vett, hanem bort iván, ugyan azon boris volt a' Pohárban.

2. A' volt, s' vagyon a' pohárban, a' mi akkor benne volt, mikor a' Christus a' Tanítványoknak adta; De akkor Chri-

v. Lu c 22
v. 20.

2. 1. Cor.

11. v. 24.

25. 26.

b Math.
26. v. 29.

kor Christus sava szerint nem
vgr volt. 1. Mert földi töke
gyümölcsese volt az. 2. Mere
a' Christus vére (c) ki öntendő vala,
nem ki öntetett, mint hogy
más napis öntettek ki. 3. Mere
elsőben (d) mind ittak, a'
Christusis kínálta, az után
mondotta ez szokat: Ez én vérem!
Mond meg immar ez sentselő
s' igereget tevő igék előtt mit
ettek, s' mit ittak, s' mivelis
kenaltattak? Mert hiszem ma-
gad vállalása szerint: (e) Mibeli ez igék
elmondának és azokkal consecraltaknak, mind
gyari Christus testére és vérére által állá-
sot tartanak; de nem az consecratio előtt;
Tehát, mivel a' Christus az i-
tal után mondotta azokat az
igeket, a' Tanítványoknak a-
dott Pohárban nem vgr, ha-
nem bor volt; es mais azon
vagyon.

3. A'

c Luc. 22.
v. 20.d Mark.
14. 23. 24.
és Math.
26. v. 27.
28.e Concil.
Trid. Sess.
19. cap. 4.
can. 4.

3. A' volt (f) a' Pohárban,
a' mit ittak; a' mi nekik ada-
tot, nem ettek; itatra, nem
bűn bocsánatra; Sacramen-
tomul, nem áldozatul; halá-
la emlékezetire, nem penig
maga meg öléféré; új szövetség-
re, nem áldozatra; De mind
ezek a' Christus véréhez nem
férnek semmikppen; hanem
a' földi töke gyümölcséhez;
Tehát nem vgr, hanem földi
töke gyümölcsese volt a' Pohar-
ban.

5. Azt mondod: Csak jelnek mond-
gyuk a' Sacramentumot; Ezt oskolázd
érte! (g) MINDEN SACRA-
MENTUM JEL: az után
beszélges velünk! mert mi ezt
nem mondgyuk csak csupán
jelnek, hanem ollyannak, (h)
mely jel által, az új szövetségnek ál-
dás ki

f Mark.
14. v. 23.
24. 25.g Lomb.
lib. 4. S.
Dist. 1.

h Confes *daft ki ábrázoltatnak, vagy meg jelenítenek,*
 Helv. cap. *ki adattatnak, réánk, szabattatnak. Innen*
 21. & *csak jelt pústán a' hivek nem*
 Ames & *vesznek, hanem az jellel edgyütt:*
 col. lib. 1. *(1) Valóságosan az Christus testi és veretis*
 cap. 36. *veszik, lelki keppén, és Sacramentumi módon;*
 th. 12. *de hogy testi fogainkal szabad*
 i Confess. *volna ragni, ragadgyuk Lom-*
 Helv. ibid. *bard Peterrel. Az Sidokat ho-*
 Conc. Trid. *zod el vegre elől van; ercs*
 Sess 13. *meg ezek er: 1. Azon edgy etelt*
 Can. 8. *ettenek mi velünk, és azon*
egy módon; De ők ettenek
hit által; Azert! 2. Azon egy
italt isünk miis veleki; de ők
ittak hit által; Azert! 3. Az
melly etelünk, és italunk van,
ki az Christus, az lelki etel,
és ital; De ehez nem testi saj
kivántatik, hanem Lelki, ha
Lelki, mond meg, ha nem az
hitet. De talám a' Consequen-
tiakat

tiakat tagadod? Nem tagad-
 had ez utolsónak; mert a' mi-
 nemű az etel, olyan sájis ki-
 vántatik hozzá; ha lelki, lelki,
 ha testi, testi; hanemha az Isten
 beűeditis, és Isten akarattyátis,
 mely lelki etel, testi sájjal a-
 karod venni? A' két ellőnek
 is igaz; Mert (k) egy test vagyunk a'
 Christust evő Sidokkal, és mindnya-
 jan egy kenyérből eszünk; Ha egy test,
 a' mint edgyik tag communicál,
 úgy kel a' másikoak is; ha-
 nem ha azt, állatod hogy a' ke-
 zed inkább etedik edgyi, k mint a'
 másik, vagy valamellyik ta-
 god; ezt penig bolondság ál-
 latni! Tudd meg azért im-
 márt: Mi nem árnyék által
 veseűk a' Christust, hanem
 a' meg lőt valóságos dolog-
 nak Sacramentuma által; El

1. Cor. 10. Vegre, hiszem Sz. Pal-is sokszor
 2. u. cap. nevezi kenyernek, az Sacra-
 metomi kenyeret az áldás u-
 tanis; nem Christus teste hat.

Matth. 11. Collegium. Pag. 92.
 5.

Exo. 7. 12. **N**Em árt az; mert azért
 nevezi annak, hogy ke-
 nyér volt az elő; mint Chri-
 stus Urunkis vakoknak, az
 Látokat, mert az előt vakok
 voltak; Mósesis a' kigyokat
 vesszőknek nevezi, mert vess-
 zőkől lettek.

DAVIDKA.

Matth. 11. 9. **E**Dgyik péld a sem támo-
 Ké-jöv. 7. gat tégedet. 1. Mert min-
 12. denikben nyilván ki van írva
 az el változás: így szól azért
 Christus Urunk: Az vakok látást vess-
 nek; nem úgy pedig, hogy az vakok
 látok, mint se csigázód. Mósesnél is
 így szól

így szól az írás: Vegyed a' te vessződet;
 mod meg ugyan valójában,
 ha kigyó volt akkor? De ta-
 lám a' tizenharmadik versben
 van gyámolod? Ott ez van:
 El veté Aron az ő vesszőjét, és változék
 kigyóvá; itis meg van írva az el válto-
 zás; de te soha meg nem pro-
 bálod, hogy a' kenyér Chi-
 stus testévé változzen, úgy
 mint, amazok el változának.

2. A' Christus nem mondgya,
 hogy a' vakok látok, hanem látást vess-
 nek; nosza mondgy te is illyent a' ké-
 nyerről: A' kenyér Christus testét vessen
 hozzá; halehet! 3. Edgyik sem Sacra-
 mentum, hanem mindenik esu-
 datétel; miesoda Consequen-
 tia van a' esuda tételről a' Sa-
 cramentumra, az Extra ordi-
 nariumról, az ordinariumra?
 Semmi! A' vizet Christus Cä-
 nában borrá változtatta; A-

zert a' mely viz a' Pápiſták-
tul a' Pohárban töltetik, bor-
rá változik? Iog ez? Illyen a'
tiédis! 4. *Petitis Principii*, hogy azért
nevezi kenyernek Szent Pál,
mert kenyér volt; s' nem a-
zert, hogy akkoris kenyér; hi-
sem ſintén ez esik vala proba
alá. 5. Nyakadban rántom
ez példát Eufſtaſiſſal; Moſes
azert nevezi a' kígyót vefű-
nek, mert vefű volt, és (1)
azutánis ímget vefű volt;
Azert, a' kenyértis az áldás u-
rán, azert mondgya kenyér-
nek, mert a' volt az elő; és az
utánis ugyan azon volt. 6.
Nemis vefű ſin alat volt a'
kígyó, hanem láthatóképpen
kígyó ſin alat; Dete azt mon-
dod; kenyér ſin alat van az
est

(1) Kígyó. 7.
18. 29.

est 7. Ezt ſe felejcs el; A con-
verſione, ad Tranſubſtantia-
tionem; nulla ſequela! El vál-
tozott valamire máſra a' Huſ-
véti Bárány. Azert máſra ál-
tal átaloztatott? El változtál-
te a' gyermeklegről. Azert ál-
tal átaloztatott? Következik?
8. Azok a' változások, a' csuda-
tetelben mondanak; nem u-
tánna a' csudá tetelnek; De
Sz: Pál a' conſecratio utánis
kenyernek mondgya; és még
a' Communio idejénis 1. Cor.
11. Nem ſegyetnek hát tege-
ezek! Begh nyomorult Pais az
illyen!

Collegium. Pag. 92. 93. Luc. 22. 19.

Rt. 25. A' Chriſtus csak
A' a' kenyér ſin oſtrogatása
után mondta ezt: Ezt eſelekedgyétek;
Cc 3 De 2'

De a' Calviniſták többet pa-
rancsolnak a' Chriſtusnál, s'
mind a' két ſint oſtogatnyak.

DAVIDKA.

MIT ſineskedel annyit,
hogy csak ſint emlegetſſ
hiſem meg hallad, hogy igaz
kenyer az, nem csak a' ſine;
megtánnis, mert akarkiis el-

*mLőbárd. e méltakhetik így: (m) Meg marad a'
lib. 4 Diſt. kényérnek mind ſine, mind izé, mind ne-
11. fol. 56. beſzéſe; Azert igaz kényér! Nem jóé*

ezſ 2. Hogy a' Pohár után

n lőſenius nem mondta volna, merő ha-

Episcop. zugſag, mint Barátodis írja:

Concord. (n) Parancsolta a' Chriſtus, hogy az Pohár,

Ev. Cap. mindeneknek haſonlóképpen adattakſſek:

131. fol. 202. mint ez ſók meg mutatnyak:

o Math. (o) Igyatok ez Pohárból mindnyájan; (p)

26. v. 27. Ezt cselekedgyétek; így ſol Sz. Pális a'

p. 1. Cor. 11. Pohár után; vallyon s' kik.

v. 28. rul mondgyaſ Csak a' Cle-

rúſrólé! Nem! mert, (q) az égés

Corinthusi

Corinthusi Gyülekezetről írja;

az hol van mind a' Clerus,

mind a' Laicus; mint amaztis

ſinte úgy irá a' köſſegnek,

mint a' Papoknak: (r) Nem ſhattyátok 1. Cor. 10.

az Ur Pohárát, és az Eördögök Pohárát; v. 17. 21.

nem lehetnek az Ur Aſſalának; és az Eör-

dögök Aſſalának véſſek. De te itt irás te-

kerő Doctortáis lőttel; midőn

igy ſolſ: Quicunq; (azoknak

mondgya, ugymond a' kik

nem Papok) akarki más, a' ki

megtatlanul éſi, vagy iſſa,

nem foglallya edgybe mind

a' két ſint; mint hogy: Ezt

cselekedgyétek, ez parancso-

lat csak az Apoſtolokrul ma-

gokrul van Szent Pálnál, nem

penig az köſſegről; mert nem

mondgya; valahányſor oſto-

gattyátok, ha nem; valahány-

ſor iſſátok. Fel. Hogy csak

Cc 4

az Apo-

Exceptio.

Pag. 92.

az Apostolokról volna az a'
Parancsolat, czimeres mon-
dás! Mert. 1. Azok az Apo-
stolok a' Christus idejében,
nem voltak áldozó Papok az
első vacsorán; (s) *hanem communicans*
semélyek, és a' communicatio Ecclesiá ábrá-
zatyat viselték; valami azért nekik
mondatot, minden communi-
cáló semélyeknek mondatot,
az, az ő ábrázatyok ban. 2.
Mert a' MINDNYAIANT,
Sz: Pál magyarázza (t) EDGY
TESTRE; az edgy testben
van pedig a' közösségis; innya
kell hát annak is adnod, ha ve-
led edgy test. 3. Mert az *Quicunque-*
tis az Apostol (u) az egész Ecclesiának
írja; vollyon s' nincse ott a'
község? Ne ámicse! 4. Mert
az *méltatlani* nevezetet, nem semély-
re, hanem csélekedetre; (x) *maga*
meg próbálásra alkalmaztatya; külö-
böznek

s *Cassander*
Consult.
916. 22a

1. Cor. 10.
17. 21b

11. Cor. 11.
17. 18. 28.

x 1. Cor.
11. 17. 28. 29.

böznek pedig ezek Domine
Fráter; az Actus és Persona;
Te pedig ez utollót ferebred.
5. Mert mind a' kettőt egyben
kőti Sz: Pál a' te orczád pi-
rulására, ugyan ott, im ilyen:
(y) *Proballyá meg minden Ember magát,* *y Ibid.*
ugy egyék abból a' kenyérből, és ugy igyék
abból a' Pohárból; Mert a' ki ESZIK ES
ISZIK (hallod!) méltatlanul, kárboz-
tot eszik és iszik ő magának; miért? Azért
hogy nem Pap! Nem! hanem, hogy
meg nem különbözteti az Urnak testét!
Mijert illy semlátomást me-
red lajtolni a' Sz: irást? Szánd
meg immár edes Urad Testa-
mentumát, s' ne csonkics
meg rajta levő pecsetit. De itt
mégis azt mondod: *Valahányfőre isfő-*
tok, nem valahányfőre östogattyátok;
az van ott; Fel. Oh! Balgatag-
ság, s' vakság! Hiszem meg
mondok, hogy a' comunicans
Ecclesiá semélyet viselte akkor az
C s s Apostoli

Exception

Apostoli Sereg; úgy kellett hát a' Christushoz állni mint Pápnak; amazoknak pedig mint communicáloknak; másként sok absurdumok következnek a' hypothesisból; ha meg nem engeded, hogy azok a' Communicáló Ecclesiát bemeglyet viseltek.

3. Az Primitiva Ecclesia mind a' kettőt adta; s' hát te miért csak az el attul az igaz Apostoli Ecclesiától? Hogy pedig ez ugy legyen, meg vala az azt meg a' Tridentumi

Gyűlés, mondván: (2) Az elődeink Trid. Sess. 13. kérezték, hogy idejében, mind a' kettőt ki 21. cap. 2. osztogattak, de idő jérében el változat, és szokássá válván az egy szin; immár Törvény

gyánant végezte az Ecclesia. Hiszem jels kis Ecclesia az, a' ki a' fő kást inkább csinyállyá tör-

vennek

vennek; mint az Apostoli Praxist! Maga Gelásius Pápa írását olvashatja volna, ki így

írt: (j) Szentség törés az Pohárnak el vonása; Azért valaki csak edgyikkel akar meg elégedni, mind egészen az Ur Vacsorától el tiltassék. Mért (v) a' ki csak az edgyiket vész, az mind lelkének, s' testének váltságát nem jelenti ki; mivel a' kenyérrel jelenti testünknek meg váltságát, a' Bér pedig lelkünknek; mint Mosefnélis ki ábrázolatos: A' Test a' mi testünkért áldozatik, a' vér pedig a' mi Lelkünkért; De a' Pápisták csak az edgyiket vészik, úgy mint

testek meg váltatásának jegyzet; Tehát lelkek váltságát nem jelentik ki. Ettül tart-

ván a' (2) Szent emberek régen, a' Christos parancsolatjából vettek a' kettő alatt való communicálást; a' kiről ily kérdést írt az Afrikai Gyűlés: (b) Miért tartjuk az embereket a' Christos nevéért vért ontani, ha a' pohár töltök meg tiltjuk? De mit töltsök itt időről mert noha Kalauz itt neked vezetted; mindazáltal ugyan onnét így

foglak

j Gelas.
Dist. 2 De
Consecr.
can. Cope-
rimus. circa
Ann.
496.
v Lomb:
lib 4. Sct.
Dist. 11.
pag. 60. 61.

a Nic. Cus.
Card. E-
pist. 2.
ad Bohem.
circa An.
1464.
b Ciprian.
ad Cornel.
Epist. 14.
juxta Dist.
Pani. no-
mine Sin-
nod.
Africa

c Kalauz foglak meg: (c) A mely Ecclesia azon
lib. 9. cap. edgy dologrol, azon edgy nyomban nem ta-
nit, Eretneksegnek billyegit viseli, és az I-
9 § 3. steni hitet el vesztette; De a' mely (d)
d Kalauz, Ecclesia régen meg tiltotta csak az kenyér
lib. 11. cap. adását; most pedig ugyan csak a' kenyér-
4 § 4. nek adását törvényben írja; az az Ec-
c Concil. clesia, azon edgy dologrol, a-
Trid Sess. zon edgy nyomban nem ta-
21. cap. 2. nit; Tehát az az Ecclesia ki ré-
gen meg tiltotta csak a' ke-
nyér adást, most pedig csak
annak adását írja törvényben;
Eretneksegnek billyegit vise-
li, és az Isteni hitet el vesztette;
Ez pedig a' Romai Ecclesia,
mely a' te Ecclesiad! Imi mely
Sebet ejte rajtad, a' magad
kardgya, valamikor gyogyul
meg belőle? Ha ezekkel is
nem elégfel megzöbber talál
Báratsági Dorgálásnak nyol-
czadik veretkedésében!

Collegium

Collegium. pag. 93. 94.

Hebr. 5. 3.

A R I 26. Minden Papnak
szükséges, a' mint a' ne-
pért, úgy ő magáért áldozni
a' bűnökért; De a' Cálvini-
sták Bálványozásnak mond-
gyák a' Mise áldozatját; no-
ha ezen kívül, más oly tiszta
áldozatot nem találhatni, mel-
lyel jóvendőleget szerget az egész
világon áldoznának. Tovább,
minden Pap arra való, hogy
a' népért ajándékot mutas-
son be az Istennek; De a' Cál-
vinista Prædikátorok, semmit
nem mutathatnak ollyant, kit
a' népis be ne mutasson. No-
ha az irás nem mondgya, hogi
el töröltetett a' Papság, hanem,
hogy el változott; Tehát az ál-
dozatis

Mal. 1. 11.

Hebr. 5. 12.

c 8. v. 3.

Hebr. 7. 12. dozatis nem töröltetett el, ha-
 nem az, job áldozatra fordult,
 Hebr. 9. 23. mellyis igen szükséges, mint
 Melchisedek hasonlatossága
 Hebr. 7. 15. szerint való áldozat; a' mely
 csak a' véres áldozatra emle-
 keztető, és a' Christus véres
 1. Cor. 12. 26. áldozatjának gyümölcsét re-
 jának szállító áldozat. Sidoul,
 16. Missch Magyarul; Io akarat szerént va-
 Deut. 16. 30. la ajándék.

DAVIDKA.

MEGIS látom én, nem
 nyughatol te; hiszem csak
 most rontám le farvát Tran-
 substantiationoknak; mind pe-
 niz csak a' Sacramentomi ke-
 nyerrel való communiodnak
 helytelen ségit, most terjesztém
 nap fényre; De immár Mílez-
 ni akarék mégis látnuk bátor
 aztis; im

aztis im rendel resem le a' ci-
 talt locufokat.

1. Loc. Hebr. 5. 3. Minden Papnak
 az erőtlenségért szükség, miképpen a' kössé-
 gért, azonképpen ő magáértis a' bűnökért ál-
 dozni. Felelet! Hogy ez az hely a'
 Sacrificulosok, vagy áldozo
 Papok tisztit állatna; oly tavul
 van tőle, mint az Aron Pap-
 sága a' Cristuséval.

1. Mert a' Sidokhoz irt le-
 velnek egész czellya, ez: Mi-
 keppen mutassa meg a' Chri-
 stus Papságát méltóságossab-
 nak lenni semmellyivel edgyűt;
 az ő Testamentombeli Fő
 Papságnal. Innét ez ötödik
 részben, a' Leviták, vagy Aron,
 és Melchisedech, vagy Chri-
 stus, Papsága vetterik, és ha-
 sonlittatik egyben. Mikor a-
 zért azt mondgya: (c) Minden Pap, e Sid. 11.
 nem

f v. 4. nem akar mellyik Pap ertetik
 g v. 5. itt, hanem (f) Aron vagy valmellyik
 h Hebr. 4. (g) Papi Fejedelem; egy soval, az ő
 14 15. Testamentomi (h) Fő Pap. Ezt immár
 hogy csigázhad akar mellyik
 Papra? Hogy pedig nem a'
 Sacrificulusoké ez a' Papság,
 im meg mutatom: 1. Ez Pap
 i Hebr. 5. 5. (i) Fő Pap; De ő köztök ma (k) egy is
 k Mar. 9. nem lehet fő Pap de jure. 2.
 35. Ez Pap (l) Ajándékokat, és áldozatokat
 l Sid. 5. 1. viszén Isten eleiben, a' bűnökért; De a' sa-
 crificulusok nem visnek több ajande-
 kor, vagy áldozatot, a' Misenél, mely
 m Colleg. is (m) csak a' véres áldozatra emlékeztető,
 pag. 95. és annak gyümölcsit veánk szállito. 3. Ez
 m Sid 5. 5. Fő Pap (n) csak a' Jesus Chri-
 es 7. v. 14. stust ábrázolta; De ők nem
 15 16. 17. Christusok. 4. Ez Pap, a' kit
 o Sid. 5. v. ábrázolt, (o) annak mondatott: En Fiam
 8 est. v. 5. vagy te! ma bűnteleket teged; De ő közzü-
 lők egyiknek sem mondatott
 p Sid. 5. v. ez. 5. Ez Pap az kire mutator,
 6. es 1. v. (p) öröke való Pap Melchisedek Berin; De
 8. ő közzülők edgy Papis nincs
 illyen;

illyen; mert ők mind meghal-
 nak. 6. (q) Ez Pap ő Törvény- q Sid. 8. v.
 beli Pap, mint ARON; De ők 4. es 5. v. 4
 nem ő Törvénybeli Papok.
 Mit kapdós hat jesuita Uram
 ezen az Sz. irasi helyen, holoe
 az minemő Pap itt van az
 Apostolnál; nem olyan ő?

II. Az Apostolnál való r Sid. 1. v. 3
 Papságis ebben allot: 1. (r)
 Az Emberek közül választani az EM- s ibid. v. 6
 BEREKERT 2. (s) Ajándékokat és Al-
 dozatokat vinni Isten eleiben. 3. (t) Az- t ibid.
 Bűnökért aldozni. 4. (u) Mind magajert u v. 3.
 s mind az kösségért aldozni. Ezeket-
 azon ötödik részben az Sz.
 Lelek így magyarázza: (x) xv. 5. és 2. v. 17. 8.

AZONKEPPEN AZ CHRI-
 STUS-IS; nincs en itt ez:
 Az Christus Pappais, vagy Sacrificulusokis;
 hanem csak maga az Christus
 Te pedig nem Christus vagy;
 nem illik hat te rejad annak

Dd

az Pap:

az Papságnak is mivolta; mel-
tánis. 1. Mert nohá az Sacrifi-
culusis Emberek között vala-
tarik; de nem Emberekért,
hogy aldozzon. Mert (y)

y Pazmán
Kal. lib.
II. cap.
5. §. 4.

az Christus, ELEGSEGESSEN érdemlei-
te az örök boldogságot. Azért a' vé-
res áldozatnak valtságunkra való elegtelen-
ségei nem tölti be; sem öregbíti. Emberekért
válastradni pedig annyi, mint

z Sid. 9. v
2. 3.

(z) erőtlenséget az Apostoloknál. 2. Mert
a' Bűnökért egy Pap sem ál-
dozik, mint Logi Péter írja,

j Pazmán
Kall. lib.
II. c. 5.
§. 4. pag.
741. c.
Coll. pag.
95.

és a' Collegiumi, onnet fivra;
mondván: (j) Az Urnak Sz: halála bö-
vén megfizette minden adósságunkat. Azért
nem szükséges, hogy a' mi valtságunkért,
vagy ő maga a' Christus, vagy más valaki,
M A S Z S Z O R. áldoztassék. 3. Mert
sem sok ajándékokat nem vi-
szen; sem magáért, sem a' köf-

v Kalauz.
ibid.

segért nem áldozik, sacrificu-
lus Uram; mivel (v) az OLLYAN
áldozat, CSAK EGY VOLT, mely a'
Kereszt-fán meg feszítetett Christus testének
véres

véres áldozatya. Tehát a' Papságnak
mivoltais, mellyet Pártod
gyanánt fogál, a' te áldozo
Papjaidat, semmibe nem eleve-
niti; de még meg éli!

Ellenv. Nem a' Sido Papokrol szól; mert
azok áldozatya, nem volt már akkor szüksé-
ges; Sz: Pál pedig, az akkori időről szól.

Obiectio.
Pag. 94.

Fcl. Nem következik, hogy
akkor nem volt szükséges, a-
zért nem arról szól; mert egy
az; hogy en oda fel ellenben
próbálám a' dolgot; más az,
hogy; Akkor az jelen való
űdőben, az Apostol az el mult
doldokrol, nem úgy szól, mint
akkor való szükséges dolog-
rol; hanem mint az előt való-
rul; mindazáltal, az jelen va-
lo időben mondgya ki. Mert
a' mikor az el mult dolgok-
rul follunk, gyakran úgy fo-

Dd 2 lunk,

lunk, mint jelen való üdöben;
mindazáltal nem az el múlt
dologról szólunk? Ki mer itt
praktikálni? Mert világos ta-
nuk ezek itt. Mikor így szól Sz:

a Sid. 7. v.
9.

Pál: (1) *Meg üzeneteket Abraham-
ban Levi is, a' ki tizedes szok, vagy szokos
(sol t in praesenti.) venni; Mit monda-
ra? Azt, hogy nem bukás
volt akkor a' Levi tizedelése,
vagy dezmálása; Azért nem
a' Levi tizedeléstől szól? Ez
féljert plágát erdemlenél az
Scholaban, mert hiszem ott is
in praesenti szól; mint lás ahhoz
hasonló több (b) *locusok* azon level
ben: a' holot mind jelen való
üdöket talál a' régi dolgok-
nak befejezésében. Condescen-
dallyon hát itt causad jo jesu-
ita Uram! De igaz! most ve-
sem esemben, jesuitával van
ügyem;*

b. 16. v. 8.

28. vs.

Sid. 8. 3. 4.

5. 6. és 9.

v. 22. 23.

ügyem; van pedig *jesuita acquireca-
tio*; mikor Ember a' mit mond, nem
azt érti rajta, hanem mást, az
mit síveben gondol; illyenre
akarja ez Collegiumis Sz: Pál
csinálni: Ne csinálunkodgyal!

Mert hiszem *Prætoris indicatus sapē
tanquam praesentia in praesenti*; hat azok
megis nem el múlt dolgok?

3. Hamisságát csavargásodnak,
a' te magyarázatodbul ki jött
keptelenségek, absurdumok

*Absurda
absurda
interpret.
jesuit.*

által im így mutatom meg: Ha
ott miden Új Testamentum-
beli Pap érteik; tehát, a' Chri-
stusnak is oda kell foglaltatni;
De ez utolsó hamisság, mint
ad Hebr. 7. cap. bizonyítja; Azért az
első is olyan! Immár Colle-
gium, vagy azt engeded meg,
hogy *universaliter* szól, minden ó Tör-
vénybeli Papokrul; vagy azt;
hogy az Új Testamentumbeli

Dilemma.

Dd 3

Papok.

Papokrul; ha az első híbed, ugj
el romol Papságod ez helyen;
ha pedig az utolsót vallod,
ugy a' Christustis be kell fog-
lalnod; mert ő is Pap, s' meg
pedig Új Testamentumi; és
igy innen ilyen abszurdumok
folytak. 1. Ha a' Christustis be-
foglaltatik ide, tehát mint az
a' Pap (c) mind magajért; mind a' kös-
ségért áldozott a' Christustis; Ez pedig
bőrnű káromlás! 2. Tehát (d) az Em-
berék közül, Emberekiül választott az
Christustis, mint az a' Papis;
Ezt pedig mondani szemtelen-
ség! 3. Tehát (e) mint az a'
Pap környű véstett erőtlenséggel, úgy
a' Christustis; Ez is átkozott
káromkodás! Immár akár
mellyiket válassz; de edgyik-
benis, nem leszen nyert perced.
El vegre, mit czivodom ve-
veled?

e Sid. 5. v.

3.

d v. 1. ib.

e v. 2. ib.

veled? hísem magad mondd
ki álbatarlan tetovazásodat ez
iránt; Mert egger, azt mon-
dod; Nekedis Papnak szükség az bűnökért
áldozni; mássor ellenben járod az
visszaját, s' így szól. Nem szükségös,
bogy válságunkért áldoztassék. valami.

2. Locus Mal. 1. v. 11. Nap keletül fogva,
nap nyugatig nagy az én nevem a' Pogányok
közé, és minden helyen jó illam föllet és
sifia áldozattal áldoznak nekem; mert nagy
az én nevem a' Pogányok közé, azt mon-
dgya az Seregeknek Ura. Felelet. Mine
allattya ez a' Mifer? hísem itt
a' Mifer meg a' Pogányok köz-
zékem küldtek volt; hát mégis
mifer itt a' Propheta? NEM!

1. Mert itt a' Pogányok
közé való áldozattal föl a' Sze-
Lelek, a' melly nem törvényi;
hanem Evangeliomi. s' Lelki,
az az, igaz hittel való imad-
ság; mint ki tettzik im ez he-
lyekből: (f) Mennyen te előben az én

f Sol. 1. q. 2.

v. 2.

D d 4

imada

g Philp.

4. v. 18.

Iascl. Salt.

16. v. 17.

1. Ielen. 5.

v. 8.

2. Ielen. 8.

v. 3. 4.

imádságom, mint az jó illatu füst, és az én
kezem föl emelése, mint az Estvélis áldozat.
Imét: (g) El vöttem Epaphroditust, a
mellyeket küldtetek, dragalatos illatnak
láscl. Salt. Bagát, Istennek kedves, és kellemes áldo-
zót. Imét: (h) Az hásson négy vénnek
nek kezékben vala arany Pohár, mellyek
tellyesek valának jó illatokkal, mellyek a'
2. Ielen. 8. Szenteknek imádságok. (i) Akkor előjött
v. 3. 4. más Angyalis, és meg állt az Oltár előtt,
kinek kezében vala arany Témjenező, és
adának annak sok jó illatokat, hogy azokkal
áldoztak, mind a' Szentek könyörgésével
egyben az arany Oltáron. Illyen jó illatu
füstöt, és Lelki tíftra áldozat-
tot ért ám Malachiás, mivel
meg a' te értelmed ferentis
ból az Uj Testamentomi áldo-
zatrul. Az pedig, mint meg
hallád a' Sz: irásból, csak a'
Szentek könyörgése, és imád-
sága. Nem bol hát Malachiás
az Miserül? Nem!

k Lev. 2.

poss:

2. Mert szol Mincha nevű áldozo-
zatrol; az Mincha pedig (k) oly áldo-
zatnak nemet jelenti, a'
mely Lé:

mely Lelek nélkül való allar-
ból, veretlenből, nem lelkes-
ből és véréből lefenn. Azert-
ha ugyan csak ez bor sürgeti-
jesuita Uram! vallya meg,
hogy csak kenyeret, és bort
áldozik; nem Christus testét
és véré; Es így oda lefenn az
Transubstantiatio:elromola?
Mise aldozatis. Fel. II. Avagy
az Uj Testamentomról ered-
jesuita Uram! ezt az áldozatot;
avagy az ó Testamentomról,
a' Törvényről; Ha az utolsó-
ról érted; már úgy nem a' Mi-
set érti a' Propheta, (mert azt
nem ó Törvényi áldozatnak
mondod) hanem az ollynokat,
a' mellyekről feddi Isten a'
Papokat. Ha pedig az Uj Te-
stamentumról hísted; úgy is Dilemma
Dés nem

Dilemma.

nem a' Misset érti a' Prophetia;
mert a' Mise a' tellyes Sz. irás-
ban sohólis nem mondatik ál-
dozatnak; hanem csak az igaz
könyörgés, mint meg hallád.

1. Resp. III. Avagy tulajdon érte-
lemben veszed jo Collegium!
az áldozatnak nevezetig; a-
vagy hasonlatosság szerint va-
loban; Ha tulajdon értelem-
be veszed; tehát Testet, és vert nem
áldoztak; és így el romol a'
Mise; mert a' Mincha kenyérből va-
lo áldozat. Lev. 2. 2. Az Új-
Testamentumi üdöre semmit
nem kell benne hozni; és így
is meg nyiretik a' mái Mise;
mert Malachias az Új Testa-
mentum elő; és v. II. in prae-
senti fol. Ha pedig hasonla-
tosság szerint való értelemben
veszed;

veszed; ugyis nem lehet áldo-
zat a' Mise. 1. Mert hasonlatos-
ság szerint való áldozatot kell
értened; a' Mise pedig azt
mondgya: Tridentum: verum, proprium,
reale Sacrificium és így Metaphorice-
is nem érthetni a' Misset, mert
nulla potest sic hic dari Meta-
phora. 2. Mert csak az imad-
ságot mondgya a' Sz. irás ha-
sonlatosság szerint való istia ál-
dozatnak, mint meg hallád.

3. Mert a' tulajdon értelem-
ben nem vettett áldozatot,
külömben nem magyarázhat-
ni hasonlatosság szerint; ha-
nem így: A' külső Törvényi, Testi áldozat,
jelent belső, Evangeliumi, Léleki áldozatot;

mint az oda fel elő hozot Sz. 1. August.
írás helyek is ezt látni agyák: De Civita.
Dei lib. 10
és egy jambor Doctor írásais, cap. 4. pag
igyen: (1) Mikor azt mondgyuk: Sursum 162. 163.
corda! akkor Istennek oltára a' mi szívünk;
ő neki

ő neki véres áldozatokat áldozunk, midőn az
 ő is Jigáért, mind a' végig harczolunk,
 néha győzelműsége is illatu fustot téstünk,
 midőn az ő színe előtt, kegyes, és szent
 szeretettel gerjederünk: neki áldozunk, alaza-
 tosignak, és dicséretnek áldozatnyát, a' mi
 szeretetnek oltárán, szeretetnek gerjederő
 tuzvel. Hüllödé ez jámbor! mint
 magyarázza a' külső áldoza-
 tot belsőre; a' testit, lelkire;
 De a' te Mised nem magya-
 rázathatik így: mert, sem nem
 lelki, sem nem belső, sem
 nem Evangeliomi áldozat;
 hanem testi; mert azt mondod,
 hogj test és vér a' Mised; külső;
 mert látható áldozat, kenyér és
 bor fin alatt; így szól: Törvé-
 nyi: mert minden Ceremoniát,
 mely a' sidoknál volt, és még
 többet is el kövecz ennyiben;
 annyiban pedig a' mennyiben
 sem a' törvény, sem az Evan-
 gelium

gelium meg nem jelentette;
 sem Törvényi, sem Evangeli-
 omi; mert Sohul a' Sz: irásban
 nem találni; és így nem is
 igaz, tista áldozat valóságban.

IV. Hogy pedig jövendő-
 les szerint, tista valóságos ál-
 dozattal kel áldozni; azt mon-
 dod. Erre ez a' válasz: 1. Ol-
 lyan a' könyörgés, imádság,
 mint oda fel győződelmeske-
 dik. 2. Hogy Mincharol,
 vagy Minharol tett emlékeze-
 tet a' jövendőtlésben; Azert tu-
 ladjonk éppen olyan áldozat
 kel! Nem követkőzik: Mert
 Esaiásis jövendölven az Uj
 Teste meutomrol, az (m) Sion hegye-
 re való fel menetéről tében fog; Azert
 ugyan oda kel fel menni? Hibem
 lám teis(n) Metaphorice ma-
 gyarázad azt az Ecclesiara!

Ismer

Exceptio.

m. Esa. 2.
 v. 3.
 n. Colleg.
 pag. 26. 27.

Esai. 66.
v. 20.

Ismét, íszen bor (o) az igaz Izraéliták megáldozatáért Ierusalémben az Új Testamentumban; Azért ugyan Emberek áldoztatnak meg? Következik? Szintén csak így a' tiedbélis; Azért ha e' következtetést rosznak mondd; mond annak a' tiedetis! Terj igazságra hát valaha már egyfer!

Objectio. V. Ellenv. Nem lehet az imádság tífra áldozat, mert az embernek imádsága, és egyéb jo cselekedete is mind tíf-ratalan, az ellenkezők vallása ferint. Fel. 1. A' tífra kétfé-
pen vétérik; avagy úgy a' melyben egyaráltlyában semmi macula nem találatik, *absoluté*; ilyen tífra csak az Isten, ki (p) még az Angyalokbanis talál bűnt; avagy úgy, hogy hasonlatosság ferint le-

prob. 4.
18.

gyen

gyen *comparaté*; így tífák az An-
gyalok az Emberekre nézve; így (q) edgyik Ember ártat-
lan, igaz, tífra, a' több hamis *q. 104. 1. v. 8.*
Emberekre vagy meg vétért földre nézve; így tífra, az igaz Istenselő Ember imádsága: a' fines kerezytőnek fines imád-
ságára nézve. Illyen tífát em- *r. Mal. 1. v. 12.*
leget Malachiásis, (r) mellyet az akkori fertelmes Papok meg ferteztetett áldozattyok-
kal vét egyben; Illyen tífra-
sággal tífak a' Hivek imád-
sági; A' tífatalan jo cseleked-
tekről volo vallásunkat nem
jol citalod, tanuld meg mint
oda fel le irok ezen utolsó rcz-
ben Art. 2. & 3. Fel. 2. Tífra vala-
mi vagy magában, így (s) Istennek *st. Tim. 4. v. 4.*
minden teremsetti állatya tífra, s' jo; vagy
a' véle való élésben, így a' Sacramen-
tomis

romis tística a' tística való egle-
ben; immár az imádság, mel-
lyel a' keresztényen Ember kö-
nyörög magában nem tökelle-
tes tística; mindazáltal igenis
tística, a' tística vele való egleben,
midőn fivessen, igaz hit által,
a' J. sus Christus temjenezde-
ben rakogattya a' kegyes lelek-
egy a' (i) szentelt bűn, mindenestül
fogva nem tística áldozat volt
a' vele való eglek kívül; hanem
a' vele való egleben. Midőn a' ki
Lélekbe tística volt az vitre végben.
Mint mikor az ónnal; Salakkal ed-
gyütt levő arányat, a' tűzben
vetik, meg tisztítja; ha pedig
a' valasro vizben, a' mi nem
oda való, azt tüle el választja;
és a' mives kezében csak a'
tística arányat adgya; így a' Je-
sus Christus temjenezdeben,

vagy

vagy fivé mellett levő sebe
helyében ha ki fives imádsá-
gát teszi, meg tisztítja Salak itul,
és az ő Artyának, amaz nagy
arany Mivcsnek tística adgya;
mert a' (u) J. sus vére tisztít meg min-
ket minden bűneinkből. I. sus Isten Ma.
Ichiásnál (x) a' Caini fives áldozattal,
(mellyel gonosul éltek) veti egyben
a' tística áldozatot; mellyis az imádság,
mint innét ki terzik: (y) Mennyünk ki a'
J. sushoz, és ő általa szüntelen vigyünk Isten
eleiben Dicséretnek áldozattal; az az, az ő
nevére vallás terő ajakainknak gyümöcsét.
(z) Tis legyenek Sz. Papság, lelki áldozatoknak
áldozására, mellyek Istennek kedvesek, a' Je-
sus Christusnak általa. Kedves és tística
áldozat hát az Imádság, a' Je-
sus Christus által; és így meg
inkább rontá Misédet Sz. Ma-
lachiás Propheta helye.

III. Locus. Hebr. 5. 1. Minden
Pap arra való, hogy a' Bűnökért, áldozato-
kat, ajándékokat vigyen Isten eleiben; E-
hez azt mondod: Nem mond-

E e

gya

gya az irás, hogy el töröltetett a' Papság, hanem (j) hogy el változott; j Hebr. 7. Tehát az áldozatis, nem töröltetett el, hanem az jobb áldozatra fordult. Fel. 1. Az első helyet büven meg mutatám oda fellyebb, az első locusra tört válaſtban, hogy nem a' mai Sacrificulosokrul ſol, hanem az ő Törvényi Papokrol. 2. Hát el változott a' Ceremonias Papság? Bezzeg el! De nem te read, hanem Erre, a' kiugyan ot így iratik le: (v)

v Sid 7. Ki a' Iuda Nemzetiségéből való, melyből Sen
v. 13. 14. ki nem ſzolgált az Oltárnak; (a) Melchisédek ſzerént M A S P A P; (b) ki nem
a v. 15. Törvény ſzerént lett Pappá; (c) kinek ez
b v. 16. mondatott: Te vagy örökké való Pap; (d)
c v. 17. kinek meg esküdt az Ur, hogy örökké való,
d v. 21. 24. leſſ, és ſoha meg nem hal; (e) ki meg tart-
e v. 25. tya azokat, kik ő általa járulnak Istenhez;
f v. 26. (f) ki ſzent, ártatlan, ſeplő nélkül való, az
bünösöktől el válaſtatott, az Egeknél ma-
gassabb;

gassabb; (g) kinek nem ſükség mindennap áldozni; (h) ki egyſzer áldozott. De te read Iſuſta Uram, ezek közzül csak edgyik is nem illik; Azért nem te read változott a' Papságis; mit pipeskedel hát ſzenyes Papi tolladdal Páva modra annyira, hogy nem tekintef fekete lábaidra?

IV. Locus. Hebr. 7. v. 15. Melchisédek ſerint, támad más Pap; ki kényérrel és borral áldozott. Felelet.

1. Meg mondok most, kicsoda az a' más Pap? Nem te vagy az, hanem csak a' Chriſtus.

2. A' Melchisédek haſonlatofágát, nem ugj magyarázza az apostol, mint te, hanem ebben

i Sid. 7. v. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

tetováf há: idegen magyará-
zatoddal, holott az Apostol-
nak eűben sem jut soholis az
Melchisédek áldozattya? és
Soholis ahoz nincs hasonlita-
rás. Meny dolgodra Traditi-
oddal! 3. Csak más Papot
mond az irás; De te hanyadik
vagy, és hanyan vadtok? megigy
tudnad? mondani? 4. Az
Melchisédek Kenyérrel évedett;
borral valo áldozattya, te a' kősségnek
adatott; De te
Soha meg nem próbálhadd,

k Ter. 14.

18.

Sid. 7. 1.

Mert (k) Melchisédek Abrahámnak ele-
ben menvén, Kenyeret, és bort vitt; Ki-
nek? Abrahámnak! Azert
hogy áldozzon? Nem! mert
ugy Abrahámnak áldozó
volna! Hát miért? Azert
hogy maga, és el faratt Szol-
gai egyenek; ugyanis az ere-
det betűben protulit, nem obtulit va-

De ah

De ahol bátor ha finte min-
den irás kívül meg enged-
nek is, hogy kenyeret, s' bort
áldozott volna; De mégis a'
Misé, ez nem segítene. 1. Mert
kenyer, s' bor volt az állat-
tyara nezeve; De a' tije nek
mond az irás; De te hanyadik állat-
tya nem marad meg; és
megigy testnek mondod. 2. Az
Az semmi el változást nem fé-
vedett; De a' tije féved. 3. Az
borral valo áldozattya, te a' kősségnek
adatott; De te
nem engeded a' Bort adadni.
4. Az csak egyfő volt; De a'
tije minden nap, sokfő van.
5. Az volt haládatossáért; De
az a' te Misé van bűnöért.
6. Melchisédek vitte azt ki
csak az Előért; De a' te Misé
van az Holtértis. Tehát a'
Melchisédek rendi semmi ké-

Ee 3

pen nem

pen, nem illik a' te rendedre,
és így a' te Misedetis nem gyá-
molgattyá, sőt rontogattyá;
innét a' Mise áldozattya-is
nem tiszta; mint immár meg
hallod bőven ide alabb.

A' Mise nem tiszta Aldoza.

I. Mert a' Szent Írásnak

1. Ephes. 2. mindenképpen ellene van.

2. 4. 5.

1. Az (1) Ceremoniákban ellene van.

2. Hogy a' mit lát nem azt ál-

dozza; ilyen áldozatot; Soha

Senki sem olvasott. Talám

Pater Urámnak, ha valaki

arany sít mutarna nem ven-

ne el az arany állattyát, hanem

csak a' sítot. 3. Hogy a' Bű-

nertis legyen, pag. 94. nem is legyen

válságunkért, pag. 95. bolondság ezt

hinni. 4. Hogy Ember ké-

nyer sítot, s' Istentis áldozzon,

nagy ešelőségg! 5. Hogy Em-

ber terem-

ber teremcse; az után imad-
gya az Oltáron; az után ál-
dozza; az után az ő tőle te-
remtetett; imádtarott Istent ő
meg egye; Pogányságnal, na-
gyobb Tyrannuság! Te pedig
nem ment meg amaz fogás;
nem Isten hanem annak Sz-
teste; mert te mondasd ez:

(m) Nem szabad Senkit imádni, hanem m Coll. g.
csak az Istent. Te pedig (n) imádsz az pag. 81.

Oltári Sentségben. Azért Istent imádsz; n Concil.

Te pedig azt meg ešel az i- *Trid. Sess.*

mádas után; Hiszem hallatlan *13. can. 6.*

sörnyűség ez! *pag. 97.*

II. Nem tiszta áldozat me-

gis; Mert a' Christus áldozat-

tyának ellene van. 1. Hogy

sokszor meg áldozzák. 2. Hogy

a' Bűnökért áldozzák. 3. Hogy

a' Ceremoniákat ilmet vissza

hijjak. 4. Hogy az egy Chri-

Ec 4 *itus Pap-*

stus Papnak sok hely tartoit
tesznek, mintha mindenap ve-
lünk nem volna. 5. Hogy az
örökké való Papságot halan-
dokra ruházzák. 6. Hogy va-
loságeri való áldozatnak len-
ni tanítták; noha te ezt sine-
led, a' mint lehet; de hallyad
o Conc. rola Anyadat: (o) A' ki mind haltak-
Trid. Sess. nak, mind élőknek bűnökért, büntetésekért,
22. can. 3. elégtételükért és más szükségekért, engesztelé-
sül áldozni szükségesnek nem mongya; azok
légyen! 7. Hogy csak sugja, ne hir-
desse. 8. Hogy csak maga
egyek, s' igyek. Mind ezek,
ha igazak mi hátna a' Christus
áldozatának?

III. Mert a' Christust a'
Mise minden nap el árullya;
ezértis nem tista Aldoza. Laf-
lad erről, az 1662. estendőben
Bécsben nyomtatott ELE-
VEN

VEN KUT Fő nevű köny-
vecskében, a' Miséről a' Chri-
stusnak el árultatását! a' töb-
bi közt ily harmoniat csinál
annak Authora, a' Mise és a'
Christus el árulása közt:

Christus sokkal árultatik.

Pag. 12.

A' Pap az Oltárt sokollya.

Pag. 16.

Christus Annátnal, vizsgálatik, s'
meg csapatik.

A' Pap Mise olvasáshoz kezd.

Pag. 18.

Christus Káráshoz vitetik s' meg
tagattatik;

Pag. 28.

A' Pap a' Kyrie mondgya.

Christus ruháit le vonnyák.

Pag. 34.

A' Pap a' kelyhet fél bontya.

Pilátus kezeit mossa;

Pag. 44.

A' Pap az ujjait mossa.

Christus a' kereszfához segeztetik;

Pag. 46.

A' Pap keresztekét vét az áldozatra.

Christus a' keresztfán emeltetik;

Pag. 56.

A' Pap az Urat mutatgya fel.

Christus meg hal a' keresztfán;

Pag. 19.

A' Pap a' Sz. Oltárt kette fogi.

Christus Urunk el temetetik;

A' Pap az urat véli magához.

Im lássad jo Collegium!

Ecs

hogy

hogy a' te Miled minden nap
 a' Christust hogy árulja el
 A' Pap Iudás. A' Pap Annás,
 a' mife csapás, vizsgáltság,
 A' Pap Kaiphas, Christus ru-
 háját levono Sido, itglő, s' uj-
 jaitmoso Pilátus; meg fesső,
 fel emelő, s' meg ölö Sido; De
 még többis; mert megis csi a'
 Christust, s' gyomrát kopor-
 sonak csi; Haj kő koporso!
 mi keltőbb a' Christus el áru-
 lához?

Hát 2. a' Penzes, aranyas
 Mifer, s' indulgentiák at hová
 cseled? Mellyeken, mint ju-
 dás, nem csak harmincz ezüst
 pénzt; de ugyan sok ezereket
 a' Melroságos Rendek tárhá-
 zabol ki kotrottál, fines lo-
 pásnak nemis tartván; val-
 lyon s'

lyon s' akkor nem az Urat ad-
 tadé el meg annyi penzen?
 Nem hiheri azt az okos, hogy
 judással nem vákál volna,
 mint magad mondád. Vaj-
 ha meg tekinten a' Melrosá-
 gos nagy Rákoczi házis itt je-
 suita Uraimek miat meg ürült
 sok bor lákokat, és a' Szerze-
 telek meg kőveredeleket!
 Hogy penig ez ilyen Mifeis
 el adgya a' Christust, nézi azt
 a' feles; De nézed magadis;
 mert te vállalod ez: (p) Ugyan a-
 zon Aldozat van ez mostani Papok szolgál-
 tatyában, a' ki a' kereszten volt. Mellynek
 áldozásával az Ur kegyelmét, megterésnek
 ajandekat enged, és még a' rettenetes vét-
 keket is meg bocsátja. Ha így van a'
 dolog egy árallyában a' Mife-
 ben minden nap árulod, s' ál-
 dozod a' Christust; s' mégis a'
 Christust el árulo áldozat vol-
 nae tista

p Concil.
 Trid. Sess.
 22. Cap. 2.
 fol. 172.

naq tista? Hisem a' Christus
akkori meg életseis noha ál-
dozat vala; mindaztal ugyan
nem menekedének meg a' Si-
dok azzal, a' Gyilkosi ne-
vezetűl; sem Judás az Aru-
loitul; Azert hat te megme-
nek edel? De hogy!

Colleigum. pag. 96. 97.

AR Tic. 27. Beteg valaki
közszületek, vigye be az
egyházi szolgákat, és imadkoz-
zanak érte, meg kenven őtet
Olajjal az Urnak nevében;
De a' Cálvinisták azt mond-
gyák: Ne vigye, mert csak ba-
bona az olyan Pápista kenet.

DAVIDKA.

IGen jól mondgya azt az E-
vangelicus Sereg, hogy a'
Pápista

Pápista kenet babona; nem
mondgya pedig, hogj az Apo-
stoli kenet is olyan volt vol-
na, a' mely mindazátal meg-
fűnt a' csuda tettelekkel ed-
gyűrt. Hogy pedig a' Pápistai
kenet né Apostoli kenet meg-
retszik: 1. Mert az Apostol
(q) hagyta hinni a' Presbiteréket; De
a' Pápista kenet el tiltja azo-
kat. 2. Az Apostoli kenet, (c)
nem vala Püspöktől fentel-
tet; De a' (s) Pápista kenet Püspö-
köktől fenteltetik, kitis újságul találta
Sylvester 314. esztendőben.

3. Az Apostoli kenet adatek
(t) csak a' gyógyításnak ajándékával, az
Evangeliumnak kezdeiben; De a' Pápi-
sta kenet, 647. esztendőben
elő Márton Pápa talalmánya
által, minden esztendőben fen-
telteti magát, és félyel kül-
dözeti.

Svár.
Tom. 4.
Diss. 39.
ect. num.
4.
Conc.
id. Sess.
c. 1.
Iak 5.
Svarex
Supr.
ark. 6.
Conc.
id. Sess.
cán. 2.
ajetán.
nm. in
5.
iffan.
Cosult.
2.

dőzteri. 4. Nem vala a' Sacra-
mentum, hanem (u) csak meg kenés-
re való vala az Apostoli kenet; De a'
Pápista kenet, (x) Sacramentommáis
vált. 5. Az Apostoli kenet (y) meg-
gyógyításra való vala kiváltképpen; De
a' Pápista kenet, (z) a' bűnököt meg bo-
csátja. 6. Az Apostoli kenet után
(i) meg vallyak vala egy másnak bűnököt;
De a' Pápista kenet csak a'
Papoknak vállattatja. 7. Az
Apostoli kenettel egészen ke-
nik vala meg az Urnak nevé-
ben; De a' Pápista kenettel,
hol kel meg kenni? magok is
nem tudgyák, ki edgyer
mond itt; ki mást. 8. Az A-
postoli kenet (v) nem utolsó kenet volt;
hanem meg az után megis
gyógyult a' meg kenettetett
Ember; De a' Pápista kenet
utolsó. 9. Az Apostoli ke-
net, nem oly szükséges volt,
hogy a' nélkül Ember nem
idvezül-

idvezülhetet volna, mivel
nemis az idveffegre tartozot,
mint ezt a' Tolvaj és verben
borult Sz. István példái meg-
mutatták; De a' (a) Pápista kenetet,
ha csak el mulattya kkes veszedelmes, és kar-
hozatos. Mit mondhaez immár az
ilyen kenetről, a' mely min-
denképpen ellene van az A-
postoli kenetnek? Nyilván
igy beszélgethecz: (b) A' kenet ré-
genten nem így volt mint ma, hogy utolsó
orájára halszintak. Mit czikornyázod
hát babonás kenetedet, az A-
postoli kenettel, holott koránt
sem evezhet oda?

Collegium. Pag. 97.

ART. 28. A' Felesége el ne
Amennyen a' Férjétől, hogj
ha valami okból el megyen, és
el válik tőle, házasság nélkül
maradgyon; vagy a' Férjével
meg

1. Cor. 7. 11.
Math. 19.
6. Marc.
10. 12. Luc.
16. 18.
Rom. 7. 3.

meg békellyek; De a' Bal ke-
refnyeknek mondgyák: Ne
maradgyon, hanem Férjhez
mehet. &c.

DAVIDKA

I. B Eg ravaß csel vetéßid
vadnak! miért nem
olvastad tovább azon Sz. Pálé
ott találtad volna ezt: (c) Ha az
bűtlen el megyen, ám mennyen el; nem
vetetött Rabság alá az Atyá, vagy ke-
resztven Ászszonyi állai az ilyen dolgokban.
Hallodé ezt? Nem kel vala
ezzel magad, s' lelked billye-
geznéd! A' Christustis cita-
lodé Ottis olvasd tovább, s'
ezt találod: (d) Mondom nektek, vala
ki el hagyja Feleségét, hanem ha pa-
ráznasáért, és más vőjénd, paráználko-
dik. Itt (e) a' paráznaságnak oka ki vő-
tetik az Urul; Vedd ki hát te is! Mert
máskeppen, miis azt mond-
gyuk: (f) A' mit Isten egybe szerkesz-
tetett, azt Ember el ne válassza. De a'
mie

C 1. Cor. 7.
v. 15.

d Mat. 9.

79.

e Lomb.

Dist.

3. fol.

942

£ M 11 10

1711

mit Christufunk és az Apo-
stol excipialtak, mint meg hal-
lad! bezzeg olyankor, rabsag-
ala nem vettyűk az keresztien
és arratlan félt. Mert az sem
telenfégeket meg tiltottuk mi,

nem úgy mint ti, hogy (g) *Cem. in c. agyasokat, tarthatok, csak bizonyos Summa ad Titum edgyatok az Officialisoknak. Ezert (h) Six. h Corn. azo Pápa Rómában egy nagy Lúánara épi Agr. Iuris bete. Meri az Romai Kurvak minden bé- Declor de den edgy Iuris penzt adnak az Pápának. Vanit. Scio. Annak felette mikeppen, és mi cap. 64. legyen az matrimonialis cau. i Muscul. taknak taxája, lássad Muscu. in Loc. Com. De. lusnál. (i) Az hamar valo el- Ministr. valasztis Sz: iras kívül tala- Tit. Nun- dinatio. R lod. Bellar. lib. de Matr. cap. 21. Az gono- P. pag. 198 fert penig, gonofit nem adok, k Zach. 3 hanem azt mondom: (k) Dorgallyon v. 2. meg az Uri tégedet! i. Cor. 14. v. 39. 2. 5.*

Collegium. Pag. 98.

ART. 29. Az Gyűlékezésekben
Ff igye-

igckezzerék prädikállani, és az idegen nyelveken való szólást meg ne tiltsátok. De a' Calvinista Prädikátorok ugyan meg gyűlöltettek a' Déáki sor, mint ha Isten nem tudna Déákul.

DAVIDKA,

MEG bocsás! nem jól mondod; 1. hogy mi a' Déáki nyelvet meg gyűlöltetjük. 2. Hogy az Apostol csak a' Déáki nyelvről szólana. 3. Hogy a' Prädikálásban mondaná; mert ugyan ott van ezis mindgyárt meg írva:

1. Cor 14.
v. 4. 5. 10.
17. 19.

(1) Mindenek rendet és ékesszen legyenek, és az Ecclesia épületire; immár pedig, ha az együgyű bé megyen, miképpen mondhat a' te áldásodra Ament? Mert te jól cselekedted ugyan, hogy halakat adsz; de más nem épül. Azért az Ecclesiában inkább akarok őt jól értelémnel fölteni, hogy

masokatis

masokatis tántusak, mint tíz ezer jól nyelvel. Ezt kellett volna elmédben fe. degetned! Mert avagy nem tudod? hogy a' te Diákizásod, (m) csak a' levegő éget veri. 4. Prädikállást emlegetsz? Nem Istennek szállás hát, noha te oda tekered, mondván: miért ha Isten nem tudna Déákul: Hisem Isten nem fűkölködik a' te prädikálásod nélkül! kinek prädikálás hát? A' kösslegnek! Szoly értelemmel hát neki! Mert Isten tud ugyan minden nyelveken, mégis mind azokon nem akar beállani, hanem csak a' Déáki nyelven; maga a' sánt nyelvek, Sido és Görög volna; De te azokat meg gyűlöltetted, mint Tridentum írva hagyá; mit fogod hát mégis rejánk?

m. ibid. v. 2.

Ff2

Collegium

Collegium. Pag. 98.

Exod. 25.
18.3. Reg.
6.29.
Luc. 8.22.

ART. 30. Csinally két Cherubimot, vert aranybol;
Az Párofosok mondgyák: Ne csinálly; mert minden kép Bálvány.

DAVIDKA.

n Bell. lib
2. de Imag
cap. 8. in
Princ.

NEM mi fonkat mon-
dod: mint Iesuita Cár-
dinálodis meg ismerte: (n)
Calvinus Vallasa ugymond ez: Nem til-
tottak tellyességgel meg az képek; hanem
meg tiltattak, hogy a^o Templomokban ne
helyheztesse, és ne tiszteltesse. Mit
beszél hát universaliter? MiN-
DEN kép &c. mert nem min-
dent mondunk, mint hállad!
Hogy penig azt mondgyuk:
Az melly kép tiszteltek, s'
Templomokban helyhezterre-
tik Bálvány; Pápista Baráto-
datis

datis idézd törvénybe érte, ki

igy sol: (o) Nem, modhatni meg az, tu-
datlan kösségnel, minemő nágy Balvanyozas
táplálatik az képek által

O Agrip-
pa de
Vanit. Sci-
ent. cap.
57.

2. Hogy te necked minden-
keped az te templomidban
Balvany legyen; és te azok.
mellet Balvanyozo; im igy-
probalom megh.

p Hodeg.
in App.
Epist. 1.
De Idolol.
§. 5.

1. Az Papisták kepei Balva-
nyok. (p) Vala mely képek Isteni tisztel-
adatik; De az Balvany; De (q) Az Pa-
pisták képeinek Isteni tisztel-
adatik; Tehát a^o Pápisták kepei Bal-
ványok! Tetzik? Kell tet-
tzeni! mert mindeniket Pápi-
sta barátod fonta; De ihol
vadnak meg több Tanukis:

q Ioh.
Ge. son
Quast. de
Negl.
Pralat.
num. 7.

Igy ir edgytek: (r) Légyen ez a^o mi
Propositionk: A^o Christus és a^o Szentek ké-
pei tisztelni kell még TULAJDONKEP-
PEN IS, úgy hogy, az imádás, a^o képen
végéztessék. Másik meg így beszél (s)
A^o Christus keresi saját magában LATRI-
AVAL kell tisztelni. Harmadikis így:

1 Bell. lib.
de Eccl.
triumph.
2. cap. 2.
in princip.
s Greg. d.
Vált. m. 4.
Disp. 1. q.
24. pünct.
3 fol.
4755.

Ff3

(1)

8 Azor.
Inst. lib. 9.
cap. 6. §.
Tota.

(c) Alhatatos Sentententiajok ez a' Theologusoknak, hogy a' kép, és a' kinek képe, mind edgy tiszteltetettel tiszteltetik. En már bátran mondom ezek után, a' Tanuk után; Tehát a' Pápisták kepei Bálványok!

ii. A' Pápisták Bálványozok. (u) Az a' Bálványozó, a' ki valamely teremtetett állatot, olly tisztelettel becsül, melly csak az Istenet illeti; De a' Pápisták ollyan tisztelettel becsülik a' Teremtetett állatokat; mint a' Szenteket, és kepeket; mely csak az Istenet illeti; Tchat a' Pápisták Bálványozók!

A' Szenteket ollyan tisztelettel becsülik. Hallál erről oda felis bőven, itt is három Tanut állatok. Az edgyik így: (x) Az Isten igazsága sekirül appellatunk boldog Sűz Mária sekire. Másik is így szól: (y) Emberi Nemünknek edgyetlen edgy Dícsőffége, Maria! Ki egyedül uralkodik az Egeken, és földön; Tengernek, menynek világa; Világossá ad az Szent értelmet. Har-

met. Harmadik is így beszélget: (z) Idvesség Réve, édesseg, élet, mi Reménységünk! Hasonlóképpen tiszteltetik Rochus és Sebestyenis in Missa de S. Rocho, és többek is.

Az kepeket is Isteni tisztelettel illetik. Csak most hallal erre négy Tanut; De halljad ez könyörgestis! (j) Oh Kereszt! egesseggel egyeslen egy Remensegh! Igazságunkat nevellyed; és a' Bűnöket bocsásd meg! Ez is faggattya az Collegiumot: Az Isteni tisztelet ez: (v) Terdit meg hastvan, előtte le borulni; (a) neki innepet bentelni, (b) segítségre hívni, és (c) imadni; De az Pápisták, imádgák, segítségre híjjak, mint meg mutatám, idnepet bentelnek nekik; mint kereszti találása, fel emelése ecc. (d) előtök le borulnak, meg csokolgattya, minden alvan, ott imadkoznak. Innen az ki meg csokollya Romában az Maria czipellőst, és három, Ave Mariat. el mond, 700. estendeig valo bűn bocsanatot engedet annak,

2 Officiū
Beat. Már-
Virg. in
hymn. &
antiph.

j Breviar
Rom. Sab.
infr.
Hebd.
Quart.
Quadrage.

v Esa. 43.
23.

a Kijöv.
20. 10.

b Solt. 50.
v. 15. 23.

c Esa. 42.
8.

d Cons.
Trid. Sess.

25. Decr.
de Imagin.

annak XXII. Janos Pápa. En
mind ezek után concludalom;
Te hat az Papistak Balvany-
ozok! Ez csel vetesed penig,
nem legit; Azt tisztellyuk az kepben, az
kit a' példáz; nem a' kepet. Mert edgyik
az, hogy mást mutátek en oda
fel; és ez mondás csak fin:
más az; hogy Izraélis a' Borju
képben (e) Istent tiszteli, a' ki Egyptom-
ból ki hozta; mind azáltal ugyan nem
kerülhetett ezzel el, a' Balvanyozo
nevet. Azonban fincen csak
ilyen ez; mint, midőn vala-
melly Férjes Affonynak ked-
ves Férje távol levén, annak
ábrázatyara kepet faragtat-
ván, azt ölelgetné, csokolgatna;
vele edgy agyban halna, &c.
mondván: Az én Férjemet becsüllöm
ebben; Vallyon az magyar gyomro-
kat nem haboritanájé ez fel!
Avagj mint valamely Affony
Férjéhez

Férjéhez hasonlo ábrázatu Em-
bert látván, azt Urához valo
szerelmejert, úgy szeretné mint
Urát; mondván ezt; hogy
abban Urat szereti. Vallyon ezzel a'
felől parázna nevet nem visel-
neje? Ugy itelly a' te cselve-
tesed felőlis.

3. A' Cherubimoknak hagy-
békét; mert azokat Isten paran-
csolta; rejtekben tetette, köz-
zülők föllott; az kösség nem
látta; a' fő Papis csak egyfer
éltendőben; Senki nem imád-
ta, nem tisztelte, nem csokol-
ta; előtők terden álva nem
imadkozott, sem azok az A-
ngyalokat nem ábrázolták a'
Tizteletre; csak Cherubimo-
kis voltak; De a' te kepeid
meg tiltattak, nyilván vadnak,
Ffs térdei

terdet hajtsd előre, csokolod, imádod, minden Ember láttára, nemis csak Cherubimok &c. Azonban ha oda akarnád magadat alkalmaztatni; kegyelem tablája, Szövetseg Ladája, veres áldozatok, &c. többek illyenek; Sokak kellene azhoz; Te pedig ezeket véghez nem vihedd; hadgy békét hát a' Cherubimoknak is! mert nem gyámolgatnak azok teged!

Heb 13. 10.

Apoc. 8. 3.

Collegium. pag. 99.

Rt. 31. Vagyon Oltarunk; A Sz: János Menyországbanis Oltart látott; Az Újjitok mondgyak: Nem kell, Templomban Oltar.

DAVIDKA.

Nem

NEM kövérkezik; Vagyon Oltarunk; Azért a' Templomban Oltár kell! Mert az Oltáron értetik (f) az Ur Iesus Christus, ő általa vísszünk szüntelen Isten eleiben Dícsíretnek ALDOZATTYAT. Ihol az Oltár, mind az áldozat, a' kit Sz: Pál emleget. Hát Sz: Iános is Oltárt látott Menyországban? Kőből faragottat-e? Ne eselőködgyel! mert hiszem improprié kell azt érteni! Látott ő hét fejű Fenne Bestiátis; hát talám azis van a' te Templomodban; Látott veres Sarkanytis &c. hát az vané nálatok? Újjitoknakis mondasd? Tapaśd a' fejed; s' Lásd. Cap. 3. egészben; mert a' te vallásodat nem ismeri a' Sz: irás; Sem a' Iesus Vallása. Cap. 6. sém az Régi Conciliumok, Cap. 5. El mehet-e azért immár újjito Vallásoddal, kit a Pápák foldoztak; Mi pedig megmaradunk az Ur Ástala mellett, melly Testamentomban hagyatott. Ojjon hát minden igaz Leiket attul, hogy az Ur Testamentomat meg erősle-nicse!

Collegium. pag. 99.

1. Tessal. 5.

7. 21.

ART. 32. Mindeneket meg próbályatok, a' mi jó az a' tarsátok; De a'

De a' Cálvinisták mondják: Ne probállyon senki egyebet annal, a' mi-ben bűtettetett.

DAVIDKA.

HA ki fogytál az igazságbul, ne gyűlölted hamis költésekkel az Igazságot, merr nem mi sonkat mon-dod; Kereskedgyel a' Veresmarti MIHALY Intő Levelében, ott ta-lálod fel, a' mit mi réjánk hazug hirben fogál; fordics meg hát: De a' Papisták, mint Veresmarti, s' töb-bek mondják azt; Azért vond a' sívedre kezedet! s' ismerd meg az igazságot!

Collegium. pag. 99. 100.

ART. 33. Az Sz: Iralt nehez meg érteni, és a' Tudatlanok meg hamisítják; De a' Cálvinisták azt mondják, nem nehéz, hadd olvassa minden Timáris.

DAVIDKA.

2. Pét. 3.
v. 16.

Jesus és Apostolok bentséges val-lása ez: (g) A' Sz: Irás LAMPASA a' fénységhen azoknak, a' kik azt halgatták, meg tartják. Azért te azt se nem hal-gatod, se nem tartod; mert neked nem

nem lámpas; mit mondás erre? Vilá-gos Lampás azért az Sz: irás minden-kor *magában*; De a' tudatlanokra nézve, nem es akkoris nem az irás homálya az oka, hanem az(h) magok *látván valo* nem látása; az Apostolis ezekről szól 2. Világos a' Sz: irás mind azokbán a' dolgokban, mellyek bűkségeffek *h. Esa. 6.* az idvelségre az Híveknek; De nem az Tudatlanoknak. Midőn azért a' Napot el borította a' homály, akkor homályossággal vallyn, s' kit vádolná? Hogy a' vak, nem látta az Napot, talám te is bē hunyod semeidet, s' a' tista napra háritodé homályodat? Hogy a' Iesus Christus Istenséget Emberi természet homálya fogá bé, Azért a' Christus Istensége *magában* homályos volté? Hogy a' dél sini fénlő Napban néhez nézni, sőt nemis nézhetni; Azért nehezé meg érteni fényességét, hogy ő fényes? Mit álmodos ennyire lobb ha a' men-nyei Nap világánál kezdés járni, úgy nem csötlek botlás te is ostán!

Elvegre is a' Sz: irastis nem akarod, hogy olvassa az kőf-ség; Ezzel mutatod magad amaz (i) *i. Ielen. 9.* Abadonnak lenni; Mert az benc iras-
nak *v. 11.*

nak olvasása ily hasznos volna:

- k. *Chrisost.* (k) Az Sz: irásban talállya fel az Tudat.
hom. 41. in lan, mit tanuljon? az Vak merő mitől fellyen?
Math. Op az munkalkodo jutalmát; az felekeny szívü,
mp. tom. az igazságnak közep szerü ételét, melly meg
 3 fol. 633. nem engedi, hogy meg halljon, az erős hitü
 az lelki eledelét, mellyek az Angyali ter-
 mekhez csak közszel vésik; az ki pénig meg
 sebesítetett az Eördögü, talál ott orvoslo eie-
 leket, és idvésséget, az meg teres alsal. (l)
Idem. 3. Senki azért el ne mulassa, es kicsinynek ne,
Conc. de. vellyes; Mert bizonyára az verek ellen nagy
Laz. tom. óltalom, az irásoknak olvassása: nagy és fene-
 1. fol. 67. kélen melyseges veszedelem, s' Pokol, azoknak
 nem tudása. Az idvésségnek nágy el vesztése
 semmit nem tudni, az Isteni törvényekből.
m Aug. (m) Mert Istentelenség, és bentség töres, az
 l. 6. conc. nem olvasni, az mi, mi ereitük örattatott. EZ
Fauft. Mā. volna ám, amaz keserves Panasz. (n) Par-
cap. 9. T. 6. vult panem petunt, & non est, qui frangat eis.
col. 239. (ó) Iaj! tenekéd, ki be zárod a menyorságot,
 n *Siral. 4.* (p) s' magad sem tudod ha be megyé, s' ma-
 v. 4. sokatis ném bocsátás oda. mert (q) el kerü-
 o *Matth.* löd az földet, hogy Pogyanhul Sídót (keres-
 23. v. 13. tyent) tegy; azonban az Gehennának annál
 p *Coll. pag* nagyobb siava tészed; mikor az ő lelkét.
 73 74. saját evő kenyertől meg fosztad, mel-
 q *Math.* lyis az Sz: iras olvasása, s' tanulása vol-
 23. v. 15. na.

De te:

De tegedet kerőtyen Vilagh! Lel-
 kedre kenőszlek, és erted ki omloz
 Iésusom bentséges verére; nehalgasd
 ez Ejjeli homaly fia tilalmát, ezeket
 inkább beedegessed elmédben: (r) Hal-
 lyatok meg valakik Secularisok rádiok, es,
 kiknek feleségek; gyermekék vān! mákeppen,
 ki valkeppen parancsollya: iunektek az Apo-
 stol az irásokat olvasni; az is penig nem im-
 m l, ammal, hanemugyan NAGYSZOR
 GALMATOSSAGAL. (s) Az kinek
 füle vagyon az hallásra; hallja, mit mond az
 Lelék az Gyülekezésnek. Te is penig im-
 mar jo Collegium! und el immar, und
 el, kerlek Isteneret az igazságot fogva
 tartani. Mert az ki el esik vagy egy
 ben az Sz: irástól, az te mondasod
 szerint, nincs annak Istene; Te penig
 Sok Szazb in el esel, mint bőven,
 meg hallad! Szanyad meg azért edes-
 Uradnak ki omloz bentséges verét;
 né busécs annyira mind öröke amaz
 Sz. Varas Fejédelmi! Legyen bőcsős
 valaha előtred tista bővetsegű véri-
 gel meg hintetett Testamentom Le-
 veleiben le tett kegyeléseget fűlő A-
 nyai! Vallása lőj be menyei bentséges
 Udvaraban, az oda fel meg Tert Bū-
 nős példájával, ha ELET KELL! Terj
 örök Szallasunkra velünk edgyütt,
 az Sz:

r. *Chrisost.*
1. om 9. ad.
Colos. 1. om.
 4. col. 1290

s. *Ielen. 3.*
 v. 2.

Rom. I. v.
 18.

AZ UR HADAIT VISELŐ
a' SZENTEK KIRALLYA
kebelében!

AMEN! AMEN!

DICSŐSSEGH ISTENNEK!
BOCSANAT Bűnösnek!
ELET A MEGTÉRTEK!
AMEN!

